

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

38'inci Birleşim
20 Aralık 2025 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226)

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Eklî Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227)

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, KESK'in bugün gönderdiği sandığa ve mesaja ilişkin açıklaması

3.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

6.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

7.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, her grubun bütçe görüşmelerini Danışma Kurulu ilkeleri çerçevesinde yürütmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

8.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

9.- Kars Milletvekili Gölüstan Kılıç Koçyiğit'in, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta ile Kars Milletvekili Gölüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

11.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

12.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, milletvekillerinin kendilerini rahatlıkla ifade ettiğine ve bağırılmaması gerektiğine ilişkin konuşması

20 Aralık 2025 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN : Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

-----0-----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Sayın milletvekilleri, programa göre 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam edeceğiz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226)¹

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227) ²

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Şimdi 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 1'inci maddesini tekrar okuttuktan sonra oylarınıza sunacağım.

Buyurun okuyun:

2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TEKLİFİ

Gider

MADDE 1- (1) 25/12/2023 tarihli ve 7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 11.007.879.053.000 Türk lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 1.085.217.713.000 Türk lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 38.381.178.000 Türk lirası, ödenek verilmiştir.

(2) Kanunların verdiği yetkiye dayanarak yıl içerisinde eklenen ve düşülen ödenekler sonrası 2024 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe giderleri 10.721.863.763.428,72 Türk lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin bütçe giderleri 1.094.937.668.875,44 Türk lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların bütçe giderleri 41.437.318.699,56 Türk lirası, olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2024 yılı merkezi yönetim net bütçe gideri 10.780.614.067.443,16 Türk lirasıdır.

BAŞKAN - 1'inci maddeyi daha evvel kabul edilen cetvelleriyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Gelir

1. 226 S. Sayılı Basmayazı ve Cetveller 8/12/2025 tarihli 26'ncı Birleşim Tutanağı'na eklidir.

2. 227 S. Sayılı Basmayazı ve Cetveller 8/12/2025 tarihli 26'ncü Birleşim Tutanağı'na eklidir.

MADDE 2- (1) 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve 5018 sayılı Kanuna eki;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 8.353.029.549.000 Türk lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 66.912.570.000 Türk lirası öz gelir, 1.021.217.703.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 1.088.130.273.000 Türk lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 37.379.503.000 Türk lirası öz gelir, 1.001.675.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 38.381.178.000 Türk lirası, olarak tahmin edilmiştir.

(2) 2024 yılı merkezi yönetim kesin hesap gelir cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna eki;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 8.466.826.550.207,24 Türk lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 185.838.979.598,54 Türk lirası öz gelir, 886.538.590.542,86 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 1.072.377.570.141,40 Türk lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 43.979.273.762,64 Türk lirası öz gelir, 881.716.000 Türk lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 44.860.989.762,64 Türk lirası, olarak gerçekleşmiştir.

(3) 2024 yılı merkezi yönetim net bütçe geliri 8.672.832.067.897,10 Türk lirasıdır.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde gruplar adına ilk olarak YENİ YOL Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Sadullah Ergin.

Buyurun Sayın Ergin. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH ERGİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulmuş bulunan Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonunun çalışmaları ve buna bağlı gelişmeleri değerlendirmeye çalışacağım. Yapacağım tespitler YENİ YOL Grubunun raporuyla uyumlu bir değerlendirme olacak.

Fililen 2024 yılının Ekim ayında Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin aldığı inisiyatifle başlayan temaslara önce büyük bir şaşkınlık yaratmış, ardından ihtiyatlı bir iyimserlikle takip edilmişti. Uzunca bir süre karşılıklı temaslardan sonra 12 Mayıs 2025 tarihinde PKK kendini feshettiğini ilan etti, 11 Temmuz 2025 tarihinde silahların sembolik olarak yakılması töreni icra edildi. Silahların bırakılma sürecinin istihbarat birimlerinin gözetiminde devam ettiği anlaşıyor. 5 Ağustos 2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu kuruldu ve Türkiye'nin farklı kesimlerinden çok geniş bir dinleme faaliyeti başlatıldı bu Komisyon ve bu süreç tamamlandı. Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonu, bu çalışmaları yaparken toplumun beklentisi, her düşünceden vatandaşımızın devletiyle kucaklaşması ve Hükûmetin güven duygusunu tüm toplum kesimlerini kapsayacak şekilde inşa etmesiydi ama maalesef böyle olmadı. 2024 Ekim ayında başlayan bu dönemde kayyum uygulamaları devam etti, hukuk güvenliği ve masumiyet karinesi yok sayılarak gözaltı ve tutuklamalar devam etti, hasta hükümlü ve tutuklularla ilgili sorunlar devam etti; medya organlarına değişik gerekçelerle el konularak TMSF, Türkiye'nin en büyük medya patronu hâline geldi; takipsizlik ve beraat kararı almış olan KHK'lilerin görevlerine iade talepleri karşılanmadı, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararlarına uyulmaması geleneği maalesef devam etti. Tüm bu uygulamaların demokratik bir hukuk devletinde kabul edilemeyeceği açık iken 2024 Ekim süreci başladıktan sonra bile bu yanlışlara devam edilmesi sürece olan güveni bir miktar azaltmış ve soru işaretlerini artırmıştır. Oysa Ekim 2024'te başlayan süreçten önce de Türkiye'nin gerçek bir hukuk devleti olması gerektiği, sağlam bir kamu düzenine ihtiyaç olduğu; kuvvetler ayrılığının tam olarak işlediği, Anayasa'nın ihlal edilmediği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararlarının herkesi bağladığı ve bu mahkeme kararlarının uygulandığı bir ülke olmamız gerektiğini bu kürsüden defalarca ifade etmiş idik. Dile getirilen bu taleplere kulak verilmiş olsaydı hem Türkiye'nin kendi içinde adaleti tesis edilmiş olacak hem de toplumsal huzuru beraberinde getirecekti ama maalesef bugüne kadar böyle bir adım da olmadı.

Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki Komisyon çalışmalarından bağımsız olarak, demokratik bir hukuk devleti olma iddiasının gereklerini adım adım yerine getirmek zorundayız. Bunun için sağlam bir siyasi irade ve bu iradenin gereklerini yerine getirecek cesur adımlara ihtiyacımız olacak. YENİ YOL Grubu olarak, evrensel hukukla barışık demokratik bir hukuk devletinin tüm gereklerini yerine getirmeye yönelik adımları destekleyeceğimizi ifade ediyoruz. Bu adımları atmak çocuklarımıza ve gelecek nesillere olan borcumuzdur. Gelin, hep beraber bu borcu ödeyelim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyon çalışmalarına katılan siyasi partiler bugüne kadar yapılan çalışmalara dair raporlarını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sundular. Sunulan raporlarda doğal olarak farklı pencerelerden yapılan değerlendirmeler mevcut. Bu raporlar mümkün olduğunca ortaklaştırılmaya çalışılacak önümüzdeki günlerde.

Sayın milletvekilleri, Türkiye'nin yakın siyaset tarihinde bugünkü denemeye benzer arayışlar olmuştu. Bu arayış dönemlerinde yaşanan olaylardan ders alınacak noktalar olduğunu düşünüyorum. Bu nedenle, geçmişte yaşanan olumlu ve olumsuz hadiseleri hassas bir gözle değerlendirmeye çalışacağım. Hatırlanacağı üzere, 2009'da bir açılım süreci yaşamıştık. Bu süreçteki iklimi şöyle tarif etmek mümkün: AK PARTİ, bu süreci tek başına gündeme taşıdı; CHP ve MHP Mecliste muhalif kaldı. Güvenlik bürokrasisi ve yargı organları zihnen bu sürece hazır değildi. Sivil toplum kuruluşları ve kamuoyunu etkilemeye dönük özel bir çalışma da yapılmadı. Medya desteği yoktu. Eve dönüş sürecini çok detaylı olarak planlamak gerekirken maalesef yeterli detay çalışması yapılmamıştı. Ayrıca, eve dönüş sürecinin yasal altyapısı oluşmadan dönüş süreci başlatıldı ve yoğun bir kamuoyu tepkisiyle karşılandı. Bu eksik planlama ve yasal altyapının yetersiz olması nedeniyle 2009 açılım süreci maalesef başarısız oldu. Daha sonra, 2013'te yeni bir çözüm süreci başladı. 2013 sürecinde de Parlamentoda AK PARTİ tek başınaydı, Cumhuriyet Halk Partisi ve MHP sürece karşıydı o tarihte, HDP dışında sürece destek veren bir parti yoktu. Bu süreçte de yasal altyapı henüz inşa edilmemişti. Ancak 2013 sürecinde öncekilere farklı olarak akıl insanlar heyeti üzerinden çok geniş bir kamuoyu iletişimi sağlandı. Bu iletişim modeli başarılı oldu ve 2013 çözüm sürecine toplumsal destek yüzde 70'lere kadar çıktı. Nihayetinde, o dönem Suriye'deki gelişmeler gerekçe gösterilerek bu süreçteki mutabakatlar rafa kaldırıldı ve maalesef sonrasında çok elim hadiseler yaşandı. 2009 ve 2013'te

başarısız olan iki süreçte de yasal altyapı oluşturulmadan yol alınmaya çalışılmış olması dikkat çekicidir. "Bu olumsuz örnekleri moraller bozulsun." diye değil "Geçmişte eksik ve yanlış yapılan işler tekrar etmesin, yanlış adımlar atılmasın." diye anlatıyorum.

Günümüze gelirsek değerli milletvekilleri, bugün geçmişe göre birçok avantaj mevcut süreçte; Parlametoda çok geniş bir siyasi destek var, güvenlik ve yargı bürokrasisinin geçmiş dönemdeki gibi olumsuz bir tutumu yok. Milliyetçi Hareket Partisinin bu sürecin başat aktörü olması, toplumsal muhalefetin genişlemesini önleyen önemli bir faktör oldu. Bu nedenlerle, bu dönemden önceki dönemlere göre daha müsait bir zemin var. Şartların bu kadar müsait olduğu bir zeminde bu sürecin olumlu bir şekilde sonuçlanması en büyük arzumuz. Şayet bunu başarabilirsek Türkiye bulunduğu coğrafyadaki tüm dengeleri ve denklemleri değiştirebilecek bir konuma gelecektir ancak bu sürecin karşısında yer alan siyasi partilerin endişelerinin de dinlenerek bu endişeleri gidermenin yollarını aramalı ve sürece olan destek cephesini olabildiğince genişletmeliyiz. İktidar bileşenleri ile muhalefet partilerinin tamamının bu sürece dair özenli bir dil kullanması, maksimalist yaklaşımlardan kaçınılması, olabildiğince yapıcı bir katkı sağlanması önemli olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimi bitirmeden önce aşağıdaki önerilerimi sizinle paylaşmak istiyorum: Eve dönüşle ilgili sürecin hukuki zeminde ilerlemesini hayati derecede önemli görüyorum. Önceki iki başarısız girişimin bu yüzden netice alamadığını değerlendiriyorum, bu nedenle yasa yapım sürecinin hızlandırılmasını öneriyorum. YENİ YOL Grubunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuş olduğu raporda da önerildiği gibi, evveleminde silahsızlanma ve toplumsal bütünleşme kanunu, bağımsız izleme ve denetim komisyonu kanunu, demokratik güven artırıcı önlemler ve uyum yasası çıkarılmasını; ayrıca, YENİ YOL Grubu olarak temel haklar, hukuk, adalet, demokrasi ve özgürlük alanlarında yapılması icap eden uygulama değişiklikleri ile anayasal ve yasal mevzuat değişikliklerinin değerlendirilip hayata geçirilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında, iktidara perspektif sunabilecek yeni bir komisyon kurulmasını teklif ediyoruz.

Son olarak, tüm bu sürece olan toplumsal desteği artırma noktasında şu ana kadar yeterli bir çalışma yapılmadı. Bu durum önemli bir eksiklik olarak görünüyor. Geniş toplumsal kesimleri enforme edecek, sürecin niçin başlatıldığını, nasıl ilerlediğini ve muhtemel sonuçları, Türkiye'ye sağlayacağı faydaları anlatacak yoğun bir iletişim kampanyasına ihtiyaç var. Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Burak Akburak.

Buyurun Sayın Akburak. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 yılının bütçesinin son konuşmalarını yapıyoruz. Günlerdir rakamları, tabloları, kalem kalem kurumların bütçelerini konuşuyoruz. Unutmamamız gerekir ki bütçe, sadece bir muhasebe cetveli değil vatandaş içindir ve vatandaşın hayatına değdiği ölçüde anlamlıdır.

Sağlık Bakanlığı bütçesi görüşülürken hastaneleri, randevu sürelerini, hekim sayılarını konuştuk; bunlar elbette önemli başlıklar ancak bütün bu tartışmaların gerisinde kalan, giderek büyüyen ve artık kamu maliyesi açısından da ciddi bir yük hâline gelen başka bir sorun var; ilaç kullanımı. Sosyal Güvenlik Kurumunun ilaç harcamaları 100 milyarlarca lirayı aşmış durumda. SGK bütçesi içinde ilaç giderleri sağlık harcamalarının en ağır kalemlerinin başında. Kanseri ilaçları ve biyoteknolojik ilaçlar, bu artışta önemli bir paya sahip ancak bahsettiğim tabloyu bu başlıklarla açıklamak mümkün değil. Rakamlar bize şunu söylüyor: Türkiye'de sağlık sisteminin mali yükü tedaviden çok tüketime, önleyicilikten çok sürekli kullanıma doğru sürüklenmekte. Halkımız daha fazla ilaç tüketiyor, devlet daha fazla ilaç ödüyor fakat bununla orantılı şekilde sağlıklı bir toplum ortaya çıkmıyor. Zaman zaman sosyal medyada karşımıza bazı paylaşımlar çıkar, "Almanya'da soğuk algınlığıyla doktora gittim ve bana evde dinlenip limonlu bitki çayı içmemi söyledi, ilaç yazmadı." gibi örnekler maalesef tesadüf değil. Türkiye'de tedavi anlayışı büyük ölçüde ilaca dayalıdır çünkü bizim insanımız hemen iyileşmek zorunda. Mesai saatleri, hastalık izni ve çalışma koşulları bakımından gelişmiş ülkelerin maalesef gerisindeyiz. Vatandaş, doktordan ilaç yazmasını istiyor, doktor da azalan tedavi süreleri nedeniyle kısa yola başvurmak durumunda kalıyor.

Bu genel tablo içinde bir ilaç grubu oldukça dikkat çekmekte, antidepresanlar. Son on yılda antidepresan kullanımında yaşanan artış "Farkındalık arttı." gibi basit açıklamalarla geçiştirilemeyecek bir noktaya gelmiştir. Son on yıl içinde yaklaşık yüzde 60'lık bir artıştan söz ediyoruz. Antidepresanlara ödenen toplam tutar milyarlarca lirayı aştı. Bu artış sadece fiyatlarla değil kullanım sıklığının ve sürelerinin uzamasıyla da doğrudan ilişkili. Bu noktada artık şu soruyu sormak zorundayız: Bir ülkede milyonlarca insan düzenli olarak ruh hâlini ilaçla ayakta tutmaya çalışıyorsa bu yalnızca bireysel bir sorun mudur yoksa toplumsal bir arızaya mı işaret etmektedir? Antidepresan kullanımındaki bu yükselişi, pandemi sonrası travmalardan, derinleşen ekonomik belirsizlikten, geçim sıkıntısından, gelecek kaygısından ve güvenlik endişesinden bağımsız düşünmek mümkün değil. İnsanlar daha mutsuz oldukları için değil başka türlü baş edemedikleri için ilaca yönelmekte. Güvenlik endişesinin altını özellikle çizmek istiyorum. Bu kürsüden defalarca, İstanbul'da ve Türkiye genelinde yaşanan güvenlik sorunlarını dile getirdim, "İstanbul Teksas'a döndü." dedim. Türkiye ne yazık ki vatandaşlarına can güvenliği garantisi veremiyor. İnsanlar sosyalleşmek için dışarı çıkmaktan uzaklaşıyor, yalnızlaşıyor. Bu durum psikolojik sorunları da derinleştiriyor. Öte yandan, psikoterapiye erişim pahalı, kamuda ise sınırlı, sosyal destek mekanizmaları zayıf. Eğitim sistemi, çocukları ve gençleri hayata değil sınavlara hazırlıyor. Çalışma hayatı güvencesiz. Böyle bir tabloda, antidepresan, bir tedaviden çok hayatta kalma aracına dönmüş durumda.

Değerli milletvekilleri, bahsettiğim, ilaç karşıtlığı değil; antidepresanlar ve diğer ilaçlar doğru tanı, takip ve doğru kullanım miktarıyla elbette hayat kurtarıcı olabilir. Sorun, ilacın ilk ve tek çözüm hâline gelmesidir. Daha da önemlisi, bu durumun yalnızca yetişkinlerle sınırlı kalmaması. Akademik çalışmalar ve klinik gözlemler, çocuk ve ergenlerde antidepresan kullanımının belirgin biçimde arttığını gösteriyor. Son yıllarda depresyon, anksiyete ve davranış bozuklukları gerekçesiyle ilaç başlama yaşı düşmekte, kullanım oranları yükselmekte, bazı durumlarda ilaç psikososyal desteklerin önüne geçmektedir. Araştırmalar, Türkiye'de her 10 kişiden 7'sinin sağlık okuryazarlığı düzeyinin yetersiz ya da sorunlu olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun sonucu şudur: Aileler, çocuklarının yaşadığı sorunların çözümünü ilaçta aramakta, doktordan ilaç talep etmekte, hekimler de bu baskı altında karar vermek zorunda kalmaktadır. Burada, ne hekimlerimizi ne ruh sağlığı bilimini eleştiriyorum; hekimlerimize de bilime de saygım sonsuz. Bu kadar çok tanının arkasında gerçekten bu kadar çok hastalık mı var yoksa bu kadar çok yalnızlık mı var? Bir ülkenin çocukları daha ilkökul çağında antidepresanla tanışıyorsa bu, artık bireysel bir tedavi meselesi olmaktan çıkmış, toplumsal soruna dikkat çekmek için

çalan alarm zili hâline gelmiştir. Çocuklarımızın ve gençlerimizin bu kadar erken yaşta psikososyal sorunlar yaşamasının nedenlerini doğru tespit etmek ve önleyici politikalar geliştirmek zorundayız. Güvenlik endişeleri ve hayat pahalılığı çocuklarımızın dışarıda sosyalleşmesini zorlaştırıyor. Çocuklar daha doğmadan telefonla tanışır hâle geldi, artık çocuklarımızla biz değil ekranlar konuşuyor. Bugün Türkiye'de 8-18 yaş arası çocuklar günde ortalama beş ila yedi saat ekran başında. Sosyal medya, video platformları, oyunlar, içerikler hızla geçiyor; bir video izliyor, diğerine geçiyor; bildirime tıklıyor, sahte bir etkileşim alıyor, gerçek temas yok. Bu durum çocukların kelime dağarcıklarının zayıf olmasına, sosyal iletişim kurma becerilerinden yoksun olmalarına neden oluyor. Ayrıca, sosyal medyada maruz kalınan fiziksel görünüm baskısı, zorbalık, şiddetin denetimsiz biçimde sunulması çocukların psikolojik dayanıklılığını zayıflatıyor. Çocuklar ya içine kapanıyor ya da daha kötüsü, zorbalığın bir parçası hâline gelerek başkalarının da zarar görmesine neden oluyor.

Buna bir de ülkemizde her öğrencinin ve ebeveynin en az bir sefer maruz kaldığı sınav kaygısını da eklediğimizde tablonun her geçen gün ağırlaştığını görüyoruz. Bugün Türkiye'de 15 yaşındaki öğrencilerin yaklaşık üçte 1'i okuduğunu tam olarak anlayamıyor. Öğrenciler okuyor ama anlamıyor ve biz onlara paragraflar dolusu yeni nesil sorular yöneltiyoruz. Uzun metinler, çoklu işlem gerektiren analizler, soyut kavramlar ama çocuk daha cümleyi anlamadan sistem cevabı istiyor. Okumayan, okuduğunu anlamayan bir çocuktan sınav başarısı bekliyoruz. Çocuklara erken yaşta duygularını ilaçla yönetme refleksi kazandırmak, kısa vadede sessizlik sağlayabilir ancak uzun vadede daha kırılgan, daha bağımlı ve daha yalnız bireyler üretir. İşte, bu nedenlerle daha kapsamlı, daha bütüncül bir bakış açısına ihtiyaç var.

Değerli milletvekilleri, 2024 yılı Aralık ayında Çocuk Koruma Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin bir kanun teklifi sundum. Çocukların kontrolsüz sosyal medya kullanımının, ekran başında uzun zaman geçirmelerinin yalnızca fiziksel ve ruhsal sağlıklarını değil, aynı zamanda aile yapımızı ve kültürel değerlerimizi de tehdit ettiğini vurgulayarak sosyal medya kullanımına yaş sınırı getirilmesi ve ebeveyn onayının zorunlu hâle getirilmesi gerektiğini belirttim. Teklifte, 13 yaşına kadar sosyal medya kullanımının yasaklanması, 16 yaşına kadar ise ebeveyn onayının zorunlu hâle getirilmesini önermiştim. Bu teklifin 2025 yılının "Aile Yılı" ilan edilmesi sebebiyle öncelikli olarak ele alınmasını bekledim ancak bu yıl somut bir ilerleme sağlanamadı.

Ben inanıyorum ki Meclisimiz, çocukların yalnız bırakılmadığı bir Türkiye'yi kurma sorumluluğu taşıyor. Çocuklarımızı sadece sınav sonuçlarıyla değil mutluluklarıyla, öz güvenleriyle, merakıyla değerlendireceğimiz günler uzak olmamalı. Çocuklarımızı korumak için onlara gerçek dünyada daha fazla zaman ayırmalıyız, onlara hasta muamelesi yapmayıp eşlik etme kararlılığı göstermeliyiz. 2026 yılında yürürlüğe girmesi beklenen Çocuk Koruma Kanunu vicdanla yazılmış yol haritası olmalıdır.

Düzenlenecek kanunun her satırında bugün burada bahsettiğim gerçekliklerin duyulması gerektiğini ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akburak.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Mustafa Baki Ersoy.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA BAKİ ERSOY (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milletinin tüm fertlerini saygıyla selamlıyorum.

Bugün, sanayicimizin, esnafımızın, çiftçimizin ve üretim çarkını ayakta tutmak için gece gündüz emek veren tüm kesimlerin sahadan bizlere ilettiği talep, beklenti ve tespitleri Gazi Meclisimizin dikkatine sunmak istiyorum.

Küresel ölçekte yaşanan ekonomik dalgalanmalar, enerji maliyetlerindeki artışlar, emtia fiyatlarında yaşanan belirsizlik, tedarik zincirlerinde meydana gelen aksamalar ve finansmana erişimdeki küresel sıkışma bugün yalnızca ülkemizi değil dünyanın pek çok ülkesini derinden etkilemektedir. Türkiye de bu küresel konjonktürden elbette payını almaktadır. Ancak altını özellikle çizmek isterim ki ülkemizin en büyük gücü her türlü zorluğa rağmen üretmekten vazgeçmeyen sanayicisi, tarlasını boş bırakmayan çiftçisi ve kepenk kapatmayan esnafıdır. Sanayicilerimizle gerçekleştirdiğimiz istişarelerde özellikle ihracat yapan firmalarımızın döviz kurundan ziyade artan işçilik maliyetleri nedeniyle rekabet gücünde zorlandıkları ifade edilmektedir. İş gücü maliyetlerinin doğrudan maliyet yapısını etkilediği bu süreçte nitelikli eleman bulma sorunu da sanayicimizin önünde önemli bir başlık olarak durmaktadır. Bu tablo, firmalarımızı üretimi sürdürülebilir kılmak adına yeni arayışlara yöneltmekte, istihdamı koruyacak ve verimliliği artıracak desteklerinin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Öte yandan, piyasa koşulları birçok üretici firmamızın bilançosunu olumsuz etkilemiş, borçluluk oranlarını artırmış ve kredi notlarında düşüşlere yol açmıştır. Bu durum kredilere erişimi zorlaştırmakta, özellikle üretim ve ihracat odaklı firmalarımız açısından ilave bir baskı oluşturmaktadır. Üretimin, istihdamın ve ülkemizin ekonomik direncini korumak için yerli firmalarımızı desteklememiz büyük önem arz etmektedir.

Sanayicilerimizin dikkat çektiği bir diğer önemli husus ise lojistik ve nakliye maliyetlerindeki artıştır. Bugün iç piyasada dahi navlun fiyatlarının rekabet gücünü zayıflattığı bazı durumlarda yurt dışından gelen ürünlerin yerli ürünlere kıyasla daha avantajlı hâle gelebildiği ifade edilmektedir. Bu durum yerli üretimin korunması ve desteklenmesi açısından lojistik maliyetlerinin de bütüncül bir bakış açısıyla ele alınmasını gerekli kılmaktadır.

Üretici firmalarımızın sahada karşılaştığı sorunlardan biri de çalışanların adına gelen icra bildirimleri ve işlemlerin işveren sorumluluğunda olmasıdır. Personellerin icra bildirimlerinin zaman zaman firmalara ulaşmadan doğrudan banka hesaplarına haciz olarak yansıtılması işletmelerin günlük nakit akışını aksatmakta ve üretim süreçlerinde ciddi mağduriyetler doğurabilmektedir. Aynı zamanda çalışan açısından bakıldığında işverenlerin bu yükümlülükten kaçınma endişesiyle borçlu kişileri istihdam etmekten çekindiği, bunun da hâlihazırda ekonomik zorluk yaşayan vatandaşlarımızın iş bulamamasına ve borçlarını ödeyememesine yol açtığı görülmektedir. İcra tahsilatlarının mümkün olduğunca çalışanın şahsi hesap üzerinden yürütülmesi hem bürokrasiyi azaltacak hem de firmalarımızın üretim düzenini koruyacaktır. Finansmana erişim noktasında bankalara uygulanan kredi büyüme kriterlerinin de reel sektör üzerinde baskı oluşturduğu görülmektedir. Özellikle üretim yapan firmalar ve KOBİ'ler için belli ölçüde esneklik sağlanması, sektöre özel kredi modellerinin geliştirilmesi ve üretimi önceleyen finansman araçlarının güçlendirilmesi, ekonominin sağlıklı bir şekilde yoluna devam edebilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. İhracat yapan firmalarımız açısından bir diğer önemli başlık ise gelir ve borçlanma para birimi arasındaki uyumsuzluktur. Döviz geliri olmayan firmaların dövizle borçlanmak

zorunda kalması, mevcut küresel şartlarda ciddi maliyetler doğurabilmektedir. Bu noktada firmaların gelir yapısına uygun kredi mekanizmalarının geliştirilmesi ve finansal risklerin azaltılması ekonomik istikrar açısından fayda sağlayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çiftçilerimiz son yıllarda yaşanan kuraklık, don, sel ve benzeri doğal afetler nedeniyle ciddi kayıplar yaşamıştır. Yeterli hasadı yapılamayan bölgelerde tarım kooperatiflerine ve bankalara olan borçlar çiftçimiz için ağır bir yük hâline gelmiştir. Afetlerden etkilenen çiftçilerimize yönelik borç erteleme, faiz indirimi ve yapılandırma gibi kolaylıkların sağlanması tarımın üretimin sürdürülebilirliği açısından da hayati önem taşımaktadır. Aynı şekilde, sanayicilerimiz, esnafımız ve çiftçilerimiz açısından vergi ve SGK borçlarına uygulanan faiz yükü de sahada sıkça dile getirilen önemli bir başlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Daha önce matrah artırımı ve yapılandırma imkânlarından faydalanmış olmasına rağmen küresel ekonomik şartlar nedeniyle borçlarını ödemekte güçlük yaşayan mükelleflerin belirli kriterler çerçevesinde yeniden değerlendirilmesi ayakta kalmayı başaran işletmelerin üretime, istihdama ve ekonomiye katkı sunmaya devam edebilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Bununla birlikte, vergi mükelleflerinden gelen bir diğer yaygın talep de kapsamlı bir vergi, SGK yapılandırılmasıyla matrah artırımı imkânının yeniden hayata geçirilmesidir. Bu yönde atılacak adımların hem mükelleflerin beklentilerini karşılayacağına hem de ekonomik canlılığa katkı sağlayacağına inanıyoruz. Bu süreçte emeklilerimiz, dar gelirli vatandaşlarımız ve asgari ücretle çalışan vatandaşlarımız için gerekli değerlendirmeler yapılarak ilave desteklerin hayata geçirilmesi yerinde olacaktır.

Burada emeklilerimiz için ayrı bir parantez açmak istiyorum. Yıllarca çalışmış; devleti, milleti için emek vermiş ve görev süresini doldurarak emekliliğe ayrılmış vatandaşlarımızın refahını sağlamak bizlerin boynunun borcudur. Son yıllarda Covid-19 pandemisiyle başlayan küresel büyük kriz ve ardından ülkemizde yaşanan yüzyılın felaketi depremler ve diğer afetler mali disiplini ciddi düzeyde bozmuş ve birçok kesim bu durumdan doğrudan etkilenmiştir. Kayseri'deki emekli vatandaşlarımızla da zaman zaman bir araya gelip yaptığımız sohbetlerde onların yaşam şartlarını konuşuyor, nasıl bir mücadele ve hayat şartlarıyla karşı karşıya olduklarına şahit oluyoruz. 16 milyon emeklimizin sadece 640 bini 25 bin TL üzeri maaş almaktadır. Hayat şartlarını göz önüne aldığımızda emekli maaşlarında ciddi bir artış yapılmasının emeklilerimizin haklı talepleri olduğunu görüyoruz. Aksi hâlde, mevcut ekonomik şartların bu kesimler üzerindeki yükü artacak ve sosyal refahın korunması noktasında ilave tedbirlerin gerekliliği daha belirgin hâle gelecektir.

Ayrıca, 1'inci dereceye gelen memurlarımızın tamamına 3600 ek gösterge talebimiz ve ev hanımlarına prim desteği verilerek emeklilik haklarının sağlanması da bir diğer talebimizdir. Bunların yanında, esnaf ve çiftçilerimizin emeklilik BAĞ-KUR prim sayısının düşürülmesi emeklilerin, esnafın ve çiftçilerimizin yararına olacak bir başka düzenleme olacaktır.

Son olarak staj ve çıraklık konusuna değinmek istiyorum. Staj ve çıraklık dönemleri gençlerimizin meslek öğrendiği, üretime fiilen katıldığı ve sosyal güvenlik sistemine resmî olarak dâhil edildiği süreçlerdir. Bu dönemlerde yapılan sigorta girişlerinin emeklilik başlangıcı olarak kabul edilmemesi aynı tarihte çalışmaya başlayan vatandaşlarımız arasında açık bir adaletsizliğe yol açmaktadır. Devlet kayıtlarında mevcut olan ve fiilî çalışmaya dayanan bu sürelerin yok sayılması hakkaniyetle bağdaşmamaktadır. Staj ve çıraklık sürelerinin emeklilik hesabında değerlendirilmesi hem mesleki eğitimi teşvik edecek hem de uzun yıllardır dile getirilen haklı bir beklentiyi karşılayacaktır. Yeni yılda bir kanuni düzenlemenin yapılacağını umuyor, imkânlar doğrultusunda bu mağduriyetin giderileceğine inanıyorum. Cumhuriyet İttifakı olarak bizler üretimi, istihdamı ve emeği, sosyal adaleti birlikte gözetken bir anlayışla hareket ediyoruz. Bugün burada dile getirdiğimiz hususlar sahadan gelen gerçek, yapıcı ve çözüm odaklı taleplerdir. İnanıyoruz ki devletimiz, milletimiz ve üreticimiz el ele verdiğinde bu küresel zorlukların da üstesinden gelmeye devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle 2026 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyor, Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ersoy.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Dilan Kunt Ayan.

Buyurun Sayın Ayan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, Mecliste bir bütçe döneminin daha sonuna gelmiş bulunuyoruz ve Komisyon aşamalarından Genel Kurula kadar ısrarla şunu söyledik: Bu bütçe halkın vergileriyle, halkın emeğiyle oluşuyor; biz de halkın bütçesini, halkın payını istedik; kadınların, gençlerin, emekçilerin, emeklilerin bu bütçeden hakkını ve payını istedik. Seçim bölgelerimizden kentlerimizin sorunlarını, beklentilerini bu Meclise taşıdık. "Yol" dedik, "su" dedik, "elektrik" dedik, "işsizlik" dedik, "Bu sorunları giderin artık." dedik. Peki, şu anda sıralarında olmayan iktidar ne yaptı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Uyanamamışlar, uyanamamışlar.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Bu bütçeyi hayırlamaktan başka hiçbir şey yapmadı. "Şöyle güzel oldu." "Böyle güzel oldu." "Aman, ne güzel bütçe yapmışız." "Hele buradan bakalım, vallahi çok güzel olmuş." "Buradan bakalım, muhteşem olmuş." deyip deyip durdular. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Peki, "Türkiye uçuyor." dediler, oysaki bakıyoruz ki halk yer çekiminde yaşıyor. Bakın, Urfa'da AKP'nin 9 milletvekili var; Urfa'daki Göbeklitepe heykelleri bile uyandı, konuştu ya, binlerce yıllık heykeller bile konuştu ama siz Urfa halkı için burada bütçeden tek bir kelime etmediniz; bu halk ne istiyor diye tek bir cümle edemediniz burada. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Mahmut Tanal geliyor, Mahmut Tanal.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Yine, ne yaptı iktidar? "Cumhurbaşkanımız sağ olsun, var olsun, Allah ondan bin kez razı olsun." deyip deyip durdular burada, methiyeler dizdiler. Bakanlar geldi, "Şöyle iyisiniz bakanım, şöyle kralısınız, muhteşemsiniz." deyip durdular. Peki, bakanlar ne yaptı burada? İlk cümle aynı, fiks, bakın, hiç değişmedi: "Evet, bütün milletvekillerimize teşekkür ederiz. Bu kıymetli önerilerini dikkate alacağız." dediler, aralıksız hepsi aynı şeyi söyledi. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yalan, yalan!

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Fakat dedim ki acaba önerilerimizden tekini ciddiye mi alınacaklar; tövbeler olsun, Hak getire, noktasına virgölüne bile karışmadan "..."³

Evet, değerli milletvekilleri; bütçe tartışmaları bize bir şeyi çok net gösterdi: Bu iktidar halkın anlattıklarını duymuyor, halkın anlattıklarını görmüyor; halkın çilesinin, derdinin farkında değil.

Ben şimdi size o çıplak gerçeklerden bahsedeceğim. Geçen hafta DEM PARTİ Emek Komisyonu öncülüğünde ekmek ve barış için Batman'dan Tekirdağ'a, Aydın'dan Samandağ'a yürüyerek Türkiye'nin dört bir yanından Ankara'ya geldik; bu bir temsili yürüyüş değildi. Bakın, bu yürüyüşte Gebze'de grevde olan işçiler vardı; Urfalı çiftçiler, Çukurovalı çiftçiler vardı; kadınlar vardı, atanamayan öğretmenler vardı; Türkiye'nin dört bir tarafından bu bütçeden hakkını isteyenler vardı. Ben de Samandağ'daydım, narenciye üreticileri geldiler ve söz aldılar; ne dediler biliyor musunuz? Bakın, kasa kasa mandalina getirdiler, dediler ki: "Bu mandalınanın kilosunun bahçeden alım fiyatı tam 1 TL." Yanlış duymadınız arkadaşlar. Yani bir yıl boyunca eken, sulayan, bakımını verene karşılığı ne? 1 TL. Sonra geldik buraya, Bakanlara baktık, sorduk onlara, "Bakın, çiftçi feryat ediyor. Bu mu sizin hayırladığınız bütçe? Bu mu sizin çiftçiye desteğiniz?" dedik; yine iktidar sıralarından alkış tufanından başka bir şey duymadık.

Yine, İskenderun'daydık, depremzedelerle bir araya geldik ve bana bir depremzede gelip aynen şunu söyledi, "Asgari ücretle geçiniyorum, şu an konteynerde yaşıyorum ve benim bir evim yok, bir ay sonra beni kapı dışarı edecekler. Ben nasıl geçineceğim? Ben nasıl bu kirayı ödeyeceğim? 26 bin lira kira istiyorlar benden." dedi.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Çevre Bakanı hayal satıyordu burada.

DİLÂN KUNT AYAN (Devamla) - Ve gözleri dola dola bana bunu anlattı. Sonra buraya geldik, Bakan Kurum orada oturuyordu, gözümüzün içine baka baka, sesini yükselte yükselte "Benimle gurur duyun, gurur duyun." dedi. Niye gurur duyacağımız? Koca bir halkın müteahhitliğini yaptı diye.

Peki, ben soruyorum size ya: Bu gözü yaşlı kadınları ne yapacağız? Gözü yaşlı depremzedeleri, acıları çeken depremzedeleri ne yapacağız? (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) İktidar ne yaptı peki? Alkış, tufan, hulahop, kıyameti kopardı. Bu mu sizin hayırladığınız bütçe? Bu mu sizin gözü yaşlı insanlara vermiş olduğunuz değer? Biz sizin neyinle gurur duyacağız? Soruyorum ben size: Bu olayın, bu vakanın neyiyle gurur duyacağız biz?

Yine, Tarsus'daydık, tekstil atölyelerine gittik, emekçilerle buluştuk. İşçi diyor ki: "Aldığım asgari ücretle geçinemiyorum." Dönüyoruz, işletmeciye soruyoruz, "Vallahi, ucu ucuna yetiyor, çeviremiyoruz bile." diyor. Peki, Çalışma Bakanı geldi buraya, o ne dedi: "Her şey yolunda, istihdam artıyor, hiçbir sorun yok, büyüyoruz." Yine, alkış, tufan, kıyamet, hulahop yaptılar, konuyu kapattılar ve hiçbir şey demediler arkadaşlar. Peki, ben soruyorum: İşçinin sofrası doldu mu? Dolmadı. Ben soruyorum: Küçük işletmecinin hayatı yerinde mi? Elbette ki değil. Siz de cevap var mı? Yok.

Değerli milletvekilleri, elbette ki iktidar sıralarından sürecin ruhuna uygun konuşma yapanları ayrı tutuyorum. Yürekten söylüyorum; ağızınıza, yüreğinize sağlık arkadaşlar, umarım bunun devamı gelir ama bazı iktidar vekillerinden barış dilinden uzak ve süreci sindirememiş sözler dinledik ve yine, bazı bakanların ağızından düşmeyen o kelimeler: Savunma sanayisi, İHA'lar, SİHA'lar, S-400'ler, F-16'lar, füzeler... Bu kürsüye savaş uçaklarıyla çıktılar arkadaşlar, bu kürsüde böylesi bir süreçte savaş uçaklarını koyarak utanmadan, sıkılmadan konuşmalar yaptılar. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Terörist siyaseti yaptılar arkadaşlar, terörist siyaseti yaptılar ama ben bu kürsüye nasıl çıktım biliyor musunuz? Bakın, bir elimde zeytin dalı, bir elimde ekmekle çıktım. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Niye biliyor musunuz? Çünkü burası savaşın reklamlarının yapılacağı kürsüler değil burası halkın hayat kürsüsüdür, bu kürsüden silahın değil bu kürsüden siyasetin sözünün yükselmesi gerekir. Peki, neden yürüyüşümüze "Ekmek ve Barış" dedik biliyor musunuz? Çünkü ekmek olmadan barış olmaz, barış olmadan da ekmek olmaz. Bu yürüyüş âdeta bir Yol filmi gibi değildi; bakın, memleketin yolunu gösteren bir sahneydi; Yılmaz Güney'in "Yol" filminde insanlar çıkış arar, biz o çıkışının adına "ekmek ve barış" diyoruz. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Ekmeğimiz kadar barışa da sahip çıkmak zorundayız. Savaş tellallığı yapmakla, sınır ötesindeki operasyonları yapmakla hiçbir şey kazanmadı bu ülke ve halkın cebinden milyarlarca dolar çıktı. 1 Ekimden bu yana da barış ve demokratik toplum sürecindeyiz; gece gündüz didiniyoruz, çalışıyoruz, adım atmadığımız toprak kalmadı. Peki, neden arkadaşlar? Çünkü bizim partimiz bir barış partisidir. Barış, bir annenin evladını toprağa vermemesidir. Barış, bir genç için mezar taşı değil gelecek hayallerinin kurulması demektir. Barış, sabaha karşı kapın çaldığında gelenin yakının olduğunu bilmektir ama bakıyorum, savaşın çilesini, acısını bilmeyenler barışın nimetlerinin de kıymetlerinin de farkında değiller. Ocağına ateş düşmeyenler; evladını, kardeşini, babasını, çatışmalı süreçlerde kaybetmeyenler fütursuzca savaş çığırkanlığı yapıyor. Hiç uzağa gitmeyelim, kürsülerimize bakıyorum ya, her evde bir acı var, her evde bir çile var ama elbette ki savaşın bedeli yalnızca ölenler midir? Değil tabii ki. Savaşın bedelini ödeyenler sadece hapse girenler midir? Değil tabii ki. Savaşın bedelini ödeyenler sadece topraklarından göç edenler midir? Değildir tabii ki. Bütün halk ödüyor, bütün Türkiye ödüyor; derelerimiz, topraklarımız, ormanlarımız bunun çilesini ödüyor. İşte, bu yüzden "ekmek ve barış" diyoruz biz; atılan her adımda bu sürecin ruhuna uygun davranılsın, barış toplumsallaştırılsın diyoruz. Bütçe hazırlanıyor, barışın ekmeğin bütçesi hazırlansın diyoruz. Bakıyoruz 2026 yılının bütçesine, savunmaya ne kadar ayrılmış? Tam 2 trilyon 115 milyar TL savunmaya ayrılmış. Bu parayla toprağa demir ekiyor, füze ekiyor, ölüm ekiyorsunuz ama unutmayın, toprağa demir ekerseniz buğday biçemezsiniz, toprağa mermi ekerseniz huzur biçemezsiniz. Bir F-16'nın deposunu dolduran yakıt parasıyla kaç okulun kütüphanesi dolar biliyor musunuz? Kaç çocuğun beslenme çantası dolar biliyor musunuz? Hiç hesapladınız mı bunu? Sizin "güvenlik" dediğiniz şey halkın açlığı üzerine inşa edilemez.

Yine, 2 trilyon 115 milyar TL'yle ne yapılır biliyor musunuz? Asgari ücret 50 bin TL olur. Yine, bu parayla ne yapılır biliyor musunuz? Türkiye'de yaşayan 16 milyon emekliye bir yılda ek ödenek olarak tam 150 bin TL ödenebilir. Yine, bununla ne yapılır biliyor musunuz? 1 milyon kreş açılabilir. Bu parayla ne yapılabilir? 20 bin tane fabrika açılabilir. Yine, bu parayla ne yapılır biliyor musunuz? Depremzedelere ücretsiz bir şekilde, bilabedel konutlar yapılabilir. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Bizler ısrarla, savaşın değil halkın bütçesi diyeceğiz; bu konuda halk adına atılacak her adımı da desteklemeye hazır olduğumu belirtiyorum.

Arkadaşlar, bu önümdeki sepet TÜİK'in sepeti değil halkın sepeti, barışın sepeti ve bu sepette de halkın Meclisine gönderilen mektuplar var. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Az önce tek tek anlattığım talepler de bu mektuplardandı zaten. Bu sepette ekmek mücadelesi var, bu sepette barış mücadelesi var. Savaş ve barışta unutulmaması gereken: Bugünün kararı yarının kaderini doğurur. O hâlde, bugün karar verdiğimiz barışla yarının kaderini değiştirelim. Sizleri de bu tarihî sorumluluğun farkında olmaya davet ediyorum. Halkın ekmek ve barış mücadelesinde gelin omuz omuza vererek bu topraklara onurlu barışı hep birlikte getirelim diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Sayın İbrahim Arslan.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve şahsım adına hepinizi en içten saygılarımla selamlıyorum.

Haftalardır aslında bir bütçeyi konuşuyormuş gibi görünüyoruz ama "mış gibi" "mış gibi" bir yönetme anlayışını aslında konuşuyoruz. Sanki adil gelir ve vergi paylaşımı varmış, sanki giderler kontrol altındaymış, sanki bütçe dengedeymiş gibi, sanki refah artıyormuş, sanki yoksulluk azalacaktıymış gibi. Bu konuştuklarımız sadece ekonomiyle de sınırlı değil, aslında demokrasimizde, insan hak ve özgürlüklerinde, hukuk devletinde, millet iradesinde de "mış gibi" yönetim anlayışını konuşuyoruz. Bu bütçeyle birlikte, o nedenle, aslında olmayanı varmış gibi gösteren bir anlayışı konuşuyoruz.

Bütçe görüşmelerinde bir gelişmeye daha tanık oluyoruz sevgili arkadaşlar, o da iktidar temsilcilerinin kullanmış oldukları dil. Bazen inkârcı, bazen etkin pişmanlıktan yararlanmak isteyen itirafçı, bazen de iftiracı gibi davranıyorlar. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) İşlerine geldiğinde 2002 yılını referans alıyorlar ama işlerine gelmediğinde 2023 yılı Mayıs ayını referans alarak sanki yirmi üç yıldır iktidarda değillermiş gibi bir davranış sergiliyorlar. Unutmayınız ki ülkeyi felakete sürükleyen irrasyonel bulduğunuz bu politikaların da şu anda uygulamış olduğunuz programın da siyasi sorumlusu sizsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Bazen Nasrettin Hoca'nın hikâyesinde olduğu gibi -çok affedersiniz- eşeğini kaybettirip sonra buldurup sevindirmeye çalışıyorsunuz, bazen de ölümü gösterip sıtmaya razı etmeye çalışıyorsunuz. Oysa eskisi yenisi fark etmez, hepiniz AKP kabinesinin bakanlarısınız ve öyle olmaya da devam edeceksiniz. Enflasyondan hayat pahalılığına, KKM'den faizlere, borçlardan yoksulluğa kadar yaşanan bütün olumsuzlukların sorumlusu unutmayınız ki sizsiniz.

Övünüyorsunuz, diyorsunuz ki: "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtiğimizden bu yana 8'inci bütçeyle karşınızdayız." Doğrudur, o hâlde sekiz yıllık hikâyeye bir bakalım ne olmuş.

Sevgili arkadaşlar, 2018 ve görüşmekte olduğumuz 2026 bütçesi dâhil, son dokuz yılda tam 1 trilyon 966 milyar dolar gelir topladınız. Üstelik, bunu öylesine vahşi yaptınız ki 2024 yılında tek başına 2021-2022, 2023 yılında topladığınız vergilere eşit bir vergiyi topladınız; bunu da yüzde binleri aşan vergi artışlarıyla çalışanların, dar gelirlilerin, emekçilerin sırtına yüklediniz. Örneğin, çalışanlardan kesilen gelir vergisi son altı yılda yüzde 1.532 artmıştır; doğal gazdan, petrol ürünlerinden alınan ÖTV son altı yılda yüzde 1.961 artmıştır ama şirketlerden ne yazık ki bunun yarısı kadar vergi toplamadınız. "Kaynak yok." diyenlere seslenmek istiyorum: Halk son dokuz yılda tam 2 trilyon dolara yakın kaynak yaratmıştır. Sorun, kaynağın yokluğunda değil yaratılan kaynağın kimler tarafından, nasıl kullanılacağıdır? Burada da iktidar önceliğini ve tercihini ne yazık ki milyonlarca dar gelirli lehine kullanmamıştır. Peki, bu toplanan gelirler ne yapılmıştır? Topladığınızdan çok daha fazlasını harcayarak tam 2 trilyon 392 milyar dolar harcama yaptınız. Peki, bunun sonucunda ne oldu? Bugünkü değeriyle 14,4 trilyon yani 335 milyar dolar bütçe açığı. Peki, bu bütçe açığını nasıl kapattınız? Borçlanarak. Borçlandıkça faiz büyüdü, faiz büyüdükçe bütçe daha da kilittendi. Ortaya çıkan tablo şudur: Bu bütçe, hizmet bütçesi olmaktan çıkmış; borç, açık ve faiz sarmalına dönüşmüştür. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, gelelim bu sarmalın en ağır faturasına, faize. Sevgili arkadaşlar, o övündüğünüz sekiz yıllık bütçelerinizin sonunda ödediğimiz ve ödeyeceğimiz faiz tutarı tam 275 milyar dolar. Umurunuzda olmadığını biliyorum ama umurunda olanlar için açıklayalım bu rakamın büyüklüğünü yani Türk Lirasıyla 11 trilyon 750 milyar. Sevgili arkadaşlar, bu 11 trilyon 750 milyar lirayı 200'lük banknotlarla tırlara yükleyerek taşıtmaya kalksak ne oluyor biliyor musunuz? Tam 25 ton ağırlık taşıyabilecek 2.350 tane tır gerekiyor. Bu tırları konvoy hâlinde sıraladığınız zaman ne oluyor biliyor musunuz? Buradan Temelli'ye kadar 40 kilometrelik bir tır konvoyu oluyor arkadaşlar. Hiç mi vicdanınız sızlamıyor ya? Hiç mi utanmıyorsunuz? Belli ki utanmıyorsunuz, sıralar boş. (CHP sıralarından alkışlar) Sevgili arkadaşlar, peki, bu tır konvoylarının içinde ne var? Hastane yok, okul yok, fabrika yok, insanlarımızın barınma krizini çözmesi gereken konutlar yok. Ya ne var? Sadece faiz var. O nedenle, bu bütçe milletin değil faizin bütçesidir, yoksulluğu azaltan değil yoksulluğu kalıcılaştıran bir bütçedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, "yoksulluk" deyince kendi içinizde de çalışıyorsunuz ve o çalışma belgelerinde de dağıtılan kitapçıklarda da yer alıyor. Yoksullukla mücadeleye bu yıl 553 milyar TL ayırmış görünüyorsunuz. Peki, 2026'da size göre ekonomi şaha kalkacak, iyi olacak, her şey güzel olacaksa o 553 milyar TL'yi neden 957 milyar liraya yükseltiyorsunuz? Neden 2 kat artırıyorsunuz? 2026'da ne olacaktır da yoksullukla mücadeleye ihtiyaç duyduğunuz bütçe 2 kat artacaktır? Bunun bir tek sonucu olabilir: Demek ki siz bile umudu kestiniz; 2026'da yoksulluğun daha da artacağını, ekonominin daha da kötüye gideceğini ortaya koyan temel belgedir. Bu rakam bana ait değil size ait. Başka açıklaması ne olabilir? İşte, Cumhuriyet Halk Partisinin, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanının da söylediği gibi; biz yoksulluğu yok edeceğiz, siz yoksulluğu yönetmeye talipsiniz; aramızdaki fark bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, "Her şey yolunda." diyorsunuz öyle mi? Yine, rakamlar size ait; 4 milyon hane bugün sosyal yardımlarla ancak yaşamını sürdürebiliyor, 1 milyon 637 bin hane yakacak yardımlarıyla hayatını sürdürüyor, 2 milyon yurttaşımızın sosyal güvencesi yok, 6 milyona yakın yurttaşımız ayda sadece 780 lira olan GSS primini ödeyemediği için Hazine yardımıyla bu borçlar kapatılıyor; ona dahi tahammül edemiyorsunuz, 780 lirayı da artırıp 1.560 liraya yükseltiyorsunuz ve milyonlarca emeklimizi, çalışanımızı, asgari ücretlimizi açlık sınırının altında bir gelire tabi kılıyorsunuz ne yazık ki.

Değerli arkadaşlar, dilinizden düşürmediğiniz bir ifadeyle sözlerimizi tamamlamaya çalışalım. "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi istikrar dediniz." değil mi? Evet, katılıyorum; istikrarlı bir şekilde, yokuş aşağı, hızla ne yazık ki uçuruma doğru sürükleniyoruz; bunu görmeniz gerekiyor.

Sevgili arkadaşlar, bu bütçede ne yazık ki onca borçlanmaya, onca büyük rakamlara, vergiye, onca fedakârlıklara rağmen ne refahımız artmıştır ne de adalet sağlanmıştır. Her yıl daha fazla gelir ve vergi adaletsizliği, her yıl daha fazla hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı, her yıl daha fazla yoksulluk ve işsizlik. Bu bütçenin içerisinde yatırım yok, üretim yok, istihdam yok, emekli yok, memur yok, işçi yok, BAĞ-KUR'lu yok, esnaf yok, "Köylü, ulusun efendisidir." diyoruz ama köylü yok, alın teriyle çalışanlar yok, 3600 yok, atama bekleyenler yok; yok, yok! (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ARSLAN (Devamla) - Ama biliyoruz ki bu, Cumhuriyet Halk Partisinin topluma taahhüdüdür: Bu görüştüğümüz bütçeye Cumhuriyet Halk Partisi olarak itiraz ettiğimizi, ret oyu vereceğimizi belirterek ve AKP iktidarının son bütçesi olacağına olan inancımın hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın İsmail Ok.

Buyurun Sayın Ok. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL OK (Balıkesir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisimizi bu toprakları vatan yapan ecdadın duasıyla, şehitlerimizin aziz hatırasıyla, gazilerimizin onuruyla ve milletimizin vakur iradesiyle saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Yüzyılı'nın 3'üncü bütçesini görüştüğümüz bu çatı altında yalnızca rakamları ve tabloları konuşmuyoruz. Bugün burada bir milletin yürüyüşünü, bir devletin yönünü ve bir medeniyet iddiasının hesaplaşmasını konuşuyoruz. Bu bütçe kâğıda yazılmış rakamlardan ibaret değildir; bu bütçe sabrın, inancın, alın terinin ve duası kabul olmuş bir milletin hesabıdır. Bu bütçe gece gündüz demeden çalışan işçinin, mühendisin, memurun, çiftçinin, esnafın, emeğin devlet aklıyla buluştuğu yerdir. Bu millet ve Gazi Meclis bugüne kadar çok şey gördü, çok şeyler yaşadı, çok şeyler işitti; inancıyla alay edenleri de gördü, iradesini küçümseyenleri de ama şuna da defalarca şahit oldu: Kendi milletine güvenmeyenlerin bu millete asla istikamet çizemediğini de gördü. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bütçe görüşmeleri başladığından beri aynı cümleleri, aynı küçümseyici tavırları ve aynı itirazları duyuyoruz. "Karadeniz'de doğal gaz bulundu." dedik, "Yok." dediniz. Bugün o gaz fakir fukaranın ocağında yanıyor; evlere sıcaklık, ülkeye güç veriyor. "Gabar'da petrol bulundu." dedik, "masal" dediniz. Bugün o petrol bu milletin bağımsızlığını akıyor, dış bağımlılığı azaltıyor, Türkiye'nin elini güçlendiriyor. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) "Eskişehir'de nadir toprak elementleri var." dedik, önce "Yalan." dediniz, ardından "Seçim yatırımı, yok böyle bir şey." diyerek hafife aldınız. Yetmedi, bu çalışmalar yapılmasını diye CHP'li belediye eliyle ÇED raporuna karşı yürütmeyi durdurma başvuruları yaptınız. O gün alay edenler, o gün inkâr edenler, mahkeme eliyle bu işi engellemeye çalışanlar için de bu ayıplar yetmedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dünyanın en büyük rezervi olduğu ortaya çıkınca bu kez de "Amerika'ya verecekler." iftirasını atmaya başladınız. Oysa Sayın Bakanımız açıkladı, üretimi ve işlenmesi tamamen devlet eliyle yapılacak tesisin temelleri Allah'ın izniyle 2026 yılında atılacaktır yani bu kaynak millettir, devletin kontrolündedir ve milletin geleceği için değerlendirilecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ayrıca, bugün geldiğimiz noktada, yenilenebilir ve çevre dostu enerji üretimimiz yüzde 60 seviyelerine ulaşmış durumdadır, bu oran dünya ve Avrupa ortalamasının da çok çok üzerindedir yani enerjide yüzde 60 oranında bağımsızlığımızı kazanmış durumdayız. Bu tablo Türkiye'nin yalnızca enerji arz güvenliğini güçlendirmede, aynı zamanda çevreye uyumlu, sürdürülebilir ve gelecek nesilleri önceleyen bir enerji politikasını kararlılıkla hayata geçirdiğini göstermektedir. Bu nedenle, sayın milletvekilleri, yalan yüksek seslidir ama ömrü kısadır, hakikat sessizdir ama sabırlıdır ve sabreden hakikat günü gelince konuşur; işte, bugün görüştüğümüz bütçe bu hakikatin hâlidir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Asrın felaketinde on binlerce canımızı toprağa verdik, acımız henüz tazeyken yaşanan bu büyük felaket Cumhurbaşkanımız Sayın Erdoğan'a içinde hakaretler de barındıran cümleler kurmanıza yetti ama 11 ilde 455 bin konutun çok kısa bir sürede vatandaşlara teslim edilmesi "Yahu, bu Erdoğan da hasbi adammış, harbi adammış." demenize maalesef yetmedi.

Savunma sanayisine gelince, İHA'lara "oyuncak", SİHA'lara "reklam" denildi bu Parlamentoda; KAAN'a, ALTAY'a, KIZILELMA'ya dudak büküldü. Bugün dünya ne diyor? Yunan basını kaygıyla bahsediyor, İsrail basını tehdit olarak görüyor, Batı Türkiye'siz bir güvenlik senaryosu kurulamayacağından bahsediyor.

87 gemi, 7 denizaltı ve 20 bin Türk askerinin katılımıyla icra edilen DENİZKURDU Tatbikatı Türkiye'nin denizlerdeki hâkimiyetini ve bölgesel bir güç olduğunu açıkça ortaya koyarken Avrupa basını bu gerçeği manşetlere taşımak zorunda kaldı. Ama buna karşın, muhalefet hâlâ Yunanistan'da tatilin daha ucuz olduğundan söz etmekle meşgul.

TAYFUN test edildiğinde bu milletin yüz yıllık öz güveni göğe yükseldi, muhalefetin cevabı ise maalesef "Füze testi yapıyorsunuz, balıklar ürüyor." demekten öteye geçemedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) ASELSAN'ın geliştirdiği sistemler mavi vatanın sessiz ama sarsılmaz gücü hâline gelirken birileri hâlâ cezaevlerinden Washington'a sadakat mektupları göndermeye devam ediyor. Ama bilmiyorlar ki artık bu gelişmeler "Bu millete bir daha diz çöktüremezsiniz." diyen bir iradenin tecellisidir ve özellikle altını çiziyorum: KIZILELMA, Türkiye Yüzyılı iradesinin, aklının ve hedefinin gökyüzündeki adıdır. Bugün yabancı basının neredeyse her gün manşetlerine taşıdığı bu gerçek bir milleti tarih sahnesinde yeniden var etmektedir.

Aziz milletimize buradan seslenmek istiyorum: Bilin ki KAAN'dan daha iyi uçaklar yapılacaktır. ALTAY'dan daha güçlü tanklar üretilecektir; KIZILELMA'dan, Bayraktar'dan daha ileri SİHA'lar, TAYFUN'dan daha caydırıcı füzeler elbet bu topraklarda yükselecektir. TCG ANADOLU'dan daha büyük gemiler denizlerimizi selamlayacak, Togg'dan daha iyileri bu milletin yollarında olacak, İstanbul Havalimanı'ndan daha büyük meydanlar kurulacak, şehir hastanelerinden daha donanımlı şifa merkezleri yükselecek; Yavuz Sultan Selim'den, Osmangazi'den Çanakkale 1915'ten daha iddialı köprüler bu coğrafyayı birbirine bağlayacaktır. Ama şunu asla unutmayalım: Bunların hepsi bizimdir; bu milletin aklısıdır, emeğidir, duasıdır; sahip çıkacağız, koruyacağız ve yenilerini ekleyeceğiz çünkü bu yürüyüş durmak için değil daha ileriye gitmek içindir. Mavi vatana "masal" diyen milletvekilleri vardı, bugün bu sıralarda oturuyorlar ama bugün Kanuni var, Yavuz var, Fatih var, Abdülhamid Han var, Oruç Reis var, Barbaros Hayrettin Paşa var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunlar sadece gemi değildir; bu milletin hafızasıdır, duasıdır yürüyüşüdür.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Şu anda nerede o gemiler? Şu anda Doğu Akdeniz'de tek bir gemi yok. Neredeler?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Doğu Akdeniz'de nerede duruyor o gemiler, nerede?

İSMAİL OK (Devamla) - Bu bütçe, denizlerinde egemenliğini tahkim eden bir devlet aklının bütçesidir.

Son günlerde muhalefet liderinin Avrupa Konseyi Başkanı Sayın Costa için "Büyük hayranlık duyduğum biri." ifadelerini ne yazık ki duyduk. Ne ilginçtir ki bugün şahsına hayranlık beslenen Costa'nın aynı günlerde Türkiye'ye ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a yönelik kurduğu cümleler Türkiye'nin bölgesel ağırlığını, diplomatik kapasitesini ve liderlik gücünü teslim eden ifadelerdir. Yani muhalefetin hayranlık duyduğu isimler Türkiye'nin ve Erdoğan liderliğinin önemini kabul ederken muhalefetin kendisi hâlâ bu gerçeği görmekte zorlanmakta. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Demek ki mesele, Avrupa'nın Türkiye'ye bakışında değil muhalefetin Türkiye'ye şaşı bakışındadır.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Millete git, millete sor, millete. Millete sor, millete. Milletin aç olduğunu gör. İn aşağı da sor, yukarıdan bakma, millete sor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şaşı bakan birisi varsa o da sensin.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - İn aşağıya da millet ne durumda gör.

İSMAİL OK (Devamla) - Suriye için "Ne işimiz var?" dediler, Libya için "macera" dediler, Azerbaycan için "Bizi ilgilendirmez." dediler...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sana Balıkesir'i bıraktık, Balıkesir'de seçimi kaybettin.

İSMAİL OK (Devamla) - ...ama bugün mazlumlar Türkiye'ye bakıyor, kardeş ülkeler Türkiye'ye güveniyor.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Hayal denizindesin, hayal!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Memleketin mazlumunu gör, memleketin! Ayıptır ya!

İSMAİL OK (Devamla) - Devletler Türkiye'yi merkez alıyor çünkü bu millet yalnızca sınırları değil vicdanını da koruyor.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu bütçede asgari ücretli yok, bu bütçede emekli yok.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Yazıklar olsun!

İSMAİL OK (Devamla) - Bu bütçe mazumlara el uzatan, zalimlere set olan bir dış politikanın sonucudur.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Yazıklar olsun, yazık! İn de millete söyle, sokağa çıkıp da bunları anlat da millet de dinlesin.

İSMAİL OK (Devamla) - Toparlamak gerekirse, Türkiye Yüzyılı ve bu bütçe "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." diyen devlet aklının büyük adıdır.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - İnsanları öldürdünüz, öldürdünüz, yaşatmıyorsunuz ki. Ayıp size!

İSMAİL OK (Devamla) - Cumhur İttifakı'nı küçümseyenler şunu artık anlamalıdır: Bu birlik bir çıkar birliği değildir, kader birliğidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Millet anladı zaten, sizin ne birliği olduğunuzu anladı.

İSMAİL OK (Devamla) - Ve bu kader, Alparslan'dan Fatih'e, Fatih'ten Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e uzanan tarihî yürüyüşün devamıdır. Bugün, bu büyük mirasın sorumluluğu Cumhur İttifakı'nın omuzlarındadır. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde ilerleyen Türkiye Yüzyılı Türk "cihan hakimiyeti" ülküsünün yeniden bulunduğu yıl olacaktır.

Saygıyla Yüce Meclisi selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Ok.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İşte, değişenler, parti değiştirenler en çok bağırarak zorunda kalıyorlar; hayat böyledir.

İSMAİL OK (Devamla) - Gurur duymanız gerekiyor, gurur duymanız gerekiyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen Balıkesir'in nasıl baktığına bir bak.

İSMAİL OK (Devamla) - Gurur duyun.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Yazık, yazık, yazık!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Balıkesir sana nasıl bakıyor, bir ona bak sen; git de Balıkesir'de bir sokakta dolaş.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Gitmiyordur ki, sokağa çıkmıyordur ki.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Cihan hakimiyeti Güney Kıbrıs'ta açılan elçiliklerle mi sağlanacak? Ayıp!

BAŞKAN - Guruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır

Maddeler üzerinde şahıslar adına ilk söz Erzurum Milletvekili Sayın Abdurrahim Fırat'a ait.

Buyurun Sayın Fırat. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDURRAHİM FIRAT (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan dilerim.

Bugün burada millî birlik sürecine yönelik kanaatlerimi paylaşmak istiyorum. Bu süreç bir kader birliğini yeniden mühürlemek için büyük bir fırsat. Tarihin hızlandığı, coğrafyamızın sert rüzgârlarla sarsıldığı bir dönemden geçiyoruz. Dünya eski dengelerin yıkıldığı ve yeni güç merkezlerinin sancılarla doğduğu bir belirsizlik çağına girmiştir. Uluslararası siyasetin satranç tahtasında bölgemiz üzerine kurulan oyunlar artık sınırları değil zihinleri ve gönülleri de parçalamayı hedeflemektedir. Küresel güç odaklarının stratejik aparatları etnik ve mezhepsel fay hatlarını tetikleyip bizi içimize hapsederek enerjimizi kendi içimizde tüketmemizi beklemektedir. İşte bu noktada "barış ve kardeşlik süreci" dediğimiz irade küresel kuşatmaya karşı verilmiş en stratejik, en millî ve en insani cevaptır. Ancak bu süreç sadece dış tehditlere karşı örülmüş bir duvar değildir. Bu iradenin asıl kaynağı aynı toprağı vatan kılmanın, insan olmanın ve bin yıllık kardeşliğimizin bize yüklediği sarsılmaz sorumluluktur. Bizim birliğimiz, fitratımız ve ortak tarihimizin bir gereğidir.

Burada gözden kaçırılmaması gereken asıl büyük resim şudur: Türkiye, kendi içindeki farklılıkları birer zenginliğe ve sarsılmaz bir bütünlüğe dönüştürdüğü an sadece kendi sınırlarını korumuş olmayacaktır. Bu başarı, parçalanmış Orta Doğu ve Balkanlar için yeni bir düzenin ilham kaynağı olacaktır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bizim barışımız, küresel sistemin böl-yönet doktrinine karşı bu topraklardan yükselen birleş ve yüksel itirazıdır. İçimizdeki her bir el sıkışma coğrafyamızdaki yapay sınırları anlamsızlaştıran jeopolitik bir mıknaatı etkisi yaratacaktır. Biz birleştiğimizde sadece bir ulus güçlenmez, mazlum coğrafyaların umudu olan bir çekim merkezi doğar. Etrafımızdaki ateş çemberine bakınız. Ulus devletlerin kaosa sürüklendiği, kardeşin kardeşe kırdırıldığı bir iklimde bizim en büyük gücümüz bin yıllık ortak yaşama irademiz ve sarsılmaz ulusal

bütünlüğümüzdür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğer biz kendi içimizde safları sıklaştırmazsak dışarıdan gelen rüzgârların fırtınalara dönüşmesini de engelleyemeyiz. Birliğimizin zayıfladığı her an, uluslararası vesayet için fırsat alanıdır. Bu nedenle, toplumsal barışı tesis etmek, geleceğin büyük Türkiye'sinin savunma hattını kurmaktır. Güçlü ve bağımsız bir dış politika ancak içeride sarsılmaz bir toplumsal mutabakatla mümkündür. Bu süreç sadece devletin ve siyasetçilerin omuzlarına bırakılmayacak kadar hayatidir. Bu bir manifesto ise müellifi bizzat Türk milletinin kendisidir. Her bir ferdimiz bu barış ve kardeşlik iklimine sahip çıkmakla mükelleftir çünkü barış, Ankara'nın koridorlarında değil Erzurum'dan Rize'ye, Van'dan Edirne'ye kadar her bir ocağın tüten dumanında, her annenin duasında ve her gencin umudunda yeşerecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Şunu iyi bilmeliyiz ki biz birleştiğimizde dünya küçülür, biz ayrıştığımızda ise düşmanlarımız büyür. Bizim ne feda edebilecek tek bir insanımız ne de vazgeçebilecek tek bir karış toprağımız vardır ancak bu toprağı vatan kılan içindeki insanların "biz" diyebilme cesaretidir.

Sonuç olarak, bu süreç, bir taviz değil bir tazelenmedir, bir geri çekilme değil büyük bir şahlanış için güç toplamadır. Stratejik aklımız bize şunu fısıldıyor: İçeride güçlü olmayanın dışarıda sözü geçmez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gelin bu tarihi sorumluluğu hep birlikte üstelenelim; uluslararası operasyonlara, bölücü senaryolara ve bizi birbirimize yabancılaştırmak isteyenlere karşı adaletin, merhametin ve kardeşliğin dilini konuşalım. Bu topraklar üzerinde yaşayan her bir can, bu sürecin hem bir sahibi hem de teminatıdır. Gelecek, bölünenlerin değil birleşenlerinin olacaktır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Fırat.

Şahsı adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Sayın İskender Bayhan'a ait.

Buyurun Sayın Bayhan. (CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum ve sarayla başlamak istiyorum. Sarayın atanmış 1 numarası Cevdet Yılmaz'a göre 2026, orta vadeli programın en kritik yılıymış. Peki, bu en kritik yılın bütçesinin anatomisi nasıl, bunu size 3 maddede özetlemeye çalışacağım. Bu bütçenin ekonomisine kapitülasyonculuk egemen, siyasi koşulları saray oligarşisini beslemek için çalışıyor, dış politika ayağında ise Trump'la stratejik ortaklık ve ABD mandacılığı var yani her şeyiyle kapitalist sömürüye, zorbalığa, büyük sermayeye ve işbirlikçilerine hizmet eden emek düşmanı yeni bir belgeyle karşı karşıyayız. Böyle bir belge için bunca zamanı, kâğıdı, emeği harcamaya ne gerek vardı? Yazık değil mi bu kadar emeğe? 2 maddelik bir bütçe yazıp getirseydiniz: "Madde 1: 'İşçi ve emekçilerden toplanan vergilerden, daha halkın emeğinden yapılan tasarruflardan, memleketin yer altı, yer üstü kaynaklarından ve bilumum zenginliklerinden elde edilen gelirler büyük sermayeye, yerli yabancı tekellere, onların iş birlikçilerine kâr, rant ve faiz olarak dağıtılır.'" Madde 1 bu. "Madde 2: 'Bunun olmadığı durumlarda 1'inci madde geçerlidir.'"

İşçilere, emekçilere "Fedakârlık yapın." "Dışinizi sıkın." "Sabredin." diyen bütçeniz sermaye ve saraya gelince Tevfik Fikret'in dizelerini hatırlatıyor:

"Bu sofracık efendiler, halkımızın varı yoğu, hayatı/Kan ağlayan, can çekişen halkımızın/Hepsi bu nazlı beylerindir, ne varsa ortalıkta/Soy sop, onur, düğün, oyun, konak, saray, caka/Hepsi sizin efendiler: Konak da saray da gelin de alay da/Hepsi sizin, hepsi sizin, hem hazırlop kolayca/Yiğin efendiler yiğin! Bu han-ı iştiha sizin/Doyuncaya, tıksıncaya, patlayıncaya kadar yiğin/Bu han-ı yağma sizin." (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Hangi dönemde yazmış bunu?

İSKENDER BAYHAN (Devamla) - Abdülhamit düşerken.

Orada, burada nutuk atarken "Faiz haramdır." deyip bütçeden milyonlarca işçiye, emekçiye ücret olarak ayırdığı kadarını bile bir avuç faizciye verenlere ne denebilir ki başka? Milyonlarca işçiye, emekçiye, emekliye hedeflenen enflasyon oranında ücret zammı dayatıp sonra da "Hedefi tutturamadık, ne yapalım?" demek başka ne anlama gelir ki? Bundan daha büyük yalan dolan olur mu? Ama belli ki bu kapitalist sömürücülük, bu uçkağıt ekonomisi düzeni sarayın kitabında günah olarak yazmıyor, günah olmaktan çıkmış. Demek ki milyonların hakkını yiyenler artık cehenneme gitmekten bile korkmuyor.

İşçiler, emekçiler diyor ki: Biz saraylarda lüks ve şatafat içinde, kutsal ve pahalı devlet, pahalı iktidar düzeninize karşı çıkıyoruz, böyle bir düzen istemiyoruz. En düşük ücretin yoksulluk sınırında ve vergiden muaf olduğu bir çalışma düzeni istiyoruz. MESEM'lerde çocuk emeğinin sömürülmediği, binlerce işçinin iş cinayetlerinde ölmediği bir eğitim ve emek düzeni istiyoruz. Lüks tüketimin vergilendirildiği, servet vergisinin alındığı, herkesin kazancına göre vergi verdiği bir düzen istiyoruz, vergide adalet istiyoruz. Eğitim, sağlık ve ulaşımın halk için parasız olduğu, barınma hakkının ucuz ve güvenli olduğu bir kamusal hizmet düzeni istiyoruz. Bir günle, bir ayla, bir yılla on yedi, yirmi yılın çalınmadığı, milyonların mezarda huzura mahkûm edilmediği, insanca yaşamın olduğu bir emeklilik sistemi istiyoruz. Ülkenin bütün kaynaklarının halk için kullanıldığı, halkın ihtiyaçlarını karşılamak için kullanıldığı bir bütçe istiyoruz. Sendikalaşmanın ve grev hakkının özgür, lokavtın yasak olduğu bir çalışma düzeni istiyoruz. Kapitalist sömürünün, soygunun, yerlilik ve millilik sosuyla örtülmediği, burjuva çürümüşlüğü'nün din istismarıyla yıkanmadığı, gerçek bir yurtseverliğin ve laikliğin egemen olduğu bir toplumsal yaşam istiyoruz. Yeni Osmanlıcı, yayılmacı, savaş kışkırtıcısı bir dış politika değil başkasının iç işlerine karışmayan, komşularıyla eşit olan antiemperyalist bir dış politika istiyoruz. Biz gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan bir Türkiye istiyoruz; seçme seçilme hakkının ayaklar altına alınmadığı, gerçek bir halk demokrasisi, gerçek bir halk egemenliği istiyoruz. Onun için de bu bürokratik oligarşi, kapitülasyon ve manda bütçesine "hayır" diyoruz. Bütün işçileri, emekçileri, gençleri ve kadınları bağımsız, demokratik, sosyalist bir Türkiye için mücadeleye çağırıyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Hangi telefonu kullanıyorsun? Markası ne?

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Rivayet odur ki Abdülhamit düşerken yanında olanlara şöyle demiş: "Bu halk durur, durur, durur; otuz yıl sonra bir vurur, neye uğradığınızı şaşırırsınız."

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Hadi git!

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Hadi, hadi!

İSKENDER BAYHAN (İstanbul) - Düşüyorsunuz beyler, çöküyorsunuz. Şaşıracaksınız!

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Daha çok beklersin!

HARUN MERTOĞLU (Rize) - Aç tavuk kendini darı ambarında sanırmış!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemini başlatacağım.

Buyurun Sayın Uçar.

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Van Şehir Stadyumu Van depreminde ağır hasar aldı. "Yıkılıp yeniden yapılacak." denildi. Aradan on dört yıl geçti. Van halkı adına soruyorum Sayın Bakan: Van Şehir Stadyumu'nu ne zaman yenileyeceksiniz? Buna dair bir çalışmanız var mı?

İkinci sorum: Van'da altyapı takımlarının da birçok sorunu var. Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan spor kompleksleri gençlik ve spor ilçe müdürlüklerine devredilerek halkın kullanımına kapatılıyor. Devlet Su İşleri sahası yıkıldı, yerine Valilik binası yapıldı. Maddi olanaksızlık sebebiyle Van'daki birçok kurum takımı ligden çekilmek zorunda kaldı. Van'da altyapı takımlarının yaşadıkları bu sorunlardan haberdar mısınız? Çözmek için bir girişiminiz, bir çalışmanız olacak mı Sayın Bakan?

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Fırat...

CELAL FIRAT (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Spor Bakanına sormak istiyorum: Spor dünyasında maşallah yok yok; küfür var, şike var, uyuşturucu var, bahisler var; başkanından futbolcusuna kadar, hakeminden seyircisine kadar toplumsal bir çürüme var. Siz Spor Bakanı olarak yaşanan bu olaylardan dolayı Türkiye halklarından, Türkiye toplumundan özür dilemeyi düşünüyor musunuz ve bu konuyla ilgili ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Aynı şekilde, yine Bursaspor taraftarı, Ankaraspor taraftarı Sayın Leyla Zana'ya organize bir şekilde, koro şeklinde küfrettiler. Bu konuyla ilgili şimdiye kadar herhangi bir açıklama yaptınız mı? Yapmadıysanız bunun sebepleri nelerdir? Bu iki kulübe dair ne tür cezalar uygulamayı düşünüyorsunuz veya böyle bir işlem uygulayacak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Tarsus'ta konut olarak tasarlanmış binaları aldınız, yurt yaptınız; daha önce de gündeme getirmiştik, teknik olarak yurt yapımına uygun olmadığını ifade etmiştik ve teknik personeller de buna karşı çıkmıştı. Ciddi bir ranttan bahsediliyordu. Bu binaların yurt dönüşümü için ne kadar para harcadınız? Teknik açıdan uygun olmadığı hâlde neden satın alındı ve hâlihazırda bu yurttan yaşanan sorunlar nelerdir? Gençlik Spor Mersin İl Müdürlüğüne bağlı Yıldırım Beyazıt Gençlik Kampında 3 gencimiz boğularak yaşamını yitirdi. İhmaller ve sorumlular bir an evvel açığa çıkarılmalı dedik. Sonuç ne oldu Sayın Bakan? 3 gencimiz öldü, peki bu büyük ihmalin sorumluları kim oldu? Kimse ceza aldı mı? İdari soruşturma açtınız mı? İdari soruşturmanın sonucu nedir?

BAŞKAN - Sayın İrmez...

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Gençlik ve Spor Bakanı 3 bin TL burs ücretleri hangi ekonomik, bilimsel kriterlere göre belirlenmiştir? 2026 yılında burs ücretlerinde ne kadarlık bir artış öngörülmektedir? Bu artış hangi kriterlere göre belirlenecektir? Gençlik ve Spor Bakanlığı spor alanlarında nefret suçlarının önlenmesine yönelik 2026'da özel bir bütçe ya da eylem planı öngörüyor mu? Sayıştay yasa dışı bahisle mücadelede yalnızca 8 personelin görevlendirildiğini tespit etti. 2026 bütçesinde bu birim için ne kadar kaynak ayrıldı? Hangi adımlar atılacak? Bakanlığın, gençlerin yurt dışına neden göç ettiğini ve göç etmek istediğini araştıran ve somut politika üreten bir birimi var mıdır? Bakanlığın tespitlerine göre kaç genç yurt dışına göç etmiştir?

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Eren...

SERHAT EREN (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sporla şiddet, linç dili ve küfürle ilgili bugüne kadar tarafınızca cevaplanması istemiyle 10 ayrı soru önergesi verdik, tek birine yanıt vermediniz. Eğer etkin, etkili ve caydırıcı bir denetim ve yaptırım mekanizması işletilmiş olsaydı bugün sahalardaki bu tabloyu konuşmuyor olurduk. Son olarak Bursaspor'un bir kısım taraftarının Leyla Zana'ya yönelik cinsiyetçi, ırkçı ve nefret içeren küfürlerine tüm Türkiye tanık oldu. Bu yaşananlar bir tribün şaşkınlığı değildir, Kürt kimliğini ve kadın siyasetçileri hedef alan açık bir nefret suçudur. Soruyorum: Sayın Leyla Zana'ya yönelik bu nefret tezahüratları hakkında Bakanlığınız tarafından başlatılmış tek bir soruşturma var mıdır? Yoksa Kürtlerin değerlerine, simge isimlerine yönelik küfür, hakareti ve ayrımcı dili hukuka uygun mu buluyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Tekirdağ merkezî bütçeden yıllardır mağdur; vergi vermede 8'inci il, yatırım almadaysa 73'üncü. Bu adaletsizliği Gazi Meclisten kınıyorum. 2024'te Tekirdağlı hemşehrilerim 100 liralık vergiye karşı 4,5 liralık yatırım almışlar.

Şimdi soruyorum: 2014-2015 yıllarında Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Binali Yıldırım tarafından söz verilen 20 bin kişilik stadyum ne oldu? Yine Süleymanpaşa, Çorlu, Saray, Çerkezköy, Hayrabolu yani kısacası tüm ilçelerimizde kapalı spor salonu ihtiyacımız var; bununla ilgili bir çalışmanız var mı?

Yine, Süleymanpaşa Belediyesinin 2019-2024 yani AK PARTİ döneminde Spor Toto'yla yapmış oldukları gençlik merkezi projesi yarım kaldı, bu projeyi bitirmeyi düşünüyor musunuz?

Yine, ilçelerimizde, tüm ilçelerimizde diyorum, Kredi Yurtlar Kurumuyla ilgili, öğrenci yurtlarına ihtiyacımız var. Bu çalışmayı yapmayı düşünüyor musunuz?

Yine, burs ücretlerine geliyoruz. Öğrencilerimizin burs ücretlerini artırmayı düşünüyor musunuz?

Tekirdağ yıllardan beri mağdur, yatırım alamıyor; sizden buradan Tekirdağlı hemşehrilerime söz vermenizi bekliyoruz Sayın Bakanım.

BAŞKAN - Soruları cevaplamak üzere Komisyona söz veriyorum.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sorulara Sayın Bakanımız cevap verecektir.

BAŞKAN - Süreniz beş dakika.

Buyurun.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle tribünlerde yaşanan tasvip etmediğimiz olayla ilgili değerlendirmeyi yapmak istiyorum. Tabii, hiçbir şekilde kabul edemeyeceğimiz tribünlerde yaşanan bu olayda hem Türkiye Futbol Federasyonu hem de bizler gerekli soruşturmayı yürütüyoruz. 6222 sayılı Yasa'ya göre, o eylemi yapan kişilerle ilgili gerekli araştırma, değerlendirme ve tribünde bulunanlarla ilgili, maçtan men cezasından tutun da diğer hususlara kadar bir süreç olacak. Dolayısıyla sporun centilmence yürütülmesini engelleyecek eylemlere tamamen karşıyız ve bunun için de 6222 sayılı Yasa çıkarılmıştır. Kim olursa olsun, bu tip olaylar hiçbir şekilde tasvip edilemez. Sporun etik ruhuna, fair play ruhuna yakışmayan süreçtir, bunu kabul edemeyiz.

Diğer konulara gelince... Van Şehir Stadı'yla ilgili soru soruldu. Van bu yıl 1. Lig'e yükseldi; stadıyla ilgili çalışmalarımız, projemiz tamamlandı. Gerçekten oraya çok güzel bir tesis hazırlıyoruz, yaşayan bir stat modeli var, inşallah bu yıl başlamayı planlıyoruz, bütçemize koyduk yani planlamamızda var. Tabii, Van, spor tesisleri açısından da altyapısı açısından da yatırım yaptığımız bir il, her ilde olduğu gibi ciddi yatırımlar yapıyoruz. Bütün ilçelerinde yarı olimpik yüzme havuzları, sporcu eğitim merkezleri başta olmak üzere pek çok tesis yapılıyor. İpekyolu merkezinde yarım kalan o spor kompleksi inşaatına devam ediyoruz. Dolayısıyla yine, buz pateni tesisi de başta olmak üzere Van'ın gençlerine hizmet edecek spor tesislerini yapıyoruz.

Yine, Tekirdağ'a gelince... Tekirdağ Süleymanpaşa'daki spor yatırımı daha önceki belediye sürecinde başlamış, şimdi biz onu güncelliyoruz ve tamamlayacağız; gençlik merkezi ve yarı olimpik yüzme havuzu var, oradaki tesisleri tamamlayacağız. Yine, Kapaklı'da bir spor kompleksine başlıyoruz. Yine, merkezde bir spor salonu inşaatı için planlamamızı yaptık, yatırım programına koyduk. Dolayısıyla Tekirdağ'a bu yıl ciddi spor yatırımları yapacağız. Başta geçtiğimiz dönemlerde yapılan tesisler zaten var. Yine, Çorlu'da yarı olimpik havuz yapılması planlanıyor, bir gençlik merkezi ve sporcu eğitim merkezi yapılıyor. Tekirdağ'ın ilçelerinde de bunları yapacağız.

Yine, sorulan soruların içerisinde Kredi ve Yurtlar Kurumu burslarıyla ilgili soru vardı. Tabii, burslarla ilgili konuda, şu anda, lisans öğrencilerine 3 bin lira veriyoruz; yüksek lisans öğrencilerine 6 bin, doktora öğrencilerine de 9 bin olmak üzere... Bu yıl Maliye Bakanlığıyla görüşmelerimiz devam ediyor; inşallah, öğrencilerimiz için bir yeni bir artış söz konusu, bunu da yakında açıklayacağız. Şu anda 650 binin üzerinde öğrencimize burs veriyoruz, yaklaşık 958 bin öğrencimize de kredi veriyoruz. Bu kredilerin ödemesiyle ilgili de zaten daha önce, 2022 yılında yapılan bir düzenlemeyle faiz kaldırıldı ve öğrencinin bu kredi bursunu da okulunu bitirdikten sonra iki yıl ödememe hakkı var. Yine, işe başlamışsa ve işe ara verdiyse de dilekçe vererek bu ödemeyi istediği zaman durdurabiliyor. Dolayısıyla öğrencilerimize böyle bir alan ve imkân sağlandı, yüce Meclis buna böyle bir karar verdi.

Diğer hususlardaki soruları da yazılı olarak cevaplayacağız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şimdi B cetvelinin genel toplamlarını okutup oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

GENEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2024 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU

(TL)

GELİRLER	BÜTÇE GELİRİ TAHMİNİ	BÜTÇE GELİRİ	BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER (-)	NET BÜTÇE GELİRİ
TOPLAM	8.353.029.549.000,00	9.563.799.831.178,15	1.096.973.280.970,91	8.466.826.550.207,24

BAŞKAN - Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi kabul edilen cetveliyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Denge

MADDE 3- (1) 2024 yılı bütçe giderleri ile bütçe gelirleri arasında, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 2.255.037.213.221,48 Türk lirası gider fazlası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 22.560.098.734,04

Türk lirası gider fazlası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 3.423.671.063,08 Türk lirası gelir fazlası, gerçekleşmiştir.

(2) 2024 yılı merkezi yönetim net bütçe gider fazlası 2.107.781.999.546,06 Türk lirasıdır.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde gruplar adına, ilk olarak YENİ YOL Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın İrfan Karatutlu.

Buyurun Sayın Karatutlu. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA İRFAN KARATUTLU (Kahramanmaraş) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gerek Plan ve Bütçede gerekse Genel Kurulda genel anlamda depremle ve Kahramanmaraş'la ilgili konuştuğum zaman "Ya, arkadaş, senin başka konuşacağın bir şey yok mu?" diye eleştiriler alıyorum.

(Uğultular)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Sayın Başkanım, salonda büyük bir uğultu var. Acaba uyabilir misiniz?

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - Şimdi, tabii ki ben Kahramanmaraş Milletvekiliyim; Kahramanmaraş milletvekilleri arasında da zannedirim fiilî olarak depremi yaşayan 8 milletvekilinden 2'siyiz. Bugün siz "İstanbul depremi" deyip 5'lerde, 4,5'larda hoplayıp dışarı çıktığınızda biz 7,7'yi apartmanın en üst katında çaresiz bir şekilde, bir dakika on saniyeyi bekleyen, yaşayan, onun fiziksel, ruhsal travmasını yaşayan insanlarız. Yetti mi? Yetmedi. Bugün bütün Kahramanmaraş milletvekilleri hafta sonu Kahramanmaraş'a gittiklerinde halkın büyük bir kısmının barınma sorununu, ekonomiye ilgili sorununu, eğitim sorununu...

(Uğultular)

BAŞKAN - Bir dakika Sayın Karatutlu...

Sayın milletvekilleri, şu anda Parlamentoda konuşan milletvekillerimiz sayın milletvekilimizi dinleme fırsatını kaybettiriyorlar bize; konuşmak isteyenler kulise gitsinler.

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Efendim, Komisyon sıraları da Genel Kuruldan aşağı değil; orada, burada, herkes bir köşede öbek olmuş!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Komisyona gelen milletvekilleri, beyler; daha sonra arkadaşlarla görüşürsünüz, ara verdiğimizde.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Dinlemiyorlar Başkanım, dinlemiyorlar!

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Hep böyle yapıyorlar Sayın Başkanım!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Karatutlu.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - Bitiremiyorlar bu tokalaşma işlerini işte.

Dediğim gibi, bütün arkadaşlarım, gerçekten, Kahramanmaraş özelinde -muhtakak Hatay da Adıyaman da Malatya da aynıdır- oraya vardığımızda vatandaşın bütün dertleriyle muhatap oluyor çünkü "asrın depremi" deniliyor, "bin yılın depremi" deniliyor, "tarihin en büyük art arda olan depremi" deniliyor ve yıkımı fazla bir depremden bahsediyoruz. Kahramanmaraş konumu itibarıyla depremden bir uçtan bir uca en yüksek etkilenen, arazi anlamında en çok etkilenen ildir. Kahramanmaraş Türkoğlu'ndan Nurhak'a bir çizgi çektiğinizde 225 kilometredir ve bu alanın hepsi etkilenmiştir. Bizim büyük ilçelerimizin yanında, merkezin yanında Afşin -80 bin- Elbistan -140 bin- etkilenmiştir, Türkoğlu -80 bin- etkilenmiştir. Hani deniliyor ya "Hiç iyi şeyler olmuyor mu, hep negatifleri söylüyorsunuz?" diye. Sayın Vekilimiz burada, Mehmet Şahin, sağ olsun, Andırın Geben Vadisi'ni Millî Park yaptırdı; bizim için çok önemli. Aynı şekilde, Andırın-Kadirli yoluyla uğraşılıyor; bunlar bizim için önemli, emeği olan her şeyi biz kabul ederiz. Hükûmet "455 bin konut yaptık." diyor, Allah razı olsun. 455 bin konut, doğrudur, hızlı bir süreçtir, bunu eleştireceğimiz bir yan bulamayız ama şunu söylemek zorundayız: Siz binlerce köy konutlarını yaparken 4,5-5 milyona bunları ihale ettiniz, ertesi gün başka taşeronla niye 1,8-2 milyona verildi? Bu aradaki fark nedir diye de sormak zorundayız, bunu sormak bizim hakkımız. Tabii ki yapılanların hepsini takdir edeceğiz. Tabii ki ülkemizde -geçen konuşmada da söyledim- AFAD kuruldu, AFAD'ın kurulmasıyla birlikte depremlere ve afetlere hazırlıkta önemli işler yapıldı. Ben bunu her zaman söylüyorum; 2020 yılında, Kahramanmaraş depreminden üç yıl önce hazırlanan AFAD raporu herkesin okuması gereken bir rapor. Bize yer gösteren, "Şurada deprem olacak." diyen, 7,5 şiddetinde senaryosunu yapan bir rapor. Bütün bürokratlara biz teşekkür ediyoruz, teşhisi çok güzel koyuyoruz ama takip ve tedavide, gördüğünüz üzere, maalesef sorunlarımız var. Nedir takip ve tedavideki sorunlarımız? Bugün, tabii ki hak sahipliği konusunda sıkıntılarımız oldu, bunları hukuken aşmaya çalışıyoruz. Onun dışında, biz bunu şunun için öneriyoruz: Kahramanmaraş depremleri özelinde yaşanan tecrübelerin bugün beklenen İstanbul depreminde size ve insanlarımıza daha kolaylık getirecek çalışmaların yapılabilmesi için bütün çabamız çünkü biz oraya gidiyoruz, oradaki sıkıntıları yaşıyoruz. Bir buçuk ay sonra 6 Şubat depreminin yıl dönümü olacak; buyurun, iktidar, muhalefet, hepinizi bekliyoruz; Kahramanmaraş'ta veya Hatay'da veya diğer illerde neler değişti birlikte görelim. Değişen şeyler de var iyi olan ama değişmeyen, eksik olan noktalar da var. Biz doğruları da söyleyeceğiz, eksikleri de söyleyeceğiz. Bugün bizim kuzey tarafımızda bulunan Elbistan 140 bin nüfuslu kadim bir şehirdir kendisi. Bize bağlı bir ilçe olmasına rağmen gerek kültürü gerek konumu açısından il olmaya namzet bir ilçemizdi ve deprem bunun için olması gereken bir zamanlamaydı aslında. Bu bölgede Elbistan'a bağlı birtakım ilçeler de -3-4 tane ilçe var- yapılabilirdi. Bu kötü durumdan daha başka ne olabilir? Ben Kahramanmaraş merkezden olan biri olarak Elbistan'ın bu hakkını da vermek zorundayım diye düşünüyorum.

Depremde neyi yaşadık? En önemli sorunlarımızdan biri neydi? Ulaşamamaktı. Bizim Kahramanmaraş-Adana ve Kahramanmaraş-Gaziantep yollarında sorunlarımız çıktı. Biz niye ulaşamadık? Çünkü yol kalitesi kötüydü de ulaşamadık. Bugün hâlâ kötü müdür? Ulaştırma Bakanına ısrarla söylüyorum: Evet, kötüdür. Kahramanmaraş-Türkoğlu otoyol bağlantısı stabilize yol benzeri bir asfalttır 15 kilometresi; Bakanlık bunu yapmamakta, bizi oraya bağlamamakta nedense ısrar ediyor. Biz bunu tabii ki söyleyeceğiz.

Yine, Doğu Anadolu'yu Çukurova'ya bağlayan Pazarcık'ın bir çevre yoluna ihtiyacı var. Bunu Ulaştırma Bakanlığı üç yılda deprem nedeniyle pozitif ayrımcılık gösterip yapamıyorsa, Kahramanmaraş'a bunu yapamıyorsa... Şunu sözlerimin başında söyledim: Bugün Hatay belki insan ölümü yönünden veya merkezin yıkımı yönünden şiddetli olabilir ama satılabilir, alan olarak, depremde bir yerden bir yere uzaklık olarak ve etkilenen yerleşim yerleri açısından en büyük hasarı Kahramanmaraş görmüştür, zira Sivas sınırındaki ilçemiz de bundan etkilenmiştir. Güneyimizdeki Türkoğlu sınırımızda da arada 200-250 kilometrelik mesafeler vardır. O açıdan, Kahramanmaraş'ın altyapısı yapımında eksiklikler geçmişte de fazlaydı, bugün de depremle birlikte artmıştır. Yine söylüyoruz, Allah razı olsun diyoruz. Göksun yolunda 11 tünel açıldı ve İç Anadolu, Karadeniz, Güney Anadolu'ya ve Çukurova'ya bağlanıyor ama bunun 4-5 kilometresinde tek şeritli yol var. Ben Ulaştırma Bakanına bunu söylemeyeceğim de neyi söyleyeceğim? Tek şeritli, bu çağda bu yol olur mu? Bu yolu lütfen bitirin diyoruz kendilerine.

Onun yanında, biz Çevre Bakanlığıyla mütemadiyen sıkıntı çekiyoruz. Niye çekiyoruz? Çünkü yerel yönetimlerdeki sivil toplum örgütlerini, meslek örgütlerini dinlemeyen bir yapı var. Oraya geldim, gittim, elimle pankart kaldırdım, bunu yaptım, şunu yaptım da değil; ben kendisini özellikle Maraş'ın altyapısı yönünden tekrar davet ediyorum ve dediğim gibi, bürokratlara birlikte yürümesin, tebdilikiyafet yürüsün, bakın, Maraş'ın altyapısında ne gibi eksiklikler olduğunu kendisi de görebilir. Düşünebiliyor musunuz, 1970'te yaptığımız Trabzon Caddesi'ndeki mesafe... Şu anda Ankara'dan, Google Earth'ten müteahhitlik alan adamlar elli yıl sonunda yolu aynı büyüklükte, aynı şekilde yaptılar. Bu Maraş hiç büyümedi, bu Maraş'ın araç sayısı hiç artmadı(!) Bunu yaptılar, kimse de -sağır gibi- sormuyor "Niye bunu böyle yapıyorsunuz?" diye. Yine aynı yerde, merkezde, bir sermaye sahibinin otelini Emlak

Konut aynı şekilde koruyabiliyor ama garibana "Gel, ben seni rezerv alana soktum, 100 metrekairelik evine 30-40 metrekairelik dükkân veriyorum." diyebiliyor. Bu adaletsizlikleri ben her zaman söyledim, tekrar tekrar da söyleyeceğim.

Çevre Bakanlığı kendini sadece TOKİ yapar bir Bakanlık zannediyor, hâlbuki çevreyle de ilgilenmesi lazım. Kahramanmaraş'ın büyük iki çevre sorunu var; bir, sanayilerin barajları kirletmesi -ki Erkenez Çayı ile Sır Barajı'nı- bir de Afşin-Elbistan Termik Santrali -nedir bunların etrafındaki koruyucu kuvvet bilemiyoruz- şu anda kül atıyor; oradaki Afşinli ve Elbistanlı vatandaşlarımız sıkıntı içinde, Çevre Bakanlığının çok da fazla umurunda değil.

Tabii ki -sürem azalıyor- bulmuşken burada, Spor Bakanımıza da birkaç şey söyleyeceğim. Geçenlerde Kahramanmaraş'ta Karakucak Dünya Güreş Şampiyonası yapıldı, yağmurun çamurun içerisinde. Nerede yapıldı biliyor musunuz? 1975'te benim de güreş tuttuğum, elli yıl önceki Karakucak Güreş Salonu'nda; 1975'te, yanındaki Batıpark Spor Salonu da 1968'de ya da 1969'da yapılmıştı; Maraş'taki spor şeylerinin geçmişini söylüyorum. Sayın Bakan nihayet 17.500'lük bir stat sözü verdi. Hâlen bizim çocuklarımız...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - İhalesi yapıldı, devam ediyor.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - Ne kadar güzel, üç yıl sonra.

"Maraş eksiktir." niye diyemiyorsunuz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Tamamlanıyor, var.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - "Maraş'taki spor yatırımları o bölgedeki şehirlerden eksiktir." niye kabul etmiyorsunuz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Stadyumu var, havuzu var.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - Ben Allah razı olsun dedim yapılan her şeye. Eksik Maraş, eksik Maraş, eksik Maraş; spor yönünden eksik. Bugün, üniversitelerimiz iki yıl boyunca on-line çalıştı. Niye? Yurt yapılmadığı için.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - 4 tane yurt yaptık, 4 tane.

İRFAN KARATUTLU (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Karatutlu.

İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmama Türk devletinin istikametine, cumhuriyetimizin geleceğine ve milletimizin ortak kaderine ilişkin görmezden gelinmesi mümkün olmayan, çok boyutlu ve uzun vadede bir süreci değerlendirerek başlamak istiyorum. Bu kürsüden söyleyeceklerim ne bir polemik ne bir propaganda ne de alkış hesabıyla kurulmuş cümlelerdir. Burada ifade edeceklerim siyasi bir sloganın ötesinde, tarihsel hafızadan, devlet aklından ve millet sorumluluğundan doğan açık uyarılardır. Bugün yaşadıklarımızı doğru okuyabilmek için meseleyi yalnızca Türkiye sınırları içinde ele almak yeterli değildir çünkü bu süreç yerel olamaz, küresel bir tasarının parçalarıdır. Soğuk savaşın sona ermesinin ardından emperyal güçler Orta Doğu'yu yeniden şekillendirmeyi stratejik bir hedef hâline getirmiştir. Bu hedefin adı da açıkça konulmuştur: Büyük Orta Doğu Projesi. Bu proje ne demokrasi getirmiş ne refah üretmiş ne de barış sağlamıştır. Aksine, Orta Doğu coğrafyasında güçlü ulus devletleri zayıflatmayı, merkezî yapıları parçalamayı, toplumları etnik ve mezhepsel fay hatları üzerinden bölmeyi amaçlamıştır. BOP'un esas hedefi, bağımsız karar verebilen devletler değil yönetilebilir, pazarlık edilebilir, iç çatışmalarla meşgul edilen yapılarıdır. Bu nedenle, emperyalizm tanktan ve tüfekten önce kimliği, işgalden önce ayrışmayı, askerî müdahaleden önce zihinsel çözülmeyi devreye sokmuştur ve maalesef Orta Doğu'da, öldürmenin yasaklandığı İslamiyet, ölenin de öldürenin de "Allahuekber." dediği bir dine dönüşmüştür. İşte, tam bu noktada, Orta Doğu'da yıkılan devletlerin ortak hikâyesine bakmak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, Irak yerle yeksan olmuştur, Suriye bir harabeye dönüşmüştür, İran ise bugün açıkça aynı hedefin menzilindedir. Bu ülkeler, üniter devlet yapısı yok edilerek etnik ve mezhepsel fay hatları kaşınarak "hak, özgürlük, yerel demokrasi" gibi süslü kavramlar eşliğinde içten parçalanarak yıkıldılar. Önce "Kimlikler tanınsın." dendi, sonra "Merkez çok güçlü, bu şekilde olmaz." denildi. Ardından özerklik geldi, en sonunda devletler çöktü. Bugün Irak'ta devlet vardır ama egemenlik yoktur. Suriye'de sınır vardır ama devlet yoktur. Bu, bir tesadüf değildir. Bu, Orta Doğu için elli yıldır planlanmış, tekrarlanan emperyal modeldir.

Değerli milletvekilleri, bugün Türkiye'de yaşananlara baktığımızda İYİ PARTİ olarak çok ciddi bir tehlike gördüğümüzü açıkça ifade ediyoruz. "Terörsüz Türkiye" adı altında kurulan Komisyon, ne yazık ki terörün bitirilmesinden çok, terör gerekçe gösterilerek devlet yapısının liyakata dayalı sisteminin tartışılmaya açıldığı bir zemine dönüştürülmektedir. Buradan net söylüyorum: Terör, anayasal düzenin pazarlık konusu yapılmasının bahanesi olamaz. Üniter devlet yapısının sorgulanmasının gerekçesi olamaz. Türkiye'de hak ve özgürlükler, hukukun üstünlüğü ve demokrasi sorunları etnik bir sorun değildir, Türkiye'nin genel sorunudur.

İYİ PARTİ olarak terörsüzlüğe karşı değiliz, hiçbir Türk vatandaşının burnunun kanamasına razı olamayız. Ancak terörsüzlük eğer devletin çözülmesi pahasına sağlanıyorsa bu barış değil geleceği ipotek altına almak demektir. Hiçbir terör örgütü Türk devleti ve milleti için rakip ve muhatap olamaz. Kaldı ki cumhuriyet tarihi boyunca teröristler defalarca etkisiz hâle getirilmiş ancak aynı sebeplerle emperyalistler tarafından ülkemizin başına tekrar tekrar bela edilmiştir. Burada Türk devletinin karşısındaki gerçek rakip terör örgütleri değildir, emperyalizm ve siyonizmdir.

Değerli milletvekilleri, Amerika'nın Türkiye Büyükelçisi Tom Barrack çıkıp Osmanlı millet sistemi önerisinde bulunuyor, bunun masum bir tarihî nostalji olduğu söylenebilir mi? Bu söylemin Batı'daki karşılığı şudur: Ulus devletin aşındırılması, etnik kimliklerin ön plana çıkarılması, yurttaşlığın yerine cemaatlerin konulması, merkezî egemenliğin parçalanmasıdır. Osmanlı'yı yıkan şey tam da bu çok başlılık, etnik bölünmeler ve cemaatleşme yapısıdır. Aynı çerçevede "Farklı etnik unsurlardan Cumhurbaşkanı yardımcısı olsun." önerisi de Türkiye Cumhuriyeti açısından son derece sakıncalıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nde ulus devlet yapısında esas olan liyakattir, makamlar etnik kimliğe göre verilmez; devlet etnik dengeyle yönetilmez, millet parçalara ayrılarak temsil edilmez. Bu kapı açılırsa -bakın, buradan uyarıyorum- yarın bu Mecliste hangi bölge kimin, hangi kimlik ne kadar pay alacak tartışmaları başlayacaktır. Bu yolun sonu Lübnan'dır, bu yolun sonu Irak'tır, bu yolun sonu Suriye'dir.

Değerli milletvekilleri, ABD Başkanı Trump'ın "Golan Tepeleri'ni İsrail'e verdim." açıklaması uluslararası hukuk açısından bir dönüm noktasıdır. Bu söz şunu ilan etmiştir: Güçlüysen hukuku yazarsın, zayıfsan hukukun konusu olursun." Nitekim Gazze'de

bunu açıkça gördük. Eğer bir devlet iç egemenliğini zayıflatırsa, kimlikler üzerinden parçalanırsa, merkezî yapısını gevşetirse bugün konuşulmayanların ya da konuşulmayanların yarın dayatma hâline geleceğini unutmamak gerekir. Buradan soruyorum: Eğer Türkiye içinde bir çözülme yaşanırsa, yarın birileri çıkıp "Şu bölgenin statüsü değişmiştir." derse bunun hesabını kim verecektir? (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Devletler önce haritada değil zihniyette çözülür. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve kurucu kadro bu coğrafyanın bütün acı tecrübelerini yaşamış bir iradenin temsilcileridir. Atatürk, Osmanlı'nın neden çöktüğünü görmüştür; etnik bölünmenin, cemaatleşmenin devleti nasıl parçaladığını bilmiştir, dış müdahalelerin bu zeminlerde nasıl geliştiğini tecrübe etmiştir. Bu yüzden Kurtuluş Savaşı sadece işgale karşı değil ayrışmaya karşı da verilmiş bir mücadeledir. Ulus devlet anlayışı bir ideoloji değil bir varlık şartıdır. Bugün "eşit yurttaşlık" adı altında sunulan anlayış ise bireyi değil kimliği esas almakta, devleti tarafsız otorite olmaktan çıkarıp kimlikler arasında hakeme dönüştürmektedir. İYİ Parti olarak diyoruz ki bu anlayış Atatürk cumhuriyetinin karşısındadır ve yaşanan bunca aymazlığın, bunca refleks kaybının temelinde "Türk tipi" denilen ama Türkiye'nin yapısıyla, bölgeyle ve Türk devlet geleneğiyle ilgisi olmayan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi vardır. Bu sistem, Meclisi etkisizleştirmiştir, kurumsal dengeyi ve meşveret kültürünü yok etmiştir, devlet aklını kişiselleştirmiştir. Türk devleti tarihi boyunca kişilerle değil kurumlarıyla ayakta durmuştur. Bu sistem, Atatürk'ün kurduğu millî devleti taşıyamaz. Artık açık konuşalım: Burada hedef Atatürk'tür, ulus devlettir, üniter yapıdır, bağımsız Türkiye'dir. Bakın, bu yeni emperyalizm toprak almaz, almıyor; bayrak indirmez, indirmiyor ama devlet modelini değiştiriyor. İYİ Parti olarak bu sürece itiraz ediyoruz, bu Mecliste susmayacağız. Türkiye, kimlik pazarlıklarıyla değil, anayasal belirsizliklerle değil, dış akıllarla değil Atatürk'ün kurucu iradesiyle ayakta kalacaktır.

Son olarak, biz bu kurulan Komisyonu tanımıyoruz, Türk milleti de tanımıyor. Asıl kurulması gereken komisyonun bu garabet, partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden kurtulup Türkiye'de tüm kesimleri kucaklayacak; tüm kesimler için demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğünü hâkim kılacak, güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçişi tartışacak millî bir komisyon kurulması ve olması gerektiğini düşünüyoruz diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Akalın.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Malatya Milletvekili Sayın Mehmet Celal Fendoğlu.

Buyurun Sayın Fendoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) - Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizi izleyen aziz Türk milleti; bugün, Gazi Meclis çatısı altında, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına, 2024 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi "Denge" üzerine söz almış bulunuyor ve sizleri en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

19 Aralık 1978'de şehadete eren 21'inci dönem Malatya Milletvekilimiz merhum Namık Hakan Durhan'ın babası, davasını ömrüyle mühürlemiş ülkücü şehidimiz Alişan Durhan'ı rahmet ve hürmetle anıyorum, ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Ülkemizin ve Malatya'mızın güncel meselelerini, bütçe görüşmelerine dair değerlendirmelerimizi, gençliğimize yönelik politikalarımızı, çiftçi ve köylümüzün geleceğini ve en önemlisi, terörsüz Türkiye idealimizi ifade edeceğim. Milliyetçi Hareket Partisi siyaseti günü kurtarmak için değil devletin bekasını, milletin istikbalini ve Türkiye'nin ebedî varlığını güvence altına alan bir siyasi harekettir. Bizim siyaset anlayışımızın merkezinde, liderimiz Sayın Devlet Bahçeli'nin ifade ettiği gibi, "Önce ülküm, milletim ve devletim, sonra partim ve ben." anlayışımız bu inanmışlığın tezahürüdür. Biz, tutarlıyız, kararlıyız, ilkeliyiz, dürüstüz ve ahlakın da şahikasıyız.

Değerli milletvekilleri, bütçe sadece rakamlardan cetvel değildir. Bütçe, bir devletin önceliklerini, vicdanını ve hedeflerini yansıtan en temel belgedir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, kamu mali disiplininin korunmasını, üretimi önceleyen harcamaları, sosyal devlet anlayışının güçlendirilmesini, deprem, afet ve güvenlik gibi hayati alanlara öncelik verilmesini olumlu ve doğru buluyoruz. Savurganlığa karşıyız, israfa karşıyız ama vatandaşın alın terine, çiftçinin emeğine, gencin umuduna yapılacak her harcamanın da sonuna kadar arkasındayız. Devlet güçlü olursa millet güvendedir, bütçe güçlü olursa Türkiye'miz dimdik ayakta.

Değerli milletvekilleri, gençlik bir ülkenin sadece yarını değil bugünüdür. Milliyetçi Hareket Partisi olarak gençliğe bakışımız sadece istihdam rakamlarıyla sınırlı değildir. Biz, kimliğine sahip çıkan, vatanını seven, tarihini bilen; bilimle, teknolojiyle barışık, ahlaklı, çalışkan ve cesur bir gençlik istiyoruz. Türk gençliğinin millî ülküleri benimsemesini sağlayan ve Türk milletini maziden atıye götüren Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfının çalışmalarını destekliyor ve gençlerimizi ülkü ocaklarına davet ediyorum. Ülkü ocaklarımız başta olmak üzere, gençlerimize yönelik çalışmalarımız sokakta değil ilimde, şiddette değil fikirde, kavgada değil üretimde gençliği büyütme anlayışına dayanmaktadır. Gençlerimizi umutsuzluğa mahkûm eden anlayışlara karşıyız. Onları yurt dışı hayaliyle değil Türkiye hayaliyle büyütme zorundayız. Milliyetçi Hareket Partisi gençliği sadece dinleyen değil gençlikle yol yürüyen bir harekettir. Gençlerimize ülke yönetiminde millî şuuru aşılayan ve yön veren bir ocaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çiftçimiz ve köylümüz Anadolu'nun omurgasıdır. Çiftçi yoksa şehir açtır, köylü yoksa vatan eksiktir. Milliyetçi Hareket Partisi, toprağı alın teriyle yoğuran çiftçinin, hayvancılıkla geçinen üreticinin; mazot, gübre, yem fiyatları altında ezilen köylünün yanındadır. Üreticiyi ithalata mahkûm eden değil üretimi destekleyen politikalar millî bir zorunluluktur. Tarım, sadece ekonomik bir faaliyet değildir, millî güvenlik meselesidir aynı zamanda. Anadolu boşalırsa Türkiye zayıflar, köy yaşarsa millet ayakta kalır. Bu nedenle, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, çiftçiye verilen desteklerin artırılmasını, kooperatiflerin güçlendirilmesini, kırsalda yaşamın teşvik edilmesini önemsiyoruz. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de "Köylü milletin efendisidir." sözü bizim için çok kıymetlidir.

Değerli milletvekilleri, milliyetçilik, ayrıştıran değil birleştirendir. Milliyetçilik, ırkçılık hiç değildir, ötekileştirme değildir, nefret dili hiç değildir. Bizim milliyetçiliğimiz milleti sevmektir, devleti yaşatmaktır; "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışıdır. Türk milliyetçiliği ayrıştıran değil birleştiren, kavga ettiren değil kucaklaştıran, zulmeden değil adalet dağıtan bir anlayıştır. Türkiye Cumhuriyeti, Türk'üyle, Kürt'üyle, Alevi'siyle, Sünni'siyle bir bütündür ve tek millettir ve tek vatandır. Eğer bu ülkede şehit arıyorsanız, darağaçlarında can vermiş idam mahkûmlarını soruyorsanız, eğer ihtilallerde ve cezaevlerinde işkence görmüş, bedel ödemiş, zindanlarda cürütölmüş yiğitleri merak ediyorsanız dönüp bakacağınız yer bellidir; Milliyetçi Hareket Partisi sıralarıdır, Başkanlık Divanıdır ve Milliyetçi Hareket Partisinin teşkilatlarıdır. (MHP sıralarından alkışlar) Biz bu davaya makam için değil, biz bu yola koltuk

için değil vatan için, bayrak için, devlet için girdik. Milliyetçi Hareket Partisi, sözle değil kanla, nutukla değil fedakârlıkla, tehditle değil şahadetle yazılmış bir iradenin adıdır. Dün darağaçlarında susmadık, bugün tehditlere eğilmeyiz, yarın da bu millete ve vatana sırt dönmeyiz çünkü biz bedel ödemededen konuşanlardan değil bedel ödeyerek ayakta duranlarız. (MHP sıralarından alkışlar) Şunu herkes bilmelidir: Devlet Bahçeli varsa ihanet olmaz; Milliyetçi Hareket Partisi varsa vatana, bayrağa, ezana ve devlete ihanet asla olmaz. Bizim mücadelemiz ayrıştırma değil birlik ve kardeşlik mücadelesidir. Terörün her türlüsüne karşıyız; kimden gelirse gelsin, adına ne denirse densin, terör milletimizin ortak düşmanıdır. Milliyetçi Hareket Partisi dün olduğu gibi bugün de terörsüz bir Türkiye'nin teminatıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörsüz Türkiye bizim kırmızı çizgimizdir. Milliyetçi Hareket Partisinin durduğu yer nettir. Terörle müzakere olmaz, terörle mücadele olur; silahın gölgesinde siyaset olmaz, devletin diz çöktüğü bir Türkiye asla olmaz. Ama şunun da altını özellikle çiziyorum: Terörsüz Türkiye barış içinde güçlü Türkiye demektir. Biz, silahların sustuğu, anaların ağlamadığı, evlatların toprağa düşmediği bir Türkiye istiyoruz. Bu, teslimiyetle değil devlet aklıyla, kararlılıkla ve millet iradesiyle mümkündür. Bu konuda Sayın Yıldırım Çiçek Beyefendi'nin yazmış olduğu "Terörsüz Türkiye ve Birlik Ruhu" kitabını mutlaka okumanızı hepinize tavsiye ediyorum.

Aziz milletim, değerli milletvekilleri; son sözüm, Milliyetçi Hareket Partisi kavga için değil, kaos için değil, kişisel hesaplar için değil Türkiye için, millet için, devlet için siyaset yapmaktadır; Cumhuriyet'in ruhu da budur. Hedefimiz güçlü devlet, güçlü millet ve terörsüz Türkiye'dir.

Sözlerimde aslında Malatya'nın sorunlarına da girecektim ama dün ve bugün gerek yazılı basında, sosyal medyada gördüğümüz lüzum üzerine bu konulara değinmiş oldum. Aslında iki yazı hazırlamıştım ama yine de zamanım var, Malatya'nın su sorunlarıyla ilgili... Muhtemelen de Tarım Bakanımız gelecek herhâlde son Bakanımızdan sonra, ona iletmek üzere -Malatya'nın göletleri var- onları burada müsaade ederseniz bir sayayım.

Evet, su hayattır. Tarımın sürdürülebilirliği açısından baraj ve gölet yatırımları Malatya için hayati önemdedir. Doğanşol Kutan, Battalgazi Beypınarı, Yazihan Epreme, Kuluncak Kızılhisar, Kuluncak Alvar, Darende Ilıca, Akçadağ Kürecik, Hekimhan İğdir, Hekimhan Hasançelebi, Karapınar Göletleri ile Hekimhan Güzelyurt, Akçadağ Taşevler Göletleri iyileştirme yapım işi; Doğanşehir Reşadiye Mahallesi, Kale Kumluyazı Mahallesi, Doğanşehir Küçükklü Mahallesi, Darende Sandıkaya, Yeşilyurt Çarmuzu Mahallesi, Babuktu Sanayi Sitesi, Doğanşehir ilçe merkezi, Sürgü Deresi ve merkez mahallesi, Akçadağ ilçe merkezi taşkın kontrolü yapım işlerinin tamamının 2026 Yılı Yatırım Programı'na alınmasını ve tamamlanmasını hemşehrilerimiz adına talep ediyorum.

Bu vesileyle, 2026 bütçemizin ülkemize, milletimize, vatanımıza hayırlı olmasını diliyor, aziz milletimize şükranlarımı sunuyorum.

Allah'a emanet olun. Servetiniz ana baba duası olsun.

Sağ olun, var olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Fendoğlu.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Nevroz Uysal Aslan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, iktidar vekilleri tatile mi gitmiş, neredeler? Yoklar, göremiyoruz.

OSMAN SAĞLAM (Karaman) - Biz yetiyoruz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Eleştiriler yapacağız, dinlesinler.

OĞUZ ÜÇÜNCÜ (İstanbul) - Tamam, buradayım Başkanım.

DEM PARTİ GRUBU ADINA NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her yıl bu kürsüde halkın alın terinden doğan bütçenin kaderini konuşuyoruz. Biz, bütçenin, yalnızca parasal harcamaların rakamlarıyla oynanıp geçildiği teknik bir metin olarak ele alınmasını kabul etmiyoruz. Bütçeyi, harcama alanları ile bu ülkede giderek yaygınlaşan şiddet hâli arasındaki bağ üzerinden bugün ele almak istiyorum çünkü bütçe nasıl bir toplumun hedeflendiğinin göstergesidir. Yani bir ülke barışı mı, toplumsal uzlaşmayı mı yoksa şiddeti üretip büyütmeyi mi esas aldığını ortaya koyan kurucu bir siyasal metindir, bir toplumsal mutabakat metnidir ama bugün, günlerdir tartıştığımız bütçe toplumsal uzlaşmayı, mutabakatı değil eşitsizlik üzerinden şiddeti yeniden üreten, yoksulluğu gözetmeyen bir düzen kurmaktadır. Bu şiddeti yalnızca evde, sokakta ya da mahkeme salonlarında ararsak yanılırız. Şiddet tekil değildir, şiddet üretilen bir toplumsal düzendir, ilişki biçimidir; şiddet bir iktidar aygıtıdır ve bütçe onun mali parasal aklısıdır. Yoksulluk bir şiddettir, eşitsizlik şiddettir, kamu yatırımlarının savaş altyapısına aktarılması şiddettir, dışlama ve yok sayma şiddettir, 60-70 yaşında hâlâ çalışmak zorunda bırakılmak bir şiddettir. İşte, bu şiddetin içinden filizlenen toplumsal sorun olarak her seferinde burada tartıştığımız ama geçirtilen başka şiddet biçimlerini bu siyasal akıldan koparılıp ele almak mümkün değildir çünkü toplumlar kendiliğinden şiddete yönelmezler. Şiddet onu normalleştiren siyasal, ekonomik, kültürel tercihlerle üretilir. Bu tercihler adaletsizlikleri sıradanlaştırır, yoksulluğu kader gibi sunar, kimi zaman din üzerinden sabır ve tevekkül söylemleriyle süsler ve şiddeti bunun meşru bir çözüm yolu olarak sunar. Gündelik hayatımızın içine sızar, ekonomiyle, nefret diliyle, erkeklik ve iktidar ilişkileriyle yeniden, yeniden anlık olarak kurulur.

Değerli milletvekilleri, gelin, açtığım bu bütçe ve şiddet penceresinden bir yıl önce onayladığımız bütçenin toplumsal sonuçlarına bakalım ve en temel bir soruyla başlayalım: Bu devlet, vergisini aldığı herkese eşit ve adil davrandı mı? 2024 yılında yurttaşlardan toplanan vergilerin büyük bölümü dolaylı vergilerden yani en yoksuldan, en az gelir alandan alındı. Bu ülkenin dört bir yanında üreten, çalışan, alın teri döken emekçilerin de Kürtlerin de Alevilerin de Romanların da göçmen işçilerin de vergisi bu bütçeye girdi ama söz konusu bunların hakları olduğunda ise tablo değişmedi. Kürtler için ana dilde eğitim, kamusal hizmetlere erişim yok, Aleviler için hâlâ inanç tanınmıyor, cemevleri ibadet sayılmıyor. Ötekileştirilen tüm kesimler için eşit yurttaşlık sadece kâğıt üzerinde kalıyor. Vergi var, kimlik var, inanç var ama tanıma yok. Vergi alınırken herkes eşit yurttaş; hak talep edildiğinde, tıpkı bu Meclis tutanaklarına geçildiği gibi, bilinmeyen dil, bilinmeyen, tanınmayan inanç, inkâr edilen kimlik muamelesi gösteriliyor. Soruyorum: Kimliği, dili, inancı tanımayan ama vergiyi eksik alan bu düzen nasıl toplumsal refah, nasıl bir barış üretebilir? Üretemez de üretemediği için de toplumsal gerilimleri sürekli derinleştiriyor, çatışmalı bir toplumsal zemin yaratıyor. Bu şiddet hâli sadece

kadın-erkek arasında ya da yalnızca bireyler arasında değil halklar arasında, halkların kendi içinden de sürekli üretiliyor tıpkı Kürt coğrafyasında aşiretler arasında, aileler arasında yapılan kavgalar gibi. Bugün "aşiretler" ya da "aileler" adı altında yaşanan bir şiddet olayları ne bir gelenek ne de bir kültürdür. Aşiretler tarihsel olarak komünal dayanışmanın, ortak yaşamın, karşılıklı sorumluluğun bir biçimi olarak ortaya çıkmıştır ancak bugün ise komünal bağların devletin bütçe ve diğer politikalarıyla bilinçli olarak zayıflatıldığı, etik ve dayanışmacı ahlak ilişkilerinin çözüldüğü siyasal ve ekonomik tercihlerinin sonucunda şiddet üretir hâle getirilmiştir ve bu bütçe bölgesel eşitsizliği, komünleri, dayanışma ağlarını onarmak yerine çözülmüş bu yapılar üzerinden şiddeti yönetmeyi, derinleştirmeyi bir tercih olarak önüne koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, şiddet toplumu yalnızca açık fiziki bir şiddetle kurulmaz, kimi zaman doğrudan olsa da kimi zaman kurumsallaştırılmış yöntemlerle inşa edilir. Uyuşturucu, fuhuş, ajanlaştırma, çeteleşme gibi olgular münferit birer suç ya da dar güvenlik bakış açısıyla ele alınmamalıdır çünkü uyuşturucu yalnızca bir madde, bir uyuşturma değil geleceksizliğin yönetilme biçimidir. Fuhuş yalnızca bir suç alanı değil kadın bedeni üzerinden yeniden üretilen bir sömürü düzenidir. Ajanlaştırma ise "istihbarat" adı altında korkuyu, şüpheyi, toplumda güvensizliği örgütleyen, birlikte yaşamı hedef alan bir şiddet biçimidir. Bütün bunların toplamı Kürt coğrafyasında bilinçli bir şekilde sürdürülen özel savaş politikalarının adıdır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bu şiddet toplumunun bir başka yüzü de gerçekleşen intiharlardır. Yapısal bir şiddet rejimi olarak işlettiğiniz cezaevlerinde intihar olarak kayda geçen ölümler, borç batağına sürüklenen gençler, "Geçinemiyorum." yazısıyla yitirilen canlar, on-line bahis, kripto paralar ve tuzaklarına çökertilen hayatlar, ısınmadığı için intihar eden anneler, geçinemediği için yaşamına son veren emekliler ve tüm bu intiharların araştırılması ya da ne gibi tedbirlerle önlenmesine dair bütçede tek bir kalem yok. Bugün yaşadığımız toplum içindeki sosyal yıkım ve şiddeti olağanlaştıran, ölümleri sıradanlaştıran bütçe tercihlerinin her biri birer çıktıdır. İntiharlar ise sadece bireysel ölüm ya da kişilerin bireysel tercihi değildir; bunlar, yaşamı sürdürülemez hâle getirilen bir bütün politikalarının toplamıdır. Bugün, milyonlarca emekli 17 bin lirayı bulmayan maaşlarla hayatta kalmaya çalışıp, hangi yıl, ne şekilde geçinip hayatta kalacağını hesabını yapıyorsa emeklilik bir hak olmaktan çıkmış, bir hayatta kalma ödeneğine dönüştürülmüştür.

Bu olağanüstü hâl hâlini almış şiddetin tablosunda kadınlara geldiğimizde durum çok çok daha vahimdir. Adalet Bakanlığı "Bütçenin yüzde 53'ünü kadınlara ayırdık." derken kadının güçlenmesine ayrılan pay 1,2; geri kalan, bakım yükü, doğum teşviki, ev içi roller ise kadını güçlendirmiyor, kadını katlandırmaya çağırıyor. 2025'in ilk on bir ayında 419 kadın katledildi, binlerce kadın şiddetin her türlüşüne maruz bırakıldı. Buna karşın, 2026'da hedeflenen sığınak sayısı 174'ten 151'e düşürüldü. Mesele, sadece koruma kapasitesi ya da sığınak sayısının azaltılması da değil; şiddetten, ölümden kaçan kadını devletin geçici olarak, bir konuk olarak görüp buralara yerleştirme politikasıdır; şiddeti ortadan kaldıracak politikalara kaynak ayırmak yerine yalnızca "eğer kadın hayatta kalabilirse" diye geçici olarak yerleştirilebileceği idare etme ve yönetme politikası anlayışının ta kendisidir. "Kadına yönelik şiddete sıfır tolerans." denilirken ortaya çıkan tabloda sıfır koruma, kadının güçlendirilmesine dönük sembolik artışlar bulunmakta.

Sayın vekiller, şiddet toplumu aynı zamanda bütçede silahlanmaya, güvenliğe ayrılan rakamlarla da kendini oluşturur; bütçeyle kurulur, silahla beslenir, güvenlik adıyla kalıcılaştırılır. Silaha ayırdığımız her kaynak barışa, eğitime, kadına, çocuğa, sağlığa ayrılan hizmetten çekilmiş rakamlardır. İşte, önümüzde duran bütçe tam olarak budur. Gerçek güvenlik ise İHA'yla, SİHA'yla, füzeyle değil eşit yurttaşlık ve demokratik çözümle inşa edilebilecek barış toplumudur, bunu gözetebilecek bir bütçe yaratmaktır. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu ülkenin ihtiyacı hukukun cezasızlıkla üretilmediği, bütçenin şiddeti değil onurlu, insanca bir yaşamı finanse edebileceği, devletin korkuyla değil hakla ilişki kurduğu demokratik toplum sadece çatışmanın değil tüm şiddet biçimlerinin sonlandırılmasının adıdır; bu da gerçek anlamda bu ülkenin ihtiyacı olan adaleti, ekmeği, barışı kurabilmektir; daha fazla cezaevi bunun çözümü değildir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bir kez daha ifade ediyorum ki ne toplumsal şiddet ne bireysel şiddet bir kader değildir, şiddet politiktir. Şiddetsizliği, yaşamı, kadın özgürlüğünü, ekolojiyi, eşitliği esas alan demokratik toplum için bir bütçeyi savunuyoruz. Şiddeti üreten, şiddeti meşrulaştıran bu bütçeye de "hayır" diyoruz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın İzzet Akbulut.

Buyurun Sayın Akbulut. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, çok saygıdeğer bürokratlar, ekranları başında bizleri izleyen yüce Türk milletimiz; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, geçen yıl bütçe konuşmamda demiştim ki: Devlete ait birçok para basan kurumu sattılar, özelleştirdiler; şimdi para kalmadı ve bütçenin yüzde 85'ini -geçen sene için diyorum- vergilerle oluşturuyorlar. Meğer "AKP'yle beterin beteri vardır."ı unutmuşum, her geçen yıl daha da kötüye gittiğini unutmuşum. Bu yıl öyle bir bütçe getirdiler ki karşımıza, yüzde 97,5'u vatandaşın ödeyeceği vergilerden, cezalardan oluşan bir bütçe. (CHP sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, az önce söylediğim, devletimizin para basan dediğimiz o kurumları vardı. İşte, PETKİM'ler, SEKA'lar, efendime söyleyeyim, fabrikalarımız, limanlarımız, birçok kurumu özelleştirdiler ve bugün, o özelleştirilen fabrikaları, kurumları -o gün sattıklarını- bugünün kuruna göre değerlendirdiğimizde rakam 2 trilyon 700 milyar çıkıyor. Açıyorsunuz, bakıyorsunuz "Bütçelerinde faize ne kadar ayırmışlar?" diye, 2 trilyon 740 milyar yani faize o güzelim fabrikaların değerinden daha fazla para ayırıyorlar. Hiç parasına gitti bu devletin güzelim kurumları, güzelim fabrikaları.

Saygıdeğer vekiller, bütçenin her yeri açık, her yeri ne yazık ki kötü bir şekilde karşımıza geliyor. Hani önceden, böyle, rakamlara baktığınızda rakamlar hoş gözükür ama gerçeklere baktığınızda yaşanan öyle değil olduğunda -işte, arka sıralardan bizi takip ediyor- İlhan Kesici üstadım bütçe görüşmelerinde sık sık anlatırdı, hani o meşhur Erzurumlu esnaftan bahsedirdi. Erzurumlu esnafa muhasebecisi gidiyor, önüne hesabı koyuyor, hesabı açıyorlar bakıyorlar, yüksek derecede vergi çıkmış ama tabii, o hesabın içerisinde bizim Erzurumlu esnafın ödeyeceği ev kirası yok, elektriği yok, suyu yok, pazar harcaması yok, çocuğun giderleri yok. Öyle olunca tabii, o hesap ile evdeki hesap tutmuyor. Erzurumlu esnaf muhasebeciye diyor ki: "Ya, hesaba bakırem hac farz olmuş, cüzdana bakırem zekata muhtaç." (CHP sıralarından alkışlar) İlhan üstadım sık sık anlatırdı. İşte, bunların bütçesine bakıyorsunuz, ne yazık ki zekata muhtaç.

Kıymetli milletvekilleri, işte, bu kadar faiz yükünden bahsettik yani o kurumlara ayrılan, kurumlara ödenen, oradan sağlanan gelirden fazla faiz yükü var dedik; faizi bırak, faiz sıfır desek, faiz ödemeleri yok desek yine bu bütçe ne yazık ki açık veriyor yani bunun anlamı şudur ki borcu borçla kapatan bir bütçeyle karşı karşıyayız saygıdeğer milletvekilleri.

Kıymetli milletvekilleri, özellikle beni şehrim Burdur'dan izleyen hemşehrilerime, besicilerimize yetiştiricilerimize, tarım ve hayvancılıkla uğraşanlara bir şey söylemek istiyorum. Az sonra burada olacak, pazartesi günü memleketime geliyor, Tarım Bakanı Burdur'a geliyor. Kıymetli besicilerimiz, saygıdeğer tarımla uğraşan çiftçilerimiz, üreticilerimiz; Tarım Bakanı Burdur'a geldiğinde "Sayın Bakanım, hoş geldin." deyin ona ve sorun, "Ya, İzzet Vekil bir şey söyledi; doğru mu, değil mi?" diye sorun, bir dinlesin, bir de siz dinleyin. Bunlar bir bütçe ayırıyorlar, 2006 yılında bir kanun çıkmış, kanuna göre "Gayrisafi yurt içi hasılanın yüzde 1'ini çiftçiye destekleme olarak ayırmak zorundasın." diyor ama ayırdıkları bütçede, açılırsun bakıyorsun, binde 2 yani olması gerekenin yaklaşık beşte 1'i. Kıymetli Burdurlular, kıymetli çiftçiler, kıymetli hemşehrilerim; bunu pazartesi günü muhakkak ve muhakkak Tarım Bakanınıza sormanızı istiyorum sizlerden. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, saygıdeğer milletvekilleri, ülkemizde tarım, hayvancılık millî bir sektördür. Tarım, hayvancılığa verilen desteklemeler aslında çok daha fazlasıyla ülkemize katma değer olarak geri döner yani oraya verilen paraya, oraya verilen desteğe boşa gitmiş gibi bakılmaması gerekir ama peki, bizde durum nedir? Bakın, bundan yaklaşık, çok değil, üç dört sene önce, beş sene önce 1 litre mazot için üreticimiz 1 kilo buğday satıyordu. Bugün ne kadar satıyor biliyor musunuz saygıdeğer iktidar milletvekilleri? 6 kilo buğdayı 1 litre mazot alabilmek için satıyor; geldiğimiz nokta budur. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yazıklar olsun, yazıklar!

İZZET AKBULUT (Devamla) - Destekleme vermiyorlar çünkü desteklemeye böyle noktalarda hiç ihtiyaç bile duymuyorlar. Bakın, saygıdeğer milletvekilleri, hayvancılıkta, uzun süredir, nisan ayından beri birçok ilde canlı hayvan pazarları kapalı. Şimdi, "Bu besiciler ne yapıyor?" diye dönüp bakmıyorlar bile. (CHP sıralarından alkışlar) "Acaba neyle geçiniyorlar, harcamalarıyla alakalı bir destek verelim mi?" demiyorlar, "Bir destekleme verelim mi?" demiyorlar. Niye demiyorlar biliyor musunuz? İşlerine gelmiyor. Bakın, eğer destekleme verseler maliyetler düşecek. Şimdi biz ülkemizde eti, süt ürünlerini pahalıya yiyorsak saygıdeğer milletvekilleri; pahalıya, fahiş fiyatlara satın alıyorsak bu üretim maliyetlerinin yüksekliğinden. Destek verseler üretim maliyeti düşecek. Niye vermiyorlar? Çünkü arkadaşlar ithalat lobilerini çok seviyorlar, ithal etmeyi çok seviyorlar. Niye seviyorlar? Dolar kuruyla dana kıymayı, eti dünyada 7 dolara alırken bizler Türkiye'de 21 dolara alıyoruz.

Bakın, arkadaşların Et ve Süt Kurumu var ya, sözüm ona aslında üreticiyi destekleyecek, üreticiyi kollayacak bir kurum; onun bir genel müdürü var, maşallah yurt dışında şirketleri var. Adamakıllı... Hiç kimse kızmazın; dünyada 7 dolar ortalaması, Türkiye'de 21 dolar. Beyefendi ne yapıyor? 7 dolara dünyanın bir yerinden, ülkenin birinden ithal ediyor, geliyor, sözüm ona bizim ülkeye iyilik yapacak ya, 21 doların altına, 17 dolara satış yapıyor, kilo başı 10 dolar para kazanıyor saygıdeğer milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar) Allah'ınızı severseniz, üreticiye reva mıdır bu, tüketiciye reva mıdır? Hem üretici sıkıntı çekiyor hem tüketici sıkıntı çekiyor.

Saygıdeğer milletvekilleri, bakın, süt üreticilerimizin süt üretebilmek için, et üretebilmek için en büyük gider kalemleri yem. Bunlar süt fiyatlarını belirliyorlar Ulusal Süt Konseyi diye bir Konsey oluşturmuşlar, orada sözüm ona fiyat belirliyorlar. Süte zam veriyorlar, ertesi gün yeme zam geliyor; et kesimine zam veriyorlar, ertesi gün yeme zam geliyor. Yani böyle olunca -az önce bahsettiğim gibi- ne üretici mutlu oluyor ne tüketici mutlu oluyor.

Bakın, illerimizde esnaflarımız ne yazık ki hepsi muazzam derecede vergi yükü altında. Her geçen gün ekstra bir vergiyle karşılaşılıyorlar. İktidar milletvekillerine söylüyorum, illerinize gittiğinizde esnaflara "Doğru mu söylüyor bu adam, yalan mı söylüyor?" diye bir sorun. Vergi memurları kapı kapı geziyor, "Gözünün üstünde kaşın var." diye ceza yazıyorlar esnaflara. Geçen Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek buradaydı. "Sayın Bakanım, kota mı koydunuz ya, hayırdır? Bütün esnafları geziyor sizinkiler." dedim. "Olur mu öyle şey ya! Biz gönüllülük esasına uydurmaya çalışıyoruz vergilerle." dedi. Yahu, gidin esnaflarınıza bir sorun; gelene gidene ceza yazıyorlar. Her bir köşede, her bir köşede trafik polislerini dikiyorlar, durdurduklarına bir şekilde bir cezayı yapıyorlar. Niye? İthalat lobilerine para lazım, o milyarderlere para lazım; gariban ödeyecek, milyarderler kazanacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Saygıdeğer milletvekilleri, şimdi geline nokta öyle bir enflasyon ortamı oluşturdular ki "Faiz sebep, enflasyon sonuç." tezinin hatalarını hep beraber çekiyoruz. O gün için politika faizi 19, enflasyon 17 iken o faizleri 7,5'lere kadar düşürdüler. Ucuza krediye ulaşabilenler paralarına para kattılar ama daha sonra Mehmet Şimşek'le beraber yükselen faizlerle o parasına para katanlar, faizlere para yatırarak daha da fazla zengin oldular. Ama işte bugün memurlar, ama işte bugün emekliler, ama işte bugün asgari ücretliler hayat pahalılığında inim inim iniyor. Bu yüzden "hayır" diyoruz bu bütçeye, bu yüzden "hayır" diyoruz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Helal olsun!

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Yozgat Milletvekili Sayın Süleyman Şahan.

Buyurun Sayın Şahan. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün bu kürsüde sadece siyasi bir görüşü değil bir milletin iradesini savunmak için söz aldım. Destana dönüşen bu hikâye, 1954'te Ahmet amca ile Tenzile teyzenin recep ayında doğan ve ismini o ayın bereketinden alan bir liderin gözlerini hayat açmasıyla başladı ve memleketin üzerine doğacak aydınlık ve adaletin yapı taşı böylece konmuştu. Bir Kasımpaşa delikanlısı, bir devrimin habercisi ve zorlu bir hayat hikâyesi.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - İşte, bütçe konuşması böyle olur!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Önünde onu bekleyen zor bir hayat vardı. Çocukluğu buruk, gençliği meşakkatli, yaşamı mücadelelerle doluydu ama o hepimizden birisi, yürekten ve içten birisi. Çıktığı yolda Yaradan'ına sığındı ve kararlılıkla ilerledi. Önünde binlerce engeli aşması gerektiğini biliyordu, "Ya bismillah." dedi. Milletine efendi olmaya değil hizmetkâr olmaya geldi. İnandığı yoldan vazgeçmeyen, bir liderin bir şirle başlayan ve Reisine inanan milyonların aşk hikâyesi bu. "Lider" dediğiniz rüzgâra

göre yön değiştiren değil fırtınada rotasını koruyandır. Lider, al bayrağına sahip çıkan, ay yıldızına sevdalı olandır; küresel güçlere yaslanarak değil millete yaslanarak yürüyendir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu millet Ayasofya'nın kapılarını açan iradeyi unutmaz, "Dünya 5'ten büyüktür." diyerek mazlumların sesi olan o duruşunu unutmaz, Davos'ta "one minute" diyen cesareti de unutmaz, Birleşmiş Milletler kürsüsünde adaleti haykıran kararlılığı da unutmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilim, bütçeyi anlat, bütçeyi. Enflasyonu düşüremediğinizi anlat. Cumhurbaşkanını anlatıncaya kadar bütçeyi anlat.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bugün bütün dünya Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ikinci "one minute" çıkışını, "Mısır'daki zirvede Netanyahu varsa biz yokuz." sözünü konuşuyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Emekliye kaç para vereceksiniz, asgari ücret ne olacak? Onları anlat.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - İsraililer bile "Erdoğan, Netanyahu'yu kovdu." diyor. Onlar dahi bu diplomatik zaferi kabul ediyor, "Türkler, Osmanlı'dan bu yana en güçlü dönemlerinden birini yaşıyor; her yerde parmak izleri var, rakipleri zayıflarken onlar güçleniyor." diyorlar. ABD Başkanı çıkıp Gazze'de barışın sağlanmasındaki rolü için Cumhurbaşkanımıza teşekkür ediyor. Türkiye, Gazze için garantör ülke oluyor. Peki, bizim muhalefet ne diyor? "Erdoğan, Gazze için kılını dahi kıpırdatmadı."

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilim, sen şu bütçeyi bir anlatsana. Emekliye ne veriyorsunuz, asgari ücret ne olacak? Bunlardan bahset.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Hanginiz Birleşmiş Milletler kürsüsüne çıkıp Filistin için bütün dünyaya meydan okudu?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Tüm siviller hâlâ katlediliyor, katlediliyor!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Sizin dış politikanız nedir biliyor musunuz? Brüksel'de Türkiye düşmanlarına mikrofon uzatmak, ülkesini yabancı ülkelere şikâyet etmek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Siz şikâyet ederken nasıldı?

CAVİT ARI (Antalya) - Zamanında davalar açan sizlerdiniz!

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) - Biz şikâyet etmedik!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - "Batı'dan medet uman, Batı'ya yamayan ya satılmıştır ya vatansızdır ya vatan hainidir ya da süper ahamktır." diyordu Oktay Sinanoğlu, ne güzel söylüyordu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

"Cumhuriyet Halk Partisi rüşvetlerle, yolsuzluklarla ve rüşvet çarkının müteahhitleriyle anılamaz, derhâl arındırılmalıdır..."

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Hadi oradan! Hadi oradan! Terbiyesiz!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Aynaya bakın, aynaya.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Kemal Kılıçdaroğlu diyordu. Merak ediyoruz, kongre üstüne kongre yapıyorsunuz...

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Paraları sıfırladınız mı? Sıfırladınız mı paraları? Terbiyesiz!

CAVİT ARI (Antalya) - 17-25 haftası daha devam ediyor. 17-25 Aralık haftasındayız. Çabucak unuttunuz.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Araştırılıyor hâlâ saat. 17-25 nerede?

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - ...partinizi neden arındırmaya çalışıyorsunuz bilmiyoruz ama iyi çitileyin, iyi!

Cumhuriyet Halk Partisine sahip çıkın.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Sana mı soracaklar?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Sana mı soracağız?

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - "Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı olacak kişi; bir, Cumhuriyet Halk Partisini satmamış olacak; iki, Cumhuriyet Halk Partisini satın almamış olacak." diyordu rahmetli Deniz Baykal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Genel Başkanınız Özgür Özel'e sahip çıkın.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - O konuşmayı Amerikalılar yazdı sana, Amerikalılar yazdı sana o konuşmayı.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sen neden bahsediyorsun? Ülkeyi sattınız, fabrikaları sattınız, limanları sattınız, vatandaşlık sattınız; hâlâ konuşuyorsun sen!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Seçim meydanlarında "İstanbul'un deprem sorununu beş yılda çözeceğiz." dediniz, seçildikten sonra "Yüz yılda çözülür." dediniz. Seçim vaatleriniz sorulduğunda "Hayır, ben öyle bir şey hatırlamıyorum. Hayır, o soruyu beğenmedim." dediniz, sonra "İstanbul nimet, nimet." dediniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - İstanbul'u batıran sizsiniz, İstanbul'un silüetini bozan sizsiniz; deprem bölgelerini satan sizsiniz. İstanbul'u mahvettiniz, ne konuşuyorsun!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bu muhalefetin en büyük sorunu iş bilmezliktir ama ondan da öte, yaptığı işe ve millete yabancılaşmış olmasıdır. Belediye yönetmeyi bilmeyenler, sorumluluk almaktan kaçanlar, her sıkıştığında "Bakanlık yapsın." diyenler bu ülkeyi yönetemezler.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Göçmenlerin, mafyaların, çetelerin ülkesi yaptınız ülkeyi; biz yabancı kaldık ülkede.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Ülke yönetmek konser faturası kesmeye benzemez, ülke yönetmek 2 kuleye 2,2 milyar vermeye benzemez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ülke yönetmek bahane üretmek değildir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Osmangazi Köprüsü'ne 15 milyar doları verirsiniz! Bütçeden bahset, asgari ücretten bahset, emekliden bahset!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - 81 ile hizmet veren Ulaştırma Bakanlığının bütçesi 605 milyar...

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, ülkeyi soyduruyorsunuz. Siz neden bahsediyorsunuz ya? Yandaşlarınıza ihaleler vermeye yorulmadınız mı siz daha?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ayıp ayıp!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - ...yedi yıldır Ankara Büyükşehir Belediyesinin bütçesi 205 milyar.

TALAT DİNÇER (Mersin) - Ya, sen devlet bütçesini bir anlat, devlet bütçesini. Senin ne işin var Ankara bütçesiyle?

SERKAN SARI (Balıkesir) - Gökçek zamanını anlat sen bakalım!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Siz bu parayla bir şehre hizmet veremiyor musunuz?

CAVİT ARI (Antalya) - Gayet güzel bir şekilde veriyoruz. Sizin yirmi beş yıllık enkazınızı düzeltmekle meşgul.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Geçen yıl "Yol yapmakla trafik çözülmez." dediniz, bu yıl bin otobüs alarak trafik problemini çözeceğinizi iddia ediyorsunuz; hayretle izliyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Mansur Başkan efsane yazıyor Ankara'da, gayet de güzel hizmetler yapıyor, sizin yapamadıklarınızı yapıyorlar.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Muhalefet siyaset mi yapıyor...

CAVİT ARI (Antalya) - Hizmet yapıyor, hizmet.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - ...yoksa deneme sürümü bir yazılımla mı yönetiliyor?

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekil, biraz şöyle dolaş da gör Ankara'yı, gör İstanbul'u. Yıllarca yapamadıklarınızı yapıyoruz.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bakıyorsunuz, aday belirlerken yapay zekâ, belediyeçilik yaparken yapay zekâ, trafik problemine yapay zekâ; bu gidişle grup toplantılarını da yapay zekâ yapacak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Sizin zekânız anlamaz o işlerden.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Dünyadan kopmuşlar.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Yerel seçimlerden önce ne dediler: "Belediye başkan adaylarımızı yapay zekâyla destekleyip belirledik." Yapay zekâ belirledi, millet seçti, sonuç: Belediye Başkanınız ilk defa bu kadar uzun süreli İstanbul'da kaldı. (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) - Şu Kültür Yolu Festivali'ne kaç para harcadınız, bir anlat bakayım. Kültür Yolu festivallerine kaç para harcadınız?

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Cumhurbaşkanı'dan bahset, boş ver bütçeyi, boş ver bütçeyi! Sayın Cumhurbaşkanı anlat sen!

CAVİT ARI (Antalya) - Borçlardan bahsediyorsan Kültür Yolu Festivali'ne kaç para harcıyorsunuz, bir anlatın.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Siz, yapay zekâ kullanmaya devam edin, biz yapan zekâ olmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Cevap bile veremedi senin Bakanın.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Cumhurbaşkanı'mız "Gidemediğin yer senin değildir." diyor.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Ha şöyle bak, ha şöyle!

CAVİT ARI (Antalya) - Cumhurbaşkanı'na yağcılığı bırak da biraz bütçeden bahset.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bizim siyasetimiz laf değil icraattır. Yola bakın, köprüye bakın, havalimanına bakın...

CAVİT ARI (Antalya) - Cumhurbaşkanı'na yağcılık seni kurtarır ama ülkeyi kurtarmaz. Biraz bütçeden bahset.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Bakara makaraları biz mi salladık? Ne var?

CAVİT ARI (Antalya) - Emekliye ne veriyorsunuz, onu anlat.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - ...limanlara bakın; bu ülkede attığınız her adımda AK PARTİ'nin eserleri var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - "Kur'an'dan 2 ayet salla." diyenler nerede? Terbiyesiz!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bir zamanlar yaptığımız yolları gösterip "Buraya uçak mı indireceksiniz?" diyordunuz.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ben de yapmadıklarınızı göstereceğim birazdan.

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - "Terbiyesiz" ne demek!

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Ne var?

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Hakaret edemezsin.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Tünelleri açtık, dalga geçiyordunuz...

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Sensin o terbiyesiz!

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Konuştukların asıl bütçe değil. Konuşurken iyi mi?

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Eleştirebilirsin ama hakaret edemezsin.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - ...Sabiha Gökçen'e gidip "Dağ olmayan yere tünel yaptılar." diye dalga geçiyordunuz.

"Buraları patates, soğan deposu mu yapacaksınız?" diye soranlar vardı. Köprüleri inşa ettik, yine küçümseyerek "Buradan koyun sürüleri mi geçecek?" dediniz. Soruları çoktu, vizyonları hiç yoktu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ne oldu peki? O yollar bitti, o tüneller açıldı, o köprüler hizmete girdi. Biz yaparken dalga geçtiler, kullanmaya gelince en önce onlar kullandı.

CAVİT ARI (Antalya) - Ya babanın parasıyla mı yapıyorsun kardeşim? Milletin parasıyla...

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Yapsaydınız!

CAVİT ARI (Antalya) - Biz iktidarda mıyız da yapacağız? Biz iktidarda mıyız? Biz miyiz iktidar? Bırakın iktidarı yapalım o zaman!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - "Çamur at izi kalsın" siyaseti nereye kadar? Üreten bir muhalefet yok, çözüm sunan siyasetçi yok ama ne yazık ki yapılan projeleri eleştirmek var. İşte, bu yüzden size yirmi dört yıldır bütçe yaptırılmıyor.

CAVİT ARI (Antalya) - Siz konuşmayın; iktidarsanız yapacaksınız, babanızın parasıyla da yapmıyorsunuz! "Siz geçiyorsunuz!" ne demek?

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bizi yerli ve millî olmamakla suçlayan şahsiyete sesleniyorum.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Değilsiniz, ne yerli ne de millî!

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyelerin yaptığı hizmetten siz yararlanmıyor musunuz?

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Önce kendi gözündeki merteği çıkar, sonra bizim gözümüzde çöp ara!

"Gölge kabine" diye bir tiyatro başlattılar.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Sana ne kardeşim ya, sana ne!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Ne gölgesiniz ne de ışığı, sadece karanlık bir tiyatro perdesisiniz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Zoruna mı gitti!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Kabinenizin bütçe teklifini bir getirin de görelim. Yok ki getirsinler!

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Cumhurbaşkanına o kadar yağcılık yaptın! "Sayın Cumhurbaşkanı, bir de seçim yapalım." de de sandık gelsin!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Keşke siz yerli ve millî olsaydınız, gölge gibi peşimizde olsaydınız da bu milletin gelişimine zerre miktar katkınız olsaydı.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Ha, sen takip ediyorsun, "gölge kabine"yi takip etmeye başlamışsın; güzel! Güzel, bakmış dinlemişsin hepsini! Bak etkilemiş!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Cumhurbaşkanımız bu ülke için bir lütuftur, bir onurdur; onunla çalışmak gururdur, şereftir. Eğer ondan az çalışırsam, eğer ondan fazla uyursam o uyku bana haram olsun!

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Haram olsun, haram! Haramzadelere haram olsun!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Her fırsatta dile getiriyorsunuz ya "Sandığı getirin." diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Güzellemeni yap da bitir artık!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - 16 kez getirdik, doymadınız. Hoplasanız da, zıplasanız da, çatlasanız da patlasanız da...

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Ya, ne terbiyesiz bir adam oldun sen ya!

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Hadi, hadi, geç oradan, geç! CHP korkusundan yatırım yapıyorsunuz!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - ...Recep Tayyip Erdoğan'ı bir kez daha Cumhurbaşkanı seçeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - 4 kez yenildin; 4 kez, 4 kez!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Hangi kanuna göre?

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - 4 kez yenildin, 4, doymadın mı? 4 kez yenildin!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Hangi kanuna dayanacaksın? Aday olma hakkı yok ki!

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, hatibin konuşmasını dinledik. Sözü yükseltmeyenin sesi yükseltmesine ilişkin temel bir örneği bir kere daha tatmış olduk.

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Siz niye dinlemediniz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Şimdi, burada bir bütçe konuşuyoruz, bir bütçe ve bir kesin hesap konuşuyoruz. Vatandaş gelmiş buraya, Recep Tayyip Erdoğan güzellemesi yapıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Ne yapacak? Hayır, ne yapacak?

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - Senin siyasi geleceğin Recep Tayyip Erdoğan'a bağlı olabilir ama millet seni takip ediyor. Ayıptır! Bütçe üzerine bir laf söyle. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) - Yağcılık yapmakla meşgul.

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Allah Allah! Allah Allah!

GÖKHAN GÜNAYDIN (Devamla) - İkincisi: 17-25 Aralık hırsızlık haftasının 12'nci yıl dönümü içerisindeyiz. Önce bir aynaya bakın, önce aynaya bakın! (CHP sıralarından alkışlar)

Üçüncüsü: Tarih bilinci, emperyalizm nedir, siyaset bilimine ilişkin kavramlar... Ya, diyor ki: "Netanyahu'yu biz çağırmadık." Trump, İsrail Parlamentosunda Netanyahu'ya dedi ki: "Bibi, sana en iyi silahları ben verdim, sen de onları kullandın." O silahları Netanyahu'ya veren Trump'tır. 70 bin insan öyle öldü, siz de o esnada onlara ihracat yapmaya devam ettiniz; utanın biraz! (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sonra ne yapıyorsun? Sonra o Netanyahu'yu Mısır'a getirmemiş de Trump'la el sıkışmış, bundan övünüyor. İnsan bu kadar mı zavallı olur? O katliamı yapan Trump'tır, Trump sizin haminizdir. Trump'ın sözünün dışına asla çıkamazsınız. Gidip Amerika'ya bütün LNG'leri 3 katı fiyatla alırsınız. Nadir toprak elementlerini peşkeş çekersiniz. Boeing 250 uçağı alırsınız, gelip bununla bir de burada övünüyorsunuz. Bak kardeşim, siyaset bağıra çağıra olmaz; belki kendi geleceğini garanti ediyorsun ama bu Meclise yazık ediyorsun.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sen niye bağıırıyorsun o zaman!

TUBA VURAL ÇOKAL (Antalya) - Hep bağıırıyorsunuz, hep zıplıyorsunuz!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sataşmadan...

CAVİT ARI (Antalya) - Sataşma olmadı Başkanım. Kendisini muhatap alan yok ki Başkanım, neyin sataşması var?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Şahan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Göreve geldiğim iki buçuk yıldan beridir... (CHP sıralarından gürültüler)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Göreve mi geldin?

CAVİT ARI (Antalya) - Göreve geldin, doğru, doğru. Seni birilerinin getirdiği doğru; göreve getirenler var, doğru. Şimdi onlara hizmet ediyorsun, doğru.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Vatandaş getirdi, siz getirmediniz. Yozgatlı hemşehrilerim getirdi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Göreve geldiğim günden beri ne bir gün tatil yaptım ne vatandaşımın içinden ayrıldım ne Meclis çalışmalarını kaçırdım ne de bana verilen görevleri en asgari düzeyde yaptım. Yapabileceğimin maksimumunu yaptım, gençliğimden vazgeçtim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yalakalık yap, gerisini boş ver sen!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Bu millet için, Yozgat'ım için, Türkiye için gece gündüz çalışıyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hayatın yalakalık, hayatın iftira!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Benim bir gelecek kaygım yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Bir anlat Yozgat'a ne yaptın, biz de bilelim hemşehrime!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Beni tanıyan herkes şunu bilir: "Rahat hayatını bıraktın, bu zorlu hayatı seçtin."

CAVİT ARI (Antalya) - Yozgat'a ne yaptın, onu anlat dinleyelim.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Sen bütçeyi anlat.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Hamdolsun, benim gelecek kaygım yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Yozgat'a ne yaptın, anlat da öğrenelim kardeş!

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Vatandaşların var gelecek kaygısı!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Devamla) - Şimdi "hırsızlık" dediniz, siz aslanın yalesinde bit arayacağınıza gidin kümesinizdeki hırsızlara bakın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gökhan Günaydın...

Sayın Günaydın, gündeme geçmemize de fırsat verin.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Elbette Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Bak gidiyor, bak, bak. Nereye, nereye?

CAVİT ARI (Antalya) - Nereye kaçıyorsun, nereye?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu kısır tartışmaları yürütecek değilim.

CAVİT ARI (Antalya) - Hakaretini yaptın, küfrünü yaptın, gidiyorsun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bir AKP klasiği daha! Geldi, iftirasını attı ve kaçıyor gidiyor. Bu kadar basit!

CAVİT ARI (Antalya) - Saygısız!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bir insan önce seçildiğinin farkına varır. "Göreve geldim." demez, "Seçildim." der, sen milletvekilisin. Ben bir kere daha söylüyorum: Sen gel, burada ideolojini, eleştirini doğru dürüst yap.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yaptı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Cumhuriyet Halk Partisine laf atmaya çalışmak haddin değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

RUKEN KİLERCİ (Ağrı) - Allah Allah!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - CHP Genel Başkanına laf atmaya çalışmak haddin değildir. (CHP sıralarından alkışlar) Ha, siyasi ikbalini burada yalakalıkla sağlamaya çalışıyor olabilirsin. O senin ahlakını gösterir. Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sayın Başkanım, hiç sataşmayacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) - Niye tekrar geri geldi? Tekrar geri geldi, gitmişti.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bir şey demedi Sayın Başkan.

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Benim şahsıma konuştu, hiç sataşmayacağım Başkanım. Başkanım, hiç sataşmayacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Beyler, bir dakika... Şimdi ne yapacağız yani!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sataşmayacağım ben, sakın olun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Bütçeye gelelim, bütçeye. Bütçeyi konuşuyoruz Başkanım, bütçeyi konuşalım.

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, bir sataşma yok; sadece saygısızlığına, terbiyesizliğine dair bir cevap verildi, hepsi o kadar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi! Hadi!

SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Genel Başkanlarınızın sözünü söyledim, kelimesi kelimesine okudum.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, bütçeyi konuşalım, bütçeyi. Memleket soyuluyor, biz neleri konuşuyoruz! Bütçe, bütçe!
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi! Daha fazla konuşma! Hadi yürü!
CAVİT ARI (Antalya) - Sadece saygısızlığına ve terbiyesizliğine bir cevap verildi, o kadar.
BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, sataşma varsa buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklaması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum.

Değerli arkadaşımız Yozgat halkı tarafından seçilmiş ve bütün milletimizi temsil eden, görevinin de başında olan, sorumluluklarının şuurunda olan...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Göreve getirilmiş bir kişi.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...ve bütün bu noktada da hakikaten vazifesini de hakkıyla ifa eden bir milletvekilimiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, kendisi çıkıp cevap verdi, siz niye cevap veriyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Vazifesi ne? Millete hizmet, memlekete hizmet.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İftira atarak mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Kendisi cevap verdi Başkanım, siz niye çıkıp konuşuyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yoksa yalan ve iftirayla, yalanla, dolanla, hakikati çarpıtarak...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Aynı yaptığınız gibi işte, sürekli yaptığınız gibi.

CAVİT ARI (Antalya) - Yeterli cevabı veremedi mi Grup Başkan Vekili çıkıyor?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - ...birtakım farklı yerlere suçladığınız yalalaklıkları yapmak değil.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gel, efendi gibi anlat.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Yalalaklık yapanlar, yalalaklık yaptığını iddia edenlerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yalaka istiyorsan aynaya bak. Biraz sonra "Recep Tayyip Erdoğan" diye bağırma başlayacaksın.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Sayın Başkan, onun görevi Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanını taklit etmek değil.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Şunu ifade etmek istiyorum: Nadir toprak elementlerinin Amerika'ya peşkeş çekildiği apaçık bir iftiradır, yalandır. Buna karşı bunun yalan olduğunu ifade etmek bizim sorumluluğumuz ve görevimiz değil mi? Hakikatin peşinde olmak hepimizin sorumluluğu ve görevi değil mi?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi alkışlayın ya, geç kalıyorsunuz; alkışlayın, geç kalıyorsunuz! Alkış istiyor!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Bakın, buraya geldi, Kemal Kılıçdaroğlu'nun sizlere, CHP'ye "Arının, temizlenin, öyle gelin." sözünü hatırlattı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, 17-25'in 12'nci yıl dönümündeyiz...

CAVİT ARI (Antalya) - Kılıçdaroğlu'nun size sayısız iddiaları oldu, onları da konuşsana burada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Sayın Deniz Baykal'ın sözlerini hatırlattı, Sayın Oktay Sinanoğlu'nun sözlerini hatırlattı.

CAVİT ARI (Antalya) - Kılıçdaroğlu'nun sayısız iddiaları oldu; sayısız usulsüzlüklerinizle, yolsuzluklarınızla ilgili konuşmaları oldu; konuşurken onları anlattı bize burada. Kılıçdaroğlu size neler söyledi, neler!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Biz sizleri dinliyoruz da siz niçin bizim arkadaşlarımızı dinleme nezaketini gösteremiyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kamu İhale Kanunu'nu kevgire niye çevirdiniz? Niye değiştirdiniz Kamu İhale Kanunu'nu durduk yere?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Niçin bu kadar yerinizden laf atarak arkadaşımızın sözünü bastırmaya çalışıyorsunuz?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi ya, hadi!

CAVİT ARI (Antalya) - Arkadaşınız konuştu Başkanım, siz niye çıkıyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - O sebeple, sesi duyulsun diye buradan haykırmak durumunda kalıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bir de bağır, "Erdoğan" diye bağır, öyle in! "Erdoğan" diye bağır, öyle in! Hadi, hadi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Devamla) - Ne zaman bağıracağımızı ifade ederiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Başkanım, milletvekili cevap verirken Grup Başkan Vekiline ne gerek var? O konuşuyorsa vekile de gerek yok.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226) (Devam)

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227) (Devam)

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Madde üzerinde şahıslar adına ilk söz Düzce Milletvekili Sayın Ercan Öztürk'e ait.

Buyurun Sayın Öztürk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERCAN ÖZTÜRK (Düzce) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 Yılı Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerine şahsım adına söz almış bulunuyorum. AK PARTİ hükûmetlerimize 24'üncü kez bütçe yapma yetkisi veren aziz milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Genel Kurulda görüşmekte olduğumuz 2026 yılı bütçesi ve 2024 yılı kesin hesabı, ülkemizin ekonomik istikrarını ortaya koyan şeffaflığın ve güçlü kamu mali yönetiminin aynasıdır. Hazırlanan tüm bütçelerin temelinde milletimizin ihtiyaçlarını önceleyen güçlü ve kararlı bir siyasi irade bulunmaktadır. Tüm bu gerçekler göz ardı edilerek bütçe dengesi üzerinden yapılan eleştiriler, körü körüne muhalefet edebilmek için yapılan eleştiriler olmaktan öteye geçmiyor.

Değerli milletvekilleri, 2024 yılı sadece ülkemizin değil tüm dünyanın ağır ekonomik sınamalarla karşı karşıya kaldığı bir dönem olmuştur.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Beş senedir aynı teranel!

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Biz bütçeyi daraltarak değil milletimizi koruyarak yol aldık. Yatırım, istihdam ve büyüme hedeflerinden vazgeçmeden ülkemizi geliştirme iradesini ortaya koyduk.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Bütçede yatırımlara ayrılan pay ne kadar?

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - 11 ilimizi etkileyen deprem bölgesinin yeniden ayağa kaldırılması; sağlık, eğitim ve savunma harcamalarının aksatılmaması eleştirilecek değil takdir edilecek tercihlerdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla biz takdiri aziz milletimizden bekliyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Nerede var eleştiri Sayın Vekilim?

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Gerçek hakem de gerçek muhasebeyi yapan da millettir.

CAVİT ARI (Antalya) - "Depreme para harcıyor." diye bir tane eleştiri var mı? Nerede yapılmış? Bir tanesini ispat edin.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Elbette mali disiplin vazgeçilmezdir. Bizim yaptığımız harcamalar günü kurtarmak için değil Türkiye'nin yarınlarını daha güçlü kılmak içindir. Buradan açıkça soruyorum: Depremi ardından yerle bir olan şehirlerimizi, vatandaşlarımızı kaderine terk edip birileri gibi deprem turistliği mi yapmalıydık? Dar gelirli ailelerimize uzattığımız sosyal destek elini geri mi çekmeliydik? Sağlıktan mı, eğitimden mi tasarruf etmeliydik? Ülkemizin güvenliğinden, savunmasından mı fedakârlık yapmalıydık?

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilim, bunlar yapılıyor diye bir tane eleştiri oldu mu burada bugüne kadar? Niye iftira atıyorsun?

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Almanya'nın sel felaketinde, Amerika'nın ise yangın felaketinde yaptığı gibi biz de mi vatandaşımızı sigorta şirketlerine havale etseydik?

CAVİT ARI (Antalya) - Niye yanlış konuşuyorsun? Bir tane "Depremle ilgili iş yapılıyor." diye eleştiren oldu mu? Tam tersi, "Yeterli değil." diye eleştiren oluyor.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, altını çiziyorum; bütçeden anladıkları, kurumları yağmalayıp siyasi rant uğruna talan etmeyi ve milleti hak ettiği hizmetlerden mahrum bırakmayı siyaset zannedenlerin kurduğu ekosistem çöktü. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Rantçıların da bantçıların da ne hâllere düştüğünü ibretle izliyoruz.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Hiçbir şeye benzemez Ekrem ağrısı, hiç bir şeye benzemez; böyle konuşturur işte.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Belediye bütçelerinin nasıl boşaltıldığı, kamu kaynaklarının kimlere aktarıldığı artık milletimizin gözleri önünde cereyan etmektedir.

CAVİT ARI (Antalya) - Adil yargılayın da bakalım çıksın gerçekler ortaya.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Kurumlar ve bütçeler, zehirli sarmaşık misali; maaş, haraç ve çıkar çevrelerine peşkeş çekilmek için değildir. Bu anlayışa alkış tutanları ve sesi en çok çıkanları eleştirilerine önce bu konulardan başlamaya davet ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Düzce'de o belediyede neler oldu, Düzce'de ha! Yıllardır o Düzce Belediyesinde neler yaptınız ha! Ulan, bunu tarih yazdı, tarih!

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Sizin yönettiğiniz belediyeler de bütçelerden pay alıyor, bu kaynakları neden millete hizmet için kullanmıyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Düzce Belediyesinde neler yaptınız yıllarca ha, neler yaptınız?

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Milletin hayatını kolaylaştıran, şehirlerin yükünü hafifleten, elle tutulur gözle görülür tek bir eser gösterebilir misiniz? Bugüne kadar milletin hangi derdine derman oldunuz?

CAVİT ARI (Antalya) - Şöyle bir bakarsan etrafa görürsün. Önce sizin yarattığınız enkazları düzeltmekle meşgul belediyeler, sonra da halka hizmetle meşgul.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Eleştirmek kolaydır ama hizmet üretmek cesaret ve liyakat ister, samimiyet ister; işte, aramızdaki fark budur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyelerin yaptığı işleri engellemeye çalışan bir zihniyetsiniz siz!

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Bakın, İzmir'de yıllardır değişmeyen yönetim anlayışının sonucu çöp dağları, bitmeyen altyapı sorunları ve sürekli tekrar eden su kesintileri.

CAVİT ARI (Antalya) - Nerede var, git göster! Nerede var, göster! Bırakın bu iftiraları.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Ankara'da trafik kördüğüm olmuş, toplu taşıma ihtiyaca cevap vermez duruma düşmüş. Yıllar önce planlanması gereken projeler siyasi polemiklerin gölgesinde heba edilmiştir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, bütün belediyeleri kaybettin, hâlâ konuşuyorsun; madem öyle, bütün belediyeleri niye kaybettin? İlk seçimde Düzce'yi de alacağız, Düzce'yi de. İlk seçimde Düzce'yi de kaybedeceksin.

CAVİT ARI (Antalya) - Bırak bu hikâyeleri!

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Şehir yönetmek mazeretle, sloganla değil altyapıyla, planlamayla ve liyakatle olur.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen böyle konuşmaya devam et, ilk seçimde Düzce'yi de alacağız; ağlarsın o zaman.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Bütçe yönetmek ise milletin derdiyle dertlenmekle olur.

İBRAHİM ARSLAN (Eskişehir) - Çok dertleniyorsun(!)

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, 2026 yılı bütçesi ve 2024 yılı kesin hesabı ülkenin gerçek ihtiyaçlarını önceleyen bir devlet anlayışının mali karşılığını apaçık ortaya koymaktadır.

CAVİT ARI (Antalya) - İftiralarla dolu bir konuşma yaptın Sayın Vekil; yalan yanlış ve iftira, başka hiçbir şey yok.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Arı, hatibi dinler misiniz? Sakin sakin konuşuyor ya.

CAVİT ARI (Antalya) - Dinliyoruz, dinlediğimiz için zaten iftira olduğunu öğreniyoruz Yaşar Bey; dinlemesek anlamayız.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sakin sakin konuşuyor.

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde eser ve hizmet üretmeye, milletimizin bize emanet ettiği her kuruşu yine bu milletin huzuru ve yarınları için kullanmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - Bütçenin dengesiyle ilgili de bir şeyler söyleyin Sayın Vekil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERCAN ÖZTÜRK (Devamla) - Bu düşüncelerle, Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz ve aziz milletimizin refahı için hazırlanan 2026 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Bitti kardeşim, bitti; yeter!

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz İstanbul Milletvekili Sayın Sera Kadıgil'in.

Buyurun Sayın Kadıgil. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SALİHA SERA KADIGİL (İstanbul) - Komisyonla bütçe üzerinde konuşurken "Bu sene 84 çocuk çalışırken öldürüldü." diye söze başlamışım.

CAVİT ARI (Antalya) - Sera konuşacak diye terk ediyorlar salonu, Sera konuşacak diye salonu terk ediyorlar.

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) - O konuşmadan bugüne yani sadece son on günde 3 çocuğun daha canına kıydılar. Türkiye Büyük Millet Meclisinin kıymetli üyeleri, size sesleniyorum: Vekili bulunduğunuz bu ülkede sadece bu sene 87 çocuk çalışırken katledildi; okulda olması gerekirken inşaattan düşüp öldü, Dilovası'nda yanarak öldü, tarlada çarpılarak öldü, arıtma havuzuna düştü, boğularak öldü. Bu çocuklardan 17'si, burada her sözü açıldığında çılgınca alkışladığınız MESEM kapsamında çalışıyordu yani kendi okullarının müdürlerinin "staj" adı altında gönderdiği işlerde çalışırken öldüler. Biz bundan buralarda her bahsettiğimizde "Siz mesleki eğitime, bu ülkenin gelişmesine karşı mısınız?" diye kükrüyorlar, çocukların ölmesine çıtlarını bile çıkaramıyorlar.

Bakın, sayın vekiller, biz mesleki eğitime karşı falan değiliz; biz zengin çocukları lüks kolejlerde en iyi eğitimleri alırken yoksul çocuklarının "staj" adı altında haftada altı gün, günde on saat, asgari ücretin üçte 1'ine köle gibi çalıştırılmasına karşıyız. (CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Sayın vekiller, biz, el kadar çocuklara, istedikleri için değil yoksulluktan, mecbur oldukları için, başka bir şansları olmadığı için kelle koltukta ucuz işçilik yaptırılmasına karşıyız. Biz, o çocukların patronları 3 kuruş masraf edip iş güvenliği önlemi almadılar diye; devletleri, iktidarları o patronları denetlemediler diye öldürülmesine karşıyız; biz buna karşıyız.

Sayın vekiller, mesela, 1 baret kaç para biliyor musunuz? Açın bakın, en kabadayısı bin TL'ye satılıyor ama Arda daha 14'ünde kafasında o bin liralık baret olmadığı için pres makinasına kafasını sıkıştırarak öldürüldü. Kendi istemiş, babasının deyimiyle "Üniversite okumanın bir anlamı kalmadı." diye istemiş. Kafası pres makinasına sıkışmış, tam on altı dakika kalmış o makinada; kimse görmemiş, kimse sesini duymamış. Bir gün okula, dört gün işe gidiyormuş biliyor musunuz? Ne müdürü ne okulu ne onu oraya gönderen sözde Millî Eğitim Bakanı ne o iş yerlerini denetlemekle görevli Çalışma Bakanı ne burnunun dibindeki tacizi görmekten âciz milletvekilleri ne de "Dicle'de bir koyunu kurt kapsa hesabını benden sorun." diyen Cumhurbaşkanı, kimse görmemiş ya; 14 yaşında bir çocuğun başında kimsesi olmadan, bin liralık bir bareti olmadan günde on saat çalışmak zorunda kaldığını bu ülkede kimse görmemiş. Şimdi söyleyin bana sayın vekiller: Bu çocuk ölmüş mü yoksa öldürülmüş mü? "Bunun bir bedeli olmalı." diye ağlıyordu cenazesinde babası. Mükemmel hukuk sistemimiz var ya; gelin, bakalım neymiş, bu çocukların katillerine neler olmuş? Daha, bu hafta Eren Dağ'ın duruşması sonuçlandı mesela. 16 yaşındaydı Eren; tarlada bir elektrik panosunu tek başına tamir etmeye göndermişler, orada elektrik akımına kapıldı, öldü. 3 kişiyi yargıladılar, birine üç yıl ceza verdi mahkeme, yetmedi, indirim uyguladı; öbürüne iki yıl verdi, ne yaptı biliyor musunuz? 106 bin lira para cezasına çevirdi, yetti mi? Yetmedi, 10 tane de taksit yaptı. 3'üncüsüne iki yıl ceza verdi, onu zaten hepten erteledi. Hani diyorlar ya "Gözünün yaşına bakmayacağız ihmali olanların." diye. Aha, böyle bakmıyorsunuz ihmali olanların gözünün yaşına da. Ve şimdi, Eren'in ölümüne sebep olanlar, biliyor musunuz, bir ay bile hapis yatmadı, tıpkı üstünde bir güvenlik kemeri bile olmadan çıkartıldığı inşaattan düşen Enes'in ya da Alperen'in olduğu gibi; onun failleri de bu çocukların daha kırkı çıkmadan hapisten yürüyerek çıktı ve ama geldiğimiz gün itibarıyla kim hapiste biliyor musunuz şu anda? Sizin yaptığınızı yapamayan yani bu çocuklar oralarda bir yerlerde ölümlerine yatağında rahat uyuyamayan, başına gelebilecekleri bile bile "MESEM'e hayırlı" demek için eylem yapan 18-19 yaşındaki yoldaşlarımız tutuklu benim şu anda cezaevinde. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi buradan, açık açık hepinizin yüzüne sormak istiyorum: Siz neden bu gençler kadar cesur olamıyorsunuz? Ya, siz neden bizim İlga'ın, Atakan'ın dertlendiği kadar bu çocukların ölümüyle dertlenmiyorsunuz? Ya, buraya Bakanınız geldi, bu çocuklar için bir "Üzgünüm." demedi arkadaşlar, bir taziyeye dilemedi. Bakın, iktidarsınız, bütçe görüşüyoruz değil mi? Şu bütçeden sadece yüzde 1,5 pay ayırırsanız tüm okuldaki çocuklara bir öğün ücretsiz yemek verebilirsiniz ama yapmıyorsunuz. Ne yapıyoruz mesela şu anda? Asgari ücret görüşülüyor değil mi? Milyonlarcasının ana babasına insanca bir ücret verebilirsiniz, bu çocukları iş yerlerinden alıp ait oldukları okullara geri oturabilirsiniz; yapmıyorsunuz, yapamazsınız da; nedenini siz çok iyi biliyorsunuz ama buradan söyleyelim, herkes de bilsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHA SERA KADIGİL (Devamla) - Çünkü siz, buradaki çocukları, onların anne babalarını değil onları ölüme gönderen, onların sırtından zengin olan patronları temsil ediyorsunuz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemini başlatacağım.

Sayın Kaya...

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Bakan, Manavgat'ımızda spor alanında ne projeleriniz var?

Tuba Vural Çokal, Genel Kurulda, cennet köşe ilçemiz Manavgat'ımızın adını kötü şekilde lanse ederek bize karşı son derece agresif bir konuşma yapmıştır. Manavgat'ımızı bu şekilde lanse ettiği için hemşehrilerimiz adına kendisini kınıyorum. Biz beklerdik ki bir iktidar milletvekili olarak üç yıldır hâlâ temelden çıkamayan, ellerine yüzlerine bulaştırdıkları Manavgat Yeni Devlet Hastanesiyle ilgili açıklama yapsın, mevcut hastanenin yetersizliğine çözümünü paylaşınsın; Gültepe, Ilıca, Çolaklı kavşakları ne zaman yapılacak bunları anlatsın ama ne yazık ki icraatlarını anlatacağına tamamen saldırgan bir konuşma yapmıştır. Biz, kim bir lokma haram yediyse sonuna kadar hesabı sorulsun diyoruz; Sayın Çokal, siz de bunu diyebiliyor musunuz? Belediye Meclis üyelerimize siyasi operasyon çekerek Belediyemizi ele geçirmeye çalıştınız ancak Meclis üyelerimizin dik duruşuyla başaramadınız. Artık laf değil icraatta bulunun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Fırat...

CELAL FIRAT (İstanbul) - Sayın Başkan, Bakanlığın gençlere dönük uyuşturucuyu önleme programları var mıdır? Şu an Türkiye'de uyuşturucu gerçekten her ailenin neredeyse bir sorunu hâlinedir ama gelin görün ki sadece gençlerin değil şu an futbol kulüp başkanlarının dâhil isimleri uyuşturucuyla anılıyor. Bu konularla ilgili ne gibi bir çalışmanız var?

Bakanlığın, gençlerin yurt dışına neden göç ettiğine dair bir çalışması var mı? Bunu araştırmaya yönelik herhangi bir somut çalışmanız var mı? Gençlerimiz akın akın Avrupa'ya gidiyorlar; oralarda çok büyük problemler, sıkıntılar yaşıyorlar. Spor Bakanlığı buna dair etkin bir çalışma yürütüyor mu?

BAŞKAN - Sayın Ersoy...

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) - Sayın Bakanım, Adana nüfusu, genç potansiyeli ve sporcu kapasitesiyle Türkiye'nin en önemli şehirlerinden biridir ancak gerek merkez ilçelerde gerek Ceyhan, Kozan, Yüreğir, Sarıçam, Seyhan, Çukurova, Karataş ve Feke başta olmak üzere birçok ilçemizde spor tesisleri yetersizdir. Özellikle kapalı spor salonları, yarı olimpik yüzme havuzları, atletizm pistleri, gençlik merkezleri ve amatör spor kulüplerine hizmet edecek modern tesisler eksik ya da ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. Mevcut tesislerin bir kısmı ise bakım ve yenileme beklemektedir. Bu kapsamda, Sayın Bakanım, soruyorum: Adana ve ilçelerinde eksik olan spor tesisleriyle ilgili Bakanlığınızın 2025-2026 yıllarını kapsayan, planlanan yatırım programı var mıdır? Hangi ilçelerde yeni spor tesisi yapılması planlanmaktadır? Yarım kalan ya da atıl durumda olan tesislerin tamamlanması ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Dindar...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, 600 binden fazla gencin yaşadığı Van'da gençlik ve spor altyapısı neredeyse yoktur. Van'da futbol da dâhil tüm dallarda saha, salon, teknik destek, sağlık ekibi, malzeme eksikliği ve diğer destekler sunulmadığı için spor yapılamamaktadır. Şu sorularımıza yanıt vermenizi isterim:

1) Kayyum, 2'nci Lig'deki kadın voleybol takımını neden geri çekmiştir?

2) Valilik 2025 yılında malzeme yardımlarını neden kısıtlamıştır?

3) Kamu kurumları ve Büyükşehir Belediyesi Van'da kaç takımı desteklemektedir? Bu destekler önceki yıllara göre neden azalmıştır?

4) Van'da 30 olan amatör futbol takımı sayısı şimdi neden 12'ye düşmüştür?

5) Vangücü Kadın Futbol Takımı'nın destek verilmediği için ligden çekildiği iddiası gerçek midir?

6) Van'da paralimpik, engelli sporların desteklenmesi için ne yapacaksınız?

BAŞKAN - Sayın Eren...

SERHAT EREN (Diyarbakır) - Sayın Bakan, Türkiye'de gençler ya ülkeyi terk ediyor ya da hayatını terk edecek noktaya sürükleniyor. TÜİK'in 2024 verilerine göre Türkiye'den 424 binin üzerinde göç olmuş, büyük çoğunluğunu 20-29 yaş arası gençler oluşturuyor. Resmî verilere göre her 10 gençten 6'sı fırsat bulsa yurt dışına gitmek istemektedir. Aynı dönemde, 4.460 kişi intihar nedeniyle yaşamını yitirmiş; intihar vakalarının en az yüzde 11'i 15-19 yaş grubunda, 20-29 yaş ise en riskli grup.

Öte yandan, 2025 iş gücü verileri genç işsizliğin yaklaşık yüzde 15 seviyesinde seyrettiğini göstermektedir.

Soruyoruz: Gençlerin bu ülkede bir gelecek görmeyip göç etmesini hangi projelerle çözeceksiniz? Genç intiharlarındaki artışı işsizlik, barınma krizi ve geçinememe koşullarından ayrı mı ele alıyorsunuz? Gençlere "Sabret." demek dışında somut olarak ne vadediyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Öcalan...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, tecrit hukuka, insan haklarına ve toplumsal barışa aykırıdır. Bu tabloyu değiştirecek olan şey daha fazla baskı değil hukuk, diyalog ve barışçıl çözüm iradesidir. Dilimiz, kimliğimiz, kültürümüz ve siyasal

irademiz için verilen mücadele barış, eşitlik ve özgür bir gelecek mücadelesidir. Bu nedenle, Kürt halkını ve Türkiye halklarını barışçıl, demokratik ve onurlu bir gelecek için 4 Ocak Pazar günü Diyarbakır İstasyon Meydanı'nda birlikte olmaya, sorumluluk almaya davet ediyoruz. Bu buluşma öfkenin değil barış talebinin, inkârın değil özgürlük ve eşit yurttaşlık talebinin sesidir.

Türkiye'nin tüm halklarını, barışa, demokrasiye ve ortak geleceğe sahip çıkmak için Diyarbakır'a çağırıyoruz. Demokratik çözüm, özgürlük ve onurlu barış için yan yana, birlikte duralım. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Soruları cevaplamak üzere Komisyona söz veriyorum.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ NECMETTİN ERKAN (Kırşehir) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sorulara Sayın Bakanımız cevap verecektir.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Bakan.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, bir önceki turda sorulan yasa dışı bahisle mücadeleyle ilgili bir konu vardı, onu aktarmak istiyorum. Birincisi, tabii, Hükûmetimiz Yasa Dışı Bahis, Şans Oyunları ve Kumarla Mücadele Eylem Planı'nı 1 Kasım 2025'te yayınladı. Bu eylem planında 71 maddelik hususlar var. Bunların çerçevesinde, başta İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Aile Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı olmak üzere koordineli bir şekilde çalışıyoruz, bu koordinasyonu da MASAK yürütüyor; pek çok yasa dışı bahis sitesine karşı yapılan operasyonlar var, hepiniz takip ediyorsunuz. Bunun dışında, tabii, Türkiye Futbol Federasyonunun talebi üzerine ve bizim bir buçuk yıldır yaptığımız takipler sonrasında yasa dışı, daha doğrusu Futbol Federasyonu Disiplin Talimatı'na aykırı şekilde bahis oynayan sporcularla ilgili bazı kararlar alındı, onlara hak mahrumiyetleri verildi ve bu süreç devam ediyor. Ayrıca, 5 bin kişilik bir araştırma da devam ediyor; bunların içerisinde menajerler başta olmak üzere teknik heyet üyeleri, federasyondan verilen lisanslarla görev yapan, sahada görev yapan kişilerle ilgili süreç devam etmekte. Dolayısıyla Hükûmetimiz kararlılıkla yasa dışı kumar, bahis ve şans oyunları üzerinde bir eylem planı yürütmektedir, yakinen takip ediyoruz. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz'ın koordinasyonunda bu süreçler devam ediyor ve her iki ayda bir bunlarla ilgili yapılanlarla, geldiğimiz noktalarla ilgili değerlendirmeler yapılmaktadır. Dolayısıyla toplumda aile içi huzuru, gençlerin alışkanlıklarını tetikleyen bu tip konularla ilgili etkin bir şekilde mücadeleye devam edeceğiz.

Yine, Adana'yla ilgili soru sordu sayın vekilimiz. Adana'da, tabii, merkezdeki olimpiik havuzumuzu tamamladık. 2 adet yurt yapımı şu anda çelik konstrüksiyonla devam ediyor Sarıçam'da. 4 bin kişilik yeni spor salonu projelendirildi, çok amaçlı bir spor salonu; buna da başlayacağız 2026 yılında. Yine, 2 adet gençlik merkezimiz planlandı, ilçelerimize yapacağız bunları. Yine, amatörlerin talebi doğrultusunda 4 adet nizami futbol sahası yapılıyor amatör takımların müsabakalarını yapması için. Ayrıca, amatör spor kulüplerimize destek olmak üzere de maddi bir süreç hazırlandı ve 2026 yılında da amatör spor kulüplerimize, onlar için mücadele veren yöneticilere destek olmak amacıyla ciddi bir yardım yapacağız.

Yine ifade etmek isterim ki... Antalya Manavgat'la ilgili soru soruldu. Manavgat'ta yurt yapımında çelik modüller geçen yıl tamamlandı, spor salonu yapımı başlayacak, açık spor tesisleri yapımına da başlandı.

Yine, sorular içerisinde Van'la ilgili soru sorulmuştu. Biraz evvel de ifade ettim, Van'ın bütün ilçelerinde yarı olimpiik havuz ve çok amaçlı spor salonları olmak üzere yatırımlar devam ediyor. Merkezde İpekyolu ilçesindeki çok amaçlı spor salonunun inşaatı devam ediyor. Yine, Van Stadyumu'yla ilgili proje tamamlandı, onu da 2026 yatırım bütçemizde planladık, Van'a yaşayan bir stadi kazandırmayı hedefliyoruz. Vanspor da 1. Lig'e geçen yıl çıktı, mücadelelerinden dolayı tebrik ediyoruz.

Bir şeye daha açıklık getireyim sürem varken. Özellikle de yurtlarımızda 1 milyon yatak kapasitesine ulaştık, burada gençlerimize hizmet vermeye devam ediyoruz 880 yurdumuzla; aylık bin lira gibi cüzi bir ücretle kalmaktadırlar ve sabah kahvaltısı ücretsiz, akşam yemeği ücretsiz olarak kendilerine hizmet vermeye devam ediyoruz.

Diğer soruları da yazılı olarak cevaplayacağız.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın Günaydın, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, KESK'in bugün gönderdiği sandığa ve mesaja ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, biz burada millet adına bir bütçe görüşmesi yapıyoruz ama temsili demokrasiye gereği olarak bütçenin asıl sahibi millet, biz onlar adına bu görevi yapıyoruz; dolayısıyla işçi, emekli, memur, asgari ücretle çalışan, ev kadını bu bütçeye bakıyor. Bu bütçede en az bizim kadar konuşma hakkı aslında dışarıda olan vatandaşlarımızdır ve onları temsil eden sendikaların, vakıflarıdır. Dün, BİRLEŞİK KAMU-İŞ, Meclisin Dikmen Kapısı'na gelmek ve bir basın açıklaması yapmak istedi. Bir basın açıklamasından neden bu kadar korkuyoruz? Bir sendikayı Dikmen Kapısı önünde basın açıklaması yapmaktan engellemenin demokrasiye ne faydası var? Dün bu yapılmıştı, bugün de KESK engellendi, KESK'li arkadaşlarımız gelip bir basın açıklaması yapamadılar. Şimdi, buraya bir sandık gönderdiler, diyorlar ki onlar: "Bu bütçede adalet yok, bu bütçede demokrasi yok, bu bütçede asgari ücret diye bir şey yok, bu bütçede emekliye bir hak yok dolayısıyla biz bu bütçeye 'hayır' oyu kullanıyoruz, milletvekilleri sesimizi duysun."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Biz de bu çerçevede, bu temsili sandığa onların "hayır" oylarını atıyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226) (Devam)

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227) (Devam)

BAŞKAN - 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.25

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

Kullanılmayan ödenek

MADDE 4- (1) 2024 yılı merkezi yönetim kesin hesap gider cetvellerinde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 590.084.316.589,71 Türk lirası,

b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin 179.424.015.281,08 Türk lirası,

c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların 4.269.528.331,43 Türk lirası, ödeneği kullanılmamıştır.

BAŞKAN - 4'üncü madde üzerinde gruplar adına ilk olarak YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Medeni Yılmaz konuşacaktır..

Buyurun Sayın Yılmaz. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEDENİ YILMAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; sizleri YENİ YOL Grubu adına saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerinin sonuna geldik. Bu süreçte emeği geçen milletvekillerimize ve tüm personelimize teşekkür ediyorum.

Bütçe dediğimiz zaman bir ülkenin sadece parasal bir değerini değil -ülkemizin- aslında bir gelecek tablosunu görüşüyoruz. Peki, bu tabloyu nasıl yorumlamalıyız? Vaktimin elverdiği kadarıyla ülkenin içler acısı hâlini, gelin, derseniz birkaç kalemde inceleyelim.

Mülkün temeli olması ve iktidar partisinin ismi olması nedeniyle adaletle başlamak istiyorum. "Devletin dini adalettir." ifadesi kültürümüzde temel şiarıdır. Durum böyle iken bakıyoruz ki maalesef ülkemizde yargıya güven yüzde 27 gibi çok üzücü bir seviyede. Adının "Adalet"le başladığı bir partinin hükmettiği bir ülkede sizce de acı bir durum değil mi bu arkadaşlar? İnsanımız dağıtılan adaletle güvenmiyor.

Toplumsal çöküşün, milletin temeli ailedir. Aile yapısını bozarsanız toplumu ayakta tutamazsınız ama maalesef Aile Yılı ilan edilen 2025'te ailelerin durumu içler acısı. Aile yapımız çöküyor arkadaşlar. Boşanma oranları her gün biraz daha artıyor. Ataerkil ailede aile büyükleri arasında sorunlar çözülebiliyorken çekirdek ailelerde eşler birbirlerine karşı olan en ufak bir olumsuzlukta soluğu mahkemelerde alıyor. Bazı kanalların gündüz kuşağı programlarında aile yapısını bozan, ahlaki ve manevi değerlerimizi hiçe sayan, olumsuzlukları özendiren programlar devam etmekteyken bunlara RTÜK'ün müdahale etmemesini takdirlerinize sunuyorum. Topluma örnek olması gereken veya bizlere rol model olarak sunulan ünlü dediğimiz insanların uyuşturucu ve alkol batağında olduğunu son günlerdeki operasyonlarda hayretle ve üzümlerle izliyoruz. Bunlarla büyüyen bir insanın aile kurumunu ayakta tutmasını nasıl bekleyebiliriz? Aileler ve dolayısıyla toplum yangın yeri arkadaşlar. Kumar yüzünden dağılan aileler, hapse giren bireyler, alkol yüzünden birbirini öldürenler, çocuk yaşta suçlular, güpegündüz gözünden sakınması gereken eşlerini gözlerini kırpmadan öldüren kocalar... Dahasını saymaya vicdanlar el vermiyor ama maalesef ülkemizde artık en temel yapı taşımız ailelerimiz maalesef yıkılıyor. Biz ne ara ve nasıl bu hâle geldik arkadaşlar?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; emekli maaşları ve asgari ücretin açlık sınırının çok çok altında olduğu bir ekonomik yapıyla karşı karşıyayız. "Emekli" derken, bu ülkeye yıllarca emek vermiş, alın terlerini akıtmış değerlerimizden bahsediyorum. Emeklilerimizin geçinebilmesi neredeyse imkânsız hâle geldi. Emeklilere zam istendiğinde kaynakların yetersizliğini bahane edenler, bütçeden 3 trilyon TL'ye yakın faize ödenek ayrıldığını gören insanımızı buna inandıramaz. Onlara reva görülen durum açlık sınırının altında bir yaşam iken, zengini daha da zengin eden KKM uygulamasıyla zenginlerin varlıklarını sigorta altına alarak toplumsal kutuplaşmayı daha da artırdınız.

Diğer taraftan, geçinemediği için terminalerde, bilmem kaçınıcı sınıf otellerde insan onuruna yakışmayacak şekilde yaşam mücadelesi veren yaşlılarımız var ve bunlar dile getirildiğinde ilk işi bu sorunu çözmek olması gereken Sayın Bakanımız, "Belki başka konulardan orada kalıyorlardır." gibi acı bir ifade kullanabiliyor. Temel referansımız Kur'an-ı Kerim yaşlılarımız için "Öf bile demeyin." derken geçim sıkıntısından buralarda kalmak zorunda kalanlar için bu ifadeyi nasıl mahzur görebiliriz?

Değerli arkadaşlar, sağlam kafa sağlam vücutta bulunur diyoruz. Peki, saha kenarlarındaki panolarda bile boy boy yer alan bahis reklamlarıyla özendirilen kumara maruz kalan gençlerimizde nasıl bir sağlam kafayı bulmayı umuyoruz? "Bunlar yasal bahis sitelerine ait reklamlar." diye savunabilirsiniz kendinizi. Bir konunun yasal olması onu meşru hâle getirmez. Diğer taraftan "spor" diyoruz, "kulüpler" diyoruz ancak hakemler, sporcular, kulüp başkanları, maalesef bu bahis batağında boğuluyor. Bahis ve kumar dediğimizde ahtapot gibi her alanı sardığını görüyoruz. Biraz önce Sayın Bakanımız sorulara verdiği cevaplarda yasa dışı kumardan bahsetti, onunla mücadeleden bahsetti. Peki, yasal olanları meşru mu göreceğiz Sayın Bakanım? Onunla mücadele etmeyecek miyiz? Onları normal mi karşılayacağız yoksa vergilendirilmiş kumar kutsaldır mı diyeceğiz? Bu konuda kumarın yasal ve yasa dışısı olmaz; kumar kumardır, meşru değildir ve mutlaka mücadele edilmesi gerekir. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Artık evlerden, telefonlardan, bilgisayarlardan erişilebilen bu platformlar sadece ekonomik bir yıkıma değil aynı zamanda ruhsal çöküşlere, aile içi şiddete, intiharlara, ağır kaygı bozukluklarına yol açıyor.

Hafife almamız gereken sinsi bir tehlike de dijital bağımlılık. Daha geçtiğimiz günlerde, üç yıla yakın evinden çıkmadan ekrana bağımlı olarak yaşayan bir evladımızı hepimiz beraber izledik. Bu bağımlılığın ruhu çökertmesi, zihinsel sağlığı bozması, fiziksel sağlığı bozması, ekonomiyi bozması nedenleriyle alkolden ve kumardan ne farkı var? Hatta daha tehlikeli. Çok küçük yaşlarda ekran bağımlısı olanlarda görme ve omurga bozuklukları meydana geliyor. Bu tür fiziksel rahatsızlıkların yanı sıra, bunlardan daha önemlisi, izlediği, bağımlı hâle geldiği programlardaki olumsuzlukları rol model alarak problemlili bir büyüme ve gelişme çağı yaşıyorlarken onları dijital bağımlılığa, madde bağımlılığına, sanal kumar pençesine bıraktığımızda nasıl bir gelecek bekleyebiliriz? İktidarıyla muhalefetiyle, hep birlikte, el ele büyük bir seferberlik başlatmak mecburiyetinde olduğumuzu buradan ifade etmek istiyorum. Ama maalesef, durum böyleyken bu yeni nesil bağımlılıkların tedavisi için psikiyatri ve toplum sağlığı merkezlerinin kapasitesi hâlen çok yetersiz, sayıları sadece onlarla ifade edilen AMATEM ve ÇEMATEM'lere karşılık sayısını bilemediğimiz ve belki de milyonlarca olan alkol, madde, tütün ve teknoloji bağımlımız var. Keşke bağımlılık belalarına hiçbir vatandaşımız bulaşmamış olsa da bu merkezlere gerek olmasa, ülkece buralarda heba olan insan ve mali kaynaklarımız daha verimli alanlarda kullanılabilse. Şu anda bu gerçeklikle karşı karşıya isek, o zaman bu bütçede dijital bağımlılıkla mücadeleye, gençlere yönelik koruyucu programlara, okullarda eğitici programlara, aile danışmanlığına daha çok önem verilmesinin artık ilk amaçlarımızdan biri olması gerektiğini söylemek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, sağlık politikaları bir toplumun vicdanıdır. Hastane kapısında bekleyen bir hastanın çaresizliği ülkedeki tüm ekonomik göstergelerden daha belirleyicidir. Her birimizin çevresinde randevu bulamayan bir aile büyüğü, bulamadığı ilaç nedeniyle kaygılanan bir hasta, şiddet gören bir sağlık çalışanı mutlaka vardır. Vatandaşlarımızın randevu alamadığı şikâyetleriyle her gün hepimiz defalarca karşılaşırız. Birinci basamak sağlık sisteminin yeterli çalışmaması nedeniyle kapasitelerinin üzerinde çalışmak zorunda kalan devlet hastanelerinde ne hastalarımız ne de hekimlerimiz mutlu. Hastalar bulabildiği randevularda hekimlere tanınan beş dakikalık muayene süreleri nedeniyle yeterli hizmet alamadığı için mutsuz; hekimlerimiz ise yoğun çalışma temposu, uzun nöbet süreleri, ağır mesai yükü, adaletsiz gelir dağılımı, zedelenmiş mesleki saygınlıkları nedeniyle mutsuz; her iki tarafın da bu karşılıklı mutsuzluğu sağlıkta şiddeti de körüklüyor.

Kıymetli milletvekilleri, sağlık, anayasal bir haktır. Bu çerçevede, SMA ve nadir hastalıklara değinmek istiyorum. Ülkemizde 3 bine yakın SMA hastası ve birlikte 5 milyondan fazla insanımız nadir hastalıklarla mücadele ediyor. SMA ve diğer nadir hastalıkların tedavisinde kullanılan hayati ilaçlar ya geri ödeme kapsamı dışında bırakılmakta ya da sınırlı erişim kriterleriyle ulaşılamaz hâle getirilmektedir.

Evet, bu duygu ve düşüncelerle, yapılan yanlışların düzeltileceği umuduyla yeni yılınızın ve 2026 bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, sizleri saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Yılmaz.

İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun.

Buyurun Sayın Olgun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, devletin nasıl çözüldüğü, milletin nasıl aldatıldığı ve Türkiye'nin nasıl bilinçli biçimde uçuruma sürüklendiği hakkında konuşacağım ve şunu en baştan söyleyeyim: Bu ülkede yaşananların tamamı, koltuk gitmesin diye bile isteye alınmış kararların sonucudur. Türkiye'nin yakın tarihine bakın, her dönemin ortak bir parolası var: "Çoğunluğu sağlayalım, gerisi hallolur." Bir zamanlar bu ülkede "Beraber yürüdük biz bu yollarda." denilen, devletin kılcal damarlarına sızmış bir yapı vardı; devletin en mahrem noktalarına kadar yerleştirildi, yargıyı onlar yönetti, emniyeti onlar dizayn etti, bürokrasiyi onlar şekillendirdi çünkü iktidar için lazımdılar. Sonra ne oldu? O yapı bu devlete silah doğrulttu, silah. "Devlet akli" diye diye bildiğiniz iktidar hesabını yürüttünüz; o gün "Aldatıldık." dediniz, bugün yine aynı yoldasınız. FETÖ gitti ama onu mümkün kılan anlayış gitmedi. Bugün bu ülkede tarikatlar kenarda köşede değildir, kamunun içine kadar uzanan bir ilişkiler ortaya çıkmıştır. Cemaatler yalnızca örgütlenmekle kalmamış, atama ve karar süreçleri üzerinde etkili olduklarına dair ciddi iddialarla gündeme gelmiştir. Eğitime bakın, adalete bakın, sağlığa bakın; devletin kaderi yapıların pazarlığına bırakılmış durumda. Bugün bu ülkede kamu kaynakları belli vakıflara sistematik biçimde aktarılıyor. Bugün devletin kapıları referans mektuplarıyla açılıyor. Bu devletin düştüğü hâle bakın. Bu ülkede bir dönem "Ne istediler de vermedik?" diyen bir iktidar vardı; yargıyı, emniyeti, eğitimi, bürokrasiyi FETÖ'ye teslim eden bir siyasi akıl vardı ve bunu bir devlet politikası olarak yaptınız. Çünkü o gün de mesele devlet değildi, çoğunluktu, iktidardı, yüzde hesabıydı. Cumhuriyet tarihi boyunca tarikatlar vardı ama hiçbir dönemde bu kadar pervasız, bu kadar aleni, bu kadar devletin merkezinde olmadılar. Bu iktidar döneminde tarikatlar fiilen iktidarın ortağı hâline getirildi. Tarikatlar sadece dinî yapılar değildir, aynı zamanda ticari yapılarıdır; kolejleri var, vakıfları var, şirketleri var, medya organları var. Devlet gücüyle büyütülen, kamu kaynaklarıyla beslenen bir paralel ekonomi oluşturuldu ve siz buna göz yumdunuz, bizzat bunu yönettiniz. Devletin boşalttığınız damarlarına bu kez farklı yapılar, farklı cemaatler yerleştirildi ve bunun sonucu ortada. Bugün Türkiye'de hâkimlerin ve savcılarının WhatsApp gruplarında hukuk konuşulmuyor. Orada, "Kim bizden, kim sakıncalı, kim çizgi dışı?" diye fişleniyor, isimler dolaşıyor, listeler paylaşıyor, referanslar el değişiyor. Yargıyla sınırlı değil; aynı referans düzeni okul müdüründen il müdürüne, hastane başhekiminden daire başkanına kadar kamunun her kademesinde karşımıza çıkıyor. Açık konuşalım, bu ülke ikinci bir ihaneti, ikinci bir 15 Temmuz, ikinci bir "Kandırıldık." masalını taşıyamaz.

Gelelim şimdi yeni masalınıza, terörsüz Türkiye. Bu devleti cemaatlerin insafına bırakan iktidar akıllı bugün iktidarını korumak için terörü muhatap alacak noktaya gelmiştir. Bu masada sadece iktidar yok, yıllardır terörle arasına mesafe koymayanlar da var. Bir yandan iktidarını kurtarmaya çalışan bir siyasi hesap, öte yandan bu hesap üzerinden siyaset alanını genişletmeye çalışan bir fırsatçılık. Ortada ne barış var ne ilke var ne tutarlılık var. İktidar için bu bir koltuk hesabı, karşı taraf için bu bir kazanç ve pazarlık hesabı. Devlet değişmedi, terör değişmedi, örgüt değişmedi; değişen, bu samimiyetsiz ortaklığın taraflarıdır. Dün "açılım" kelimesini ağzına alanı hain ilan ediyordunuz, bugün aynı süreci başka kelimelerle vitrine koyuyorsunuz. Dün "Habur rezaleti." diye bağırانlar bugün "Tarihî fırsat." diye alkış istiyor.

Bir sözüm de Cumhuriyet İttifakı'nın diğer ortağına: Dün "Vatan millet Sakarya." diyerek kürsülerden siyaset yapanlar bugün aynı kürsülerde kelimeleri eğip büküyor, cümlelerin arkasına saklanıyor. Dün en sert olanlar bugün en muğlak olanlara dönüştü.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Eğilme, bükülme yok.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bükülen sensin!

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonra, bir anda ne oldu biliyor musunuz? Bir sabah kalktık, anayasa konuşmaya başladınız; "yeni anayasa" dediniz, "toplumsal mutabakat" dediniz, "uzlaşma" dediniz; işte, tam o noktada kendinize yeni ortaklar aramaya başladınız ve yetmedi, bu kez teröre sarıldınız. İktidarınızı kaybetmemek için, bu ülkenin en can yakıcı meselesini bir kez daha siyasi pazarlık malzemesi hâline getirdiniz. "Yeni anayasa" söylemiyle bu terörsüz Türkiye masalının aynı ana denk gelmesi tesadüf değildir. Bu, Türkiye'nin ihtiyacı olduğu için değil iktidarınızın ihtiyacı olduğu için gündeme getirilmiştir.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ayıp ya!

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Her bakanınız, her yetkiliniz, her kürsüye çıkmanız aynı cümleyle başlıyor: "Yeni anayasa şart." Sanki Anayasa umurunuzdaymış gibi, sanki bugüne kadar Anayasa hassasiyetiyle hareket etmişsiniz gibi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Siz de Anayasa görüşmeleri yapıyordunuz.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Bakın, ortada bir gerçek var; bu Anayasa'yı 12 kez değiştirdiniz, maddelerinin dörtte 3'ünü yeniden yazdınız, bütün yetkileri tek elde topladınız, denetimi neredeyse sıfırladınız; yetmedi mi?

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu sistem olmasaydı siz olmazdınız zaten burada.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Yeni anayasayla amaçlanan nedir, gerçekten merak ediyorum. Daha ne istiyorsunuz? Yoksa hedef şu mu: Anayasa'yı tamamen kaldırıp yerine "Sayın Cumhurbaşkanı uygun görürse uygulanır." cümlesini yazmak. Ya da Anayasa'ya şu maddeyi mi ekleyeceksiniz: "Kararlar hoşumuza giderse uyarız, gitmezse tanımayız." Asıl soru şudur: Yeni anayasa yapıldıktan sonra mı Anayasa'ya saygı duymaya başlayacaksınız? Bizi ikna edin. Yeni anayasanın hangi maddesi sizin hukuka bakışınızı değiştirecek?

Sayın milletvekilleri, Anayasa'ya da Meclis İç Tüzüğü'ne aykırı biçimde kurduğunuz o Komisyon var ya, hani yetkileri belirsiz, sınırları muğlak, Meclise değil İmralı'ya bağlı çalışan Komisyon; işte, o Komisyona partiler raporlarını sundu. İktidar, daha rapor yazılırken bile bunu "ülkenin tek çıkış yolu" diye pazarlıyor, "Ortak rapor çıksın, her şey kendiliğinden çözülecek." masalı anlatıyor. Üstelik kendi raporlarını bile lider onayıyla hazırladıklarını söyleyip Meclisi âdeta noter yerine koyuyorlar. Bir yandan da "Ekonomi şahlanacak." gibi alakasız vaatlerle bu acı meseleyi propaganda vitrinine çeviriyorlar.

Bu yöntem şunu açıkça gösteriyor: Amaç rapor yazmak değil, amaç Meclisten bir irade çıkarmak değil; amaç, önceden verilmiş siyasi kararları rapor kılıfıyla meşrulaştırmak. Geldiğimiz noktada, bu ülkede mesele ne terördür ne Anayasa ne de barıştır; mesele, iktidarını kaybetmemek için devleti cemaatlere, hukuku pazarlığa, Meclisi vitrine dönüştüren bir zihniyettir. Buradan açıkça söylüyorum: İktidarınızı kurtarmak uğruna bu ülkeyi yeni felaketlere sürüklemenize izin vermeyeceğiz, ne cemaat düzenine ne terör pazarlığına ne de bu kirli ortaklıklara boyun eğeceğiz. Bu milletin bir daha kaybedecek tek bir evladı yok, bir daha harcayacak tek bir devleti yok.

Şimdi, bir de şu lafa sarıldınız: "Kan dursun istemiyor musunuz?" Bu, artık bir siyasi argüman değil ahlaki şantajdır. Kim kan aksın ister? Bu ülkede evladını toprağa veren hangi ana kan dursun istemez? Şehit cenazesinde dimdik duran hangi baba barışa karşıdır? Siz barışı "Ya bizden yanasın ya kanın." ikilemine sıkıştırarak pazarlıyorsunuz. Daha önce de "barış" dediniz, daha önce de "Anneler ağlasın." dediniz; sonra ne oldu? Analar daha çok ağladı, daha çok kan aktı. Siz var ya siz, siz bu ülkenin evlatlarını toprağa verdirip ailelerine "Vatan sağ olsun." dedirttiniz. Şimdi o kanın üzerinden teröristbaşıyla pazarlık yapıyorsunuz. Şunu unutmayın: Şehit aileleri sizi affetmeyecek, bu millet sizi affetmeyecek, tarih sizi affetmeyecek diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Olgun.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Günlerdir, haftalardır zorlu bir maratondan geçtik ve bütçenin sonuna doğru geldik. Şimdi şunu söylemek istiyorum: Yorulduk, tartıştık, bizler önerilerimizi sunduk, itirazlarımızı yaptık ama iktidar tarafından da sadece alkış sesleri duyduk. Bakın, bu alkış, bu salonda yapılan alkışlar dışarıdaki gerçeği değiştirmede; sadece yanlışları normalleştirdi, yanlışları başarı gibi gösterdi, yanlış yapanlara "Doğru yoldasınız." mesajı verdi. Bugün geldiğimiz noktada yanlış yapanlar kendilerinden emin çünkü arkalarında güçlü bir siyasi çoğunluk var. Dediğim gibi, günlerdir bu salondayız: Sabah başladık, gece bitirdik; bütçeyi konuştuk, kesin hesabı konuştuk; bakanları dinledik, Komisyon raporlarını tekrar tekrar önümüze aldık, rakamları alt alta koyduk, kalemleri tek tek inceledik; geceler uzadı, salon yoruldu, kürsü yoruldu ama halkın yükünü hafifletemedik. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bütün bu sürecin sonunda ortaya çıkan tablo son derece net: Saatlerce konuşuluyor, uzun sunumlar yapılıyor ama sonuçlar yine aynı. Daha önceki bütçe görüşmelerinde olduğu gibi, çoğunluk iktidarda olduğu için kendi bildiklerini yaptılar. Ne muhalefetin sözünü dikkate aldılar ne

sahadan gelen uyarılar ciddiye alındı ne de bu ülkenin yaşadığı derin sorunlarla yüzleşmeyi tercih ettiler Bu salonda öyle bir atmosfer yaratıldı ki yanlış yapanlar doğru yaptığını sandı.

Şimdi, ben size bu bütçe görüşmelerinde birkaç bakanlıktan bahsetmek istiyorum. Başta Adalet Bakanlığından bahsedeyim. Adalet Bakanı bu kürsüye geldi ve ilk söylediği şey: "Türkiye bir hukuk devletidir." dedi. Buna gerçekten, şimdi olduğu gibi muhalefet güldü-; sadece muhalefet gülmedi, Türkiye'nin yüzde 80'i güldü. Bu lafı kullandığında, ben iktidar sıralarına baktım, şimdi olmayan iktidar sıralarına, inanın bana onlar bile güldü çünkü onlar da bu ülkenin bir hukuk devleti olmadığını biliyorlar. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Türkiye hukuk devleti, hukuk devleti.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamlı) - Ben bir hukukçu olarak söylüyorum: Türkiye, sadece Anayasa'da bir hukuk devletidir. Bunun da örneğini vereceğim size. Bakın, binlerce insan haksız ve hukuksuz biçimde şu an cezaevinde tutuluyor, işkence, kötü muamele had safhada, AİHM kararlarına uyulmuyor ama Bakan gelip bu kürsüde "Bu ülke bir hukuk devletidir." diyor. Bugün bir telefonla dosyanın seyri değiştirilebiliyor, hâkim ve savcılar talimatla çalışıyor. Evet, talimatla çalışıyor çünkü ben bu kürsüden daha önce de söyledim, hâkim ve savcı adaylarının nasıl hâkim ve savcı olduklarını çok iyi biliyoruz. Bakın, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ziyaretçi defterini kontrol edin. Hâkim ve savcı olanların -mülakata geldiklerinde- burada hangi vekilleri ziyaret edip kimlerden referans aldıkları çok net bir şekilde ortada. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Sınavlarda 1'inci olanlar atanamıyor ama burada, torpille herkes gelip hâkim ve savcı oluyor, doğal olarak da talimatla da çalışıyorlar.

MELİHA AKYOL (Yalova) - Bana hiç kimse gelmedi sekiz senedir.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Devamlı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığından da bahsedeceğim. İçişleri Bakanı burada konuştu, o da dedi ki: Her şey güllük gülistanlık, hiçbir sorun yok, her şey dört dörtlük; uyuşturucu yok, kadınlara şiddet yok, kadın cinayetleri yok, kötü muamele yok, çeteler yok. Ama gerçekler ne peki? Sokağa indiğinizde gerçeklerle yüzleşeceksiniz. Gençler uyuşturucudan ölüyor, çocuklar uyuşturucudan ölüyor, her gün bir kadın cinayetiyle uyanıyoruz. Dediğim gibi, kötü muamele her bir yerde ama İçişleri Bakanı "Sorun yok." diyor. Metropollere bakıyorsun, çeteler, Daltonlar, Casperlar; her yerde, daha ismini saymadığım birçok çete var, kendilerine isim bile takmışlar. Birçok çete var ama İçişleri Bakanı ne diyor? "Her şey yolunda." Gerçekten, hayaller Paris, gerçekler Teksas. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, Sağlık Bakanını da burada dinledik, ya, gerçekten hayretle dinledim. Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz da söyledi, kendisi de söyledi: "Randevuda hiçbir sıkıntı yok, her aradığınızda iki güne kadar randevu alabilirsiniz." dedi. Üşenmedim, denedim, aradım, iki ay sonraya randevu verildi. Bunu merak edenlere söylüyorum: Arayın MHRS'yi, en az iki ay sonraya randevu alabilirsiniz. Sağlık Bakanı burada bunlardan bahsetti, sonra düşündüm, acaba neden bundan bahsetti? Size nedenini söyleyeyim, evet, gerçekten de iki saate randevu alabilirler ya da bir gün sonraya randevu alabilirler. Nasıl biliyor musun? Çünkü başhekimleri onlar atıyor çünkü oradaki bütün müdürleri onlar atıyor. Ne yapıyorlar? AK PARTİ'liler bunu söylemekte haklı; yakınlarına söylüyorlar, AK PARTİ milletvekillerine "Biz buradan randevu alamıyoruz." dediklerinde -oraya da torpili koymuşlar- bir telefon açtıklarında iki gün sonra randevu alabildikleri için onlara her şey normalmiş gibi geliyor. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Normal değil, bakın, sizin yakınlarınız da iki ay, üç ay sonraya randevu alır; torpili çekin aradan, onları da göreceksiniz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu ülkede "yenidoğan çetesi" diye bir çete çıktı, Sağlık Bakanı diyor ki: "Bu ülkede hiçbir sorun yok." Gerçekten "Sıra var." dediği... Şehir hastanelerini kurdu, devasa şehir hastaneleri kurdu; gerek yok, bu defa da MHRS'de kuyruklar oluştu; evet, orada kuyruklar oluşmadı ama MHRS'de kuyruklar oluştu.

Şimdi, Hazine ve Maliye Bakanı, o zaten müthiş bir şey. Türkiye'de hiçbir sıkıntı yok, vergi yok, bir şey yok; her şey yolunda, asgari ücretle herkes geçinebiliyor, herkes dört dörtlük. Yahu, gerçekten bazen şaşıyorum, onlar bu ülkede yaşamıyor mu? Yahu, siz bu ülkede yaşamıyor musunuz veya siz hiç halkın arasına inmiyor musunuz? İnsanlar geçinemiyor, insanlar geçinemediği için intihar ediyor; babalar çocuklarına bir şey alamadığı için, geçimlerini sağlayamadığı için intihar ediyor ama siz diyorsunuz ki, Hazine ve Maliye Bakanı diyor ki: "Her şey dört dörtlük." Dört dörtlük değil. Bakın, ben size söyleyeyim: Gıda pahalı, elektrik pahalı, gaz pahalı; her şey çok pahalı ama bu ülkede çok ucuz bir şey de var; insan hayatı çok ucuz bu ülkede, gerçekten insan hayatı çok ucuz. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Bunu da niye söylüyorum? Kültür ve Turizm Bakanı gelip burada konuştu. Yarım saat burada konuştu, yarım saat de orada sorulara cevap verdi ama dikkat ettiyseniz -ki herkes ona çok dikkat etmiştir- kafasını kaldırıp hiç kimseye bakmadan konuştu çünkü kafasını kaldırıp konuşacak yüzü yok çünkü onun Bakanlığı süresinde "Kartalkaya katliamı" gibi bir katliam yaşandı. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Kafasını kaldırıp konuşamadı o. Niye konuşamadığını ben size söyleyeyim: Orada bir katliam yaşandı, 78 can gitti, bunların yarısı çocuk. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir komisyon kurduk, tüm partilerden oraya üyeler geldi. Biz o Komisyonunda Bakanın gelmesi için her şeyi yaptık ama Bakan gelmedi. Peki, biz o Komisyonunda aileleri dinledik, bakın, aileleri dinledik, AK PARTİ milletvekilleri de o Komisyondaydı. Herkes gözyaşlarına boğuldu; milletvekilleri ağladı, oradaki çalışanlar ağladı, kameramanlar ağladı. Peki, neydi bu gözyaşları biliyor musunuz? Biz hiçbir sonuç elde edemedik o Kartalkaya Komisyonunda; Bakanı bile dinleyemedik, benim gözümde en büyük sorumlu olan Turizm Bakanını bile dinleyemedik ama orada gözyaşlarına boğuldular. Şimdi, bazıları diyecek timsah gözyaşları. Biliyor musunuz, timsahlar avlarını yerken neden gözyaşı dökerlirmiş? Timsahların avlarını yerken aslında avlarına acıdıkları için gözyaşı döktüğü zannediliyor, avlarına acıdığı için gözyaşı dökmüyor aslında, avlarını yerken zorlandıkları için gözyaşı döküyorlar; siz de aynı, timsah gözyaşları döküyorsunuz burada. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Burada Bakan gözü yaşlı ailelere bir başsağlığı bile dilemedi ama ne yaptı biliyor musunuz? Bakan çıktı, kendi hazırladığı bir programa katıldı, bakın, kendi hazırladığı bir programa katıldı, kendi hazırlattığı sorulara kendileri cevap vermek istedi ama o programda, o gazetecinin programında kendi hazırlattığı sorulara bile cevap veremedi çünkü hatalıydı. Eğer hatalı olmasaydı o Komisyona gelirdi, hatalı olmadığını anlattı; eğer hatalı olmasaydı Bakanlıktaki çalışanlara soruşturma izni verirdi ama Bakan bunların hiçbirini yapmadı, burada oturdu. O yüzden diyorum ki bu ülkede her şey çok pahalı, insan hayatı çok ucuz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden diyorum ki bu bütçe halkın bütçesi değil sarayın, yandaşın bütçesi. Biz bu bütçeyi kabul etmiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan Sarı.

Buyurun Sayın Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

(Hatibin Başkanlık kürsüsü önüne pankart koyması)

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Usulde yok.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - "AKP" diye bir parti yok yalnız, AKP ne?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, bunlara müsaade etmek doğru değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Niye, ne var? Niye rahatsız oldun?

CHP GRUBU ADINA SERKAN SARI (Balıkesir) - Evet, Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, gördüklerinizden rahatsız oldunuz ama bunları bir bir açıklayacağım sizlere.

Kesin hesabın 4'üncü maddesinde söz alıyorum ve sizlere ayrıntılı bir şekilde açıklama yapacağım.

Bu bütçe halkın bütçesi değil, bu gerçekle sizi yüzleştirmek üzere söz aldım. Bu bütçe, pazarda yangını söndürmeyen, mutfaktaki boş tencereyi doldurmeyen, kirasını ödeyemeyen, vatandaşa tek bir çözüm üretemeyen bir bütçe. Bu bütçe işsiz işine, emeklinin sofrasına, çiftçinin tarlasına, gencin geleceğine, kadının güvenliğine dokunuyormuş gibi yapan ama hiçbir çözüm üretmeyen bir bütçe. (CHP sıralarından alkışlar) Sorunları çözmek için değil yoksulluğu yönetmek için hazırlamışsınız bu bütçeyi.

BAŞKAN - Bir dakika, bir dakika, Sayın Milletvekili...

SERKAN SARI (Devamla) - Sayın milletvekilleri...

BAŞKAN - Değerli Milletvekili, şimdi sizin, konuşmanızda Divanın dışına taşımanız lazım pankartlarınızı, buna müsaade etmem ama orada tutabiliyorsanız tutun, alın şunları buradan.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Evet, lütfen, Divan sizin fonunuz değil yani.

BAŞKAN - Divanı muhatap etmeyin bununla ya! Müsaade etmem buna. Alın, orada gösterin, ne yaparsanız yapın.

SERKAN SARI (Devamla) - Ne için müsaade etmiyorsunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN - Alın şunu, Divanın oradan alın.

SERKAN SARI (Devamla) - Ne zararı var Başkanım? Lütfen, rica ediyorum...

BAŞKAN - Hayır, müsaade etmiyorum ben buna. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Bu kadar tecrübelisiniz, biliyorsunuz olmaması gerektiğini. Sadece karmaşa çıksın... Divan sizin fonunuz değil ya, fon olarak kullanamazsınız.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yanına al, Serkan, yanına al.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Yanınıza alın, yanınıza.

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Ya, kardeşim, itiraz etme, al ya; İç Tüzük'e göre söylüyor!

SERKAN SARI (Devamla) - Lütfen, rica ediyorum...

BAŞKAN - Hayır, müsaade etmiyorum ben burada kalmasına.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Eline al, eline.

BAŞKAN - Baştan başlatıyorum sürenizi.

SERKAN SARI (Devamla) - Evet, teşekkür ederim.

Bu millet sizden bir çözüm bekliyor ama siz bir şeyin farkında değilsiniz. Şunu görmekten rahatsız oldunuz, bu tabelayı görmekten rahatsız oldunuz. Ülkeyi içine soktuğunuz durumdan rahatsızsınız değil mi? (CHP sıralarından alkışlar) Ekonomide kriz var, adalette kriz var, hukukta kriz var; sağlıkta, eğitimde, tarımda kriz var; gençler umutsuz, emekliler yoksul, çiftçi borç batağında ve siz, bu kriz ortamında hazırladığınız 24'üncü bütçenizde de yine sınıfta kaldınız. Yazıklar olsun size! Yazıklar olsun, bu vatandaşı unuttunuz! (CHP sıralarından alkışlar) 24'üncü bütçenizde neden hiçbir şeyi çözemezsiniz biliyor musunuz? Çünkü bütçe yapmayı bilmiyorsunuz. Kesin hesap bütçesinin 4'üncü maddesinden açıklayacağım size. 2024 yılında bir bütçe yaptınız, kesin hesaplarda ortaya çıkan bir değer var; 773 milyar lira parayı kullanmadınız, kullanmadınız. Halkın sorunlarını çözmek için size verilen bu yetkiyi, Meclisin vermiş olduğu bu bütçeyi AKP iktidarı kullanmayarak bu vatandaşa ihanet etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Bu rakam, 17 bakanlığın bütçesinden daha büyük bir rakam ama ne yazık ki yatırıma kullanmanız gereken, hizmete kullanmanız gereken, vatandaşın enflasyonla mücadelesinde destek olmanız gereken bu bütçeyi kullanmıyorsunuz. Balıkesir'de birçok projeyi yarım bıraktınız kullanmadığınız bu bütçeyle; yollar, hastaneler, okullar ne yazık ki tamamlanamadı çünkü siz bütçe yapmayı da bütçe kullanmayı da bilmiyorsunuz, öğrenemediniz. Şuradan gösteriyorum, Allah aşkına şu tabloya bakın: Kullanılmayan ödenekler 2021, 2022, 2023, 2024; 5 kat artmış kullanılmayan bütçe.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Belediyelerde siz de yapabiliirdiniz.

SERKAN SARI (Devamla) - 773 milyar lira parayı kullanmadınız, beceremiyorsunuz bütçe yapmasını.

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Allah, Allah!

SERKAN SARI (Devamla) - Tabii, Cumhurbaşkanı size bir şey söylüyor, dinlemiyorsunuz mitinglerinde. Genel Başkanınız "Bunlar ülkeyi yönetemez." diyor, siz sanıyorsunuz ki CHP'yi kastediyor. İşte, bu rakamları gördüğü için sizi kastediyor, "Bunlar bu ülkeyi yönetemezler." diyor, tek katıldığım sözü de budur. (CHP sıralarından alkışlar) Siz bu ülkeyi yönetemezsiniz, yönetemiyorsunuz da. Şayet bu kaynağı yatırıma kullanmış olsaydınız neler yapabiliirdiniz biliyor musunuz -siz şimdi bu rakamı böyle gösterince anlamamışsınızdır- 500 ilçede 100 yataklı ilçe devlet hastanesi yapabiliirdiniz. Yaptınız mı? Yapmadınız. Bugüne kadar, yirmi üç yıllık iktidarınızda "30 bin kilometre yol yaptık, bölünmüş yol yaptık." diyorsunuz. Bu bütçeyi kullanmış olsaydınız 31 bin kilometre bölünmüş yol yapacaktınız, yapmadınız. 500 bin sosyal konut yapabiliirdiniz. Bugün "Depremzedelere 450 bin konut yaptık." diye övünüyorsunuz, şu bütçeyle 500 bin konut yapıp depremzedelerin sorununu çözerdiniz. Çözdünüz mü? Çözmediniz. (CHP sıralarından alkışlar) 5 bin adet 24 derslik okul yapabiliirdiniz. 18 milyon öğrencinin ulaşım ve beslenme masrafını eğitim hayatı boyunca karşılayabiliirdiniz ama gençler yok sizin hayalinizde. Üniversite öğrencilerine biner yataklı 650 tane yurt yapılabilirdi, 650 bin gencimizin barınma sorunu çözülebilirdi. Yapmıyorsunuz, görmüyorsunuz, anlamıyorsunuz. En düşük emekli maaşını asgari ücretin 1,5 katı yapın demiştim, bu bütçeyle bunu sağlayabiliyordunuz. Ne yaptınız? Kullanmadınız, heba ettiniz. Emekliye iki bayramda birer

maaş, bir asgari ücret, 25 bin lira ikramiye verebilirsiniz; gene yapmadınız. Sizin hayalinizde vatandaş da yok, millet de yok, halk da yok. (CHP sıralarından alkışlar)

39 farklı branşta 1 milyon gencimiz atama bekliyor; ebeler, hemşireler, teknikerler, fizyoterapistler, psikologlar, eczacılar, doktorlar; atamalarını yapmıyorsunuz. 1 milyon öğretmenimiz işsiz. Siz bu gençlere, öğrencilere, üniversite mezunlarına sahip çıkmıyorsunuz; kargo şirketlerinde kurye olarak, kasiyer olarak çalışıyorlar. Utanın artık, utanın! Getirin sandığı, hep birlikte hesaplaşacağız. (CHP sıralarından alkışlar)

Siz, tabii, çiftçiye de unuttunuz. 2024 yılında çiftçiye verdiğiniz desteği biliyoruz. Bu parayla çiftçiye verdiğiniz desteği 8 kat arttırabiliriz, ona da kullanmadınız; nedendir bilmiyorum. Çiftçi borç batağında; 2020 yılında 126 milyar lira borcu vardı -sizin haberiniz yoktur- şu anda ne kadar borcu oldu biliyor musunuz? 1 trilyon lirayı geçti. Nedenini biliyor musunuz? Vermediğiniz destekler yüzünden borç batağına batırdınız çiftçiye; çiftçi borçla yaşıyor, borçla ekiyor, borçla hayatta kalmaya çalışıyor. Siz bu 1 trilyonluk borcuna karşılık bu geçtiğimiz sene, 2025 yılda 135 milyar lira destek verdiniz ama çiftçimize bugüne kadar, 2020 yılından beri verdiğiniz destek 374 milyar lira; teşekkür ederiz. Vermediğiniz desteği söyleyeyim mi? 777 milyar lira. Çiftçiye borç batağına siz soktunuz, onların parasını cebinden siz çaldınız; o parayı çiftçiye vereceksiniz! (CHP sıralarından alkışlar) Eğer çiftçiye ayağa kaldırabilseydiniz OECD ülkelerinde gıda enflasyonunda 1'inci olmazdık, gıda enflasyonunda dünyada 3'üncü olmazdık; vatandaş pazardan, marketten huzur içinde alışveriş yapabiliirdi. Çiftçinin imkânları gelişseydi vatandaşın refahı gelişecekti ama siz yoksulluğu bitirmek değil, yoksulluğu yönetmek gibi bir hedefle çalışıyorsunuz. Yazık, yazıktır diyorum, başka da bir şey diyemiyorum size.

Bir de bu sene yaptığınız bütçeden bir örnek vermek istiyorum, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi. Arkadaşlar, ülke ekonomik kriz içerisinde, vatandaş sıkıntıda. Geçen sene, 2025 yılında 865 milyar lira Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına bütçe ayrılmıştı, buradan da 761 milyar lira Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet katkısı olarak sunuluyordu. Bu rakam nereye düştü biliyor musunuz? Her bakanlığın bütçesi arttı, Sosyal Güvenlik Kurumunun bütçesi azaldı. 305 milyar liraya düşürdünüz. Geçen sene 761 milyar lira Sosyal Güvenlik Kurumuna destek yaparken bu sene 305 milyara düşürdünüz. Bu ne demek oluyor biliyor musunuz? Genel bütçeden yüzde 5 pay ayrılan SGK payı 1,6'ya düşmüş oluyor. Yani sosyal devlet küçülüyor, yoksulluk büyüyor. Emeğinizle oluyor bunlar, sizin emeğinizle. Emekliyi açlığa, yoksulluğa siz mahkûm ediyorsunuz. Genel Başkanınız miting meydanlarında söz vermişti "BAĞ-KUR'luların 7200 gün prim sorunu çözeceğim." diye. Çözecek mi? Hayır! (CHP sıralarından "Hayır!" sesleri)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Çözdü mü? Yok.

SERKAN SARI (Devamla) - 2026'da bu sözü tutacak mı?

VELİ AĞBABA (Malatya) - Hayır!

SERKAN SARI (Devamla) - Tutmayacak, şimdiden söylüyorum.

BAĞ-KUR tescil mağdurlarına sözünüzü tutmayacaksınız, EYT mağdurlarının sorununu çözmeyeceksiniz, 3600 ek gösterge bekleyen kamu çalışanlarına sahip çıkmayacaksınız, kadro bekleyen kamu işçilerine kadrolarını vermeyeceksiniz. Çıkin bunu yapmayacağınızı söyleyin ama söylemezsiniz. Hep hikâye, hep masal, hep yalan! Gerçekleri biz söyleyeceğiz size, bu hesabı da biz soracağız sizden. İşçiye, emekçiye, emekliye unuttunuz. 2003'te siz iktidara geldiğinizde emekliye gayrisafi millî hasıladan yüzde 4,2 ayrılıyordu, şu anda ne kadar ayrılıyor biliyor musunuz? Bütçenin yüzde 2,2'si yani yarısı. Siz tasarruf ediyorsunuz gerçekten, tebrik ederim; emeklilerin maaşından tasarruf ediyorsunuz, kutlarım sizi(!) Bu emekliyle ne alıp veremediğiniz var bilmiyorum ama bu rakamlar TÜİK verilerinden bu arada, Tayyip'i üzmeyen istatistik kurumunun verileri ama gerçekler ortada.

Şimdi, size tercihlerinizle ilgili bir gerçeği daha yüzleştirmek istiyorum. Nedir o gerçek? 2026 bütçesindeki tercihleriniz. Bugün holdinglere, yandaşlara 3,6 trilyon vergi muafiyeti ayırıyorsunuz, faiz ödemelerine 2,7 trilyon, bugüne kadar kamu-özel iş birliğine 820 milyar lira ayırıyorsunuz. Sizden bir şey talep ediyoruz, emeklinin maaşını asgari ücret seviyesine çıkarın. Bunun için gerekli olan kaynak ne kadar? 288 milyar lira. Bakın sizin yandaaş ayırdığınız payın büyüklüğüne, bizim talep ettiğimiz rakama bakın. Utanın insan ya! Sokağa çıktığınızda siz nasıl geziyorsunuz ben şaşırıyorum gerçekten. Yani sizin faiz bakanlığı kurmanız lazım, faiz bakanlığı. Bu ülkedeki en büyük bütçe faize ayırdığınız bütçe amma velakin ne yazık ki bunu da yapmadınız, yapmıyorsunuz.

Bugün esnaflarımıza bakıyoruz, şöyle, dört beş yıl geriye dönüp baktım. Her sene açılan 3 esnaftan 1'i kepenk indiriyor. Hayat pahalılığı, vergi yükü, kiralar, faizlerle sizin o yönetemediğiniz ülkedeki faturayı küçük esnaf ödüyor, emekli ödüyor, işçi ödüyor amma velakin siz bunu umursamıyorsunuz bile. (CHP sıralarından alkışlar)

Sağlığa ayırdığınız bütçe çok aşağılarda kalmış durumda. Dünya ortalaması yüzde 10'ken siz yüzde 7 seviyelerinde bir bütçe ayırıyorsunuz. Bunun sonucunda da vatandaşlar tedavi olamıyor, atamalar yapılamıyor, ilacına ulaşamıyor ve vatandaşlarımız ne yazık ki "mış" gibi yapılan sağlık sisteminin içerisinde mağdur oluyor.

Sizlere çağrıda bulunuyorum, bu bütçe görüşmeleri bitmeden gerçekten adaletli, vicdani, halkı, işçiye, emekçiye, çiftçiye düşünen bir bütçe yapın. Yoksa buradan bir kez daha söylüyorum: Bu millet çocuğuna et alamadığı günü unutmaz, kirasını ödeyemediği ayı unutmaz, işsiz kaldığı sabahı unutmaz, size sandıkta bunun hesabını sorar; bunu unutmayın. (CHP sıralarından alkışlar) "Ben açken bu bütçeyi kim yaptı?" diye soracak sandığa gittiğinde.

Bu bütçede bir tercihte bulundunuz. "Ya halk ya rant" dedik, "ya emek ya faiz" dedik, siz tercihinizi kullandınız ranttan, faizden, yandaştan yana. Bunun hesabı sandıkta kapatılacak.

AKP, ülkeyi durduran bir duruma gelmiştir, önünü tikiyorsunuz. Vatandaş sizin seçim yapmanızı bekliyor. Cumhuriyet Halk Partisinin iktidarında bu ülkenin önü açılacak; emeklinin, emekçinin, çiftçinin önü açılacak. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sen git Ankara ile İstanbul'un trafiğini aç.

SERKAN SARI (Devamla) - Siz bu hesabı sandıkta vereceksiniz, hiç şüphemiz olmasın.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SERKAN SARI (Devamla) - Yapmadıklarınızı duymaktan utanıyorsunuz biliyorum, hamaset duymak istiyorsunuz biliyorum ama siz hamasetle vatandaşın karnını doyuramazsınız, doyuramayacaksınız.

BAŞKAN - Süreniz doldu Sayın Milletvekili.

SERKAN SARI (Devamla) - O sandıkta herkes hesabını ve-re-cek.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - İstanbul'un trafiğini açın, yüzde 98 trafik yoğunluğu var. O kırmızı ışığı oraya koy sen; İstanbul'a koy, Ankara'ya koy.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ben seni İstanbul'da da göreceğim, Ankara'da da göreceğim. Gel bir Balıkesir'de de göstereceğim ben. O sandığa gelin bakalım. (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Seçim 2023'teydi ve o kırmızı ışığı vatandaş, bizim milletimiz sandıkta CHP'ye gösterdi, 6'lı koalisyonunuza gösterdi ama hâlâ bir hayal dünyasında yaşıyorsunuz, çizdikleriniz bir hayal.

VELİ AĞBABA (Malatya) - 2024'e gel, 2024'e.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Çizdikleri pankartta da CHP'nin renklerini kullanmışlar; hakikaten CHP'de bir kriz var, bunu çok güzel ifade etmişler, tebrik ediyorum kendilerini.

Bütçe yapmayı beceremediğimizi iddia etti sayın hatip, rakamlarla neler yapılabileceğini saydı ama meşhur bir laf vardır: "Bor'un pazarı geçti, sür arabanı Niğde'ye." derler. (CHP sıralarından gülüşmeler)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yok, öyle değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamam, neyse.

"Geçti Bor'un pazarı, sür arabanı Niğde'ye." derler.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Öyle değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Biz bunların hepsini, saydığınız yolları da okulları da hastaneleri de geçitleri de hepsini çoktan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - "Selvi boylu umutlar döndü birer içdeye/Geçti Bor'un pazarı, sür eşeğini Niğde'ye." Hey! (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Şov yapmak derdinde değilim...

SERKAN SARI (Balıkesir) - Başkanım, cevap vereceğim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, şov yapmak derdinde değilim. Az önce kürsüden "Sözü olmayanlar bağırır." diye kendisi söylemişti Grup Başkan Vekilleri; bağıra bağıra bir CHP milletvekilini dinledik, demek ki sözün içi boş, bağırmasınlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Evet, biz bu söylenenlerin hepsini çoktan yaptık; yolu da yaptık hastaneyi de yaptık, görmezsiniz.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yapamadınız işte.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ama sizin gibi yolsuzluk yapmadık, sizin gibi arsızlık da yapmadık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sağına bak, sağına.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Artık, burada yani... Bir sağına soluna bak istersen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Biz bu ülkenin yollarını da inşa ettik, hastanelerini de inşa ettik, okullarını da inşa ettik.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Saat kaç, saat(!)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Daha geçen gün Belçika'da, Brüksel'de Sayın Genel Başkanınız traktörlere el salladı. Unuttunuz galiba, bir seçim kampanyası vardı Sayın Özgür Özel'in, her çiftçiye bir traktör verecekti. Ne oldu? Sonra dedi ki...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vereceğiz inşallah.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Vereceğiz, vereceğiz.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onu da yapacağız, her ilçeye bir havuz da yapacağız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Sana da vereceğiz Leyla Hanım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yok, öyle değil.

CAVİT ARI (Antalya) - Elektrikli traktör ne oldu? Elektrikli traktör resimleri vardı Cumhurbaşkanının, o zaman Başbakanı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sonra kendisine sorulduğunda "Ya, ben onu zaten seçim kampanyası için böyle sansasyon olsun diye söyledim." diye kendi ağızıyla söyledi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAVİT ARI (Antalya) - Elektrikli traktör ne oldu? Galoş giydirmiştiniz bir de.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz ancak sansasyon yaparsınız, provokasyon yaparsınız.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sizin elektrikli traktör nerede? Elektrikli traktör ne oldu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun.

4.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Traktörler Brüksel'de görüldü.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, Serkan Sarı arkadaşımız tümüyle bütçe eleştirisi içerisinde kalmak suretiyle bir konuşma yaptı. Konuşmada sesini yükselttiği doğrudur ama sözünü de yükseltti ve sözünün tamamı sizin bütçeniz üzerindiydi. Sizin buradan heyecanlanıp da söz hakkı almanızı garipsediğimi söyleyeyim çünkü söylediklerine bir yanıt vermeniz gerekir, verdiğiniz zaman bunun bir anlamı olur.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Arkadaşın yeni konuştu, niye söz hakkı aldın? Yeni konuştu, söz hakkı aldın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Söylediklerinizi söyleyeyim: "Seçim 2023'te yapıldı." diyorsunuz; doğru, 2023'te bir seçim yapıldı, sonra 2024'te de bir seçim yapıldı. Eğer siz bugün buranın sağ tarafında oturuyorsanız 2024'teki seçim sonuçlarının buraya yansımamasındandır.

KADEM METE (Muğla) - Geç onları, geç!

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Ne yapalım yani? Allah Allah! Yerel yönetimler seçimini ne yapacağız yani?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sandığı kaçırmadığınız zaman oraya biz geleceğiz, oturacağız; önce onu söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

İkincisi: Yatırım yaptığınızdan bahsediyorsunuz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - 2023'te yaptık seçimi, beş yılın üzerine 2023'te yaptık.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yetmiş dokuz yılda tüm cumhuriyet hükümetlerinin kullandığı verginin 6 katını AKP kullandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dolayısıyla bu vergiyle Türkiye'yi yolsuzlukta ve yoksullukta birinci yaptınız. 17-25 yolsuzluk haftasının içindesiniz, 12'nci yılındasınız; bunu asla unutmayın.

ADEM ÇALKIN (Kars) - Ama ivmeleri siz yükselttiniz Başkanım, endeksi siz yükselttiniz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Üçüncüsü: Yatırım yaptığınızı söylüyorsunuz; yatırım yapanlar Kamu İhale Kanunu'nu 200 kere değiştirmezler, onun yüzde 45'ini pazarlıkla yapmazlar.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yatırımlar ortada, ortada. Seksen yılda yapılanın en az 7 katını yapmışız be! Bunları gör artık ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yatırım bütçesinin tamamını cebinize attınız; bunu vatandaş, hepiniz biliyor.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Seksen yılda yapılanın 7 katını yapmışız; gör bunları, gör!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "622 milyar dolar yatırım yaptık." diyorsunuz; etrafa bakıyoruz, yaptığınız yolların tamamı yap-işlet-devrettir yani bu ne demek?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Onlar gözleri vardır, görmezler; kulakları vardır, duymazlar; ağızları vardır, doğruyu söylemezler; bu kadar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Siz bu bütçeden para ödemiyorsunuz ve bunların tamamının bedelini gelecek nesillere de aktarıyorsunuz ve üstelik de acayip olan bunun burada propagandasını da yapabiliyorsunuz.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Görmek için göz lazım, duymak için kulak lazım, konuşmak için ağız lazım ama ne gezer!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Millet görüyor; kaçmayın, getirin buraya sandığı, boyunuzun ölçüsünü alın. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, sadece şunu...

BAŞKAN - Sayın Usta, gündeme geçişimizi de...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, ben de söz talep ediyorum.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sataşma yapmayacağım, biliyorum.

BAŞKAN - Buyurun.

5.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sadece şunu ifade etmek istiyorum: Bakın, oturduğumuz yerin karşısında, sizin de altınızda, oturduğunuz yerde "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." diyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Altında değil üstünde yazıyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - 2023'te bu milletin sandıktaki oyuna karşılık siz hâlâ bir saygı duymayı öğrenemediniz.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Siz 2024'e niye duymuyorsunuz? Belediye başkanlarını niye hapse atıyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - 2024'te yerel seçim yapıldı, yerel seçim ile genel seçimi ayırt edemiyorsunuz. Genel seçimle beş yıllık bu ülkenin yönetim hakkını millet kendi özgür iradesiyle sandıkta bize verdi ve bu beş yılı sonuna kadar kullanacağız.

ULAŞ KARASU (Sivas) - Yerel seçimde bu millet vermedi mi hakkı?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yolsuzlara da yol yapmayı öğreteceğiz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Şu atasözünü söyleyin bir daha!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, rica ediyorum, gündeme geçmemize fırsat verin.

Buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, çok haklısınız ancak elbette söz sözü doğuruyor.

2023 seçimleri oldu, 2023 seçimlerinin nasıl olduğunu biliyoruz, elbette sonuçlara bir şekilde bir saygı duyuluyor.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Tabii, yüzde 60'la geliyordunuz!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Nasıl oldu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 2024'te de bir seçim daha yapıldı.

MEHMET BAYKAN (Konya) - Ne oldu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Buna siyasette ne derler biliyor musunuz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yüzde 60'la geliyordunuz ama millet çarptı tokadı!

MEHMET BAYKAN (Konya) - Ne oldu 2023'te?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, ne bağıırıyorsunuz; daha bir şey demedim, ne bağıırıyorsunuz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Yüzde 60'la geliyordunuz, çarptı millet tokadı, çarptı!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ne bağıırıyorsun, daha bir şey demedim?

Buna siyasette "topal ördek" derler.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Saygısızlık bu, saygısızlık!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 2023'te seçimi kazandınız, 2024'te kaybettiniz; topal ördeksiniz, ilk seçimde gideceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kaya, buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Onun için mi o kadar çok kurultay yapıyorsunuz? Her gün topal ördek olmamak için Genel Kurul, kurultay yapıyorsunuz CHP'de; çok iyi anladım şimdi!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bağlamı ne ya, bağlamı ne? "Sür eşeğini Niğde'ye." ya; Leyla Hanım, bağlamı ne ya? Söylediğinizle bağlam kurmaya çalışıyorum yani? (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bir dakika...

Değerli milletvekilleri...

Sayın Kaya, buyurun.

7.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, her grubun bütçe görüşmelerini Danışma Kurulu ilkeleri çerçevesinde yürütmesini talep ettiklerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, biz 2026 bütçe görüşmelerini yapıyoruz şu an Genel Kurulda, bütçe görüşmelerinin ne şekilde yapılacağına dair Danışma Kurulunda bütün partiler olarak bir mutabakata vardık.

Burada hatiplerin üslubuna katılırız katılmayız, hakaret içeren bir cümle olduğu zaman her partinin kendisiyle ilgili hakaret içeren cümlelere cevap verme hakkı var.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Doğru, biz konuşmuyoruz Başkan. Doğru diyor yani, Bülent Başkan çok doğru söylüyor; iktidar hem mutabakata çağırıyor hem de uymuyor.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Ancak katılmasak dahi, ağır siyasi eleştirilerin her zaman söz hakkı kullanılarak yapılması Danışma Kurulu kararına aykırılık olduğu gibi bizlere de haksızlık olduğunu düşünüyorum. Çünkü burada iktidara dönük ağır eleştiriler de yapılabilir; yürütme adına Sayın Bakan zaten burada, her maddeden sonra söz kendisine gelip o cevapları verecektir. Dolayısıyla pinpon topuna dönen bu tartışmaları İç Tüzük'e ve Danışma Kurulu kararına aykırı bulduğumuzu, nezaketen sizin söz vermenizi anlayışla karşıladığımızı ama her grubun bu bütçe görüşmelerini Danışma Kurulu ilkeleri çerçevesinde yürütmesini talep ediyoruz.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Bülent Kaya'ya teşekkür ediyorum ama pek de dinlemediler, onu söyleyeyim size.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Evet, aynı fikirdeyiz Başkan, aynı fikirdeyiz.

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Koçyiğit, ben mesajınızı aldım.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Celal Adan'ın, milletvekillerinin kendilerini rahatlıkla ifade ettiğine ve bağırılmaması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Şimdi, değerli milletvekilleri, size samimi bir itirafta bulunayım ben: Çok partili sistemden bugüne kadar her seçimde yüzde 60 Meclis yenileniyor ama tecrübemle söylüyorum, bağırın hiçbir milletvekili ikinci seçimde gelmiyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bağırmayın, herkes kendisini rahatlıkla ifade ediyor.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226) (Devam)

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227) (Devam)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Mehmet Ali Çelebi.

Buyurun Sayın Çelebi. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Yarbay Ali Tatar'ı Hakk'a yürüyüşünün 16'ncı yılında saygı ve rahmetle anmak istiyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

ULAŞ KARASU (Sivas) - Bırak, ağzına alma!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ya, sen anma onu ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ağzına alma!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ağzına alma onu! Ağzına alma!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Onların katilleriyle berabersin! Katilleriyle berabersin, onun katilleriyle!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Kararlılıkla ifade ediyorum ki FETÖ'ye sizin gibi umut verenlerden asla olmayacağız, inlerine inlerine girmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ağzına alma onu!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Utan, utan! Ali Tatar'ın adını ağzına almayacaksın!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Utanmaz, utanmaz!

CAVİT ARI (Antalya) - Biraz utanma varsa en son anacak kişi sensin! En son anacak kişi sensin!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bugün size tarih anlatmayacağım çünkü tarih biziz. Bu milletin kaderi bizimle nefes alıp veriyor. Bugün bu kutlu çatı altında yalnız değiliz. Sultan Alparslan'ın cesaretini, Fatih'in kudretini, Atatürk'ün çelikten iradesini kuşanıp bizimle birlikte yürüyen o görünmez orduları hissediyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Vay!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - O ordular ki kırk yıllık mücadelemizde terörün zifiri karanlığına karşı meşale gibi düştüler, unutmayacağız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Millî orduya kumpas kuranlarla berabersin! Ali Tatar'ın katilleriyle, iş birlikçileriyle berabersin!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - 1.90 boyundaki çocuklarımızın mayına basıp bizden kısa kalmalarını unutmayacağız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ali Tatar'ın kemiklerini sızlattın!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Şehit olan babasının fotoğrafını gösterip "Toplu iğne babama batmasın." diyen küçük Alya'yı unutmayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Ali Tatar'ı katledenlerin iş birlikçileriyle berabersin utanmaz!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Evlilik yıl dönümünde şehit düşüp kızının doğum gününde toprağa verilen Binbaşı Murat Kemal Yetişen'i unutmayacağız. 21 yaşındaki astsubayımız Yusuf Ataş'ın...

VELİ AĞBABA (Malatya) - Utanmaz! Utanmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Utan, utan, utan!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ömür boyu da utanacak.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O yüzden mi İmralı'ya gittin, ne anlatıyorsun ya! O yüzden mi İmralı'ya gittin? O kadar şehidi düşünüyorsan İmralı'ya niye gittin? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Sesini yükseltme!

Yusuf Ataş'ın "Şehit olursam lösemili bir kız çocuğu okutun." vasiyetini unutmayacağız. Şehitlerimizle yandık, gazilerimizle yarım kaldık, onların emanetlerini de başımızın tacı saydık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Onların bu şanlı zaferlerini asla unutmayacağız, hep gururla anacağız; Allah onlardan razı olsun, ruhları şad olsun.

İşte, gerektiğinde ölümü görev sayan asil bir milletin evlatlarıyız; biz bitmeyiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Bitmişsin, farkında değilsin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Türk milleti bitmez de sen bitmişsin, sen!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Atatürk'ün Çanakkale'de "Ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman içinde yerimizi yeni kuvvetler alacaktır." dediğinde yükselen ruh şimdi yanı başımızdadır; tükenmez, yenilmez, yerine hep yenilerini koyan bir iradenin mirasçılığıyız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İşte, aynı ruhla bugün de Başkomutanımız Recep Tayyip Erdoğan emrettiğinde kahraman Türk ordusu istediği yer ve zamanda hedefte olmak üzere ölmek için emirlerini beklemektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Düşkün seni, düşkün! Allah kimseyi senin gibi vekil yapmasın. Düşkün!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Biz şehit olmayı her zaman hazırız ama tarihin ve geleceğin bugün bizden istediği şey cepheledeki gibi can vermek değildir. Bugün asıl cephe içeridedir, birliktedir, kardeşliktedir.

CAVİT ARI (Antalya) - Yazıklar olsun!

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Ya, hiç utanma yok sende ya!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Yüzün de kızarmıyor!

CAVİT ARI (Antalya) - Bir tane başkomutan var. Oraya geçinceye kadar demediğini bırakmıyordun oraya, oraya geçince böyle mi oldu!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Bugün asıl cephe dağların ardında değil zihnimizin tam ortasında bölünmüş gönüllerdedir. Bugün asıl cephe bilimde, üretimdedir. Bayrak için, vatan için kan dökenlerin bizden bugün istediği şey alın teri dökmektir. Bugün bizden istenen şey silahla değil sözle, öfkeyle değil hikmetle sorunlarımızı çözmek, iç cephemizi güçlendirmektir. Aslanlarımız geri dönmedi. Biz de bu kardeşlik davasından asla geri dönmeyelim. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Bizler milletimize karşı sorumlu siyasetçiler olarak oyuna gelmeyecek, bir ve beraber olmaktan vazgeçmeyeceğiz. "Silah bırakmasınlar." diye iç geçiren çakma solculara ve sorundan beslenen hormonlu saksı milliyetçilerine aldanmayacağız. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

HASAN TOKTAŞ (Bursa) - Hadi oradan terbiyesiz! Ahlaksız!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Utanmaz!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Çünkü biliyoruz ki dün hain terör örgütü evlatlarımızı katlederken onlara sempati beslemek nasıl solculuk değilse...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Aynaya bak, aynaya!

VELİ AĞBABA (Malatya) - Utanmaz, düşkün! Utanmaz, düşkün!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Veli Ağbaba, hakaret etme!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Hakaret değil.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Utanmaz, düşkün!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - "Utanmaz, düşkün" hakaret değil öyle mi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Ona değil, ona değil.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Lütfen, yapmayın ya!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...bugün de onları feshederken oyunbozanlık yapmak solculuk değildir. Dün elinde silah varken terörün dayattığı zihniyete teslim olmak nasıl milliyetçilik değilse bugün silah bıraktırıırken karşı koymak da milliyetçilik değildir; bunu yutturamazsınız.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Hadi lan! Terbiyesiz!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Peki, milliyetçilik nedir? Adlara dikkat edelim, hepsi Türk mitolojisinden, hepsi Türk milliyetçiliği sembollerinden; millî KIZILELMA insansız savaş uçağımız millî MURAD radarımızla gördü, millî GÖKDAĞON füzemizle vurdu; işte, milliyetçilik budur. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Silah arkadaşların utanıyor senden, utanıyor!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Türklüğün sembollerini bu başarılarla yaşatmaktır.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Asker arkadaşların utanıyor senden, utanıyor!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Milliyetçilik, mavi vatan için "Bu slogandır." demek değil dünyanın hiçbir yerinde görülmecek şekilde 34 savaş gemisini aynı anda inşa edebilmektir.

En büyük milliyetçi Atatürk de bakın, değerli milletvekilleri...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Atatürk'ü ağzına alma!

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Dinle! Dinle!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...Kurtuluş Savaşı'nda önce gönülleri birleştirdi, ondan sonra kardeşlik hukukunu kurdu ve düşmanı bozguna uğrattı. Onun Samsun'a çıkarken, Havza'ya geçerken arabası bozulunca bir köylüden aldığı şu cevap içimize işlemiştir: "Benim vatanım şu tarlanın sınırır, düşman oraya gelirse savaşırım." demiştir o köylü. Merak edilmesin bizim tarlanın da sınırları var. Bu ülkenin bir ruhu var; bayrak, vatan, Atatürk, ezan. Bu 4'üne yan bakanla kardeşlik hukuku kuramayız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O yüzden mi Süleyman Şah Türbesi'ni kaçırdınız?

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Bunlardan biri olmasın, bu topraklarda tutunamayız ve bu konularda kendimizden çok Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a ve Sayın Devlet Bahçeli'ye güvenir, inanırız. Bu yolda yıkılacaksa da Kâbe'ye doğru secdeyle yıkılırız. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) - Elinize yazık, elinize; alkışlamayın bunu.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Güçlü bir ülkeyiz, kim olduğumuzu bilelim; dünyanın en büyük yurt-öğrenci ağına sahibiz, dünyanın en geniş temsil ağına sahip 3 ülkesinden biriyiz, e-devlet ve UYAP'la dünyanın en kapsamlı dijital kamu sistemlerinden 2'sine sahibiz, turist çekmede dünyada 4'üncüyüz...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Seni gören turist gelmez vallahi, yeminle gelmez!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...afet sonrası konut üretim hızında dünyada eşi benzeri görülmemiş bir rekora sahibiz, enerjide dünyanın 4'üncü büyük arama filosuna sahibiz, Avrupa'nın en büyük tarım ekonomisiyiz; bunlar güçlü bir ülkeyi anlatıyor, Türkiye Cumhuriyeti'ni anlatıyor; gurur duyalım.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Madem bu kadar güçlü niye bu millet perişan! Ne anlatıyorsun ya!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Kıymetli milletvekilleri, 16 Türk devleti yıkıldı, hep yenisini kurmakla övündük. Hayır, kıymetli vekiller, hayır; bugün Türkiye Cumhuriyeti devletini böldürmemekle, gönül coğrafyamızın sınırlarını büyütmele övüneceğiz; zaman bu zamandır.

RİDVAN UZ (Çanakkale) - Bölemezsin zaten, uğraşma.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Diyeceğiz ki bu cumhuriyet sağın da solun da çoğun da azın da cumhuriyetidir. Bu yüce Meclis, Alevi'nin, Sünni'nin, Türk'ün, Kürt'ün, Zaza'nın öz evidir. Adımız farklı olsa da soyadımız Türkiye Cumhuriyeti'dir. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Teröre giden 2 trilyon dolar her kuruşu çalınmış bir gelecektir bizden. Bu 2 trilyon dolarla şimdi sayacaklarımın hepsine sahip olabilirdik: Her biri Akkuyu büyüklüğünde 5 dev nükleer santral, ek 20 bin kilometre hızlı tren hattı, 15 büyükşehirde yeni metro ağları, tüm akıllı otoyolu ağının yenilenmesi...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Kim yönetti yirmi üç yıl, kim? Hani bitmişti terör? O zaman mı yalan söylüyordunuz?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - İyi yönetseydiniz, yapardınız.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...20 MIT ayarında dünya çapında üniversite; 50 yapay zekâ, biyoteknoloji, nanoteknoloji, savunma teknolojilerini araştırma enstitüsü, 3 ulusal uzay üssü, 2 yerli uydu fırlatma merkezi, tüm okulların yenilenmesi; tüm Türkiye'nin kanalizasyon, içme suyu, yağmur suyu, deprem güçlendirme altyapısının yenilenmesi...

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Sen önce bir Amasyalı olarak gel Amasya'nın sokaklarında gez; git bir köyüne, köyünde seni kabul ediyorlar mı, etmiyorlar mı; sonra helallikten bahset.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...2 milyon sosyal konut, Samsung düzeyinde 10 yarı iletken çip fabrikası, 50 ultra modern şehir hastanesi, bin tam teşekküllü yaşlı bakım merkezi...

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu ağız, PKK ağızıdır! Bu ağız, bölücü ağızıdır!

BAŞKAN - Niye bağıırıyorsun kardeşim, niye bağıırıyorsun? Bağırma ya, bağırma kardeşim.

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - ...akıllı sulama ve tarım teknolojileri, 5 mega teknoloji şehri ve 500 adet KAAN; bunların hepsine sahip olabilirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Gerekirse savaşır, devlet gerekirse bölünmemek için para da harcar, bütçe de harcar.

BAŞKAN - Bağırma ya, bağırma kardeşim ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Bunları anlatacak en son kişi sensin, en son! En son konuşacak kişi sensin bunları!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - İşte, Kürtler de bu kavrayışla "Devletimiz tektir, o da Türkiye Cumhuriyeti'dir." anlayışında birleşmişlerdir. Kürtler bu ülkenin onurlu yurttaşlarıdır, Kürtler güçlü Türkiye'nin hamurundadır; asla özlerine aykırı bir yapıya katkı maddesi olmayacaklardır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Kürtler büyük Türkiye'nin parçasıdır, büyük İsrail'in payandası olmayacaklardır. Ve bölgemizde ameliyat planlayan insanlık düşmanı caniler kadife eldiven içindeki demir yumruğumuzu unutmayın çünkü bir gün gerçek bir orduyla karşılaşacaksınız. İşte o gün savaşın kundaktaki masum bebekleri öldürmek olmadığını anlayacaksınız. Bordo bereyle, mavi bereyle tanışınca onurun, mertliğin, askerliğin ne olduğunu çok iyi kavrayacaksınız.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Öldürene söyleyeceksin; Apo'ya söyleyeceksin, PKK'ya söyleyeceksin, Apo'culara söyleyeceksin!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Bizim Türkiye olarak kimsenin toprağında gözümüz yoktur ancak tarihin gururla haykırdığı şudur: "Zalimlerin gölgesi uzuyorsa güneş batıyor." demektir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bebekleri kim öldürdü! Bebekleri kim öldürdü! Gidip onunla kol kola girmeyeceksin!

MEHMET ALİ ÇELEBİ (Devamla) - Türkiye yanınızdaysa bilin ki güneş şanlı tarihimizden şimdi doğuyor demektir.

Yüce Meclisi saygı ve gururla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ne konuşursan konuş, gene de düşkünsün; ne konuşursan konuş!

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu'na söz veriyorum.

Sizin şahıslar adına da sözünüz var, dolayısıyla sürenizi on beş dakika yapıyoruz.

Buyurun Sayın Osmanağaoğlu. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, 2024 Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerinde şahsım ve grubum Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, yüce heyetinizi ve yüce Türk Milletini saygılarımla selamlıyorum.

2026 yılı bütçe görüşmelerinin sonuna yaklaştığımız bugünlerde bölgesel ve küresel gelişmelerin hız kesmeden devam ettiğine şahitlik etmekteyiz. Barış mimarisinden uzak yaklaşımlar birbirini kovalamakta, karmaşadan beslenen bitmek bilmeyen ihtirasları, siyasi buhranları tetiklemekte, ortaya çıkan siyasi buhran ise âdeta insanlığın can çekiştiği hadiselerin doğuşuna sebep olmaktadır. Karadeniz'de devam eden çatışma çıkmazı, güney sınırlarımızda sürdürülmeye çalışılan gerilim sarmalı elbette ülkemizi etkilemekte, yurdumuzda da benzer hadiselerin çıkması için avucunu ovuşturanların heveslenmesi beklenmektedir. Diğer yandan, Türkiye'nin hak ederek kazandığı bu özelliğini törpülemeye çalışanların sabotaj ve Türkiye'yi istikrar rotasından saptırma girişimleri de eksik olmamaktadır. Tüm bu sabotaj girişimlerinin köküne baktığımızda ise aynı insan tipolojisiyle karşılaşmak -üzülerek ifade etmek isterim ki- oldukça can sıkıcıdır. Evet, bugüne kadar edindiğimiz tüm tecrübelerle rağmen memleketin sorunlarının çözümünü Batılı ülkelere hizmet teklif etmekte arayan ve taassup döngüsünden çıkamayan hayret verici davranışların yüzölçümü ziyadesiyle can sıkıcıdır. Biliyoruz ki Türk milletine yabancı pencerelerden bakıp kehanette bulunmayı gelişimin göstergesi kabul edenlerin, tarihsel kodlamalarını başkasının ajandasıyla yapıp geleceğin şifresi olarak pazarlayanların bu topraklara verebileceği hiçbir katkı yoktur. Konforlu alanlarından çıkmayı hiç düşünmeyenlerin, dünyada olup bitene gözlerini kapatıp kulaklarını tıkayanların, teamüllerinden ve

tarihin kazandırdığı tecrübelerden ders çıkarmayanların Türk milletine yönelen kötülük fırtınasının gözü, kulağı ve dili oldukları bir gerçektir. Elbette bu tespitin kapsamını sadece kendisini siyasetçi olarak tanımlayan belli bir zümreyle kısıtlamak eksik kalacaktır. Türkiye Cumhuriyeti'ni ayakta tutacak millî sentezlerini oluşturmak şöyle dursun, bu yönde atılan adımları itibarsızlaştırmak için hiçbir fırsatı kaçırmayanların hedef birlikteliklerini gizlemediği sözde bazı aydınları bu kapsamın dışında tutmak elbette mümkün değildir. Her ne kadar dün olduğu gibi bugün de ya topyekûn inkârcılığı ya topyekûn teslimiyetçiliği ya da uşaklığı tercih etme eğilimlerinde ısrar edenler eksik olmasa da, şükûrlar olsun ki bağımsızlığını korumak için verdiği savaşlarla diğer toplumlara örnek olan Türk milleti bugün de terörsüz Türkiye sürecini sahiplenmek suretiyle gösterdiği istiklalini koruma direnciyle dimdik ayaktadır. Türk ve Türkiye Yüzyılı'nı cihan ölçeğinde tahakkuk ettirme gayesi taşıyan Türk milletinin yaklaşan tehlikelere karşı duyarsız kalmasını beklemek, terörsüz Türkiye ülkümüzün bir tercihten öte gerçekleşmesi ötelenemez bir hedef olduğunu görmezden gelmesini temenni etmek, bu buhranın ötesinde âdeta cinnet geçiren beşeriyete karşı sessiz kalmasını beklemek, çevresinde yaşanan hadiselerin tarihî, coğrafi ve iktisadi manalarını yok sayarak salt sloganlarla ve genetiğine aykırı statik bir tavırsızlıkla karşılaşmasını beklemek boş bir beklentidir. Tecrübelerimiz göstermektedir ki merkeze adaleti, hakkaniyeti ve sağduyuyu almış, kilitlerini sökmüş, sosyal hukukunu sağlamlaştırmış, askerî caydırıcılığını pekiştirmiş ve elbette, güçlü ekonomisiyle cazibe merkezi hâline gelmiş daha güçlü bir Türk devleti tahayyülü bugün bu coğrafyanın ertelenemez ihtiyacıdır.

Değerli milletvekilleri, elbette, Türkiye'de yaşanan ekonomik gelişmeler bazı uluslararası aktörlerin yegâne karar verici edasıyla sürdürdükleri politikaların etkisinden ari düşünülemez. Maceraya atılmayı teşvik eden, müphem ve muammaya davetiye çıkaran tehlikeleri ortadan kaldıran Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle mutlu millet, güçlü devlet, huzurlu gelecek idealine her gün yaklaştığımız inkâr edilemeyecektir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak yine de ifade etmem gerekir ki bu sürecin çok daha sağlam ve kucaklayıcı bir anlayışla ilerlemesi ekonomik refahın iyileştiğinin toplumun bütün katmanlarında hissedilmesiyle daha da mümkün hâle gelecektir. Evet, önümüzdeki tablo ekonomik olarak güçlü bir süreçten geçtiğimizi göstermekte, ekonomik ve toplumsal refahı yükselmiş bir Türkiye'nin uzakta olmadığını haber vermektedir. Küresel çalkantılarla ortaya çıkan zorlukları göğüsleyen, bölgesel gelişmelerin sebep olduğu ekonomik türbülansları fırsata çevirmesini bilen Türkiye'nin bu zorlukları fırsata çevirerek aşacağından hiç şüphem yoktur. Ekonomide istikrarı sağlamak, tek haneli enflasyon rakamlarına kalıcı bir şekilde ulaşmak uzak bir hedef değildir. Bu manada istihdam ve katma değer sağlayan, üretken yatırımların ivme kazanacağı bir dönemin içinde olduğumuz da elbette ortadadır. Harcama disiplinine sadık kalınan, fiyat istikrarının sağlanması için alınan kararlara riayet edilen, sürdürülebilir büyüme hedeflerinden sapmayan politikaların icra edildiği de inkâr edilemeyecektir. Öyle ki savaşların, çatışmaların, küresel siyasi krizlerin, fütursuz akılların teşviki, askerî gelişmelerin, tedarik zincirlerinin koptuğu bir dönemin gölgesinde oradan oraya savrulan, ekonomilerini ayakta tutmak için heybelerini boşaltan devletler gözümüzün önünde dururken, son beş yıldır sürekli büyüyen, ekonomisiyle sağlam adımlar atan; 2024'te yüzde 3,3, 2025'te yüzde 3,7 büyürken, 2026 yılında yüzde 3,8 büyüme hedefine yaklaşan Türkiye doğru bir yolda yürümektedir. Tüm bunların yanında, tam yirmi dokuz aydır tek haneli işsizlik oranlarını yakalayan, sadece 2024 yılında istihdam sayısı 988 bin olan, istihdam oranı ise 1,2 puan yükselen bir Türkiye görmek hepimiz için umutlandıran bir gelişmedir. 2025 yılı verilerine dair beklentiler arasında dikkat çeken iyileşmelerden bir diğeri de işsizlik oranının yüzde 8,7'den yüzde 7,8'e gerileyeceğinin öngörülmesidir.

İhracat oranlarıyla ilgili dış talebi işaret edip ihracat rekorlarının dönemsel olduğu iddiasında bulunanların aksine dış talepteki azalmaya rağmen ihracatımızın yeni rekorlar kırması da elbette ki sevindiricidir. 270 milyar doları aşan ihracatımızın yanında ülkemizin turizmde dünya 4'üncülüğüne yükselmesi ve turizm sektöründen 60 milyar doların üzerinde gelir elde etmesi de görmezden gelinmeyecek gelişmelerdir. Mesela, Türkiye'nin Avrupa Birliği tanımlı borçluluk oranının AB ülkelerinin ortalamasının yüzde 25'i düzeyinde olması güçlü ekonomimizin de bir göstergesidir. 2024 yılında enflasyon oranı yüzde 44,4 iken 2025 yılı enflasyon oranının ise yüzde 30 seviyesine inmesi beklenmektedir. 2026 ve 2027 hedeflerine ulaşılması için ve elbette kalıcı, istikrarlı ve tek haneli enflasyon oranının yakalanabilmesi için bu kararlılığın devam etmesi önem arz etmektedir.

Tüm bunlar yapılırken vatandaşlarımızın yaşam kalitesini yükseltecek olan tüm sektörleri kapsayacak yapısal dönüşümün gerçekleşeceğine dair kararlı duruşun adresi ise elbette, temelleri Türk milleti tarafından en sağlam harçla atılan Cumhuriyet'tir. Tüm sektörleri ilgilendiren bu reformların emeklilerimizden memurlarımıza, işçilerimizden çiftçilerimize, toplumumuzun tamamının hissedeceği ekonomik iyileşmeyi beraberinde getirmesi beklenmektedir. Dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın ekonomik refahını artıracak somut ve acil adımların atılması gerektiği de ortadadır. Bu minvalde, emeklilerimizin ve kamu çalışanlarımızın aylıklarının iyileştirilmesine yönelik gerçekleştirilecek çalışmaları, BAĞ-KUR prim gün sayısının düşürülmesi suretiyle esnafımızı ve çiftçilerimizi rahatlatacak düzenlemeleri, birinci derece memurlarımıza 3600 ek gösterge verilmesine yönelik beklentileri, ev hanımlarına prim desteği sağlanmasıyla emeklilik hakkı tanınmasına yönelik atılması gerektiğine inandığımız adımları ziyadesiyle önemsemekteyiz.

Seçim bölgem İzmir'de gerçekleştirdiğim çalışmalarımızda esnafımızın en büyük beklentisi olduğuna şahitlik ettiğim, büyük şehirlerde basit usulle çalışan vatandaşlarımızın gerçek usule tabi olmasına yönelik kararın iptal edilmesine dair beklentiyi bir kez daha huzurlarınızda ifade etmek istiyorum. Bugüne kadar devletimizin mali politikalarına en kıymetli desteği veren, özellikle küçük esnafımızın omuzlarına basit usulden gerçek usule geçirilmesi sebebiyle ek yükler bineceği şüpheye mahal bırakmayan bir gerçektir. Ek bürokrasiyi de beraberinde getirecek bu kararın iptal edilmesi, iptal edilmeyecekse de geçiş süreci kademeli hâle getirilerek esnafımıza ek yük getirmeyecek şekilde yumuşatılması gerekmektedir. Şüphe yok ki atılacak bu adım, dar ve sabit gelirli vatandaşlarımızın durumlarının iyileştirilerek refah seviyesinin artırılması, temellerini terörsüz Türkiye'nin, toplumsal refahı sağlanmış Türk milletinin oluşturduğu Türk ve Türkiye Yüzyılı'na daha emin adımlarla ilerlememiz için gerekli ve elzemdir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi ve Türk milliyetçileri hayatın her döneminde dimdik durmuş, eğilmemiş, bükülmemiş, üzerlerinden tankların geçtiği zaman bile iradesinden hiçbir dönem vazgeçmemiştir.

Sözlerimi Saygıdeğer Genel Başkanım Devlet Bahçeli'nin Türk milletine olan güvenini ve Türklüğün geleceğine dair inancını gösteren şu sözleriyle sonlandırmak istiyorum: "Tarihte büyük devletler kurmuş ve bu potansiyeli defalarca göstermiş olan Türk milletinin bugün her evde, her ocakta, her ailede, her ana yüreğinde yaşattığı medeniyet kudreti, onu saklı durduğu yerden çıkaracak samimiyeti, marifeti ve cesareti beklemektedir. Beklenen o samimiyet, o marifet, o cesaret şükûrlar olsun ki Milliyetçi Hareket Partisiyle Cumhuriyet'te tecessüm etmiştir." Gelen Türk asrıdır, terörsüz Türkiye'nin arife gününe gelinmiştir, bayram

günleri yakındır. Elbette zafer sabredenlerindir, zafer inananlarındır diyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Osmanağaoğlu.

Şahıslar adına ikinci söz Bursa Milletvekili Sayın Emine Yavuz Gözgeç'e ait.

Buyurun Sayın Gözgeç (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe yapma hakkını bizlere veren milletimize teşekkür ediyorum.

Yeşil Bursa'mızdaki tüm hemşehrilerimi muhabbetle selamlıyorum.

Bütçe, bir hesap cetveli olmanın ötesinde bir politika belgesidir. Bütçenin bir yol haritası, bir hedefi, istikameti vardır, bütçemizin istikameti Türkiye Yüzyılı'dır; Türkiye Yüzyılı bir vizyon, bir gelecek hayalidir. Bizim bu ülkeye dair hayallerimiz var, biz her zaman hayal ettik ve hayallerimizi gerçekleştirdik. Millet iradesini ipotek altına almaya çalışan vesayet odaklarına biz son verdik. Beşerî manada halkın gücü dışında başka bir güç tanımıyoruz dedik ancak görüyoruz ki halkın gücüne olan inancını yitirenler dışarıdan vesayet dileniyor, gerçekten acınası bir durum. "Cumhurbaşkanını seçemezsiniz, seçtirmeyiz." dediler; 367 garabetine rağmen, "27 Nisan e-muhtırasının altına imzamızı atarız." diyenlere rağmen halkın doğrudan Cumhurbaşkanını seçmesini biz sağladık. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Darbecilerin hesap vermesinin, yargılanmasının yolunun biz açtık; yıllar sonra, Fatih'in emaneti, bu ülkenin hayali Ayasofya'yı biz özgürleştirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) "Aramayın, bulamazsınız." dediler; biz, bulanlar sadece arayanlardır dedik; Fatih, Yavuz, Kanuni, Abdülhamid Han, sondaj gemileriyle Karadeniz'de doğal gazı, Gabar'da petrolü biz bulduk. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Togg'u yollarla, İHA'ları, SİHA'ları, KIZIL ELMA'yı semalarla biz buluşturduk. Engelli vatandaşlarımıza engelsiz yaşamla biz tanıştırdık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Eğitimde fırsat eşitliği biz sağladık. Katsayı uygulamasıyla önü kesilen meslek liselerini biz güçlendirdik. Aile ve Gençlik Fonu'yla yuva kuracak gençlere evlilik desteğini biz verdik. Bütçe görüşmelerinde maalesef birkaç kez "Kadını eve hapsediyorsunuz, aileye hapsediyorsunuz." gibi sözlerle şahit olduk. Oysa ev, insanın kendini hapis hissettiği yer değildir. Ev, yuvadır, güvenli limandır, aile olmanın huzurudur. Aile, toplumun mimarıdır. Ev, hapis değildir. Hele ki evden çalışmanın gündeme geldiği bir çağda eve hapsoldükten bahsetmek hem çağı yakalayamamak hem de bu milletin değerlerini anlayamamaktır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ev, yuvadır; sevginin, merhametin, paylaşmanın yaşandığı yerdir. Ama yine de "Kadını eve hapsedtiniz." diyenlere hatırlatmak istiyorum: Bu ülkede başörtülü kadınlar sadece ve sadece başörtülü oldukları için üniversite kapılarından kovuldu, "Bir metrelik bez parçası." denilerek aşağılandı, ikna odaları kuruldu, mesleklerinden atıldı. Başörtülü avukatın mahkeme salonundan polis zoruyla atılmasını doğru bulan, savunan Adalet Bakanı gördü bu ülke. Kadınlar eğitimlerine devam etsin, ayrımcılık son bulsun diye Meclisin aldığı karar "411 el kaosa kalktı." manşetleriyle koşu koşu Anayasa Mahkemesine götürüldü. Kadınlar yaşamdan kovuldu âdeta. Kadınların siyasetten ekonomiye her alanda inancına, kıyafetine müdahale edilmeksizin var olmasının yolunu da biz açtık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yasakçı zihniyete karşı, kadınların önündeki engelleri biz kaldırdık. Tüm kadınlar, hiçbir ayrımcılığa uğramaksızın seçilme hakkını ancak seksen bir yıl sonra, AK PARTİ ile Recep Tayyip Erdoğan'la kazandı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz, kadını daima politikalarımızın merkezine aldık. "Kadını eve hapsedtiniz." diyorsunuz ya, evi yuva olarak gördüğümüzün altını çizerek söylüyorum; bugün, yüzde 20'lere ulaşan kadın milletvekili var Mecliste; öğretmenlerin yüzde 62'si kadın, hâkim ve savcılarının yüzde 38'i kadın, kadın kollarımızın 5 milyonu aşan üyesi var. Sadece kadın kolları teşkilatımızda aktif görev yapan 600 bin kadın var. Eve hapsettiğimizi iddia ettiğiniz bu kadınlar tünel kazarak mı çıktılar evlerinden? (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gerçi, dünyanın en büyük tünellerini de biz yaptık.

Velhasıl, Çelik Kubbe'nin altında, bu ülkenin huzuru, istiklal ve istikbali için gönül gönüle, inançla, samimiyetle, kadın-erkek omuz omuza, canla başla çalışmakta kararlıyız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Öncelikle, Rabb'imizin yardımı, milletimizin desteği, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğiyle, daha yapacak çok işimiz var diyor, bütçenin bereketli olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemi başlatacağım.

Sayın Düşünmez...

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkari) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Yüksekova'da ihalesi tamamlanan 1.500 kişilik çok amaçlı spor salonu yapım süreci hangi aşamada? Gençlerin, basketbol, voleybol ve hentbol gibi branşlara düzenli ve eşit erişimini sağlayacak bu tesis hangi tarihte hizmete açılacaktır? Hakkâri'nin iklim ve coğrafyasına uygun kış sporları projeleri planlanmış mıdır, mevcut projeler ne aşamada? Antrenör ve spor uzmanı ataması yapacağınızın sözünü vermiştiniz. Atama bekleyen binlerce BESYO mezunu antrenör ilanı beklemektedir. Spor bilimleri fakültesi mezunları atama bekliyor.

Hakkâri genelinde faaliyet yürüten amatör futbol kulüpleri ayakta kalma mücadelesi vermektedir. 2025-2026 sezonuna katılamayacağını açıklayan kulüpler varken kamu kaynaklarının kurum içi takımlara yönlendirildiği iddiaları hangi denetim mekanizmalarıyla incelenmektedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Aygun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gençlik ve Spor Bakanımız Sayın Bak'la Gazi Mecliste arada görüştüğüm gibi, Tekirdağ'daki amatör spor kulüplerimizin ve tüm ülkedeki spor kulüplerinin sıkıntısı var. Bu sıkıntı nedir diye baktığımızda, daha önce derneklere bağlı olan kulüplerimiz son genelgeyle beraber il müdürlüklerine bağlandı ve beyanname verme süresi geçmişte nisan ayındayken yapılan bir uygulamayla marta alındı. Bu süreçte kulüplerimiz mağdur ve kulüp başkanlarımız ve yöneticilerine 50 binden 400 bin liraya varan ceza var. Sayın Başkan, önümüzdeki hafta 11'inci yargı paketi geliyor. Gelin, hep beraber, tüm gruplar bu sorunu ortadan kaldıralım. Bir madde ihdas ederek kulüplerimizin bu sıkıntısını ortadan kaldırmak için Sayın Bakan sizden destek bekliyoruz.

Yine, bakınız, Tekirdağ'daki amatör spor kulüplerimize 2025 yılında ne kadar maddi ve malzeme yardımı yaptınız? 2026 yılında da ne kadar yapmayı planlıyorsunuz?

Yine, Tekirdağ'ımızda ve ülkemizin birçok yerinde çocuklarımız uyuşturucuyla baş başa. Bu çocuklarımızı...
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ocaklı...

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Sayın Başkan, yangından sorumlu Kültür Bakanının yaptığı kültür yolu festivalleri vesaire göz önüne alındığında, orada yapılan ülkenin tanıtımına karşılık "Keçi 501" olarak çekilen en iyi kısa film belgeseli ödülü şu anda elimde. Dünyada 8'inci ödülünü almış olan bu kısa filmin Türkiye'nin tanıtımı açısından önemi çok büyüktür. Ödülü alan oyuncuların ve Evrim Çervatoğlu'yla sıfır bütçeyle yapılan bu filmin ülkeye katkısını özellikle hatırlatmak üzere Meclisimizde dikkat çekmek istedim.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Varlı...

GÜLDEREN VARLI (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'da karanlık yapılar Kürt gençlerini aralıksız bir şekilde takip ediyor. Vanlı gençlere karşı yıllardır uyuşturucuyla teslim alma yöntemi alenen yürütülüyor, bununla eş zamanlı olarak ajanlaştırma dayatmasıyla düşürme yöntemi de uzun zamandır Vanlı gençlere karşı kullanılıyor. Son zamanlarda ise devlet âdeta 1993 ruhuna geri döndü, gençler gün ortasında maskeli kişilerce kaçırılmaya başlandı. Van'da bir genç geçtiğimiz günlerde bir gri transporterla kaçırılarak saatlerce işkenceye maruz kaldı, sonra şehir dışında karların arasına bırakıldı.

Siz Gençlik ve Spor Bakanı olarak gençlere dönük bu saldırılar karşısında sorumluluk almayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN - Sayın Bozan...

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, gençler uyuşturucu bataklığında, günlerdir burada dile getiriyoruz; uyuşturucu kullanma yaşı 12'ye düşmüş, uyuşturucuya ulaşmak neredeyse ekmeğe, suya ulaşmaktan daha kolay olmuş. Göstermelik torbacı operasyonlarıyla uyuşturucuyla mücadele olmuyor. Uyuşturucuya karşı göstermelik değil gerçek projeleriniz var mı? Anneler babalar sizden umudu kesmiş, uyuşturucuya karşı aileler mücadele etmeye çalışıyor. Aileler tarafından kurulan platformlara Bakanlık olarak destekleriniz var mı? Ve topluma örnek olması gereken kişiler uyuşturucudan gözaltına alınıyor; sanatçısı, sporcusu, habercisi, kulüp başkanı. Sayın Bakan, tüm bu olan bitenler sizin eseriniz, yirmi üç yıllık AKP iktidarının eseri.

Sayın Bakan, kabine olarak uyuşturucuyla gerçekten mücadele edecek misiniz yoksa bugüne kadar olduğu gibi göstermelik torbacı operasyonları yapmaya devam mı edeceksiniz?

BAŞKAN - Sayın Kordu...

AYTEN KORDU (Tunceli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dersim için gençlik ve spor kapsamında Sayın Bakanın ayırdığı bir bütçe var mı acaba Bakanlığın bünyesinde? Her yerde ve ilimizde yoğun genç göçü var. Spor alanları, gençlik merkezleri ve sosyal yaşam olanaklarının oldukça yetersiz olduğu bu kentte işsizlik ve uyuşturucuya karşı, gençlerin göç etmesinin önüne geçecek somut programlar var mı?

Dersim'in Pertek ve Hozat ilçesinde üniversite öğrencileri için neden yurt yoktur? Buralarda barınma, ulaşım ve ekonomik sorunları yüzünden eğitimi bırakan gençlerden, öğrencilerden Bakanın haberi var mı? Pertek ve Hozat'ta yurt yapılması için somut bir takvim var mı?

Merkezde ve ilçelerde gençlerin ücretsiz ve güvenli şekilde yararlanabileceği tek bir spor kompleksi neden yoktur? Gençlerin kentte kalmasını sağlayacak spor ve sosyal yaşam alanları için özel bir yatırım var mı?

Dersimspor'da bütçe yetersizliği ve tesis eksikliği nedeniyle sporcuların barınma sorunu yaşadığı, çadırdaki kalmak zorunda bırakıldığı bilinmekte. Bakanlığın bu duruma ilişkin herhangi bir desteği olacak mı, bir planlaması var mı?

BAŞKAN - Soruları cevaplamak üzere Komisyona söz veriyorum.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sorulara Sayın Bakanımız cevap verecek.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Evet, teşekkür ederim.

Öncelikle, bağımlılıkla mücadele ve uyuşturucuyla mücadeleyle ilgili sorulara cevap vermek istiyorum. Gençlik ve Spor Bakanlığı olarak biz Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulu üyesi olan bakanlıklardan bir tanesiyiz. Bizim görevimiz, öncelikle önleme yönünde gençlerimizi...

ALİ BOZAN (Mersin) - Önlemiyorsunuz Sayın Bakan, 12 yaşında çocuklar uyuşturucu kullanıyor.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - ...spor tesislerine davet etmek; spor vasıtasıyla, sporun birleştirici, iyileştirici gücünü kullanarak, amatör spor kulüplerimizle, yaptığımız spor tesisleri ve havuzlarla, pek çok aktivitelerle onların hem enerjisini almak hem de doğru bir yöne yönlendirmek çabamız.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kaç milyon gence kaç tane spor salonu düşüyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bununla ilgili örnek çalışmalar yaptık. Mesela, Edirne'de yaptığımız çalışmada, dezavantajlı mahallelerde ve uyuşturucunun kullanıldığı mahallelerde çocuklarla, gençlerle yaptığımız çalışmalarda, oraya kurduğumuz spor kulüpleri ve onlarla beraber yaptığımız turnuvalarda ve gerçekleştirdiğimiz organizasyonlarda orada çok etkin bir şekilde bir sonuç alınması söz konusu oldu. Edirne'de yaptığımız sahalarda, yapılan turnuvalarda, muhtarlarla, sivil toplum kuruluşlarıyla beraber yaptığımız çalışmalarda gençlerin daha çok okula gittiğini, devamsızlığın azaldığını, derslerdeki başarıların arttığını ve sosyal dayanışma içerisinde toplumla iç içe olduklarını gözlemledik. Bunu İstanbul'da da yapıyoruz, İstanbul'un çeşitli ilçelerinde yapıyoruz; Adana'da yapıyoruz, pek çok ilde yapıyoruz. Bununla ilgili bizim "mahalledeyiz" diye bir programımız var, orada mahalledeki amatör spor kulüpleriyle beraber bu süreci yürütüyoruz.

Yine, Hakkâri'yle ilgili soru geldi. Yüksekova'da 5 bin kişilik bir stadyumun ihalesini yaptık, yapım işlemleri başladı. Orada Yüksekova Spor bayan takımı var, şampiyon olarak lige çıktı. Yine, orada Hakkârigücü var; Hakkârigücü'ne de aynı şekilde, oradaki bayan takımlarına ve oradaki amatör spor kulüplerine destek oluyoruz. Bakanlık olarak bu yıl yaklaşık olarak 600 milyon TL nakdî olmak üzere toplam 1 milyarın üzerinde bir destek verildi amatör spor kulüplerine ve verilmeye devam ediyor. 2006 yılında da daha

fazla bir desteği öngörüyoruz çünkü amatör spor kulüpleri gerçekten bizim mahallelerde, köylerde şehirlerde gençlerimizi spora yönlendiriyor; çok çok önemli.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Amatör sporcu niye kan ağlıyor Sayın Bakan?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bunun bir parçası, yine Yüksekova ve Hakkâri'de Sporcu Kamp Eğitim Merkezi Projesi devam ediyor, oraya yatırım yapıyoruz. Yani terörsüz Türkiye'yle ilgili yaptığımız çalışmalar çerçevesinde de yine Şırnak'ta bir spor tesisi yapımı var; Doğu'nun, Güneydoğu'nun pek çok ilinde spor tesisleri, gençlik merkezleri yapılıyor. Hakkâri'de yine Mergabütan'da gençlik kampımız var, gerçekten orada da yatırımlarımız devam ediyor. Bizim amacımız, gençlerin, sporun birleştirici, iyileştirici gücünü kullanarak spora yönlendirilmesi ve sosyalleşmesi; gençlik merkezlerinde vatanını, milletini seven, toplumla uyumlu gençler yetiştirmek. O yüzden, yine Kredi Yurtlar Kurumumuzda yaptığımız çalışmaları da tekrar ifade edeyim: 1 milyon kapasiteye ulaştık ve bu yıl bize başvuran gençlerimizin yüzde 97'sini yerleştirdik, önümüzdeki yıl çok daha rahat olacak. Yeni, inşaatı devam eden yurtlarımız var; yine, yaklaşık 40-50 bin kişilik kapasiteyi de önümüzdeki yıl tamamlamış olacağız. Dolayısıyla gençlerimize bu şekilde yatırıma devam ediyoruz. Doğru bir süreç, bütün bu süreci, bağımlılıkla mücadele konusunda; uyuşturucuyla, dijital bağımlılıkla mücadele konusunda Hükümetimiz, ilgili bakanlıklarla; Aile Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, bizler, Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere, koordineli bir şekilde bunu yürütüyoruz. Burada, tabii, ailelerimiz de ailelerimizle çocuklarını yakından takip etmeleri çok çok önemli. Hepimiz çocuklarımızla konuşmalıyız; siz çocukla konuşmazsanız, siz çocukla sohbet etmezseniz, onun sorunlarını dinlemezsiniz başkaları devreye giriyor. Dolayısıyla burada ailelerimize de görev düşüyor.

ALİ BOZAN (Mersin) - 12 yaşındaki çocuk uyuşturucuyu nereden alıyor?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Hep beraber, bu beladan kurtulmayı hedefliyoruz, hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum.

ALİ BOZAN (Mersin) - Soruya cevap vermediniz Sayın Bakan.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, soru sorduk, bir yanıt verin.

BAŞKAN - 4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Sayın Başkan, amatör spor kulüpleriye ilgili ne tür çalışma yapmayı düşünüyorsunuz? Normal şartlarda bir amatör spor kulübü...

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yapıyoruz, çalışıyoruz.

BAŞKAN - 5'inci maddeyi okutuyorum:

Devlet borçları

MADDE 5- (1) Devlet borçlarına ilişkin cetvellerde gösterildiği üzere, 2024 yılı sonu itibarıyla;

- a) 4.959.910.326.330,09 Türk lirası Devlet iç borcu,
- b) 4.247.390.066.763,24 Türk lirası Devlet dış borcu,
- c) 787.407.772.301,18 Türk lirası Hazine garantili borç, mevcuttur.

BAŞKAN - 5'inci madde üzerinde, gruplar adına ilk olarak YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Elif Esen.

Buyurun Sayın Esen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Fıkra gibi bir ülkeyi yaşıyoruz. Bir video var dolaşımda. Emekliye soruyorlar "Yeni yılı nasıl kutlayacaksın?" diye. Cevap çok manidar "Bu sene yeni yılı kutlamak yok, o bizi kutlasın 2025'ten nasıl çıktınız diye." Hani derler ya: Gülelim mi, ağlayalım mı?

Şimdi, size bir döviz göstereceğim. Burada, bu gördüğünüz dövizde iki dönem var, iki yöntem anlayışı ve iki zıt sonuç: Sol tarafta 2002-2014 dönemi var, bu dönem AK PARTİ'nin ilk on iki yılı. Sağ tarafta ise 2014-2024 dönemi var, bu dönem ise AKP zihniyetinin hâkim olduğu dönem. Kaynaklar ortada: Merkez Bankası, Dünya Bankası, TİM.

Bakın, soldaki dönemi hatırlayalım: 3 Kasım 2002, Türkiye genel seçimlerinde AK PARTİ yüzde 34 oy alarak tek başına iktidar oldu. Türkiye Büyük Millet Meclisine sadece iki parti girdi, AK PARTİ ve CHP. 2002-2014 arası krizlerin, kaosların içinden geçen bir Türkiye vardı. Beyoğlu'nda sinagog patlaması, HSBC binasına saldırı, yine, İngiliz Konsolosluğuna saldırı, Şemdinli Umut Kitap Evi bombalanması, Zirve Yayınevi, Danıştay saldırısı, Hrant Dink suikastı, 1 Mart Tezkeresi krizi, ABD'yle ilişkilerin gerilmesi, ABD'nin Irak'a girmesi ve ardından Irak Savaşı, e-muhtıra, iç siyasi kriz, büyük protestolar, mitingler, Cumhurbaşkanlığı seçiminin kilitlenmesi, AK PARTİ'ye kapatma davası açılması, AYM'nin üniversitelerde başörtüsünü yasaklaması, "one minute" olayı, Muhsin Yazıcıoğlu'nun şehit edilmesi, askerî ve sivil bürokrasinin sarsılması, Ergenekon olayları, Ankara-Kızılay'da büyük bombalı terör saldırısı, İlker Başbuğ'un tutuklanması, MİT-FETÖ krizi, F-16'mızın düşürülmesi ve daha birçok ülke gündemini sarsan ağır olay ama bütün bunlara rağmen ne oldu? 2012'de hâlâ faizler yüzde 5, enflasyon yüzde 6'ydı, üstüne Gezi olaylarını yaşadık, 17-26 Aralık olayları yaşandı, 4 bakanla ilgili yolsuzluk soruşturmalarıyla yaşanan iç siyasi krizler ve çözüm sürecini yaşadı Türkiye ancak bütün bu krizlere ve büyük olaylara rağmen ülke ekonomimiz gelişiyor, büyüyordu.

Yine, bir görsel sunacağım size. Bu görselde bu sayıları net olarak görebilirsiniz, yıllara sarı; faizler düzenli düşmüş, enflasyon gerilemiş, kur istikrarlı olmuş, ihracat artmış, gayrisafi yurt içi hasıla ve kişi başına düşen millî gelir artmış. Yani şunu çok açık söylemek lazım: Krizler doğru yönetildiğinde sorun olmayabiliyormuş. Demek ki faiz, enflasyon ve kur düşerken de büyüme sağlanabiliyormuş. Peki, bütün bu başarı nasıl olmuş? Güven, istikrar, liyakatli kadrolar, istişare ve ortak akılla olmuş. Şimdi, sağ tarafa bakalım, yine aynı dövizde. Burada, sağ tarafta; enflasyonda patlama, kurda rekor değişimler, gelirlerin erimesi, halkın fakirleşmesi. Peki, neden? Bazı sebepler sayabilirsiniz ama yukarıda o krizlerin çok benzerlerinden zaten bahsettim. Peki, bu süreçte ne oldu? Bu süreçteki gelişmeler şunlardı: 2014'te Sayın Erdoğan Cumhurbaşkanı oldu. Kasım 2015, AK PARTİ seçimlerde yüzde 49,5 oy aldı. 2018'de başkanlık sistemine geçildi. Bunların üzerine 2023'te yeni bir seçime girildi. Oy oranınız, AK PARTİ'nin oy oranı yüzde 49,5'tan yüzde 35'e düştü, bugün bunun da altında gözüküyorsunuz. Peki, kendinize hiç soruyor musunuz "Neden bu düşüş gerçekleşti?" diye. Çünkü sebep yine ortada; güç tek merkezde toplandı, istişare bitti; liyakat, bilgi, deneyim geri plana atıldı;

kurumlar, kurullar, kurallar altüst oldu; Meclis ve güçler ayrılığı zayıfladı. Sonuç: Devlet kapasitesi ve devletin yönetim kabiliyeti zayıfladı, ekonomi adaletle birlikte çöktü. Dün Sayın Cevdet Yılmaz'ın yoksulluk sınırıyla ilgili sözlerine bu kürsüden yanıt vermiştim, tepki göstermişim ama bir de şu konu vardı, bunu da konuşmadan geçmek istemiyorum: "Cumhurbaşkanlığı sistemi kendini kanıtladı." diyordu. Şimdi soruyorum kendisine ve kendisi gibi düşünenlere: Bu mu kendini kanıtlayan başkanlık sistemi? Bu sistemin doğurduğu iktidar anlayışını tarif eden bir benzetme yapmak istiyorum: Bir ailenin para harcamayı çok seven, söz dinlemeyen haylaz bir genci olduğunu düşünün; har vurup harman savuruyor, gününü gün ediyor ama borçları yığıyor. Ödeyemeyince, alacaklılar kapıya dayanınca da anasının babasının sırtına yüklüyor, "Hadi ödeyin." diyor. İşte, başkanlık sisteminde de bakanlarınız benzer rahatlıkla ekonomik modellerle oynayınca, dibe batan ülke ekonomisine para bulamayınca bu ülkeyi göz göre göre borç ve faiz batağına sürüklediniz el birliğiyle. Şimdi de o borçları alın teriyle çalışan, zor geçinen vatandaşın sırtına yıkıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

Kuran-ı Kerim'de faizi açık olarak haram kılan ayetler var. Borç faizi yetmedi, bir de üstüne kur korumalı mevduatı getirdiniz, oradan da çoklu faiz sarmalına, zindanına bu halkı mahkûm ettiniz. Zengin daha zengin oldu, orta direk sarsıldı, yok oldu, yoksul daha yoksul oldu. Bugün doğan her çocuk gırtlığına kadar borçla doğuyor. TÜİK'in bile kendi makyajlı verileriyle bunu gayet net görüyoruz. Son beş yılda nüfusumuzun sadece yüzde 5'i zenginleşti, yüzde 95'inin geliri ya düşmüş ya sabit kalmış. "Ekonomi büyüyor." diyorsunuz, işte, o yüzde 5'e büyüyor. Herhâlde o yüzde 5 de sizlerin etrafındaki tanıdıklarınız ki bu sıkıntıları görmekte zorlanıyorsunuz. Gelir adaletli dağılmıyor bu ülkede ve daha da vahimi şu: Önümüzdeki dönemde faize ödenecek toplam 3 trilyonun üstüne kur korumalı mevduat sisteminden de ödenecek 1 trilyondan fazla faiz yükü var, etti mi size 4 trilyon. 4 trilyonu konuşmak kolay ama 4 trilyonla neler yapılabileceğine bir bakalım hep birlikte; on sene boyunca çocuklara, gençlere umut demektir o 4 trilyon, okullarda bir öğün ücretsiz yemek demektir. Asgari ücretlinin insan onuruna yaraşır hayatlar sürmesi, yaşlılığını huzurla geçirebilmesi demektir. Engellinin, hastanın sağlığa erişimi demektir. Çiftçinin, işçinin, besicinin, esnafın, sanayicinin can suyu demektir. Dün "Üzülüyorum." diyordum ama bugün bunları düşündükçe ve konuştukça kahroluyorum çünkü insanlar artık yoksulluğu iliklerine kadar değil hücrelerinin çekirdeğine kadar hissediyorlar. Başkanlık sisteminin hesabı ortada, bu ülke ve insanı bu yükü daha fazla taşıyamaz. Vatandaşın sesini hatta çığlıklarını duyun artık; gidin şehirlerinize, çıkın halkın içine, kahvelere, pazarlara gidin, halkın hatırını sorun; ne duyacaksınız bir bakın.

Başkanlık sistemi değişmeli, bu devran böyle dönmez. Bu ülke seçeneksiz değil; bu ülkenin vicdanlı, sorunlarını yine çözebilecek, iyi yetişmiş, çözümleriyle bekleyen liyakatli kadroları var elbette. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bizler tam da bu inançla, bu Mecliste gece gündüz çalışmaya devam ediyoruz. Artık birilerinin bu cümleyi daha yüksek sesle söylemesi gerekiyor. Güçlendirilmiş parlamenter sisteme dönmeden bu bataktan çıkılamaz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi size milletvekili olduğumuz gün yani iki yıl iki yüz bir gün önce etmiş olduğumuz yemini hatırlatarak konuşmama başlamak istiyorum: "Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma..." diye başlayarak ettiğimiz yemin "...büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andiçerim." diyerek bitmektedir. Hepimiz bu yemini yaparak göreve başladık. Milletin vekaleti bu sözlerle omuzlarımıza yüklendi fakat görüyoruz ki kürsüde edilen söz ile arka odalarda, korsan komisyon görüşmelerinde verilen sözler birbirini tutmamaktadır. Bu yemini edip tersini yapanların bir kısmının yemini bozulmuştur çünkü bu yemininize sadık kalmadınız. Önce Allah'ın indinde üç gün oruç tutup, sonra bu kürsüye gelip milletin huzurunda da tekrar yemin etmelisiniz çünkü siz, ettiğiniz yemine ihanet ettiniz; çünkü siz, milletin egemenliğini değil katil terörün vesayetini büyüttünüz; çünkü siz, devletin vakarını değil iktidarın hesabını korumayı seçtiniz; devleti bir terör hükümlüsü alçağın eşğine sürüklediniz, devletin ağırlığını hafife alıp şehitlerin hatıralarını incittiniz, Meclisi milletin kürsüsü olmaktan çıkarıp bir süreç sahnesine çevirdiniz. Kim bu sürece gönüllü ya da gönülsüz "evet" diyorsa, kim Büyük Orta Doğu Projesi'nin bu ayağına bilerek ya da bilmeyerek katkı sağlıyorsa, kim bu devleti İmralı'nın gölgesinde yönetmeye kalkışıyorsa o artık Türk milletinin safını terk etmiş demektir; cumhuriyetle bağıni zayıflatmış, devletin vakarını ayaklar altına almış ve tarihin karşısında ağır bir sorumluluğun altına girmiştir. Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun açıkça ifade ettiği gibi, Türkiye rehin alınamaz, Türk milletinin egemenliği bir terör örgütünün tehdidiyle pazarlık konusu yapılamaz. İşte, bizim durduğumuz yer burasıdır; biz bu rehin alma girişiminin karşısındayız. Sayın Erdoğan bir önceki pazarlık sürecinde ne demişti hatırlayalım: "Çözüm için baldıran zehri içmek gerekirse biz o baldıran zehrini de içeriz." Peki, baldıran zehrini kime içirdiniz? Bu zehri şehit analarına içirdiniz, bu zehri yetim kalan çocuklara içirdiniz, bu zehri milletin devletine olan güvenine içirdiniz. Sonunda da hendek kazan, tuzak kuran teröristleri ne yazık ki sevindirdiniz. Şimdi de önümüze PKK'nın ağızıyla yazılmış DEM PARTİ'nin raporunu koydurdunuz. Bu rapor niyetin kâğıda dökülmüş hâlidir, bu rapor pazarlığın yazılı ifadesidir, bu rapor terörsüz Türkiye ambalajının içindeki zehirdir. Bu ihanet raporunda ne diyorlar? "Çatışma döneminde atanmış vali, kaymakam, Emniyet müdürü, Jandarma komutanı gözden geçirilsin." diyorlar. Devlet ile eşkiyayı bir tutan, terörle mücadeleyi tarafların çatışması gibi yansıtan bu aşağılık dili reddediyoruz. Devlete küstahça kadro atamaya kalkan; valisini, kaymakamını, komutanını terör raporlarının satır aralarına hedef olarak yazan bu hadsiz anlayışı reddediyoruz. PKK'nın temsilcisi DEM sıralarına soruyorum: Siz kimsiniz ki Türkiye Cumhuriyeti'nin valisini, kaymakamını, komutanını hedef gösteriyorsunuz?

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sen kimsin ya, sen kimsin; haddini bil, haddini! O kürsüye her çıktığınızda bize hakaret etmekten başka bir şey yapmıyorsunuz. Sen kimsin! Sen kimin temsilcisisin!

YAVUZ AYDIN (Devamlı) - Devletin güvenlik bürokrasisini "Barış iklimine uygun değil." diye tasnif ediyorsunuz, siz bu cüreti nereden alıyorsunuz? Size de, size bu cüreti verenlere de yazıklar olsun!

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sen hangi şer odaklarının temsilcisisin? Sen vatansever değilsin, sen bu vatana ihanet edensin. Sana bin kere yazıklar olsun! Utanmaz!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Yetmiyor "Özel Harekât, operasyon timleri, askerî birlikler geri çekilsin." diyorlar. Yani devlet elini çeksin öyle mi?

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Sizin bu ülkeye hiçbir faydanız yok.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Terörist saklansın, devlet çekilsin, millet yalnız kalsın öyle mi? Bu bir barış planı değildir, bu bir güvenlik boşluğu planıdır.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Kes be, kes! Artık herkes doydu, doydu bu laflara; herkes doydu.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bu, devleti geriye çekip teröre alan açma planıdır. Bir de raporda "Kendini fesheden PKK'dan." diye bir ifade var.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Hoşuna gitmiyor değil mi savaşın bitmesi? Gitmiyor çünkü siz şer odaklısınız.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Hangi fesihten, hangi silah bırakmadan bahsediyorsunuz? Sınırın ötesinde düzen kuran yapı ortadadır, Amerika'nın verdiği silahlar ortadadır, Suriye'nin kuzeyinde büyüyen örgütlenme de ortadadır.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Ölümden besleniyorsunuz, kandan besleniyorsunuz. Barıştan niçin bu kadar korkuyorsunuz; barıştan niçin bu kadar korkuyorsunuz, söyler misin?

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Siz, milletin gözünün içine baka baka neyin fesih masalını anlatmaya çalışıyorsunuz? Yetmiyor, raporda "barış yasası" diyor, "demokratik entegrasyon" diye paketliyorsunuz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Hikâye, masal sizde, sizde! Anlatın, inanan yok ama ancak kendi grubunuz inanır.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bu ne demek biliyor musunuz? Terörün kadrosunu, dilini, hedefini sisteme taşımak demektir. Şimdi, Cumhuriyetçi milletvekilleri, sizlere soruyorum: Şehit analarının gözyaşlarına hangi umut hakkı cevap olacaktır? Şimdi, bir de "Suça karışmamış PKK'lı." diye yeni bir şey uydurdunuz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Zoruna gidiyor tabii cenazeler gelmediği için, tabutlar gelmediği için. Zoruna gidiyor değil mi?

ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ (Batman) - Devam mı etsin, bunu mu istiyorsunuz? Ama siz devam etsin istiyorsanız o kürsüden açıkça deyin ki biz kandan besleniyoruz.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bu söz hukukun değil teslimiyetin göstergesidir. Soruyorum size: Silahlı örgüte üyelik suç değil midir? Türk Ceza Kanunu açıktır, silahlı örgüt üyeliği suçtur. Dağda roket taşıyıp, mayın döşeyen, hiyerarşinin içine girip de sonra "Ben bu suça karışmadım." demek ne demektir? Yani dağa çıkmış, eline silah almış haini kahraman Mehmetçik'imize rastlamadı diye suçsuz mu ilan edeceksiniz? Bu, milletin aklıyla alay etmektir. Üstelik bu gri alanı açarak yarın devlete doğru genişletmeyi düşünüyorsunuz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Çocuğunuz çocuğu bedelli askerlik yapıyor, çürük raporu alıyor; onları ne yapacağız?

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bugün "Suça karışmamış." diyerek yarın "Suç sayılmasın." noktasına taşıyacaksınız.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Milletin çocuklarının kanı üzerine siyaset yapmayı bırakın artık.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Şimdi, terör örgütünün temsilcileri DEM sıralarına dönerek söylüyorum: Sizin derdiniz barış değildir, sizin derdiniz cumhuriyetin kurucu iradesiyedir.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sen kimsin be! Sen kimsin!

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Sayın Başkan, müdahale edin. DEM PARTİ ne alaka!

Bütçe hakkında konuş, bütçe hakkında; bütçeyi konuş. Açlıktan utanmıyor musun sen!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Siz "katı ulus" diyerek millet olmanın şerefine dudak büküyorsunuz.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - O kirli ağzına bir daha DEM PARTİ'yi alma!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Siz "yapay sınırlar" diyerek vatan toprağına dil uzatıyorsunuz. Bir de utanmadan "Güney Afrika, Kolombiya, İrlanda, Filipinler örnekleri barışın yoludur." diyorsunuz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Zehirli dilinizle barışa balta vurmaya çalışıyorsunuz. Bir avuçsunuz, milyonlarca insan barışı destekliyor. Siz burada zehirli dilinizle konuşmaya devam edin bakalım, sonucunuz ne olacak göreceğiz hep birlikte.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Barış size ders olacak.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bu uydurma örnekleri Türkiye'ye model diye pazarlayamazsınız. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler)

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Barış size ders olacak.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Senin tuzun kuru tabii! Sen kürsüden konuşmaya devam et!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bu toprakların her karışı şehit kanıyla sulanmıştır, o nedenle de hiçbir milimetresi ve hiçbir çakıl taşı dahi müzakere masasına konulamaz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Hepsine tanık olan biziz, biz! Sen kimsin ki konuşuyorsun?

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Şimdi iktidara sesleniyorum: Terör sevicilerine bu yüzü veren sizsiniz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Yoksul çocukları ölmesin diye uğraşıyoruz biz! Yoksulların çocuğu ölüyor çünkü!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Onların sözlerini, raporlarını müzakere metni gibi dolaştıran sizsiniz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Zenginlerin çocuğuna bir şey olmuyor.

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Bunlara göz yuman da sizsiniz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - O barış gelecek, gelecek! Senin uykuların da kaçacak, merak etme!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Devlet, terörü ve teröristi aklama tuzağına düşmemelidir. Bu korsan komisyonu bir an önce dağıtın ve sonlandırın.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Uyuyamayacaksınız vallahi, bil yani.

GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT (Van) - Sizin yaptığınız korsanlık, savaş korsanlığı!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - İmralı'ya giden pazarlık seferlerini durdurun. Terör taleplerinden oluşan ihanet metinlerine meşruiyet kazandırmaktan vazgeçin.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Sen kurban ol, kurban; barış için çalışan herkese, bin kere!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Türk milletinin yeminine sadakat borcunuz var. O borcunuzu bir an önce gelip buraya ödeyin. Biz ise o yeminin her kelimesine sadık kalmaya devam ediyoruz ve sonuna kadar da sadık kalmaya devam edeceğiz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Acaba sizi düşmanlığa sevk eden şer odakları kimler? İsrail mi, Amerika mı? Kim?

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Türk milletinin egemenliğini, cumhuriyetin vakarını, devletimizin bölünmez bütünlüğünü son nefesimize kadar korumaya bugün bir kez daha büyük Türk milleti önünde namusumuz ve şerefimiz üzerine ant içiyoruz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Türkiye halkları "barış" diyor, barış!

YAVUZ AYDIN (Devamla) - Yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Gidersin ancak, ancak gidersin.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Bir şey diyeceksen gel buraya söyle; gel buraya söyle, cevabını al.

BAŞKAN - Milliyetçi...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Biraz evvel bir grup başkan... Sayın Oluç, ben Grup Başkan Vekillerine söz veriyorum ama...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Vekil olarak duruyorum burada efendim.

BAŞKAN - Divan bir karar almış, konuşmaların sonucunda Grup Başkan Vekilleri düşüncelerini ifade edecekler.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Direkt sataşma var Sayın Başkan.

BAŞKAN - Biraz evvel de Bülent Kaya oturdu, bizim üslubumuzla ilgili bir açıklama yaptı.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Başkan, "terörist parti" diyor ya!

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - "Terörist" diyor bize!

BAŞKAN - Sonuçta söz verelim biz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Sayın Başkan, doğrudan sataşma olduğu için, partimizin adı verilerek...

BAŞKAN - Doğru, sonuçta değerlendirecekler Grup Başkan Vekilleri.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Ne zaman vereceksiniz?

BAŞKAN - Sayın Usta'ya da söz vermedim, o da söz istedi.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Ne zaman vereceksiniz?

BAŞKAN - Grupların sonunda.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Biraz önce verdiniz, biraz önce verdiniz ama.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Böyle bir şey var mı ya!

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Elâzığ Milletvekili Sayın Semih Işıksver.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA SEMİH İŞIKVER (Elâzığ) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve bizleri ekran başında takip eden aziz Türk milletini en içten dileklerle selamlıyorum.

8 Aralıkta başlayan bütçe görüşmelerimizi yarın itibarıyla tamamlamış olacağız. Tüm bakanlıklarımızın ve bağlı kuruluşlarımızın büyük bir titizlik, sorumluluk ve devlet ciddiyetiyle hazırladığı 2026 bütçesinin ülkemiz, milletimiz ve devletimiz adına hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bütçe yalnızca gelir ve gider kalemlerinden ibaret teknik bir metin değildir; bütçe, devletin, millete ne vadettiğinin, hangi alanları önceliklendirdiğinin ve geleceği nasıl okuduğunun en açık belgesidir. Bu yönüyle bütçe aynı zamanda bir irade beyanıdır. Bütçe hakkı ise yasama organının en temel yetkilerinden biridir; millî iradenin kamu kaynaklarının nasıl kullanılacağını denetleme, yönlendirme ve onaylama gücünün bir tezahürüdür; bu hak denge ve denetim mekanizmasının bel kemiği, demokratik devlet anlayışının vazgeçilmez bir unsurudur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler bütçeye milletimizin beklentileri ile devletimizin yüksek hedefleri arasında kurulan stratejik denge penceresinden bakıyoruz. Bu anlayışla değerlendirildiğinde, 2026 bütçesi istikrarı önceleyen, icraata dayanan, kalkınmayı merkez alan, dezenflasyon sürecine katkı sunan ve küresel riskleri öngörerek hazırlanmış gerçekçi bir bütçedir. Bu çerçevede, Milliyetçi Hareket Partisi Meclis Grubu olarak 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'ni bütüncül olarak olumlu buluyor ve desteklediğimizi ifade ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri vesilesiyle, seçim bölgem olan aziz şehrimiz Elâzığ'ın talep ve beklentilerini de yüce Meclisimizin takdirine sunmak istiyorum. Türkiye Yüzyılı vizyonu ile uyumlu şekilde Elâzığ'ın da sosyoekonomik gelişmesini sürdürmesi, üretim kapasitesini artırması, modern bir kent kimliğine kavuşması için çözüm bekleyen yapısal sorunları bulunmaktadır. İl merkezimizde kırk yılı aşkın bir süredir faaliyet gösteren çimento fabrikasının şehrimizin gündeminden çıkarılması yönünde Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü iradesi; Sayın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımızın kararlı çalışmalarıyla tarihî bir eşik aşılmış durumdadır. Bu gelişme Elâzığ'da yalnızca bir çevre sorununun çözümü değil aynı zamanda şehircilik anlayışımız adına yeni bir dönemin de başlangıcıdır.

Uzun yıllardır kronikleşmiş olan Uluova ve Kuzova Sulama Projeleri, özellikle 2022 yılı sonrasında sağlanan yatırımlarla tarım ve hayvancılığımız açısından bir dönüm noktasına dönüşmüştür. Bu projelerin 2026 yılı ödeneklerinin artırılarak revize edilmesi ve artık Elâzığ'ın gündeminden sulama projeleri problemlerinin tamamen çıkarılması şehrimizin ortak beklentisidir.

Değerli milletvekilleri, 24 Ocak 2020 tarihinde Elâzığ merkezli yaşanan deprem felaketinin ardından devletimiz tüm imkânlarını seferber etmiş ve bugün itibarıyla 35 binin üzerinde konutu Toplu Konut İdaresi eliyle inşa ederek hak sahiplerine teslim etmiştir. Vatandaşlarımız bugün güvenli, huzurlu ve modern yaşam alanlarında devletine dua ederek hayatını sürdürmektedir. Ancak deprem sonrası, il merkezimizde yer alan 19 mahallemiz, yıkım sonrası oluşan boşluklar nedeniyle hâlen metruk bir görüntü arz etmektedir. İnsanımızın bireysel imkânları bu dönüşüm için yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle, bu mahallelerimiz için özel bir destek mekanizmasının hayata geçirilmesi ve Bakanlığımızın sürece doğrudan müdahil olması büyük bir önem taşımaktadır.

Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekilleri; 1934 yılında faaliyete geçen ve bugün şehrimizin güneyindeki 3 büyük mahallenin ortasından geçen demir yolu hattı, şehrimizin bütünlüğünü bozmakta, kentsel gelişimi sınırlandırmakta ve Elâzığ'ın büyüme aksını tıkamaktadır. İl merkezindeki bu hattın güzergâh değişimi Elâzığ'ın modern kent kimliği için yeni bir başlangıç

olacaktır. Ayrıca, kuzey ve güney istikametlerini, Trabzon ve İskenderun limanlarını birbirine bağlama kapasitesi olan Pertek Köprüsü de 2026 yılı içerisinde projesi tamamlanarak yatırıma hazır bir hâle getirilecektir. Onun da takipçisi olacağımızı bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımız tarafından yayımlanan Sosyoekonomik Gelişmişlik Endeksi (SEGE) raporları incelendiğinde, Elâzığ'ımızın 2011 yılında 36'ncı sıradayken 2025 itibarıyla 47'nci sıraya kadar gerilediği görülmektedir. 2020 Elâzığ ve 2023 Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında yatırım teşviklerinde ciddi oranda düşüşler yaşanmış, ihracat ve ekonomik göstergelerde yavaşlama meydana gelmiştir. Bu noktada, 29 Mayıs 2025 tarihli ve 9903 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla yürürlüğe giren yeni teşvik sistemi son derece kıymetlidir. Özellikle Yerel Kalkınma Hamlesi Programı'nın yerel dinamiklerle yeniden istişare edilerek yapılandırılması Elâzığ'ımız için tarihî bir fırsat olacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; devletimizin yükünü omuzlayan memurlarımız ve bir ömür bu millete hizmet etmiş emeklilerimizin beklentilerine de bütçe görüşmeleri vesilesiyle değinmek istiyorum. Hayat pahalılığı ve enflasyon baskısı sabit gelirli kesimlerimiz üzerinde bugün daha da ağır hissedilmektedir. Bu süreçte memur ve emeklilerimizin alım gücünü koruyacak ek iyileştirmelerin yapılması sosyal denge açısından da çok önemli bir ihtiyaçtır.

Ayrıca, uzun süredir bekleyen ve bir beklenti hâline gelen 3600 ek gösterge düzenlemesinin kapsayıcı ve adil bir anlayışla tamamlanması kamu çalışanlarımız için hakkaniyetin bir gereğidir. Bu düzenleme sosyal devlet anlayışımızın da somut bir tezahürü olacaktır.

Değerli milletvekilleri, esnaf ve sanatkârlarımız Ahilik geleneğinden beslenen Türk toplum yapısının temel direği konumundadır. İlimizde deprem sonrası zor şartlar altında ticaretini sürdürmeye çalışan yaklaşık 18 bin esnaf ve sanatkârımız bulunmaktadır. Esnaf ve sanatkârlarımızın vergilendirme konusunda kolaylık görmesi ve uygun koşullarda krediye erişimlerinin artırılması temel beklentimizdir. Elâzığ jeopolitik ve jeostratejik konumu itibarıyla afet dönemlerinde de çevre illere lojistik destek sağlayabilecek güçlü bir konumdadır. Bu nedenle, AFAD bünyesinde Elâzığ lojistik köyünün kurulması bölgesel ölçekte stratejik bir zorunluluk olarak önümüzde durmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizde şehrimin talep ve beklentilerini aktarmanın yanında, devletimizin eliyle yapımı gerçekleşen ve hayat bulmasını çok kıymetli bulduğum bir yatırımdan bahsetmek istiyorum: Elâzığ'da 855 dekar alanda 61 farklı işletmede toplam 10 bin büyükbaş besi hayvanının yetiştirilebildiği ve Doğu'nun en büyük biyogaz tesisine sahip olması hasebiyle kendi enerjisini kendi üretme kabiliyetine sahip 1.250 kişiye istihdam sağlayacak olan Besi Organize Tarım Bölgesi 2026 yılı Ocak ayında hizmete açılacaktır.

Tarım Bakanımız Sayın İbrahim Yumaklı Beyefendinin şahsında Tarım Reformu Genel Müdürümüze ve Besi Organize Tarım Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanlığını ifa eden Elâzığ Valimiz Sayın Numan Hatipoğlu'na, yine, bu güzel hizmetin devreye alınması hususunda emek veren, alın teri döken emekçi kardeşlerimiz adına da Besi Organize Tarım Bölgesi Müdürü Alper Kılbitmez Bey'e sizlerin huzurunda teşekkürü borç biliyorum. Şehrimize, ilimize, hemşehrilerimize hayırlı ve uğurlu olsun.

Yine 2025 yılının son konuşması olması hasebiyle de ilimizin ve hemşehrilerimizin huzur ve güvenliğini sağlayan bütün kolluk kuvvetlerimize, güvenlik güçlerimize de Sayın Valimizin, Emniyet Müdürümüzün, İl Jandarma Alay Komutanımızın şahsında teşekkür ediyor, hem yaklaşan yeni yılımızı hem de 2026 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin hayırlara vesile olmasını buradan ifade ediyor, Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum. Sağ olun, var olun. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Işıkver.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Sayın Başkanım, biraz önce bir şey söylediniz, ben ona katılmadığımı ifade etmek istiyorum. Dediniz ki: "Laf atan vekiller tekrar vekil olamıyor." Yalnız burada bir örnek var, Sayın Spor Bakanı Meclisin en çok laf atan milletvekili, şimdi Bakan oldu. Bunu takdirlerinize sunmak istedim efendim. (CHP sıralarından gülüşmeler)

BAŞKAN - Yanıldım. Çok teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Semra Çağlar Gökalp.

Buyurun Sayın Gökalp. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; günlerdir Komisyonda ve şimdi de Genel Kurulda görüştüğümüz bütçe, iktidar için yalnızca bir mali plan olabilir ancak bizler için bu ülkenin hangi yoldan yürüyeceğini gösteren tarihsel bir tercihtir ve ne yazık ki önümüzdeki bu tablo açıktır. 2026 bütçesi; adaleti, özgürlükleri, demokrasiyi ve toplumsal barışı büyüten bir bütçe değildir. Biz isterdik ki dönemin ruhuna uygun, toplumun ihtiyaçlarına cevap veren bir bütçeyi burada biz de hep birlikte destekleyelim ve gelecek vizyonunun başlangıcını 2026 bütçesiyle hep birlikte onaylayalım. Ancak yine bu beklentilere bu bütçede bir cevap bulamadık. 2026 bütçesi borçla ayakta duran, faizle nefes alan, dar siyasi menfaatleri toplumsal ihtiyaçların önüne koyan bir anlayışın ürünüdür. Türkiye ekonomisi bugün bir borç ve faiz rejimiyle yönetiliyor. 2026 bütçesinde faiz giderleri 2 trilyon 742 milyar TL'ye ulaşarak bütçenin yaklaşık yüzde 14,5'ini tek başına yutmakta. Yani halktan toplanan her 100 liranın 15 liraya yakını faize gidiyor. 2026 bütçesinde gelecek yıl iç borçlanma 5 trilyon 344 milyar liraya ulaşacak. Yılın sadece ilk iki ayında iç borç ve faize 1 trilyon 183 milyar lira ödenecek.

Bugün kur korumalı mevduat uygulamasında sona yaklaşmakla övünüyorsunuz, sanki bu uygulamayı getiren ve halkın sırtına 60 milyar dolar yük yıkan siz değildiniz gibi. KKM'yle yaptığınız servet transferi yetmiyormuş gibi şimdi de doları tutmak için "carry trade" uygulamasıyla dünyanın en yüksek faizlerinden birini ödeyip bütçenin yani halkın sırtındaki faiz yükünü iyiden iyiye artırıyorsunuz. Bu tablo, iktidarınızın tercihini hangi sınıftan yana yaptığını açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, Ali Şeriatî "Bir ülkede tribünlerden gelen sesler savaşlarda ölen mazlumların sesini bastırıyorsa futbol afyondur." der. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bugün tribünlerde Kürt halkının onuru olan Leyla Zana'ya yönelik aşağılıkça yapılan sözlü saldırılarda bu zihniyet kendisini gösteriyor. Bu şiddet kültürü kendisini Mecliste de hamasi söylemlerde ve iktidarın eleştirileri alkışlarla bastırmaya çalıştığı bütçe savunusunda da göstermektedir. İktidar sıralarından bağırış çağırışlar, alkışlar yükseldikçe borç gizleniyor, adaletsizlik örtülüyor, yoksulluk normalleştiriliyor.

Sayın milletvekilleri, borç yalnızca ekonomik bir sorun değildir, toplumsal barışı bozan siyasal bir araçtır çünkü borç arttıkça, yoksulluk derinleştikçe toplumsal tüm sorunlar hayatın her alanına taşınmaktadır. Toplumsal çürüme ile yoksulluk ve borç sarmalı aynı madalyonun iki yüzüdür. Cumhuriyet tarihi boyunca güvenlikçi zihniyetle yapılan yanlış bütçe tercihleri yaralı bedeni kanatmaya devam etmektedir. Burada görüştüğümüz bütçe tercihleri de tarihte yanlış iliklenen bu düğmenin devamı niteliğindedir. Bugün bu yanlışın bedelini en ağır şekilde toplumun tüm kesimleri ödüyor.

Sayın Bakan, gençler işsizlik ve geleceksizlik kısılcıdadır ancak buna rağmen, gençliğe dair bütçe tercihleri genç nüfusun büyüklüğüyle kıyaslandığında son derece yetersizdir. Gençler ya borçla okuyor ya da okuyamıyor, barınamıyor, beslenemiyor, güvenceli iş bulamıyor. Borçlandırılmış bir gençlik siyasal olarak da susturulmak isteniyor.

Bu bütçenin belki de en karanlık, en utanç verici sonucu artan genç intiharlarıdır. Bu ülkede gençler artık yalnızca yoksul değil yaşamdan da sistematik olarak koparılmaktadır. Bu intiharlar yoksullukla, borçla ve umutsuzlukla kurulmuş bir düzenin cinayetleridir. Daha geçen yıl açıklanan bir veride Bitlis suç oranı en düşük iller arasında yer alıyordu. Oysa sadece son bir yılda artan intiharlar ve şiddet vakaları Bitlis'in gündeminden düşmüyor. Bu artış, iktidarın ne istatistiklerinde ne de gündeminde var çünkü yoksul gençlerin ölümü bu sistem için sessiz bir ölümdür. Bu intiharlar aynı zamanda toplumsal çürümenin de alarmıdır. Bu sistem, başarısızlık duygusunu gençlerin zihinlerine ekerek özgüven duygularını da zehirlemektedir. Oysa başaramayan gençler değil bu sistemin ta kendisidir. Bu ölümlerin siyasi sorumluluğu vardır. Yoksulluğu yöneten, borcu kutsayan, toplumsal barışı erteleyen bu iktidar, genç intiharlarının da sorumlusudur.

Sayın milletvekilleri, çocuklar ise bu bütçenin en görünmez mağdurlarıdır. Bu sistemde bebekler dahi borçla doğuyor. Biz eğitim ezbere dayalı değil uygulamalı olur diyoruz, iktidar bundan MESEM gibi yapılarla çocukları işçileştirmeyi anlıyor. Biz beslenme ve sağlık hakkı diyoruz, iktidar dönüp kantin ve yemekhaneleri özel sektöre ihale ederek çocukları piyasanın insafına bırakıyor. Gençlerin ve çocukların hakları bütçenin dipnotu değil merkezidir. Unutmayalım ki bugünü onarılamayan bir toplumun yarını da olmaz. Bu nedenle, gençler ve çocuklar için adalet, eşitlik ve onurlu yaşam talebi geleceğe dair bir temenni değil bugünün acil ve ertelenemez sorumluluğudur.

Kadınlar açısından yaşanan tablo, bilinçli olarak kurulan bir eşitsizlik rejiminin tablosudur. Bu yılı "Aile Yılı" olarak ilan eden iktidarın aileden tek anladığının kadını eve hapseden politikalar olduğu bu vesileyle anlaşılmıştır. Kadın, bu "Aile Yılı"nın öznesi değil çocuk doğurmakla yükümlü bir nesne konumundadır. Kadınların istihdama özgür ve güvenceli katılımı için değil eve bağımlılığını pekiştiren destekler için bütçe ayrılmaktadır. Bu düzende yoksulluk, kadınların yaşam alanlarını daraltan, özgürlüklerini törpüleyen, yaşamına kasteden bir denetim aracına dönüşmektedir.

Ve engelliler... Engelli yurttaşların çözüm bekleyen binlerce hayati sorunu bu bütçenin hangi kaleminde, hangi önceliğinde yer alıyor diye sormak istiyorum. Bu bütçe kitapçığında, engellilerin yaşamına açılan binlerce pencereden neredeyse hiçbir görünür değil. O pencerelerden yalnızca birine, engelli bakımevlerine baktığımızda ise karşımıza çıkan tablo devasa bir sosyal krizdir. Bakımevleri bugün yalnızca yetersiz değil şiddetin, ihmalin ve denetimsizliğin mekânlarına dönüşmüş durumdadır. Şunu açıkça sormak zorundayız sayın vekiller: Engelli çocuklara ve gençlere güvenli, sağlıklı ve onurlu bir yaşam ortamı sunamayan bir devletten hangi adaleti, hangi vicdanı, hangi toplumsal barışı üretmesini bekleyebiliriz?

Öyleyse sorumluluk neye çağırır? İlk önce tarih okumamızın dürüstçe ve objektif olması gerekir. Yanlış iliklenen düğmeyi görmek için aynaya bakabilmeliyiz. Tarihsel hatalarımızı örtmek değil üzerlerini açıp onarmak görevimizdir. Yüzleşme temelli yeni bir tarih okuması, bize hakikat ve toplumsal barışın anahtarını verecektir. Faiz ve borç merkezli bütçe anlayışı terk edilmelidir. Kamu kaynakları halkın ihtiyaçlarına göre yönlendirilmelidir. Silahlanma ve güvenlik harcamaları azaltılmalı, bu kaynaklar eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlere aktarılmalıdır. Savaşın değil barışın bütçesi yapılmalıdır. Demokratik çözüm ve toplumsal barış bütçenin merkezine alınmalıdır. Gençler için güvenceli yaşam politikaları hayata geçirilmelidir. Borçsuz eğitim, ücretsiz barınma, kamusal istihdam ve psikososyal destek mekanizmaları kurulmalıdır. Çocuklar için parasız ve nitelikli kamusal hizmetler güvence altına alınmalı, çocuk yoksulluğu ve çocukların işçileştirilmesiyle mücadele edilmelidir. Kadınları özgürleştiren bütçe politikaları uygulanmalı, güvenceli istihdam, ücretsiz kreşler ve şiddetten korunma mekanizmaları kamusal hak hâline getirilmelidir. Engelli yurttaşlara yönelik hizmetler kamusal sorumlulukla yürütülmeli, bakım ve yaşam hakkı piyasaya terk edilmemelidir. Merkeziyetçi değil yerel bütçe politikaları geliştirilerek bölgesel eşitsizlikler giderilmelidir. "Kaynak yok." demeyin çünkü biliyoruz ki sorun kaynakta değil tercihin kendisindedir. Bu bütçe ya borcu ya yoksulluğu ve çatışmayı büyütecek ya da barışı, eşitliği ve onurlu yaşamı. Bizim tarafımız barış, eşitlik ve onurlu yaşamdan yanadır; sizleri de bu tarafta yer almaya davet ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Usta, buyurun.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Önce kim?

BAŞKAN - Adalet uygulayalım, size söz vermedik.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yok, estağfurullah.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben, az önce kürsüdeki hatibin bu terörsüz Türkiye süreciyle ilgili ve Demokrasi, Millî Birlik ve Dayanışma Komisyonuyla ilgili söylediği cümleleri kinadığımızı belirtmek istiyorum.

Bu, ülkemizin, bölgemizin, coğrafyamızın terör örgütlerinden temizlenmesiyle ilgili önemli bir süreç. Sadece Türkiye'nin değil Suriye'nin, Irak'ın hatta Gazze'nin ve Filistin'in kurtuluşuyla ilgili önemli bir süreç. Meclisteki Komisyona katılmayıp gerçekleri saptırarak bunu bir polemik malzemesi, bir siyasi rant hâline getirmelerini ve asıl toplumu bu şekilde zehirlemeye çalıştıkları için kendilerini kınıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, buyurun.

9.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın 227 sıra sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerinde İYİ Parti Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de aynı şekilde grubumuza sataşan hatibe birkaç şey söylemek istiyorum.

Şimdi, öncelikle, DEM PARTİ'nin raporu için söylediklerinin gerçeği yansıtmadığını ifade edelim. Raporu anlamamışlar, okuduklarından da emin değilim, şimdi çarpıtıp algı oluşturmaya çalışıyorlar. Raporumuz, bugüne kadar söylediklerimizin yazıya dökülmüş, yol haritasını içeren, Kürt sorununun demokratik çözümüne dair sözlerle, cümlelerle doludur; bu bir.

İkincisi: Biz bu ülkede gerçekten "Hiç kimse ölmesin, gençler toprağa düşmesin, barış olsun; Kürt ve Türk halkları eşit, özgür, bir arada, ortak vatanda yaşasın." diye söz kuruyoruz, siyaset yapıyoruz, mücadele ediyoruz ama görüyoruz ki Kürt ve Türk barışını engellemek isteyen süreç karşıtları var. "Peki, bu süreç karşıtlarının arkasında kim var?" diye bakmak gerekmez mi? Bizce bakmak gerekir. Açık ve net söyleyelim: Bu süreç karşıtlarının arkasında norm dışı devlet odakları olduğu açık ve nettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Son bir dakika veriyorum.

Buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Bölgedeki bazı uluslararası güçlerin istihbarat örgütlerinin olduğu açık ve nettir. Kürtler hak sahibi olmasın diye 7/24 dövenlerin olduğu açık ve nettir. Ama söyleyelim; kandan, gözyaşından, Kürt düşmanlığından beslenen bu odaklara eyvallahımız yoktur. Biz bu ülkede, ne olursa olsun, halkların eşitliği, özgürlüğü, Kürt sorununun demokratik çözümü, sadece Türkiye'de değil bölgede büyük bir barışın tesis edilmesi için 7/24 çalışmaya; sözümüzü, cümlemizi de bunun için kurmaya devam edeceğiz. Kürtler bu ülkenin eşit ve özgür yurttaşları olacaklardır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Sayın Kavuncu, buyurun.

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta ile Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Aslında bütün bu tartışmalarda bir zihniyetin tezahürünü de görüyoruz biz.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Evet, evet; sizin Kürt düşmanlığınızın da...

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Kendileri gibi düşünmeyen, kendileri gibi hissetmeyen, kendileri gibi olaylara yaklaşmayanları dinlemeye tahammül edemeyen bir kafa var.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Kendinizi anlatıyorsunuz! Kendinizi anlatıyorsunuz!

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Leyla Şahin Usta, mesela, bize bin tane hakaret yapıldı, bir gün ağzınızı açıp da herhangi bir cümle kurduğunuz biz duymadık. Sizin için önemli olan, sizin gibi düşünülmesi, sizin dışınızda düşünceye sahip hiç kimseye tahammül edemiyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ya, ben bir sürü hakarete cevap veriyorum ya; Meclis Başkan Vekilleri bile "Yeter artık!" diyor yani.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sonra da demokrasiden, barıştan, konuşmaktan, insan haklarından vesairenden bahsediyorsunuz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Lafları keseceksiniz, küfredeceksiniz, suçlayacaksınız, susmamızı bekleyeceksiniz!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sen kendi hatibinin söylediklerine bak bence!

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Şimdi, bize... Ya, artık şu dili bırakın ya! Yani "Kandan besleniyor..."

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Siz kandan besleniyorsunuz, asıl siz kandan besleniyorsunuz!

AYTEN KORDU (Tunceli) - Kandan besleniyorsunuz tabii ki!

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Arkadaş, bak, biz burada düşüncelerimizi söylüyoruz. Şiddeti beslemek nasıl olur, ben size söyleyeyim: Mesela Çetinkaya'da 12 sivil vatandaşımızı katletmiş ve cezaevinden çıkmış bir teröristi DEM PARTİ il ve ilçe teşkilatlarında konuşturur...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, son bir dakikayı veriyorum.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - ..."Bu devlete, bu faşist devlete biz entegre olmayız." dedirttiirseniz bu dil işte zehirli ve şiddeti isteyen bir dildir. Ya, ne istiyorsunuz? Kalkalım "Harikasınız ya, muhteşemsiniz, harika işler yapıyorsunuz..."

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Teşekkür mü edeceğiz?

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Siz ne istiyorsunuz, siz, siz? Siz ne istiyorsunuz?

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bu nasıl bir despotluktur ya! Biz fikirlerimizi söylemeye devam edeceğiz.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Kaç bin kişi daha ölsün istiyorsunuz?

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Ağzımızı bantlarsanız da kilit vursanız da elimizden geleni sonuna kadar yapacağız, hele de bu kafaya karşı.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226) (Devam)

2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227) (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ KARAOKA (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı ve tabii ki Uşaklı hemşerilerimi saygıyla selamlıyorum.

Nazım Hikmet "Yaşamak şakaya gelmez." derken boşuna söylemedi çünkü yaşamı ciddiye almak demek özgürlüğü, adaleti, eşitliği, insan onurunu ciddiye almak demektir ama bugün ülkemizde yaşam büyük bir ciddiyetle değil tedirginlik ve baskı altında yaşanıyor. Milletvekili Can Atalay cezaevinde, belediye başkanlarımız cezaevinde, Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu cezaevinde; eleştiren gazeteciler, akademisyenler, hak arayan gençler, emekliler, kadınlar cezaevinde ve biz maalesef 2026 bütçesini bu baskı ve hukuksuzluk ortamında konuşmaya çalışıyoruz.

Şimdi size bu bütçeyi tablo tablo anlatmayacağım. Ben AKP döneminde doğmuş, büyümüş gençlerin gözünden anlatmak istiyorum çünkü gerçek bütçe rakamlarda değil hayatta görülür. Çocukların tabağında, öğrencinin yurdunda, işçinin mesaisinde, çiftçinin tarlasında ve gençlerin hayalinde görülür. (CHP sıralarından alkışlar) Bir bebeksin "AKP yüzü" dedikleri bir zamanda AKP'nin yirmi yıllık parasallaşmış sağlık sisteminde dünyaya geliyorsun. Annen baban seni heyecanla bekliyor ama sağlıklı bile olsan yaşamın kesin değil. Neden? Her tarafı bebek ölümlerine sebep olan çeteler sarmış, Sağlık Bakanının hastanelerinde bile bebekler öldürülmüş. Şans eseri yaşıyorsun, büyüdün okula başladın; sınıflarını temizleyemeyen, bir öğün yemek veremeyen bir Bakanlığın var. Sarı sendika dışında öğretmenlerimizin hiçbirisi mutlu değil. Sınava hazırlanıyorsun, ter döküyorsun çalışıyorsun, gece gündüz emek veriyorsun; sorular çalınıyor, senin hakkını alıyor genç kardeşim. Bu ülkede çalışkan bir öğrenci olmanın yetmediğini ilk o zaman anlıyorsun. Bu ülkede birini tanımak her şeye yetiyor. Kartal İmam Hatip Lisesi mezunu değilsen işin çok zor, yükselmen mümkün değil. (CHP sıralarından alkışlar) Sınavda 1'inci bile olsan mülakatlarda torpilli biri için eleniyorsun. Diyelim ki okudun, doktor oldun; göğüs, kalp damar uzmanı oldun, Gaziantep'e gittin, Ersin Arslan oldun, göğsünden bıçaklanıp öldürülüyorsun. Maalesef bu sistemde ne ilksin ne de sonsun. (CHP sıralarından alkışlar) Evet, okudun, doktor oldun, "Giderlerse gitsinler." diyen bir Cumhurbaşkanı, para sayma işareti yapan Sağlık Bakanı, "Bunların boğazını sıkın." diyen milletvekilleri bu bütçeyi hazırlıyor. Hemşire, ebe, psikolog, tekniker, diş hekimi; birçok meslekten mezun oldun, atama şansın yok. Neden? Çünkü bütçe yok. Başka bir meslek sahibi olmak istedin ve staj yapman gerekiyor, milletin egemenliğini sağlayan Meclise de kabul aldın ama taciz edilebilirsin. MESEM'e yolun düştü, vallahi billahi ölebilirsin. MESEM'de ölen kardeşlerini protesto yaptın, cezaevindesin. (CHP sıralarından alkışlar) Neden biliyor musunuz arkadaşlar? Bu ülkede çocukken ölmek serbest, ölümleri protesto etmek yasaktır çünkü. (CHP sıralarından alkışlar) Neden biliyor musun? Çünkü bu ülkede Millî Eğitim Bakanları kendilerine özel kararnameyle o koltuklarda oturuyor.

Ailenle sofrana oturuyorsun ancak çocukluğun "Bugün de et yok." diyen annenin üzüntüsüyle geçiyor çünkü Tarım Bakanı halka ucuz et getirme yerine Mücahitleri müteahhit yapmış, soyguncuları koruma peşinde. (CHP sıralarından alkışlar) Sebze meyve yiyeceksin, hepsi pestisitli; denetim yok çünkü denetim yapacak gıda mühendislerini atayan bir bütçe yok. Sosyal Güvenlik Kurumu yok, TARSİM'e para yok. Yangın söndürme uçakları -bütçe olmadığı için- alınmadığı için ormanlar kül olmuş. Pikniğe gidiyor, yeşilleri göremiyor, sadece AK PARTİ'lilerin dolarını sevdiğini görüyorsun. Barajda su yok, tarlada ürün yok; denizlerde balık, çiftçilerde hayvan ile süt yok. Neden biliyor musun? Çünkü toprağı geçim kaynağı olarak gören değil madencilere rant olarak görenlerin hazırladığı bir bütçedir. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, biraz daha büyüdün; 18, 20, 23 oldun; biriktirdiğin parayla da yurt dışına gitmek istedin, 11.274 lirayla dünyanın en pahalı pasaportunu aldın. Önce rezil ettikleri dış politika yüzünden vize randevusu alamadın, alsan da ret yedin. Hadi başardın, vizeni aldın; yurt dışına çıkış harcı bin TL; euro olmuş 50, dolar olmuş 43 TL. Evet, bu bütçeyi hazırlayanlar yüzünden bu ülkede genç olmak pahalıdır, yurt dışını görmek pahalıdır, memlekette yaşamak çok pahalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, genç kardeşim, bu ülkede sana ne ucuz? Öğrenci kredin, sağlığın ucuz ve hayatın ucuzdur.

Evet, genç kardeşim, üniversiteyi kazandın, yurda yerleştin, sorunların bitti mi?

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Yurda yerleşti ama. Allah'tan ki yerleşti.

ALİ KARAOKA (Devamla) - Yurtta asansöre binerken ölmek için dua edersin. Yemeklerde yemek yer, zehirlenmemek için şüphede durursun. Geceleri yurduna dönerken "Acaba başıma bir şey mi gelecek?" diye tedirgin olursun. İnternet hızına sabreder, yurt dışındaki akrabalarına bakar derin bir iç çekersin. Evet, aileni ve ülkeni bırakma pahasına artık yurt dışına gitmeyi hayal edersin. Gitmek istemesen bile mecburen yurt dışına gidersin. Peki, neden biliyor musun? Bu ülkenin çocukları eksilerek büyüyor,

hayalleri küçülüyor, hayatları dağılıyor. Neden biliyor musunuz? Saraylarınız büyüsün diye, sizin ihaleleriniz çoğalsın diye, vatandaş değil yandaş kazansın diye, çeteleriniz artsın diye, en önemlisi de pudracı gençleriniz mutlu olsun diye. Evet, bu ülkenin tüm çocukları adına size yazıklar olsun diyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Size de yazıklar olsun!

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Size yazıklar olsun! Biraz da İstanbul'dan bahset. İstanbul'dan bahset biraz da.

ALİ KARAOBA (Devamla) - Sabret, gelir burada konuşursun, acele etme.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - İmamoğlu'ndan bahset!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Değerli genç kardeşim, sen binmediğin uçaklara, kullanmadığın köprülere, geçmediğin otobanlara vergi öderken birilerinin yani saraydakinin uçak sayısı artıyor.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - İmamoğlu'ndan bahset!

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Günde üç saat uyuyor o insan, haberin var mı!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Sen metrobüste, dolmuşta işten eve gidip gelirken tarikat liderlerinin çocukları çakarlı araçla emniyet şeridinden kaçıyor.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Yalan söyleme!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Evet, 2013'ten bu yana Ankara-İzmir yüksek hızlı trenini yapamayanlar, altın yumurtlayan Demiryollarını bile zarar ettirenler... Evet, bu bütçeleri Ulaştırma Bakanınız yapıyor.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Yalan söyleme!

ALİ KARAOBA (Devamla) - AKP Türkiye'sinde tatile giderken Kartalkaya'da yanarak ölebilirsin; Dilovası'nda çocuk işçisindir, ruhsatsız iş yerinde yanarak ölürsün; okur, avukat olursun, adliyede hukuk değil rüşvet tarifi görürsün.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Onu İstanbul'a sormak lazım! Size sormak lazım rüşveti!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Adliye emanetinde 75 kilogram altını koruyamadıklarını; uyuşturucu baronu çıkan savcılar, sahte diplomayla başkomiser yapılan torbacıları görürsün. (CHP sıralarından alkışlar) Ne acıdır, otuz beş yıllık diplomayı iptal edenleri görürsün.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Sahte diploma, sahte!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Evet "Uyuşturucuyla mücadele ediyoruz." deyip çıkıp burada konuşurlar. Genç kardeşim, uyuşturucuyla mücadele için herkese 4 TL ayırıyorlar. Canını sıkma, 2 tane sakız satın alabilirsin. İşte, isyan etmekte haklısın çünkü bu bütçe halkın bütçesi değildir; bahis çetelerinin, diploma çetelerinin, yenidoğan bebekleri öldürenlerin, ihracat çetelerinin, depremde çadır satanlarındır. Bu bütçe halkın bütçesi değildir. Umutsuzluğa kapılma genç kardeşim, ne diyoruz biz? "Her derdin vardır bir çaresi, onun da adı Cumhuriyet Halk Partisi." (CHP sıralarından alkışlar)

Son olarak, Uşak'tan bahsetmek istiyorum. Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı özel uçağıyla gelebilir, bakanlar bizim havalimanına özel uçağıyla gelebilir; tarifeli uçakla Uşaklı hemşehrilerim uçamaz. Neden? Çünkü havalimanımız kapalı. Bakın, stadyum sözü verdiler, her seçimde anlatıyorlar, bitiremiyorlar. 6 kilometrelik çevre yolunu tamamlayamadılar.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yapacağız.

ALİ KARAOBA (Devamla) - Uşak susuzluk içerisinde, yıllardır söyledikleri Gökkaya ve Zep Barajı'nı yapamıyorlar.

Değerli Uşaklı hemşehrilerim, AK PARTİ döneminde Uşak üvey evlat oldu. Ben buradan söz veriyorum, Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında Uşak hakkını alacak. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Evet, Uşak hakkını alacak.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - AK PARTİ'den önce Uşak köydü, köy!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Hiç bağırmanın, gerek yok, çatlamana gerek yok; bir sokağa çıkın, utanacaksınız, sokağa çıkın.

CAVİT ARI (Antalya) - İsmail Güneş, dinle, dinle! Dinle İsmail Güneş, dinle!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Emekliler için, memur için, işçiler için, kotasını artırmadığınız engelliler için, 60 bin liralık tekerlekli sandalye için 3.500 TL ödediğiniz engelliler için ve en önemlisi de hakkı yenen gençler için size söylüyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sen Dikilitaş'a gittin mi, Dikilitaş'a? Dikilitaş'a gidemiyorsun, altı aydır su yok!

ALİ KARAOBA (Devamla) - En çok da gençler için bu bütçeye "hayır" diyorum.

Sayın İsmail Güneş, 3 dönemdir Uşak Vekilliği yaptın, kendi yolunu bitiremedin, kendi yolunu!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Altı aydır su yok ya, altı aydır!

ALİ KARAOBA (Devamla) - Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, bana sataştı. Başkanım, bir söz...

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Adem Yıldırım.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Ya, altı aydır Uşak'ta su yok, altı aydır. Ali Bey Dikilitaş Mahallesi'ne gidemiyor arkadaşlar, gidemiyor; altı aydır su yok, altı aydır.

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu görüşmeleri kapsamında AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada sadece bütçeyi değil Türkiye'ye karşı yürütülen küresel algı operasyonlarını da hep birlikte konuşacağız.

SERKAN SARI (Balıkesir) - O küresel değil yerel yerel, algı operasyonları yerel.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Son yıllarda, özellikle bazı çevreler, bazı sözde uluslararası kuruluşlar, bazı rapor üretim merkezleri üzerinden Türkiye'ye sürekli sıralama üzerinden parmak gösterilmektedir; âdeta ülkemiz bilimsellikten uzak hazırlanan bu tür raporlar, araştırmalar ve endekslerle hizaya çekilmek istenmektedir. Son dönemlerde bu tarz çalışmaları ülkemizde anketler üzerinde de görmekteyiz. Ne diyorlar? "Adalette şöylesiniz." "Çocuk çalıştırmada böylesiniz." "Tarımda şuradasınız." "İlimde şuradasınız, filmde buradasınız."

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yalan mı?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya, Adem Bey, yalan mı söylüyorsunuz ya, yalan mı söylüyorsunuz?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Ama gerçek anlamda objektif yapılan verileri her zaman biz düstur almışızdır ama adrese teslim, hangi küresel güçlere hizmet ettiği belli olan, dünya tarafından bilinen bu tür endeksleri ayaklarımızın altına aldığımızı ifade etmek istiyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dikkate aldığın bir veriyi paylaştıysan benimle, dikkate aldığın bir veriyi paylaş.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Neden mi? Hele, hele bu endeksler, dünyanın gözünün içine baka baka; kadın demeden, yaşlı demeden, erkek demeden, çocuk demeden soykırım yapan katil siyonist devletin gerisinde bırakılıyorsa asıl bu endeksleri ayaklarımızın altına alıyoruz işte! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - İşinize gelen varsa kullanıyorsunuz ama!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Eğer illaki veri istiyorsanız bizi gelip burada Uganda'yla, bilmem, Zambiya'yla, orayla burayla kıyaslamayın arkadaşlar.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ya, siz kıyaslattınız halkı, siz, siz. Pasaport alamıyorsun, vize alamıyorsun, vize.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Bizi dünyaca güçlü kabul edilen Amerika'yla kıyaslayın, Avrupa devletleriyle kıyaslayın. Gelin, hep birlikte kıyaslayalım; Amerika ve Avrupa'da nasıl görünüyoruz? Amerika'da sağlık hizmetleri erişiminde, kıymetli arkadaşlar, Amerika nüfusunun yüzde 93'ü sağlık erişimine ulaşıyor; Avrupa'da Avrupa nüfusunun yüzde 95'i; Türkiye'de Türkiye nüfusunun yüzde 99'u sağlık erişimine ulaşıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - Evde mi yaptın bu istatistiği!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Barınma hakkına bakıyoruz, bugün Amerika'da 771 bin insan evsiz olarak sokaklarda yaşıyor; 13 Avrupa ülkesinde 1 milyondan fazla insan evsiz olarak sokaklarda yaşıyor.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - TÜİK verisi mi bunlar, TÜİK!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Türkiye'ye geliyoruz, Türkiye'de binde 1; 5.285 kişi sokaklarda yaşıyor; alın size veri, buyurun, hem de objektif, bilimsel.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya, Adem, sen ne anlarsın! Yağmur yağmıyor ama don yağıyor gökyüzünden, don!

CAVİT ARI (Antalya) - Sen nereden öğrendin bunları? Nerede yazıyor, nerede yazıyor bunlar?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Polis şiddetiyle alakalı, 2013-2020 arası polis gözaltı ve operasyonlarında Amerika'da öldürülen insan sayısı 8.767, Avrupa ülkelerinde polis operasyonları ve polis gözaltında öldürülen insan sayısı 488; hani, her zaman örnek veriyorsunuz ya, alın size örnek!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ama yani insan bunu da söylemez ya! İnsan utanır, bu veriyi de söylemez!

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Az mı öldürdünüz, bununla mı övünüyorsunuz? Amerika'dan daha az mı öldürdünüz?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, demokratik siyasala katılım noktasında nerelerdesiniz?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ya, bırak kardeşim orayı! Yağmur yağmıyor diyorum ama don yağıyor, don, don! Buna cevap ver!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Demokratik siyasala katılım noktasında Amerika'da yüzde 58'lerde, Avrupa'da yüzde 55'lerde, Türkiye'de yüzde 88 ve 90'larda. İşte, bak, bu Meclis o demokratik katılımı çok net bir şekilde gösteriyor; alın size veri! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O yüzden milletvekilini tutuklu tutuyorsunuz hâlâ! Can Atalay o yüzden hapisnede! Çok demokratik bir Meclis!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, gelelim başka verilere; bu veriler ortadayken başka yerlerden meşruiyet ve referans aramayın. Bak, Genel Başkanınız gitti, beş dakika görüşmek için... "Bize de bu kadar yapılmaz. Beş dakika görüşecektik, ne var? Ayaküstü de olsa bir görüşseydik çok iyi olur." dedi.

CAVİT ARI (Antalya) - Dakikalarca Putin'in kapısında bekletiliyorsun! Sayın Vekilim, dakikalarca kapıda bekletti, sen neden bahsediyorsun!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Ne oldu? Referans almaya gittiniz. Ne diyorsun o İşçi Partisine? "Sen nasıl olur da Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la görüşürsün, benimle görüş." diyorsun. Sizin anlamadığınız nokta şurası arkadaşlar: Avrupa'daki İşçi Partisinin Türkiye'deki karşılığı siz değilsiniz, AK PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Avrupa'daki İşçi Partisinin karşılığı bizim, oradaki sizin karşılığınız da statükocu olan partilerdir, ırkçı olan partilerdir; onun ayırımını yapmamızda fayda var.

Evet, kıymetli arkadaşlar, şimdi, gelelim veriye; hani "veri" diyoruz ya, tabii, bütçeyi konuşuyoruz, çok basit bir şekilde ben ifade edeceğim. Nedir bu? Arkadaşlar, bakın, 2001 yılındaki bütçemizin dolar bazındaki görüntüsü, 2001 yılında 61 milyar dolarmış; 2026'yı hep beraber burada yapıyoruz -bunlar yaklaşık rakamlar, kusura takılmayın, takılanlar olur- 500 milyar dolar, hesap burada. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EVİRİM KARAKOZ (Aydın) - Dış borcu da anlat, dış borcu!

CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Vekilim, mazot kaç para, benzin kaç para? 2002'de benzin, mazot kaç paraydı? Bize onları anlat.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, ne yapacağız? Bu nereye gidiyor? Gayrisafi millî hasıla 2002'de 240 milyar dolar, şimdi 1 trilyon 600 milyar dolar.

CAVİT ARI (Antalya) - Bunları göstermeyi bırak da gerçeklerden bahset biraz!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Nereye gidiyor bu paralar? Bakın, bu paraların nereye gittiğini söyleyeyim.

CAVİT ARI (Antalya) - Benzin, mazot olmuş 60 lira, 60!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Aha, bak, buraya gidiyor, buraya. Bak, gördünüz mü? 1 milyon 750 bin yapmışız.

CAVİT ARI (Antalya) - Daha ne, hangi yüzle konuşuyorsun! Benzin, mazot olmuş 60 lira! Nerede yaşıyorsun!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Paralel evrende, paralel evrende!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, siz ne yapmışsınız? Arkadaşlar, siz ne yapmışsınız? Bakın, siz ne yapmışsınız? "Bedava yapacağız." dediğiniz İSPARK'ı almışsınız, yüzde 3.500 zam yapmışsınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Benzin, mazot olmuş 60 lira! Sen bedava mı alıyorsun benzini, mazotu!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, ne yapmışsınız? "Allah'ın suyundan para mı alınır? Su hakkı insan hakkı." demişsiniz.

CAVİT ARI (Antalya) - Dünyadan haberin yok senin!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Ne yapmışsınız? Bak, görüyor musun, elektrikten fazla hâle getirmişsiniz. Arkadaşlar, belediyeçilik, iktidara gelmenin demosudur. Biz yerel yönetimden iktidara geldik; vatandaşlar sizi denedi, sınıfta kaldınız arkadaşlar, bunu kabul edin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) - İşte, kabul ettin, CHP iktidara geliyor.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Kaldınız, kaldınız! Buraya gelip "saray, saray" diye tutturuyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) - "İstanbul'u kaybeden iktidarı kaybeder." diyen Sayın Cumhurbaşkanındır.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Sarayın bütçesi 16 milyar ya, arkadaşlar, 2026 sarayın bütçesi 16 milyar.

CAVİT ARI (Antalya) - İstanbul'u biz kazandık, iktidarı da kazanacağız! Var mı diyeceğin?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Sizin İstanbul'da Cebeci'den cebe indirdiğiniz paranın bedeli 31 milyar ya, 2 katı! Bundan utanın ya! Bundan utanın, utanın! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Sonra kalkacaksınız, konuşacaksınız.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Hadi oradan!

SERKAN SARI (Balıkesir) - Yalan söyleme ya!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Haddini bil de konuş!

CAVİT ARI (Antalya) - Yalan yanlış konuşma!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Bizim Sinop'ta füze denememizde balığın psikolojisini düşünüyorsunuz ama geliyorsunuz, Arnavutköy Mavi Göl'de balıkları öldürüyorsunuz -bakın buraya hafriyat yapmış- doğa katliamı yapıyorsunuz, doğa katliamı!

CAVİT ARI (Antalya) - Sigorta borçlarınızı biz ödüyoruz be! Vergi borçlarınızı biz ödüyoruz; sigorta, vergi borçlarınızı biz ödüyoruz; ne konuşuyorsun!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Bütün İstanbul'u katlettiniz!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Biz sizin derdinizin balık olmadığını biliyoruz; aynen derdinizin, meselenizin ağaç olmadığını bildiğimiz gibi. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Vay, vay, vay!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, başka ne yapıyorsunuz arkadaşlar? Havadan sudan vaatlerle belediyeye geldiniz, şimdi sudan bahanelerle belediyede kalmak istiyorsunuz; hepsi bu. Millet bunu yemez, yemiyor. Gördük işte İstanbul iddianamesinde. Arkadaşlar, bakın, İstanbul iddianamesi açıklanınca siz burada, masumiyet karinesi nedir, onu hatırladınız.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ayıptır, ayıptır, ettiğin yemine bağlı kal! Ayıptır, bir de avukatsın ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, bir de avukat olacaksın, avukat! Sen bir de avukat olacaksın, daha duruşma başlamamış, ortada verilmiş bir hüküm yok; sen nasıl avukatlık yapmışsın böyle!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - İstanbul iddianamesi ortaya çıkınca, lekelenmeme hakkı nedir, onu hatırladınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Daha ortada duruşma olmamış, ifade verilmemiş daha!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Oysa, 17-25 Aralığın yıl dönümündeyiz, 17-25 Aralıkta henüz iddianame açıklanmadan bile grup toplantılarınızda, mitinglerde utanmadan sıkılmadan hukuku ayaklar altına alıyordunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Yeminine bağlı kal, yeminine!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ne oldu 17-25, yargılandı mı? Ne oldu 17-25?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Orada FETÖ tarafından kumpasla oluşturulan -kumpas olduğu ispat edilen, TÜBİTAK tarafından ispat edilen- ses kayıtlarını, montaj kayıtlarını yayınlıyordunuz.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tabii, tabii!

CAVİT ARI (Antalya) - İşine gelmedi mi "Kumpas!"

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Sizi gidi montajcılar, sizi!

CAVİT ARI (Antalya) - İşine gelmedi mi "Montaj!"

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Montaj yapıyordunuz, montaj! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Gerçek montajı son seçimde siz yaptınız, ne çabuk unuttunuz!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Montajı siz çok iyi biliyorsunuz! Cumhurbaşkanı bile söyledi.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Peki, ne var? İstanbul'da...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Vekil, ettiğin yemine bağlı kal!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Arkadaşlar, İstanbul'da ne var biliyor musunuz, İstanbul'da? (AK PARTİ sıralarından "Hırsızlık, çöp var!" sesi)

CAVİT ARI (Antalya) - Bize bıraktığınız enkaz var İstanbul'da, ne olacak!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - 143 eylem var, 143 eylemde 190 da suç var.

CAVİT ARI (Antalya) - Yirmi beş yıldır İstanbul'a verdiğiniz zarar var, İstanbul'a yarattığınız travma var!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Neymiş bu suçlar? 50 defa rüşvet, 5 defa irtikap, 8 defa rüşvete teşebbüs, 11 defa suç gelirlerini aklama, 40 defa kamu kurumlarının zararına dolandırıcılık... (AK PARTİ sıralarından "Ooo!" sesleri)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bunun bir anlamı yok, sen çok iyi biliyorsun!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - ...ihaleye fesat karıştırma, kişisel verileri ele geçirme, yayma, verme, evrakta sahtecilik, Maden Kanunu'na muhalefet, Orman Kanunu'na muhalefet, çevre kirliliğine neden olma, Vergi Usul Kanunu'na muhalefet, halkı yanıltıcı bilgiyi yayma. Peki, ne olmuş?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ne olmuş?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ne olmuş? Söyle, ne olmuş?

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, Hocam, sen avukatsın.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Adem Vekil, bari sen yapma; avukatsın ya, avukat! Avukatlık Yemini'ne bağlı kal. Ayıptır ya!

CAVİT ARI (Antalya) - Mahkeme karar vermedi, ortada herhangi bir karar yok, sen nasıl mahkûm edersin insanları? Nasıl mahkûm edersin insanları?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Hani "Delil yok." diyorsunuz, ne var? İtirafçılar var, taraf beyanları var, bilirkişi raporları var, ihale dosyaları var, MASAK verileri var, MASAK raporları var; vergi raporu, kamera kayıtları, HTS kayıtları, PTS kayıtları var; banka hesapları, dekontlar var; varoğluvar ama sonuçta, çıkacaksınız geleceksiniz buraya, bir taraftan kameraları bantlayacaksınız, ekranları karartacaksınız, diğer taraftan "jammer"la sesi keseceksiniz, Hummer'la parayı taşıyacaksınız, sonra "Gel bizi TRT'de yargıla." diyeceksiniz!

CAVİT ARI (Antalya) - Delilleri çarpıtan da sizsiniz!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ya, o parayı niye bulamadınız! Madem para var, para nerede, para?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Para nerede?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Parayı niye bulamadınız?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Var mı böyle bir şey ya! Var mı böyle bir şey! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Böyle bir dünya yok! 3.900 sayfalık iddianame; ben, iddianame ortaya çıksın, yargılamada...

CAVİT ARI (Antalya) - Hadi çık, cesaretin varsa yargıla! Varsa cesaretin yayınla TRT'de!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Televizyonda yayınlayın, televizyonda, burada değil! Burada değil televizyonda yayınlayın!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - TRT'de, TRT'de!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Televizyonda da yargılansın, nerede yargılanıyorsa yargılansın; ben orada insanların masum olmasından mutluluk duyarım.

CAVİT ARI (Antalya) - Evet, doğrudur, masum, merak etme. Yargılansınlar, sen nasıl peşinen mahkûm edersin insanları! Sen nasıl peşinen mahkûm edersin!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Sibel Hanım, bakın, sizinle cezaevine gittik değil mi? Cezaevindeki bir mahkûm ne dedi biliyor musunuz? "Ben Antalya Büyükşehir Belediyesinin huzurevinden geldim buraya." dedi. Ben ona dedim ki: Ben seni alıp cezaevinden tekrar oraya götüreceğim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Katil adam o ya! 2 kişiyi öldürmüş; pes ya, pes!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - "Allah korusun, ben cezaevinde rahatım, ben huzurevine gitmem." dedi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Alkışlamayın arkadaşlar, 2 kişiyi öldürmüş, adamın akli melekeleri yerinde değil! 2 kişiyi öldürmüş bir adamın lafını burada söylüyorsunuz; Meclisi kirlletmeyin bari, Meclisi kirlletmeyin! 2 kişiyi öldürmüş adam.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Sibel Hanım, bakın, görüyor musunuz, adam bizim cezaevinde sizin huzurevinizden daha rahat dedim. Bunu birlikte yaşadığımız için, anı olarak anlatıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, biraz evvel Sayın Karaoba, Uşak Milletvekilimiz, Adalet ve Kalkınma partisine yönelik son derece şeylerde bulundu. Ben Sayın Usta'ya rica ettim söz talep etmemesi için.

İki maddemiz kaldı, onların sonunda... Sayın Günaydın, rica ediyorum, teşekkür ederim ayrıca.

Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Madde üzerinde şahıslar adına ilk söz Manisa Milletvekili Sayın Tamer Akkal'a aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TAMER AKKAL (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletim; konuşmama başlarken, geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz, kaybı hepimizi derinden üzen Şehzadeler Belediye Başkanımız merhume Gülşah Durbay'a Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına, Cumhuriyet Halk Partisine, Manisalı hemşehrilerimize ve sevenlerine başsağlığı diliyorum. Mekânı cennet olsun.

Bugün görüştüğümüz 2026 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi kâğıt üzerinde rakamlardan ibaret değildir. Bütçe, devletin millete verdiği sözdür. Milletin emaneti olan kaynağın hangi önceliklerle, hangi hedeflerle ve hangi sorumlulukla kullanılacağını gösteren bir pusuladır. Biz bu bütçeyi harcamayı arttırmak için değil milletin hayatını kolaylaştırmak, piyasada güveni pekiştirmek, yatırımın önünü açmak ve üretimi büyütmek amacıyla ele alıyoruz; Türkiye Yüzyılı hedefini de güçlü ekonomi, güçlü toplum, güçlü devlet perspektifiyle; alın terini refaha, iradeyi bağımsızlığa, umudu yarına taşıma kararlılığıyla sahipleniyoruz. Genel bütçe eğitimden sağlığa, tarımdan ulaştırmaya, adaletten güvenliğe kadar devletin hizmet omurgasını taşır. Mesele yalnızca ne kadar harcadığımız değil kaynağı yatırıma ve verimliliğe bağlayarak sosyal destekleri hedefine ve hakkaniyetine oturarak nasıl harcadığımızdır. Kamu hizmetini kesintisiz sürdürmek, israfla mücadeleyi güçlendirmek ve stratejik alanlarda bağımsızlığı büyütmek bütçenin ruhunu belirleyen temel ölçütleridir.

Bugün bütçe konuşmak aslında Türkiye'nin istikametini konuşmaktır. Ülkemiz, aynı anda üç büyük sınavı yönetiyor; küresel ekonomide dalgalanmalar, enerji ve tedarik riskleri; bölgemizde savaşlar, terör tehdidi ve düzensiz göç baskısı; deprem başta olmak üzere afetlerin doğurduğu büyük yeniden inşa ihtiyacı. 2026 yılı bütçesi bu üç başlığı birlikte gözeten, istikrarı koruyan, sosyal adaleti güçlendiren; yatırım, üretim, istihdam çizgisini tahkim eden ve kamu kapasitemizi sahada güçlendiren bir iradenin belgesidir. Bu şartlarda bütçe sadece mali plan değil devlet aklının sürekliliğidir. Türkiye ekonomisi zorlu koşullara rağmen büyüme iradesini korumuştur. Hedefimiz enflasyonu kalıcı biçimde düşürmek, mali disiplini güçlendirmek, verimliliği artırmak, yatırımı ve üretimi büyütmektir çünkü sürdürülebilir kalkınma güçlü sanayi, rekabetçi tarım, nitelikli insan kaynağı ve ihracatla mümkündür. Ekonomi yönetimindeki esasımız öngörülebilirlik ve istikrarla reel sektörü desteklemek, vatandaşın alım gücünü kalıcı biçimde güçlendirmektir.

Sayın milletvekilleri, ben aynı zamanda Türkiye Büyük Millet Meclisi Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu üyesi olarak şunu özellikle vurgulamak istiyorum: Bütçe millî güvenliğin sürdürülebilirliğini sağlayan bir çerçevedir. Güvenlik, artık sadece sınır hattı değildir; siber güvenlik, kritik altyapılara, terörün finansmanından dezenformasyonla mücadeleye kadar geniş bir alanı kapsar.

Terörle mücadele, sahada olduğu kadar finansman ağlarında ve dijital mecralarda yürür. İstihbarat, yalnızca bilgi toplamak değil risk analizi, erken uyarı ve stratejik öngörü üretmektedir. Siber güvenlik ise doğrudan egemenlik alanımızdır. Bu nedenle, 2026 bütçesinde güvenlik kurumlarımızın kapasitesini güçlendiren, teknolojik altyapıyı güncelleyen, yerli, millî çözümleri büyüten yaklaşım stratejiktir. Güvenlik anlayışımızın üç direği nettir: Caydırıcılık, barış ve egemenlik.

Değerli milletvekilleri, bütçenin en temel görevi milletin hayatına dokunmaktır. Dar gelirliyi koruyan, üreticiyi ayakta tutan, gençlere fırsat alanı açan, emekliliği gözetken, deprem bölgesini hızla ayağa kaldıran ve kamu hizmetini sürdüren dengeyi önceliyoruz. Sosyal devlet yalnızca yardım değil eğitimde erişim, sağlıkta kalite, istihdamda fırsat, tarımda sürdürülebilirlik ve şehirlerde direnç demektir. Manisa'mız ise toprağıyla bereketi, sanayisiyle üretimi, insanıyla emeği büyüten bir şehrimiz, Türkiye'nin üretim omurgasıdır. Manisa'da tarım, sanayi ve ulaştırma yatırımlarını birlikte okuduğumuzda tarlayı fabrikaya, fabrikayı pazara bağlayan bir kalkınma çizgisi görüyoruz.

Değerli milletvekilleri, muhalefet bütçeyi çoğu zaman yalnızca eleştiri metni gibi okumak ister. Oysa bütçe hesap kadar vizyon işidir. Üretimi büyüten, yatırımın önünü açan, sosyal dengeyi koruyan, güvenlik ve savunmada stratejik kapasiteyi artıran bir bütçeye "evet" demek Türkiye'nin yarınına evet demektir.

Bu düşünce ve duygularla 2026 yılı bütçesinin ülkemize, milletimize ve Manisa'mıza hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Gaziantep Milletvekili Sayın Melih Meriç'e ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçen yıl olduğu gibi aynı konu üzerinde söz almış bulunmaktayım.

Geçen yılki rakam ile bugünkü rakama baktığımda, geçen yıl iç ve dış borcumuzun toplamı 7 milyar TL'ydi, bu sene bakıyoruz 10 milyar TL yani yüzde 50 artmış. Bu yüzde 50 artışta toplam 3 milyar liralık bir artış var. Peki, bu para nereye gitti? Emekliye mi verdiniz, asgari ücretliye mi verdiniz, üretim yapmak isteyen çiftçiye mi verdiniz, otel odalarında yatmak zorunda olan garibana mı verdiniz? Maalesef hiç kimseye vermediniz. Bu devletin bütçesini, sadece ve sadece yandaşlarınız olan, sermayenin bekçileri olan insanları korumak adına aktardınız ve devam ediyorsunuz; bunun adına da "bütçe" diyorsunuz. Gerçekten, bir halk olarak bugün bu Meclise giremeyen; sıkıntılarını, derdini anlatamayan; iki günden beri kapıda bekleyen bütün derneklere, odalara, sendikalara yüzünüzü çeviremiyorsunuz, çevirecek bir yüz de bulamıyorsunuz çünkü utanıyorsunuz; gerçekten, sizlere yazık diyorum.

Soruyorum: Bu bütçeyle, atama bekleyen öğretmenlerin atamasını mı yaptınız? Staj ve çıraklık mağdurlarının mağduriyetlerini mi giderdiniz? Esnafa söz verdiğiniz, seçimden önce Sayın Cumhurbaşkanının vermiş olduğu 7200 prim gününe döndürdünüz mü? Memur emeklisine ek gösterge ve seyyanen zam mı verdiniz, asgari ücretliye insani şartlarda bir maaş artışı mı sağladınız? Mülakat mağdurlarına son mu verdiniz? Hiçbir şey yapmadınız ve yapmamaya da devam ediyorsunuz.

Bütün bu sorunları nasıl çözüyorsunuz biliyor musunuz? Gündem değiştirerek, algı oluşturarak, tutuklamalarla, gözaltılarla halkı âdeta "cambaza bak" oyunlarıyla oyalıyorsunuz. Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur: "Sizden öncekiler şu şekilde helak olmuştur: Şerefli bir kimse hırsızlık yaptığı zaman hırsız serbest bırakılır, güçsüz bir kimse hırsızlık yapınca da ona ceza verilir." İşte, siz yirmi üç yılda elinizdeki yetkilerle hırsızları şerefli yaptınız, şerefli insanları ise iftiralarla, 4 bin sayfalık iddianamelerle, duruşmaları bile yıllarca sürecektir siyasi davalarla Silivri zindanlarına attınız. Sizlere yazıklar olsun diyorum! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Ama size çok çarpıcı bir gerçeği söylüyorum: Ne yaparsanız yapın işe yaramıyor, artık mızrak çuvala sığmıyor.

Sayın milletvekili arkadaşlarım, size bir örnek vermek istiyorum, eli vicdanında olan tüm milletvekili arkadaşlarıma: Bir belediye başkanı hakkında, bir iş adamı gidiyor, suç duyurusunda bulunuyor "Bana rüşvet verdi." diye. Esnaf gidiyor "İş yeri açma ruhsatı için benden para istedi." diyor. Bu belediye başkanı ne yapıyor biliyor musunuz? Vicdanınız varsa, kalbinizde şu kadar insani değer varsa onu yargılayacakken ve üstelik AK PARTİ ilçe başkanı gidip savcılığa suç duyurusunda bulunduğu hâlde onu korumaya alıyorsunuz. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bugün o belediye başkanını AK PARTİ'ye aldınız. Bu vicdan mı?

CAVİT ARI (Antalya) - Oraya geçtikten sonra da takipsizlik veriliyor, evet.

MELİH MERİÇ (Devamla) - Sizin ilçe başkanınızın savcılığa gidip suç duyurusunda bulunduğu bir belediye başkanını bugün koltuğunuzun altına aldınız. Bu mu sizin adaletiniz? Bu mu sizin insanlığınız? Yazıklar olsun size diyorum! Yazıklar olsun diyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

Devletin hakkını savunacak olan sizlersiniz. Ne oldu? AK PARTİ'ye geçince bu adaletinizin terazisi mi değişti? Bugün bu insanın hakkını savunacakken, Gaziantep'lilerin hakkını savunacakken siz mi korumaya aldınız bunu? Size, AK PARTİ'ye geçince bu insanın bütün davaları bitti mi? Bugün sizin ilçe başkanınızla beraber açılışlara gidiyor, sizin ilçe başkanlarınızla beraber sizin toplantılarınıza gidiyor. Sizlere yazıklar olsun diyorum! Yazıklar olsun diyorum! Yazıklar olsun diyorum! (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAIL GÜNEŞ (Uşak) - İade ediyoruz hocam; iade ediyoruz, iade ediyoruz!

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Vicdanın varsa iade etmezsin! Vicdanın varsa iade etmezsin!

ALİ ÖZKAYA (Aydın) - CHP'de kalırsa iyi, başka yere geçerse yanlış!

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Senin ilçe başkanın savcılığa suç duyurusunda bulunmuş, korumaya alıyorsun!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yani sizde kalsaydı...

ALİ ÖZKAYA (Aydın) - Hırsızlık... CHP'de kalsaydı hiçbir sorun yok.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemi yapacağız.

Sayın Erdoğan Sarıtaş...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Genç kadın işsizliği yüzde 23,7; geniş tanımlı işsizlik ise yüzde 39'un üzerinde. Genç kadınların iş gücüne erişimini artırmak için Bakanlığınızın 2026'da finanse ettiği özgün projeler hangileridir? Bakanlık şu anda gündemde olan yasa dışı bahis skandalına ilişkin gözlemci durumda mı kalacak Sayın Bakan diye sormak istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Öcalan...

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, Genel Kurulu selamlıyorum.

Bu ülkenin birçok problemi var; işsizlik, yoksulluk, yolsuzluk; gençlerin, kadınların problemi var lakin kendi grubunun yarısını kaybetmiş, siyaseti siyasetsizlik olmuş; ağzından çıkan her kelime küfür, hakaret olmuş; barış ve demokrasi sürecini hedef almış, milliyetçiliğin kopyacılığını yapıyor. Hâlbuki yıllardır milliyetçiliğin aslı yanı başlarındadır, kendileri de bu işin kopyasını yapıyor ve bu süreci hedef alıyor; kanın akmasını, ölümün devam etmesini arzuluyor ve bunu da siyaset zannediyorlar. Bu ülkenin barışa, çözüme, kardeşliğe ihtiyacı var.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Bebekleri öldürürken düşünceksiniz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O zaman öldürmeyeceksiniz.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Kusura kimse bakmasın, milliyetçiliğin aslı da buradadır, milliyetçiliğin kopyası yapılmaz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - O zaman öldürmeyecek bebek katili.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kim öldürüyor ya? Kim öldürüyor? Sen istiyorsun ölüm artsın diye.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hadi oradan! Kürt-Türk düşman değil, kallesizsiniz.

ÖMER ÖCALAN (Şanlıurfa) - Küfrü de bırakın. Siyaseti de en üst düzeyde yapın. Bu siyasetsizlikle çökmüşsünüz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ölümün artmasını sen istiyorsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - He, he! Konuş!

BAŞKAN - Sayın Demir, buyurun.

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Başta Ağrı merkez olmak üzere il genelindeki...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Daha çok öldürsünler istiyorsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Konuş! Konuş! Müsaade etmeyeceğiz kardeşim! Etmeyeceğiz!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Parmak sallama!

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI (Batman) - Parmak sallama Selçuk Efendi! Parmak sallama! Konuş, parmak sallama!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Göreceksiniz, müsaade etmeyeceğiz!

BAŞKAN - Baştan alalım, baştan. Sayın Demir, baştan alıyoruz.

Buyurun Sayın Demir.

NEJLA DEMİR (Ağrı) - Başta Ağrı merkez olmak üzere il genelindeki ilçelerde gençlerin düzenli spor yapabileceği; yüzme havuzu, voleybol, basketbol ve futbol sahaları ile halı saha gibi temel spor altyapıları neredeyse hiç ama hiç yok. Bu kapsamda, 2026 yılı için Ağrı merkez ve ilçelerinde gençlerin spor yapabilmesine yönelik bir spor altyapısı yatırım programınız var mıdır? Varsa bunu somut biçimde açıklayabilir misiniz? Söz konusu program kapsamında hangi ilçelerde hangi tesislerin yapılması planlanmaktadır ve bu yatırımlar için ne kadar bütçe ayrılması öngörülmektedir?

BAŞKAN - Sayın Akay...

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Başkanım.

300 milyarlık Bakanlık bütçenizin 59 milyonunu bağımlılıkla mücadeleye ayırmışsınız Sayın Bakan. Uyuşturucu kullanımının gençlere hatta çocuklara kadar indiği ortamda, kırmızı bültenle aranan suç örgütü liderlerinin cirit attığı topraklarımızda bu bütçe yeterli mi? Uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadeleyle ilgili Bakanlık olarak başka neler yapmak istiyorsunuz? Bu bütçeyi artıracak mısınız? On binde 1,9'luk, geçen yıl on binde 2,7'ymiş; geçen yılın bile altında. Bu bütçenin en az yüzde 1,5'lar civarında olması gerekir.

BAŞKAN - Sayın Kaya...

AYKUT KAYA (Antalya) - Sayın Bakan, 2026 yılı için Gençlik ve Spor Bakanlığı bütçesi 300 milyar lira olarak teklif ediliyor. Gençliği koruyucu ve önleyici politikalara ayrılan pay son derece sınırlıdır. Özellikle bağımlılıkla mücadele için ayrılan ödenek yalnızca 59 milyon lira yani toplam bütçenin on binde 2'sidir. Oysa uyuşturucu, sanal kumar ve yasa dışı bahis gençler arasında hızla yayılmaktadır. Size sormak istiyorum: Gençliği bu risklerden korumak için ayrılan bu ödenekle hangi somut hedeflere ulaşmayı planlıyorsunuz? 2026 yılı içinde bağımlılıkla mücadeleye ayrılan payın artırılmasına yönelik bir revizyon veya ek bütçe çalışmanız var mıdır, yok mudur?

Yine, Sayın Bakan, 2026 yılı bütçe teklifinizde Antalya'ya yönelik gençlik ve spor alanında planlanan yeni yatırımlar nelerdir? Özellikle gençlik merkezleri, spor tesisleri, bağımlılıkla mücadele hizmet birimleri ve gençlere yönelik programlar bağlamında Antalya'ya yapılacak somut yatırım ve hizmetleri açıklar mısınız?

BAŞKAN - Sayın Kamaç...

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Diyarbakır ili sahip olduğu zengin kültürel mirasıyla kültür ve turizm açısından stratejik bir konumdadır. Bundan dolayı Diyarbakır Cephaneşi, Çayönü Tepesi Kazısı, Amida Höyük Kazısı, Zerzevan Kalesi, Eğil Kalesi kazı çalışmalarının desteklenmesi ve tamamlanması önemlidir. Bu, hem Diyarbakır'ın hem de Türkiye'nin kültür turizmi açısından önemlidir. Bu kapsamda yapılacak çalışmaların bütçesini artırmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Şimdi soruları cevaplamak üzere Komisyona söz veriyorum.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ SÜLEYMAN ŞAHAN (Yozgat) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sorulara Sayın Bakanımız cevap verecektir.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Evet, teşekkür ediyorum.

Gençlerle ilgili projeler soruldu. Burada, özellikle şunu ifade etmek istiyorum: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber ortaklaşa yürüttüğümüz proje çerçevesinde, geçtiğimiz dönemde 10 bin istihdam sağlayan projeler gerçekleştirdik. Burada yaklaşık 150 tane fabrikanın kurulmasını Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla beraber sağlamış olduk. Yine, gençlerin, özellikle üniversitedeki

gençlerimizin kendilerini ifade edebilmeleri için, hayalini kurdukları projelerini gerçekleştirmeleri için; sosyal, toplumsal değerlerini yükseltmeleri için "ÜNİDES" adını verdiğimiz proje çerçevesinde yani üniversitedeki öğrenci kulüplerini destekleme projesi çerçevesinde geçtiğimiz yıl sadece, 360 milyon gibi bir rakamı öğrenci kulüplerine tahsis ettik ve bu gençlerimiz inanılmaz projeler ortaya çıkardı. Kimisi hasat zamanı çiftçilerle beraber oldu, kimisi çevre çalışmalarında oldu, kimisi köylere gidip okulları boyadılar, okulları yaptılar, kimileri teknoloji projesi yaptı. Dolayısıyla gençlerimizin bu çerçevede aktif bir şekilde katılmasını sağlıyoruz. Yine, bu yıl da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla yaklaşık 1,2 milyar TL'lik bir yatırımı yine gençlerin istihdama katılması çerçevesinde gündeme alıyoruz ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla 50 tane fabrikanın kurulumu ve bu çerçevede de iş istihdamının artırılması noktasında çalışma yürütüyoruz.

Ağrı iliyle ilgili, vekilimizin sorusu: Sporcu fabrikası Ağrı merkezde ihale aşamasında, Tutak ilçesinde yarı olimpik yüzme havuzu ihale aşamasında, Patnos ilçesinde bireysel antrenman salonu ihale aşamasında yani 2026 yılında Ağrı ilçelerinde yaklaşık 6-7 tane projeyi gerçekleştireceğiz. Bunun yanında, tabii, çeşitli spor sahaları ilçelere göre yapılır.

CAVİT ARI (Antalya) - Şu Elmalı'ya verdiğiniz sözü de tutun Sayın Bakanım.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Yine, bağımlılıkla ilgili konuya gelince de tekrar ifade etmek istiyorum: Bizim bağımlılıkla ilgili süreç içerisinde, 12 bakanlıktan oluşan Bağımlılıkla Mücadele Kurulu üyesi olarak Gençlik ve Spor Bakanlığı görev yapıyor. Bizim bütçemizde teknik olarak 59 milyon gözüktüyor ama bizim Bakanlığımızın -biraz evvel de ifade ettiğim gibi- yaptığı çalışmaların büyük bir kısmı hem gençlik merkezlerinde verdiğimiz eğitimler hem yurtlarda verdiğimiz eğitimler, gençlerimize psikososyal destek olarak verdiğimiz eğitimler, bağımlılıkla mücadele için verdiğimiz eğitimler; formatör eğitimleri, Yeşilayla, sivil toplum kuruluşlarıyla beraber yaptığımız eğitimlerin her birinde bağımlılıkla mücadele ana eksenimiz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yüzme havuzu açarak nasıl mücadele edeceksiniz uyuşturucuyla? Yüzerek mi uyuşturucuyla mücadele edeceksiniz?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dolayısıyla biz de farkındayız, gençlerimizi tehdit eden bu süreci yakından takip ediyoruz ve özellikle de bu yıl sadece bağımlılıkla mücadeleyle ilgili araştırma yapan üniversitelerdeki akademisyenlere ve sivil toplum kuruluşlarına ve STK'lere 200 milyon TL civarında bir proje desteği vereceğiz yani sahadayız. Yine örnek vereyim: Bağcılar'da, İstanbul'da, Edirne'de, işte, diğer ilçe ve illerde yapılan mücadelelerde muhtarlarımızla, amatör spor kulüplerimizle, kaymakamlıklarımız ve sivil toplum kuruluşlarımızla beraber çok ciddi şekilde mücadele ediyoruz. Tabii, sporun birleştirici gücüne inanıyoruz, sporun iyileştirici gücüne inanıyoruz çünkü biz de büyüdüğümüz yerde, spora gittiğimiz zaman çocuk enerjisini atıyor, enerjisini gideriyor. Düşünün, bir evde uyuşturucu kullanan bir çocuk var, bir de spor yapan bir çocuk var. Dolayısıyla biz spora teşvik etmek yönünde çaba harcıyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Uyuşturucu kullanan için ne yapıyorsunuz? Onu soruyoruz.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Bizim görevimiz, önleyici... Bu rakam, bizim bütçemizin yaklaşık yüzde 40'ına yakın bir sürecini spor tesisi yaparak, tesisler yaparak, spora teşvik ederek, amatör spor kulüplerimize destek vererek...

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Sayın Bakan, ben size genç kadınları sordum.

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - ...her kademede, her adımda, gençlerimizin uyuşturucudan, bağımlılıktan, kötü alışkanlıktan uzak durması için çaba harcıyoruz. Amatör spor kulüplerimize de teşekkür ederiz, onlar da bu noktada gerekli çalışmaları yapıyorlar.

Antalya'yla ilgili soruya gelince; merkez sporcu eğitim kampının protokolü yapıldı, Manavgat'a spor salonu için protokol yapıldı, ona da başlıyoruz; Kaş su sporları merkezine başlıyoruz, Korkuteli'nde gençlik merkezinin protokolü yapıldı, başlıyoruz; Kemer ilçesinde 4 bin kişilik spor salonu protokolü yapıldı, ona da başlıyoruz; merkezde 2 bin kişilik yurt bitti, yeni 2 bin kişilik yurt için de işlemlere başladık; olimpik havuzumuz da açıldı. Dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanında yaptığımız tesislerde ana amacımız gençlerimizi spora yönlendirmek; ailelere söylüyoruz, Yüzme Bilmeyen Kalmasın Projesi çerçevesinde çocuklarımızı tesislere getiriyoruz.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yüzme bilmeyen kalmasın! Hep yüzemedikleri için oluyor bunlar(!) Yüzemediler diye mi uyuşturucu kullanıyorlar?

GENÇLİK VE SPOR BAKANI OSMAN AŞKIN BAK - Dolayısıyla her adımımız, her şeyimiz gençlerimiz için; gençlerimizin spora yönlendirilmesi, uyuşturucu ve bağımlılıkla mücadelesiyle alakalı. Bu noktada, Türkiye'nin dört bir yanında spor tesisi yapmaya devam ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sağ olun.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Yasin ÖZTÜRK (Denizli), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 38'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyonda yerinde.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 6'ncı madde üzerinde gruplar adına ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık'ın.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir bütçe görüşmelerinin daha sonuna doğru geliyoruz. 23 Ekimde Plan ve Bütçe Komisyonunda başladığımız süreçte 21 oturum yaptık. Sonrasında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda 8 Aralıkta başladığımız bütçe görüşmelerinin bugün 13'üncü günündeyiz. Bakın, on gün sonra yeni bir yıla giriyoruz fakat bu bütçe gösteriyor ki 2026 yılı 2025'ten daha zor bir yıl olacak. 2025, 2024'ten daha zor bir yıl olmuştu, 2024 de 2023'ten daha zor bir yıl olmuştu. Yani her sene, gelen sene giden seneyi maalesef aratıyor. Her sene, bir önceki yıla göre hayat standartlarımız, yaşam standartlarımız düşüyor, yaşam maliyetlerimiz artıyor. Her sene sonunda bir önceki seneye göre borçlarımız maalesef daha da artıyor. Her seferinde söylüyoruz, son yıllarda yapılan bütçelerin hepsi faiz bütçesidir. 2026 bütçesine de baktığımız zaman yine 2026 bütçesi bir faiz bütçesidir.

Şimdi, 2026 yılında faize aktarılan miktar ne kadar? 2 trilyon 742 milyar. Ben bütçe cetvelini aldım, bu 2 trilyon 742 milyarı ödememiz için hangi gelirlerimizi vermemiz lazım, onu bir toplayayım dedim. Bakın, Türkiye'de 255 bin işletme var, bu 255 bin işletme kurumlar vergisi ödüyor. Bu 255 bin işletmenin ödediği kurumlar vergisi toplamı ne kadar? 1 trilyon 741 milyar. Düşünün, 255 bin işletme gece gündüz çalışıyor, kurumlar vergisi ödüyor ve bu ödediği kurumlar vergisi faize yetmiyor, 1 trilyona daha ihtiyaç var. Böyle bir şey olabilir mi? Tüm işletmelerimizin kârlarının vergisi bizim faizimize yetmiyor; ödüyoruz, 1 trilyona daha ihtiyaç var. Tamam, ne yapalım? Baktım, vergi cezaları... Biliyorsunuz, Maliye şu anda esnafımıza, işletmelerimize, sanayicilerimize nefes aldırıyor, kasada oturuyor, kasada; yanına geliyor, kasada oturuyor, hepsi "Esnafa nasıl ceza yazarız?" derdinde. 2026 yılında esnafa, işletmelere 205 milyar 784 milyon ceza yazılacaktı, bütçeye konulmuş. Kurumlar vergisine onu da ekledim, faize yetiyor mu? Yine yetmiyor, faiz lobisi yine alacaklı. Cetvelde başka ne var? Baktım, özel iletişim vergisi var. "Özel iletişim vergisi" dediğiniz ne? Hani şu anda hepimizin cep telefonlarından aylık alınan tutar var ya özel iletişim vergisi... Düşünün bir aileyi; anne-baba, çocuklardan hatta evimizdeki tüm modemlerden alınan vergi, ödemelerden aldığımız özel iletişim vergisi ne kadarmış 2026 yılında? 59 milyar 306 milyon; onu da ekledim, yine faize yetmiyor, yine faizi ödeyemedim. Ne yapalım, ne edelim? Baktım cetvelde trafik cezaları var, hani şu her 30 kilometreye bir radar koyuyoruz, bayramda seyranda vatandaşımızı tuzağa düşürüyoruz, ceza yazıyoruz ya, 2026'da 129 milyon 658 bin TL'lik cezaya pay ayrılmış; onu da ödedim, onu da koydum, bir baktım, toplamda 2 trilyon 6 milyar yaptı. Ödeyeceğimiz faiz ne kadar? 2 trilyon 742 milyar, hâlâ 700 milyar açığımız var. Vallahi, artık yüreğim yetmedi, cetveli kapattım, dedim artık yeter, lanet olsun. Yani faize ver, ver, ver, hâlâ 700 milyar açık var; cetveli kapattım, kalktım masadan. Ya, arkadaşlar, bunun adı faiz bütçesi; ya, bir ülke ancak bu kadar sömürülür. Daha ne olsun ülke, daha ne olsun? Kurumlar vergisini ver, vergi cezalarını ver, özel iletişim vergisini ver, bunları topla ve faize yetmesin.

Şimdi, biz, bütçe boyunca burada Sayın Bakanların bütçe sunumlarını dinledik. Beni üzen şu olmuştur: Bakın, konuşmaların çoğunda ne geçti? İşte, "Sayın Cumhurbaşkanımızın iradesiyle" "Sayın Cumhurbaşkanımızın kararlılığı" "Sayın Cumhurbaşkanımızın ortaya koyduğu hedef" "Sayın Cumhurbaşkanımızın vizyonu" her iki paragrafta bir böyle cümleler var. Hâlbuki normalde nasıl olması lazım? Normalde, halk Cumhurbaşkanını seçer; Cumhurbaşkanı, alanında bilgili, deneyimli, vizyonu olan, davası olan, ideali olan ve bu ideali gerçekleştirebilecek heyecanı olan kişilerden bir Bakanlar Kurulu Kabinesi oluşturur, sonra o Kabinayı sadece koordine eder, önünü açar ve yönetir ama bizde öyle değil. Konuşmalara bakarsanız herkes Sayın Cumhurbaşkanından talimat bekliyor, Sayın Cumhurbaşkanından kendi bakanlığına vizyon oluşturmasını bekliyor, herkes Sayın Cumhurbaşkanından hedef bekliyor. Arkadaşlar, bu sistemle, böyle yönetimle biz bir yere gidemeyiz; her şey Sayın Cumhurbaşkanının üstünde olamaz ki.

Bakın, siz burada Sayın Bak dışında hiç ideali olan, "Ben şunu yapacağım." diyen, heyecanı olan bir bakan gördünüz mü? "Benim davam şu, bir yıl içinde bunu yapacağım." diyen bir bakan gördünüz mü? Biz, eline aldığı kâğıdı daha burada milletvekillerinin gözüne bakmadan okuyan bakanları gördük. (YENİ YOL, CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bakın, milletvekillerinin sorularına cevap vermemek için hızlı bir şekilde daha önce kendi seçtiği sorulara cevap veren bakanlar gördük burada.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu sistemle biz bir yere gidemeyiz. Bu sistemin bizi getirdiği nokta bellidir. Kişi başına düşen reel gayrisafi yurtiçi hasıla... Bakın, önümüzde 27 ülke var, 27 ülke. Daha bizim yazacak çok hikâyemiz var değerli arkadaşlar, yapacak çok işimiz var ama böyle gidemeyiz. İşte, şu andaki kişi başına reel gelir ve yönetim skoruna baktığınız zaman ülkemizin durumu; Türkiye burada, kırmızı, bakın... Bakın, Avrupa Birliği ülkeleri belli bir aşamada, başta Lüksemburg ve İsviçre var ama Türkiye'nin hâline bakın... Eller gidiyor Mersin'e, Türkiye'ye gidiyor tersine.

Değerli arkadaşlar, bu gidişe bir dur dememiz lazım. Türkiye'nin yeni bir hikâye yazması lazım. AK PARTİ iktidarı 2002 ile 2013 yılları arasında gerçekten de güzel bir hikâye yazdı demokratikleşme olarak, ekonomi olarak; faiz düştü, enflasyon düştü. Yani Sayın Genel Başkanımız Ali Babacan'ın olduğu dönemde, 2002 ile 2013 yılları arasında bir hikâye yazıldı. Avrupa Birliği kapılarında artık beklemeden müzakerelere başladık. Türkiye'nin bir Avrupa Birliği hikâyesi oldu, yabancı sermayeler, fonlar akmaya başladı ama Ali Babacan döneminden sonra iktidar maalesef taş üstüne taş koymadı -net söylüyorum- çivi çakmadı, çivi. İşte, ondan sonra geldiğimiz nokta ortada.

Değerli arkadaşlar, Türkiye bunu hak etmiyor; Türkiye'nin gücü, potansiyeli çok daha güzel hikâyeler yazmaya müsait ama bu hikâyeyi yazacak vizyon, inanç, cesaret lazım. Biz maalesef şu anda ülkeyi günü kurtarma telaşıyla yönetiyoruz; aman günü kurtaralım, aman bugünler de geçsin, aman şu program da geçsin diye yönetiyoruz.

Bakın, değerli arkadaşlar, burada öz eleştiri yapmalıyız. Bir de bu bütçede eleştirdiğim şey şu: Ya, her şey mi iyi? Bazı bakanların da şunu demesi lazım: "İnsanız, hepimiz hedef koyarız, hedefe ulaşamayabiliriz, yarisına ulaşırız. Ya, şunları yaptık ama şunları da beceremedik, şunları da yanlış yaptık veya şurada eksik kaldık." diye. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, bunları da bir öz eleştiri yapıp burada değerlendirmemiz lazımdı. Bu da yanlış bir kültür arkadaşlar yani çıkan tüm bakanların hepsi "Her şey çok güzel,

çok iyi, uçuyor, kaçıyoruz..." Ya, burası bir öz eleştiri yeridir -bütçe- aynı zamanda. "Geçen sene şu sözü vermiştik, şimdi yapamadık. Şu konuda, evet, vatandaşımıza karşı mahcubuz; şunu çok iyi yaptık, şunu da az yaptık." demesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Bunu da artık bir kültür hâline getirelim; bu, ayıp bir şey değil, zor bir şey değil. Yani burası her şeyin iyi olduğu, anlatıldığı yer değil diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

İYİ Parti Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Mustafa Gürban.

Buyurun Sayın Gürban. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET MUSTAFA GÜRBAN (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin en büyük sorunlarından biri gelir dağılımı adaletsizliği ve yoksulluk. İktidarın büyüme olarak sunduğu rakamlar belirli bir azınlığa yaramış gözüküyor. Büyümedeki pay servet sahibi olanların aldığı rakamlarla ortadadır, servet artış verileri de bu durumu kanıtlamaktadır. Küresel Servet Raporu'na göre 2023-2024 döneminde dünyada dolar milyoneri olanların sayısının en hızlı arttığı ülkemiz. Bir taraftan müthiş bir borçlanma, kredi batağına düşmüş, kredi kartı borçlarını ödeyemeyen milyonlar; diğer tarafta dolar milyoneri olanlar; o zaman, mevcut ekonomi modelinin kime hizmet ettiği açıktır. İktidar, bu durumu artan kişi başı millî gelirle izah etmeye çalışıyor ancak bu gelir artışı tabanda değil tavanda oluyor, bu durumu TÜİK de doğruluyor. TÜİK verilerine göre toplam gelirin yüzde 51,9'unu yüzde 20'lik kesim alıyor. Nüfusun yüzde 80'i en zengin yüzde 20'lik kesimden kalan parayı bölüşüyor, en yoksul yüzde 20'lik kesim de payın yüzde 6'sını bile alamıyor. Bu durum, ülkenin bütün gelirinin yüzde 20'yle pay edildiğini gösteriyor, rakamlar ortada. Sonra da diyoruz ki kişi başı millî gelir artıyor. Evet, artıyor, tamam da kimlerin artıyor, onları da açıklayacak mısınız? TÜİK'in Yaşam Memnuniyeti Araştırması ve Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması verilerinde iç karartıcı olan, vatandaşlarımızın üçte 1'i ısınamıyor. Son yıllarda çocuklarımızda protein eksikliği giderek artıyor. Haftada 1 kez et, tavuk veya balık yiyemeyen milyonlarca evladımız var. Eğer hayvancılıktaki yanlış uygulamalar devam ederse protein üretimi düşecek ve ulaşmak gittikçe de zorlaşacaktır. 2021 yılından 2024 yılına kadar yaklaşık 4 milyon baş hayvan kaybımız olmuştur. Bu rakam orta ölçekli bir ülkenin yaklaşık toplam hayvan varlığı kadardır. Böyle bir durumda et ve süt fiyatları ciddi oranda ve önlenemez şekilde artmaktadır. Özellikle manda sayısı 160 bin seviyelerine kadar gelmiştir, böyle devam ederse belirli bir süre sonra da manda bulunamayacaktır.

Değerli hazırun, Büyükşehir Yasası'yla köylerimiz mahalle oldu. Bunun kime ne katkısı oldu? Köylümüz ahırında eskiden üretim yapıyordu, hayvancılığa katkı sağlıyordu. Şimdi bakıyoruz, mahalle olduğu için birçok köylümüz ahırdan dolayı ceza yiyor. Kıt kanaat üç beş ineğiyle eskiden köylülerimiz geçimlerini sağlıyordu. Zaten hayvancılıkta maliyetler ortada, köylümüze bir de biz bu şekilde külfet olmalıyız. Eski statülerini geri verelim, hem geçimlerine bakarlarsa hem de üretime katkı sağlarlar.

Sayın milletvekilleri, OECD Haziran 2025 verilerine göre gıda fiyatlarının yıllık bazda en fazla arttığı ülke biziz. Gıda fiyatları yıllık yaklaşık yüzde 30 artış gösteriyor. OECD ortalamasının yaklaşık 6,5 katıyız, bize en yakın enflasyonda Estonya var. Bu oran orada bile yüzde 8,4 rakamıdır, arada devasa bir fark vardır. Gıda enflasyon ortalamasında da yine maşallahımız var, burada da birinciliği kaptırmamışız ancak rakiplerimiz Zimbabve, Burundi gibi, iç savaş olan Sudan gibi ülkeler. Geniş arazilerimiz var, dört mevsimi yaşıyoruz, tarım üretim potansiyelimiz çok yüksek; nasıl oluyor da biz bu ülkelerle aynı konumda oluyoruz? Burada da "Pandemi çok etkiledi." deniliyor. Pandeminin tarımsal üretime en çok etki ettiği yıl 2022. OECD ülkelerinde gıda enflasyonu yaklaşık yüzde 13, ülkemizde gıda enflasyonu yüzde 85'i geçmiştir yani nereden tutsak elimizde kalıyor. Yine, 2022 yılında tarım ürünleri dış ticaretinde rekorlar kırılarak 7 milyar dolar açık verdik. 2024 yılında da yaklaşık 1,5 milyar dolar açık verildi. Her ürünü dışarıdan alırsanız gıda fiyatlarının artışını da hâliyle engelleyemezsiniz.

Değerli milletvekilleri, iktidar "Yolsuzluk, yoksulluk ve yasaklarla mücadele edeceğim." diye söz verdi. Bitirilecek olan 3Y gittikçe derinleşiyor. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na göre, yoksulluk oranı 2024 yılında yüzde 21,2'ye yükselmiştir. Ülkemizin üretim kapasitesi artmadığı gibi gelir adaletsizliği de artıyor. En üzücü verilerden biri ise çalışan yoksulluk oranı, çalıştığı hâlde yoksul olanların oranı yüzde 10,7'dir. Kendinizi bir kere bile bu vatandaşların yerine koyuyor musunuz? Bir politika belirlenirken çalışan yoksulluğunu nasıl bitiririz diye hiç düşündünüz mü? Düşünün, bir baba çalışıyor, çocuğuna bayramlık alamıyor; düşünün ki eve geliyor, evde elektrik kesilmiş; evladı liseye gidecek, ayakkabı alamıyor; kış ayazında ısınamıyor, anne evde istediği yemeği yapamıyor; bunları söylerken utanıyoruz ama gerçek bu. Ne yapalım, ne edelim, iktidarıyla muhalefetiyle hep birlikte bir olalım, bu gelir adaletsizliğini bitirelim. Bakın, göreceksiniz, böylece çok daha mutlu ve huzurlu bir toplum olacağız. Ekonomik sorunlar aile içi ilişkileri de etkiliyor. Gelir zaten kısıtlı, üstüne bir de hayat pahalılığı eklenince şiddet, boşanma oranları artıyor. "Ailenin korunması ve güçlenmesi gerekir." diyorsunuz fakat aile yardımları çok komik durumda. "Doğurganlık oranları gittikçe azalıyor." diyorsunuz; birinci çocuk yardımı tek seferlik 5 bin TL, çoklu doğum yardımı aylık 400 TL, asker çocuğu yardımı aylık 350 TL. Bu şartlarda sizce "Çocuk yapın." demenin de bir etkisi olur mu? Söylem ile eylem tam tersi istikamettedir. Doğurganlık oranındaki düşüş endişe verici. Demografi, geleceğimiz açısından da hayati öneme sahip. Bu meseleyi siyasetüstü gördüğümüz için araştırma komisyonu kurulması önerisinde bulunduk ancak her zamanki gibi reddedildi.

Sayın milletvekilleri, nüfusumuz giderek yaşlanıyor. 2024 yılı itibarıyla yaşlı nüfusumuz 9 milyonu aştı. TÜİK'in çalışmalarına göre 2100 yılına kadar yaşlı nüfus yüzde 30 seviyesini aşacak. Uzun vadede her 3 kişiden 1'i yaşlı olacak. Bu nedenle yaşlılarımızın da gelir güvencesini şimdiden yaratmalıyız. Sağlık hizmetleri daha kaliteli hâle gelmelidir, bakım sistemleri modernize edilmelidir. Huzurevi sayısı ve kapasitesi çok düşüktür; 169 kamu, 272 özel, toplam 441 huzurevi vardır. Toplam kapasite 30.668'dir, kamu huzur evi kapasitesi 14.701'dir. Hâl böyle olunca yer bulamayan yaşlılarımız açlığa ve yoksulluğa mahkûm oluyor.

Değerli hazırun, güçlü toplum olmak istiyorsak kadınlarımızı güçlü kılmalıyız. Kadınlarımıza yeteri kadar önem veriyor muyuz? Maalesef hayır. Bunu ayrılan kaynaktan anlamak mümkün. İlgili Bakanlığın bütçesinde en düşük 2'nci paya sahip. Toplumsal cinsiyet eşitliğini böyle mi sağlayacağız? Dünya Ekonomik Forumu'nun 2024 Küresel Cinsiyet Eşitsizliği Raporu yayımlandı -bizim için âdeta kara leke bir rapor- 148 ülke arasında 135'inci sıradayız. Ne yazık ki burada da Papua Yeni Gine, Umman gibi ülkelerle rekabet halindeyiz.

Sayın milletvekilleri, kadın yoksulluğu da giderek derinleşiyor. Kadının iş gücüne katılımında OECD ülkeleri arasında son sıradayız, bizi kıskanan Almanya'nın neredeyse yarısı oranındayız. Kadınlarımızın kayıt dışı ve sigortasız çalışmalarının önüne geçilmelidir. Kadın girişimci sayısı artırılmalı, teknik ve finansal destek sağlanmalıdır. Kadınlarımızın dışarıda olduğu bir ekonomide yüksek gelirli ülkeler ligine çıkmamız mümkün değildir.

Değerli hazırun, ülkemiz OECD ülkeleri arasında ne eğitimde ne de istihdamda olan gençler oranında zirvede. Genç potansiyelimizi hiç ediyoruz; bu durum sadece bir ekonomik kayıp değildir, sosyal anlamda da çok ciddi riskler barındırmaktadır. Gençlerimizin evde olması gerek kendileri gerekse aileleri için maddi manevi çok zor bir süreçtir. Gençlerimiz ve kadınlarımız ülkemizin taşıyıcı kolonlarıdır. Bu kolonlar ne kadar güçlü ve sağlam olursa toplum da o kadar dinç ve diri olacaktır. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi, bütün ümidim gençliktedir.

Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ramazan Kaşlı.

Buyurun Sayın Kaşlı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) - Sayın Başkanım, heyetinizi, Bakanlarımızı, milletvekillerimizi ve bütçe görüşmelerini ekranları başında, evlerinde, iş yerlerinde takip eden aziz milletimizi saygıyla, samimiyetle selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce, tarihin ve maneviyatın bize yüklediği iki önemli anlamı hatırlatmak istiyorum: Bugün, milletimizin bağımsızlık ruhunu mısralara döken, İstiklal Marşı'mızın şairi, büyük mütefekkir Mehmet Akif Ersoy'un doğum günü. Her deyişi, her beyanı, her mücadelesi Türk milletini yükseltme, Türk milletini hak ettiği yerlerde görme ülküsü üzerine bina edilmiş olan merhum vatan şairimizi minnet ve rahmetle anıyorum. Ayrıca, yarın itibarıyla üç ayların rahmet ve bereket iklimine giriyoruz. Bu mübarek zamanlar kul hakkını gözetmenin, helal kazanca daha sıkı sarılmanın, birbirimizi daha iyi anlamanın vesilesidir. Bu manevi iklim ve tarihî sorumluluk bilinciyle 2026 yılı bütçesinin 6'ncı maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım.

Bugün bu Mecliste yalnızca 2026 yılı bütçesinin rakamlarını, oranlarını, teknik kalemlerini görüşmüyoruz. Bugün burada milletimizin binlerce yıldır ayakta kalmasını sağlayan ahlak sütunlarını, Anadolu irfanını, Ahi Evran'dan günümüze Ahilik geleneğinin bugünkü temsilcisi olan esnafımızı konuşmak istiyorum çünkü bu kadim devlet sadece kanunla kurulmadı, bu devlet sadece orduyla ayakta kalmadı; bu devlet esnafın duasıyla, ustanın emeğiyle, helal kazanç hassasiyetiyle büyüdü. Ahilik bir ticaret biçimi değildir, Ahilik bir hayat nizamına adanıştır. Ahilik, devlet ebet müddet ilkesiyle "Ben kazanayım." değil "Biz ayakta kalalım." diyen bir ahlaki anlayıştır. Ahilik, teraziye doğru tartmayı, sözü senet bilmeyi, komşuyu rakip görmemeyi öğreten samimi bir bakıştır. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin yıllardır altını çizdiği çok önemli bir tespit vardır; Türk milleti tarih boyunca ticareti ahlakla yapmış, kazancı vicdanla ölçmüştür.

Sayın Başkanım, bugün Türkiye genelinde 2 milyonu aşkın esnaf ve sanatkârimiz bulunmaktadır. Bu kişiler kendi aileleriyle birlikte yaklaşık 10 milyon vatandaşımızın ekmek kapısını temsil etmekle kalmayıp 86 milyonumuza da her gün hizmet etmektedir. Her 3 çalışandan 1'i geçimini doğrudan ya da dolaylı olarak esnaf üzerinden sağlamaktadır. Ekonomimizin yaklaşık yüzde 35'i küçük esnaf ve işletmelerin ürettiği değerlerle ayakta durmaktadır.

Esnaf sadece ekonomik bir unsur değildir. Esnaf aynı zamanda mahallenin hafızasıdır. Çocukların ilk harçlığını kazandığı ya da harcadığı yerdir. Zor günün destekçisi, iyi günün sevinci cenazede yanı başında olandır. Genel Başkanımızın ifadesiyle "Esnaf devlet ile millet arasındaki en sağlam bağıdır, o bağ zayıflarsa toplum çözülmeye başlar." İşte, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz bu bağı korumak için buradayız. Biz bu bağı sadece kanun metinleriyle değil samimiyetle, gönülle güçlendirmeye çalışıyoruz. Bu anlayışla, Genel Başkanımızın talimatlarıyla 81 ilimizde, 922 ilçemizde ve beldelerimizde sokak sokak, dükkân dükkân esnafımızı ziyaret ettik, "Hayırlı işler komşum." diyerek kapılarını çaldık, "Derdin derdimizdir." diyerek birlikte oturduk, dertleştik. Sadece konuşmak için değil çaylarını içmek ve dinlemek için gittik çünkü Genel Başkanımızın açık talimatı şudur: "Milletin sesini duymayan siyaset kendi sesini kaybeder." Biz esnafı sadece seçim dönemlerinde hatırlayan bir anlayışta asla olmadık. Biz esnafı bütçe kalemi olarak değil milletin ve devletin asli unsuru olarak görüyoruz.

Kıymetli milletvekilleri, üç kuşaktır yarım asrı aşkın süredir Aksaray'da ticaretin içinde olan bir ailenin mensubu olarak hayatımın her alanında hep iç içe olduğum esnafımız; zaman zaman bu kürsüden de dile getirdiğim sıkıntıların yanında, özellikle piyasaları alt üst eden pandeminin bıraktığı ekonomik yaraları henüz tam olarak saramamışken, asrın felaketi depremlerin oluşturduğu ağır yüklerle de mücadele etmektedir. Buna ek olarak artan maliyetler, yükselen kira ve enerji giderleri ile finansmana erişimde yaşanan zorluklar esnafımızı ciddi şekilde etkilemiştir. Tüm bu şartlar altında, basit usulde vergilendirilen esnafımıza ilişkin yapılan son düzenlemeler, sahada haklı bir tedirginlik oluşmasına neden olmuştur. Basit usulde vergilendirilen esnafın kazançları 2021 yılından bu yana gelir vergisinden istisna edilmiştir. Ancak 8 Eylül 2025 tarihli düzenlemeyle büyük şehirlerde faaliyet gösteren esnafın 1 Ocak 2026 itibarıyla gerçek usule geçirilmesi öngörülmektedir. Vergi adaletini ve kayıt dışılıkla mücadeleyi elbette destekliyoruz. Ancak aynı faaliyeti yürüten, aynı ciroya sahip esnafın yalnızca adresi nedeniyle farklı vergilendirilmesi hakkaniyetli değildir. 10 Aralıkta yapılan kısmi düzenlemeyle 2.000'i geçmeyen köy ve beldeler kapsam dışı bırakılmıştır. Bu adımı olumlu bulmakla birlikte düzenleme bütüncül bir çözüm sunmamaktadır; gerçek usule geçiş, defter tutma, muhasebe ve beyan yükümlülükleri nedeniyle esnafımıza vergiler hariç yıllık yaklaşık 90 bin liralık ek maliyet getirmektedir. Bu yükün küçük esnaf açısından işletmelerin kapanmasına ve kayıt dışılığın artmasına yol açma riski açıktır. Bu nedenle, söz konusu düzenlemenin 1 Ocak 2026'da uygulanmasının öncelikle ertelenmesi ve esnafı koruyacak şekilde yeniden değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin çok net bir uyarısı vardır: "Devlet, vatandaşını korumakla yükümlüdür, yormakla değil."

Esnafımızın talebi nettir, BAĞKUR prim gün sayısı 9000'den 7200 güne düşürülmeli, SSK'yle aradaki fark giderilmelidir. Bu düzenleme sosyal adaletin ve sürdürülebilir bir emeklilik sisteminin gereğidir. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, esnafı yaşatacak her yapıcı düzenlemenin yanındayız. Elbette düzenleme olacak, denetim olacak ancak esnaf ezilmeyecek, esnaf küstürülmeyecek, esnaf yalnız bırakılmayacak.

Sayın Başkanım, Aksaray'da 2024 yılı sonu itibarıyla kayıtlı sayısı 14.090 olan esnafımız, aileleriyle birlikte 100 binlerce vatandaşımızı doğrudan ekmek kapısı olmaktadır. Şehrimizdeki ticari hayatın yüzde 65'i küçük esnaf üzerinden yürümekte, kalan yüzde 35'i ise organize sanayi bölgesi ve orta ölçekli işletmelerle birlikte Aksaray ekonomisini ayakta tutmaktadır.

Aksaray esnafımızın büyük bir bölümü özellikle pazar günleri tribünde Aksarayspor'muzun heyecanıyla hafta boyunca şehrin nabzını tutarlar. Çocukluğumdan beri taraftarı olduğum, gençlik dönemlerimde yöneticiliğini yaptığım ve hâlen ilgiyle yakından takip ettiğim, bu sezon da 2. Lig Kırmızı Grup'ta şampiyonluk mücadelesi veren Kuzeyboru Aksarayspor'muzun inşallah önümüzdeki sezonlarda net hedefi olan Süper Lig'de mücadele edebileceği yarı olimpik bir stadyum şehrimizin öncelikli ihtiyacıdır. Bu ihtiyacı sekiz yıl önce de bu kürsüden dile getirdim, sekiz ay önce de gündeme taşıdım ve bugün bir kez daha aynı kararlılıkla ifade ediyorum. Aksaray-Konya yolu üzerinde Yapılcın mevkinde bulunan ve tahsis işlemleri tamamlanmış olan 126 dönümlük arazi stadyum için hazır durumdadır. Yeni bir projeye yıllardır Sultanlar Ligi'nde ilimizi temsil eden Kuzeyboru Voleybol Takımı'mızın, Aksaray Belediyesi Hentbol Takımı'mızın ve diğer spor branşlarının da faydalanabileceği çok amaçlı bir spor kompleksi Aksaray'ın ticaretine, tanıtımına, geleceğine ve gençliğine büyük katkı sağlayacaktır.

Değerli milletvekilleri, konuşmamın sonunda, 15 Aralıkta kutladığımız ve Kıymetli Genel Başkanımız, Liderimiz Devlet Bahçeli Beyefendi'nin "Türk dili, millet olma şuurunu besleyen temel sütundur." sözleriyle vurguladığı Dünya Türk Dili Ailesi Günü'nü anmak istiyorum. Bu özel gün, mazinin derinliklerinden yükselen, istikbale yürüyen Türk milletinin ortak hafızası ve kültürel mirasıdır.

Bu düşüncelerle 2026 yılı bütçemizin ülkemize, milletimize ve Aksaray'ımıza hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Kezban Konukçu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 bütçesi kimin bütçesi diye baktık; faizcinin, patronların, yandaşların bütçesi. 2026 bütçesiyle, gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler içinde kurumlar vergisi yani patronların payı 2024'teki yüzde 52 seviyesinden yüzde 33'e düşürülecek, toplam bütçenin de yüzde 14,5'u faiz ödemelerine gidecek. Peki, sosyal yardım ve desteklere ayrılan tutara ne olacak? 917 milyar lirayla faiz harcamalarının sadece üçte 1'i oranında kalacak. Velhasıl halkı tefecilerin eline düşürdünüz. Halktan çaldıklarınızla Türkiye'deki, dünyadaki faizciyi, tefeciye besliyorsunuz. Gelir vergisinde artış planlanıyor. Bunu nasıl sağlayacaksınız? Emekçiye daha ne kadar, hangi yollarla soyacaksınız? Vergi dilimi oyunlarıyla emekçiden daha fazla vergi sızdırılması yoluyla mı? Yeni dolandırıcılık projeniz bu mu acaba diye merak ediyoruz. Halktan daha çok vergi toplanırken bunun daha az kısmının doğrudan kamusal hizmetler için harcadığını görüyoruz. 2002 bütçesinden genel kamu hizmetlerine ayrılan pay yüzde 42 iken bu oran 2025 itibarıyla yüzde 29'lara kadar geriledi. Kapitalist toplumlarda siyasi iktidarlar kapitalistlerden, büyük patronlardan yanadır ama sizin gibisi görülmedi. Her geçen gün yoksulluğu büyüten, halkın yarısından fazlasını açlığa mahkûm eden, yandaşı büyütme için canhıraş çalışan saray iktidarı tarihin en büyük soyguncular çetesi olarak anılacak.

Bütçeden emeğin aldığı payı her geçen yıl düşürüyorsunuz. Emeklileri hayattan bezdirdiniz. Emekliler geçinemiyor, beslenemiyor, barınamıyor. Kirasını ödeyemeyen emekliler izbe otellerde, otogarlar da kalıyor; üç beş emekli bir araya gelerek üniversite öğrencileri gibi ortak evlerde kalıyorlar.

Emekçinin gayrisafi millî hasıladan aldığı pay son beş yılda yüzde 10 geriledi. Açlık sınırının çok altında olan asgari ücret, emekçilerin en az yarısının ücretidir ve istisna olması gerekirken ortalama ücret hâline gelmiştir. Asgari ücret konuşulurken uzun çalışma saatlerine hiç vurgu yapılmıyor. Türkiye'de çalışanların yaklaşık yüzde 26'sı haftada kırk dokuz saatten fazla çalışıyor ve bu oran da dünya ortalamalarının üzerinde ve dünya sıralamalarında yine 1 numaralara doğru yaklaştınız, tebrik ediyorum(!) Eskiden köle gibi karın tokluğuna çalışmaya itiraz ederken şimdi emekçiler karnını dahi doyuramaz noktaya geldi.

Derin yoksulluğun en vahim sonuçlarından biri de toplumsal çürümedir. Geleceksizliğe mahkûm ettiğiniz gençleri uyuşturucu, silah ve bahis çetelerinin girdabına ittiniz. Uyuşturucu baronları ortada cirit atıyor ama içicileri topluyorsunuz, magazine gündem yapıyorsunuz. Evet, uyuşturucu çeteleri, kadın katilleri, çocuk istismarcıları ortada cirit atıyor ama geleceğine, ülkesine sahip çıkan gençler tutuklanıyor.

En son İzmir'de 4 genç 19 Mart eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle tutuklandı. Bu gençlerden biri olan Berdan, sözcüsü olduğum Sosyalist Dayanışma Platformu üyesi aynı zamanda. Berdan 19 Mart sürecinde de gözaltına alınmıştı; gözaltı aracından indirilirken annesi Nuray'ın "Dik dur oğlum!" seslenişleriyle gündem olmuştu, "Dik dur oğlum!" (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Geçimini ev işçisi olarak sürdüren, tek çocuğunu evlerde çalışarak büyüten İMECE Ev İşçileri Sendikasında mücadele eden Nuray, hayat karşısında hep dik durdu ve dik duran bir çocuk yetiştirdi. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Berdan 6 Şubat depreminde ilk günden itibaren depremzedelerin yanında yer almış, aylarca bölgedeki dayanışma çalışmalarını koordine etmişti; işte böyle pırıl pırıl bir genç. Depremzedelerle dayanışan bu gençleri tutukluyorsunuz ama depremzedeler hâlâ konteynerlerde yaşıyor, haberiniz var mı?

Murat Kurum bir reklam filmi yayınladı, hazırladı, Hatay için. Ben o sokaklara gittim, gördüm; sadece bir cadde hızla bitirildi orada reklam filmi çekmek için, orayı da sonra selde su bastı. Sizin anlayışınız, depremzedelerle dayanışma anlayışınız budur. Depremzedelerle dayanışan gençleri tutukluyorsunuz ama depremde binlerce insanın ölümünden sorumlu olan müteahhitleri on birinci yargı paketinin 27'nci maddesiyle affetmenin yollarını arıyorsunuz; buna da geçit vermeyeceğiz, izin vermeyeceğiz.

Evet, depremzedelerin devasa sorunları hâlâ çözülmedi ama kendisini "polis" diye tanıtan bazı şahıslar, sosyalistlerin dayanışma içinde olduğu insanları arayıp tehdit ediyorlar, algı oluşturuyorlar, asılsız iddialarda bulunuyorlar. Siz işte ancak bunu yaparsanız ve iflah da olmazsınız.

Ben şimdi bir noktadan daha bahsetmek istiyorum: Berdan ve tutuklanan diğer gençlerin suçu neymiş, bir de ona bakalım; Cumhurbaşkanı'na hakaret. Ya, ağzını açan, daha "Tay-yip Er-do-ğan" demeyeni tutukluyorsunuz; gazetecisini, öğrencisini içeriye tikiyorsunuz! Yani inanılmaz! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Bakın, ben şöyle bir karikatür buldum; çocukluğumuzda "Gırgır"ı okurduk, belki yaşıtlarım hatırlar. Burada, zamanında Cumhurbaşkanı, Başbakanlık yapmış Özal, hırsız olarak resmedilmiş, karikatürize edilmiş. Bundan çok fazla sayıda vardı, dün de

bir CHP'li vekilimiz burada Demirel'i rahmetle andı bu vesileyle. Yani gerçekten, sayenizde, sosyal demokratlar, biz sosyalistler bile; zamanında 12 Eylül darbesinin gerekçesi olan 24 Ocak Kararlarını uygulamak için iktidar olan, neoliberal politikaları bu ülkede hayata geçirmek için güvencesizliğin, emekçiler için güvencesizliğin yolunu açmış olan Turgut Özal ve Demirel'i rahmetle anar hâle geldik, sizi de bu konuda yine tebrik ediyorum(!)

Peki, eşitlik mümkün mü bu koşullarda, bu kadar vergi toplanırken? Biz böyle sadece bol keseden konuşmuyoruz, çözüm önerilerimiz çok nettir. Kaynaklar emekçiye, çocuğa, kadına, çiftçiye, üreticiye aktarılmalıdır. Zaten vergilerin yüzde 90'ını halktan topluyorsunuz, halktan alınanlar tekrar halka aktarılmalıdır. Vergide adalet sağlanmalıdır. Büyük patronlardan, holdinglerden, zenginlerden servet vergisi alınmalıdır. Vergi harcamalarında kurumlar vergisi için muafiyet olmamalı. Kurumlar vergisi yani finans kapitalin ödediği vergi neden nominal olarak düşüyor? Ya sanayiye çökerttiniz ya da finans kapitale yağlı kıyaklar yapıyorsunuz. Türkiye'de iğneden ipliğe her şey bu kadar pahalalanırken nasıl oluyor da kurumlar vergisi azalıyor, bunu sormak istiyoruz. Emeklilere ve asgari ücretlilere KDV iadesi yeniden gündeme gelmeli, ödenen KDV belli bir oranda iade edilmelidir. Nasıl oluyor da Porsche bir arabaya binen ile bir emekli benzine aynı oranda KDV ödüyor? Nasıl oluyor da villada yaşayan bir zengin ile asgari ücretle geçinen bir yoksul peçeteye aynı oranda KDV ödüyor? Bu akıl almaz bir şeydir ve bunun önüne geçmemiz gerekiyor. Kamu ve özel iş birliğiyle yapılan ve her yıl düzenli kira ödenen köprüler, tüneller, hastaneler kamulaştırılmalıdır. Evet, çözümler bunlardır; eşitlik böyle sağlanacaktır ve bu eşitliği mutlaka sağlayacağız.

Velhasıl, halktan çalınanları tek tek geri alacağız. Yaşanacak bir ülkeyi hep birlikte kuracağız ama önce sizi göndereceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sevgili arkadaşlar, sürem kaldığı için birkaç noktaya değinmek istiyorum, özellikle asgari ücret meselesine. Şu anda Asgari Ücret Tespit Komisyonu, biliyorsunuz, bir toplanıyor, bir toplanamıyor; sendikalar geliyor, gelmiyor. Şimdi, asgari ücretin belirlenmesinin zaten Asgari Ücret Tespit Komisyonu üzerinden yapılması ve o Tespit Komisyonunun yapısı bizim için problem. Orada belli oranlarda patronlar, işçi temsilcileri ve Hükümet bulunuyor ancak sonuç itibarıyla işin muhatabı olan, son kertede cebine girecek olan paranın ne olacağı belirlenen asgari ücretlilerin sözü, daha doğrusu yaptırım gücü yok; yaptırım gücü olması gerekiyor. Asgari ücret eğer bu toplumda en az çalışanların yüzde 50'sini ilgilendiriyorsa bir toplu iş sözleşmesi, grevli toplu iş sözleşmesi mantığıyla belirlenmelidir ancak bu şekilde sonuç alabiliriz. Yani sendikaların "Gittim, gitmedim, kalktım, hopladım, zıpladım." demesiyle sonuç alınamaz. Bu doğru bir yol değildir. Bu anlamda oradaki sendikaları da eleştirmek istiyorum ve buyursunlar genel grev yapsınlar, buyursunlar yaşamı durdursunlar; bu açlığa, bu yokluğa bir an önce son vermenin başka bir yolu yoktur. Asgari ücret en az 50 bin lira olmalıdır ve enflasyon tek haneli rakamlara düşene kadar da yılda en az 4 kere güncellenmelidir. Ancak şunu söylemek isteriz: Biz 2026 bütçesine, halktan yana olmayan, emekçiden yana olmayan 2026 bütçesine onay vermiyoruz; halkın da onayı, emekçinin de onayı yoktur.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Kadri Enis Berberoğlu.

Buyurun Sayın Berberoğlu. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KADRİ ENİS BERBEROĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli vekil arkadaşlarım; kesin hesap kanununun yürürlük maddesi hakkında söz aldım ve çok memnunum gerçekten çünkü şu Meclise girdiğinden beri ilk defa bir nostalji imkânı doğdu. Yürürlük maddesi, ismi üstünde, herhangi bir metnin, herhangi bir kanunun kimin tarafından yürütüleceğini tarif eder, doğru mu? Benim zamanımda... Yaşımı biliyorsunuz, milletvekili geçmişimi biliyorsunuz, aralarla da olsa bayağı bir uzun zamandır burada kıdem basıyorum. O zamanlar Meclisin bütçe hakkı vardı mesela. Şimdi genç olanlar "Bu nasıl olacak?" diyorlar ama o zaman Meclis yapıyordu bütçeyi, sonra Komisyona geliyordu, Genel Kurulda tartışılıyordu, kararlaştırılıyordu. Yasama erki dönüyordu yürütmeye ve diyordu ki "Buna karar verdim, ben bu bütçenin böyle uygulanmasına, kesin hesabın kabul edilmesine karar verdim. Siz buyurun, yürütme olarak bunu uygulayın, yürürlüğe koyun." diyordu. Bir de yargı erki vardı, o ayrı bir hikâye artık ama o zamanlar yargı, adalete daha yakın dururdu. İşte, o zaman yargı da yürütmenin bu işi nasıl götüreceğini izler, yetim hakkı yedirmez vesaire, böylelikle üç erk bir arada çalışır, sistem de işlerdi. Sonra 17 Nisan 2017 referandumu geldi ve bizim yürürlük maddesi hakikaten hikâye oldu çünkü bu bütçeyi kim hazırladı? Cumhurbaşkanı. Kim uygulayacak? Cumhurbaşkanı. Kim denetleyecek? Cumhurbaşkanı. E, peki, biz niye 600 kişi bu Meclisteyiz? Basit bir soru gibi gözüküyor ama değil. Bakın, ben bu bütçeye "hayır" diyeceğim, muhtemelen diğer muhalefet partilerinden de "hayır" diyenler çok olacak ama buraya kadar olabilecek bir senaryo, varsayalım ki Cumhuriyet İttifakı'nın tamamı da "hayır" derse ne olacak peki? Bu madde, bu metin, önümüzdeki metin, enflasyon kadar ödenekleri şişirilerek uygulanacak. E, o zaman nerede kaldı Meclisin iradesi, kararı, denetimi? (CHP sıralarından alkışlar) Şöyle: Yani yargı konusunda peşinen, daha lafa başlarken beni mazur görmenizi rica edeceğim, çok subjektif konuşacağım ama şuna emin olun; bilerek konuşacağım. Neden? Hemen açıklayayım. Dört yıllık bir yargı süreci yaşadım ben. Normal şartlar altında birinci derece mahkeme 3, istinaf mahkemesi 3, Yargıtay 3; 9 hâkimle yargılanmam lazım gelirdi benim -tahminlerinize başvurmayacağım- 10 değil, 12 değil, 15 değil, 18 değil, 20 değil 24 hâkim geçti karşımdan, o kadar da savcı. Ulu emre itaat etsinler diye hâkimleri gayet stratejik olarak bir yerden aldılar, bir yere gönderdiler; başka hâkim geldi, şu oldu, bu oldu, amaç hasıl oldu. Şimdi, o yüzden, benim "yargı" deyince maalesef aklımda bir eşkâl oluşuyor. Şimdi de kimseyi kırmak etmek istemiyorum şurada, sakın sakın bütçeyi konuşuyoruz, kesin hesabı konuşuyoruz; "Nasıl bir eşkâl göstereyim iktidar partisine, Cumhuriyet İttifakı'na?" diye aklıma şu geldi: Çocukluğumuzda okuduğumuz Red Kit vardı, hatırlarsınız. Bir macerasında Red Kit, Pecos'ta yani Teksas'ta bir hâkimin eline düşer -siz oradan seçmiyorsunuz tabii, bir hâkim- Red Kit'i yargılarken kanun kitabını bile ters tutar. Aslında, işin enteresanı bu adam gerçekten yaşamıştır, bu adamın adı "Roy Bean"dir, "Pecos'un doğusundaki tek kanun benim." diye kendisini tarif eden bir bar işletmecisidir, sulh hâkimidir. İşlettiği barda hem hâkimlik hem savcılık hem jüri ve hatta yeri geldiğinde cellatlık yaparak yaşadı, 1903'te öldü, anıtı var; inanmayan baksın, internette var. Filmi de çekildi hatta Paul Newman oynuyordu, biraz da torpil yaptılar adama. Şimdi, bunu söyleyince hemen aklınıza şu geliyor: "Bizimkileri ona benzetiyor." Hayır, benzetmiyorum çünkü adam çok karakteristik bir adam. Bu, bayağı, bildiğimiz, tabir yerindeyse, amiyane tabirle çakal bir adam. Mesela, müşteri 20 dolar veriyor 50 sentlik biraya; para üstü vereceğine ceza kesiyor, hemen mahkeme kuruyor orada, 19 dolar 50 senti cebine koyuyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bizimkiler öyle değil, Allah'ı var; bizimkiler ulu emre itaat, bir amaca, bir davaya, bir makama hizmet. O yüzden, bizimkiler, işe Malkoçoğlu gibi

başlıyor -Cüneyt Arkın'ın- küçük Emrah gibi kapatıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla şunu kastediyorum; eğer bir çizgi roman yapılacaksa bizim adalet sistemiyle ilgili, o çizgi roman bence mesela şöyle olmalı: Süper savcının yükselişi, düşüşü ve firarı. Bakın, şaka yapmıyorum, böyle devam ediyor. Bunun da bir sebebi var ve bu siyasi bir sebep.

Madem kendimden bahsettim, Mehmet Haberal Hocam -Erkan Bey burada yok şu anda, teyit edecektir- Ergenekon'un meşru hâkimi Zekeriya Öz'ü dava etti, ben de ettim, peş peşe. Onun başvurusu benden bir ay ya da iki ay önceydi. Biz Zekeriya Öz'ü mahkûm ettiriyorduk çatır çatır ama 12 Eylül 2010 referandumu geldi, Zekeriya Öz'ü kurtardılar. Aynı otorite şu anda iş başında, o kadar diyeyim. Zekeriya Öz firar ettikten sonra, Zekeriya Öz gibilerini temizlemek için bu memleket bir darbe atlattı, 4 bin hâkim ve savcı görevden alındı, büyük temizlikler yaşandı; bu muydu akıl Allah aşkına?

Vakit güzel aslında, on dakika yeterli. Dolayısıyla buradan ilk önerimi getireyim: Cumhuriyet Halk Partisi olarak Meclis Komisyonuna verilen raporda hâkim ve savcıların dokunulmazlığını kaldıran bir önerisi var partimin -tıpkı 12 Eylül 2010 referandumu öncesinde olduğu gibi- bunu çok önemli görüyorum ben. Bakın, Allah aşkına, alkollü sürücünün ehliyetini alıyorsunuz, yanlış ameliyat yapan doktora ceza veriyorsunuz; bir kalemde sizin, benim, başkasının hayatını karartan savcı ve hâkime hesap soramıyoruz. Böyle bir dünya var mı? (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Herkes yaptığı işin bedelini kanun karşısında ödesin, benim birinci önerim bu.

İkinci önerim daha da basit. Bu alaturka başkanlık sistemi maalesef maç mantığıyla fazlasıyla taraftar bulmaya başladı. Muhalefet cephesinde bile şöyle hurafeler duyar olduk biz: Bu baştakini var ya, baştakini -özür dilerim yani kastettiğim herhangi bir siyasi lider değil, yönetenden bahsediyorum- devirmek için onun bir kopyasını getirmek lazım, aynısını bulmak lazım; birinci hüküm bu. İkinci hüküm; yalan, talan, hile siyasette mubahtır. Üçüncü hüküm, bu ülkeyi yönetebilmek için ancak ve ancak sonsuz ve denetimsiz bir yetki sahibi olmanız lazım. Ben buna katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum. İstiklal Savaşı'nı veren bu ülkenin kurucusu -bu ülkenin değil sadece, partimin de kurucusu- Mustafa Kemal Atatürk gerekli yetkiyi sadece içinde bulunduğumuz, çatısı altında görev yaptığımız Meclisten aldı, başka bir süper yetkiye ihtiyaç duymadı; süper yetki isteyenleri de önüne kattı, kovaladı. (CHP sıralarından alkışlar) O sebeple, üçüncü önerim de bu siyasi partileri tek adamlara bağlamadan yeniden bir demokrasi sistemi inşa edelim çünkü bakın, cumhuriyetiz biz, çok kıymetli bir şey bu cumhuriyet. Etrafınıza bakın, komşulara bakın; hepsinin adı "cumhuriyet" ama içinde demokrasi olmadığı için cumhuriyetten eser yok, cumhurdan da eser yok. Bizim için, en azından benim yaşımdakiler için görmek istediğim, murat ettiğim tek bir konu var: Bütçe hakkı olan bir Meclis istiyorum; kişilerden bağımsız, tek kişilere teslim olmamış siyasi partiler arzu ediyorum çünkü aksi hâlde biliyorum ki çocuklarım ve torunlarım bana küfredecek, onu da istemiyorum izninizle.

Çok teşekkür ederim efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Adem Çalkın.

Buyurun Sayın Çalkın. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'mizin bütçesi projelerin, kalkınmanın ve refahın bütçesidir; hayallerin, kavgaların, polemiklerin bütçesi değildir. AK PARTİ'miz tarafından hazırlanan birikimin, emeğin, istikrarın 24'üncü bütçesi aziz vatanımız için hayırlı, bereketli olsun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, ülkemizde herhangi birini yoldan çevirip "Cumhurbaşkanı Erdoğan ne yaptı, ne yapmak istiyor, amacı nedir?" diye sorsanız; yerli otomobilden savunma sanayisine, sağlık devriminden otoyol, köprü, havalimanına, altyapı projelerine varıncaya kadar birçok icraatı bir çırpıda sayacaktır. Ne yapmak istediğine gelince, Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında yer alması ve süper güç olması; ülkeyi Orta Doğu'da lider ülke konumuna yükseltmek, savaşları barış yoluyla çözmek, ülkeyi diplomaside aranan aktör konumuna getirmek, terörü kökünden bitirmek, millî yatırım hamlelerini gerçekleştirmek, her yerde insanlık onuruna sahip çıkmak gibi cevaplar alırsınız.

Değerli milletvekilleri, aynı soruları CHP için sorduğunuzda kimseden net cevap alamazsınız. CHP yandaşları "Demokrasi ve özgürlük gelecek, yaşam tarzımıza karışılmayacak." gibi soyut ifadeler dışında söyleyecek bir şey bulamazlar çünkü CHP somut bir veri ortaya koyamaz. Örneğin, kimse, CHP'nin Suriye, Irak, Filistin, Doğu Akdeniz gibi konularda ne düşündüğünü bilmez; terörsüz Türkiye sürecinde nerede durduğunu anlayamaz; eğitim, ekonomi, enerji, sağlık ve tarım gibi ülkemizi yakından ilgilendiren stratejik konularda bile popülist vaatlerden başka bir şey duymanız mümkün değildir.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Senin aklın ermiyor o işlere galiba, bir programı oku!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Dolayısıyla ortaya koydukları belirgin bir siyaset yoktur. CHP'nin tek çözüm önerisi: Erdoğan gitsin, gerisi kolay.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - İnşallah!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Biz diyoruz ki bu millet Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ı bırakmaz. Milletimiz, bir defa, güçlü liderliğin ne demek olduğunu gördü. Ülkemiz artık büyük hedeflere yürümeye başladı, bundan sonra kimsenin bu yürüyüşü durdurmasına izin vermez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye, boş sloganlarla değil güçlü liderlikle yürür; işi ehline, erbabına, ustasına teslim eder.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Abartma Adem Vekilim!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Millete teslim edin sandığı, sandığı millete teslim edin!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Adem Bey, gazı aldın, orada dur.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, sorun bütçede değildir, asıl sorun CHP'nin değişmeyen muhalefet anlayışındadır.

CAVİT ARI (Antalya) - Memur kapının önünde, emekli kapının önünde, sen burada hiç birini duymuyorsun; polisle durduruyorsunuz hepsini! Dünyadan haberin yok!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bu muhalefet dün iktidardan sorunların mimarı olmuş, bugün ise sorunlarla mücadelenin önünde büyük bir engeldir. Türkiye'mizin problemi para açığı mı? Hayır. Mali açık mı? Hayır. Nedir peki? Muhalefet açığıdır, muhalefet. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 2024'te seni kim yendi? Adem, 2024'te seni kim yendi?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bütçe görüşmelerinde CHP'lilerin attığı sloganlardan, tahriklerden, hakaretlerden, tehditlerden ve hayret verici sözlerinden başka bir şey görmüyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Tabii, tabii!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - CHP, Silivri yollarına hapsettiği siyasetten vakit bulursa demokrasi, özgürlük ve adalet adına yine slogan atıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Silivri yollarına demokrasiyi hapseden sizsiniz.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - İsterseniz biraz hafızamızı yoklayalım, demokrasi ve özgürlükler biyografimize bir göz atalım. Menderes idam edilirken alkış tutan kimdi? 27 Mayıs hâlâ "ilericilik" diye pazarlayan kim? "28 Şubat bin yıl sürecek." diyenler kimlerdi? Bir zamanlar insanımızın dilini, inançlarını, eğitim hakkını ve kimliklerini baskılayanlar kimlerdi?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ağzını açanı içeri tıkıyorsunuz ya! Demokrasiden bahsedecek en son kişisiniz ya!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Kusura bakmayın, siz hiçbir zaman milletin iradesine yaslanmadınız...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sokaktan geçeni içeri tıkıyorsunuz!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - ...hep vesayetin gölgesinde kaldınız, tek parti döneminde demokrasiyi askıya aldınız...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Daha yenileli bir buçuk yıl olmadı ya! Hafıza nereye gitti, hafıza? Alo!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - ...ülkemizin en köklü meselelerinin neredeyse hepsinin altında sizin imzanız var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sandığı getirin, sandığı; kaçmayın!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - B12 al biraz, B12!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Korkmayın, sandığı getirin!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, ülkemizde muhalefet gençlere bavul toplamayı öneriyor; onlara umutsuzluk, güvensizlik aşıyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bavulu siz toplatıyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Özgür Özel'in söylediği gibi, "Gençler zihninde bavul topluyorsa, bu bir beka sorunuysa, bu sorunun kaynağı onlara karamsarlık vaat edenlerdir." Tüm bu olumsuz düşüncelere rağmen...

CAVİT ARI (Antalya) - Sizin yüzünüzden gençler o durumda. Sayın Vekil, yönettiğiniz ülkeyi bu duruma getirdiniz, sizin yüzünüzden.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bakın, dinleyin.

CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Geleceğini çalanlardır kaynak, geleceğini çalanlar.

CAVİT ARI (Antalya) - O gençler sizin uygulamalarınız nedeniyle o valizini toplar hâle geldi.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Liderimiz Sayın Recep Tayyip Erdoğan ise gençlerimize "Eğitilmiş, donanımlı, dürüst, ahlaklı bir nesil var ve sayıları da her geçen gün artıyor." diye sesleniyor, "Bu gençlik, Türkiye'ye sahip çıkacak, Anadolu'ya sahip çıkacaktır." diyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, senin anlatacağın bir bütçe yok mu? Anlatacağın bir bütçe yok mu?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Biri "Vatana hizmet et." diğeri "Bavulu topla, kaç." diyor. Takdiri biz gençlerimize bırakıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - CHP'ye çatmaktan başka anlatacağın bir bütçe yok mu senin?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Oraya çalışmamış, buraya da yanlış çalışmış!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, CHP bir çukurun içine düşmüştür, debelenmekte, her hareketinde biraz daha olayların içine batmaktadır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Senin bir bütçen yok mu, hiç okumadın mı bütçeyi?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Diğer bir tabirle İBB ve İmamoğlu CHP'nin Vietnamıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, sen kendi bütçeni anlat hoca!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bir kısır döngü içinde ne siyaset üretebilmekte ne söylem ortaya koyabilmekte ne de ülkemizde ana muhalefet yapabilmektedir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, getir sandığı yar bizi geç, getir sandığı yar bizi geç! Hazır biz böyleyken getir sandığı yar bizi geç!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Hayret verici açıklamalarla her gün karşılaşıyoruz. Şimdi çıkmış Genel Başkan kendini Jön Türk ilan ediyor, ülkemizde saltanat var zannediyor. Sayın Özel, ülkemizde saltanat yok, Atatürk'ün kurduğu cumhuriyet var, cumhuriyet...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Tebrik ediyoruz sizi, bak bunu alkışlayacağım yani hatırlayabildiniz, tebrikler!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bravo, bravo, nihayet Atatürk demeyi öğrendiniz; aferin, aferin!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - ...halkın iradesiyle şekillenen demokrasi var, demokrasi. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ha, siz Sayın Cumhurbaşkanımızı Abdülhamit Han olarak görüyorsanız, size şunu söylüyorum: Biz size Abdülhamit'i yedirtmeyiz, biz size Recep Tayyip Erdoğan'ı yedirtmeyiz; 15 Temmuzda nasıl yanında durduysak yine dimdik yanında dururuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Adem Bey, B12, B12!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Üstüne basa basa bir kez daha söylüyorum, milletimizin kürsüsünden sesleniyorum: Allah'ın izniyle gelecek seçim iktidar AK PARTİ, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'dır. Benden söylemesi, bu kafayla giderseniz ana muhalefet kim olur onu bilmem, koltuklarınıza sahip çıkın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, koy sandığı da ben sana bir gösteriyim ana muhalefeti, iktidarı! Kaçma, kaçma; sandığı koy, ben sana ana muhalefeti, iktidarı göstereceğim!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, biz de diyoruz ki samimiyet, dün yaptığın ile bugün söylediğin arasındaki tutarlılıktır. Terör de gördük darbeler de. Bizden önce Kürtlerle, onların kimlikleriyle mücadele edildi; biz ise terörle mücadele ettik, hiçbir zaman birlikten ayrılmadık, baldıran zehri içtik, kardeşliğimizden vazgeçmedik. Bir el, bu vatanın doğusundan, diğer bir el batısından tutacak, kardeşliğin türküsü söylenecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kağızman'ın yaylasında, Digor'un çarşısında, Kars'ın pazarında huzur, güven ve kardeşlik var. Sayın Leyla Zana üzerinde yapılan provokasyonları da -açık söylüyorum- kınıyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şu Ruslar gelsin de bıraktıkları tamiratları yapsınlar Kars'ta.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Cumhuriyet öncesi ve sonrası Kürtler, devletiyle hep birlikte olmuştur, bugün de bu irade daha da köklemiştir. Bu devlet bizindir, kimse fitne çıkarmasın, vatanımızda ayrımcılık sergilemesin, bin yıllık kardeşliğimize gölge düşürmesin. Ülkemizde zaman, birlik zamanıdır ve beraberlik zamanıdır; zaman, terörsüz Türkiye zamanıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bize düşen vazife, milletin değerlerini yaşatmak, hak ve hürriyeti teminat altına almak, ülkemizde hiç kimsenin kendini dışlanmış hissetmemesi için çalışmaktır. Devlet, milleti ezdiği gün değil yaşattığı gün devlet olur.

Değerli milletvekilleri, burası Gazi Meclistir, devlet kurmuştur, bin yıllık devlet geleneğine de sahip çıkmıştır. Osmanlı Devleti, dört asır halifelikle dinimiz İslam'ın sancaktarlığını yapmıştır. Bu bize ecdadımızın emanetidir ve başımızın tacıdır. Dolayısıyla biz sorumluluğumuzu da kim olduğumuzu da çok çok iyi biliyoruz. Aile, milletimiz için kutsaldır, ailelerimiz üzerinde hiç kimse toplumsal mühendislik yapmasın. Bütçe görüşmelerinde maalesef LGBT, eşcinsellik propagandası yapılıyor; bu bir rezalettir, bu bir kepezeliiktir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Sabah programlarını izleyin, görün ne kepezelikler dönüyor orada.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Dinimizin yasakladığı, Lût kavminin helak olduğu, kimliğimin, kültürümün men ettiği LGBT'yi asla kabul etmiyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Sabah programlarını izleyin, hangi kepezelikler dönüyor orada, yarattığınız ülkede neler oluyor?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Ari, neye itiraz ediyorsunuz? Sana mı dedi ya?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Kimse milletimizin değerleriyle oynamasın.

CAVİT ARI (Antalya) - Sabah programlarını bir izle, kimin eli kimin cebinde belli değil.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Sultan Alparslan'ın, Salâhaddin Eyyubî'nin torunları; uyanık olun, uyanık. İslam'a ve Kur'an'a uymayan, hiçbir görüşe ve "izm"e saygı duymaz. Ülkemizin önündeki en büyük tehditlerden biri LGBT sapkınlığıdır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - LGBT'liler vardır, var olacaklardır.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Gazi Meclise yakışan, bu rezalete son vermektir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Katliam çağrısı yapıyorsunuz!

CAVİT ARI (Antalya) - İzle, izle; kimin eli kimin cebinde belli değil sayenizde.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bu duygu ve düşüncelerle 2026 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'mizin hayırlara vesile olmasını diliyor...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Bütçeden anladığınız bir tek bu mu oldu şimdi?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - ...Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Sabah programlarını bir izle, izle. Sabah programlarını bir izle de ondan sonra...

ADEM ÇALKIN (Kars) - Cavit Bey, LGBT seni niye rahatsız ediyor?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O en çok seni rahatsız ediyor, seni; belli!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ne rahatsız etmesi? Adamın dediğini duymuyor musun? Rahatsızlığını söylüyor sana.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Cavit'e bir şey yapmıyor da seni rahatsız ediyor!

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Madde üzerinde şahıslar adına ilk söz Ardahan Milletvekili Sayın Kaan Koç'a aittir.

Buyurun Sayın Koç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KAAN KOÇ (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2024 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce tüm meslektaşlarımın 19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günü'nü tebrik ediyorum.

Bugün görüştüğümüz kesin hesap, yalnızca rakamların değil bu rakamların sahada nasıl esere, hizmete ve yatırıma dönüştüğünün açık bir göstergesidir. Hükümetimiz tarafından yürütülen ekonomi politikaları, savruk değil planlı, hedefli ve millet odaklıdır. Sayın Cumhurbaşkanımızın "Batı'da ne varsa Doğu'da da o olacaktır." sözü bizim için bir temenni değil yirmi üç yıldır kararlılıkla uygulanan bir devlet politikası hâline gelmiştir. Kafkasya'yı, Anadolu'yu ve Karadeniz'i birbirine bağlayan serhat Ardahan'ım bunun en somut örneklerinden biridir. Dönemin Ardahan Milletvekili kahraman Deli Halit Paşa Mecliste şehit edilmiş ve Ardahan 1926 yılında haksız yere ilçeye dönüştürülmüştür. Yıllarca ihmal edilen bu kadim şehir AK PARTİ iktidarlarıyla birlikte eser siyasetiyle buluşmuştur. Bugün kesin hesabını yaptığımız 2024 ve içinde bulunduğumuz 2025 yıllarında da ulaşım da "Can kurban olsun Çıldır'a; edep, erkân oradadır." diyen Şenlik Baba'nın memleketinde Çıldır'a Aşık Şenlik Tüneli'ni açtık. Yine, Ilgar Dağı Tüneli'nde çalışmalarımız güçlü ödeneklerle iki yönlü olarak devam etmektedir, en kısa sürede tamamlamayı planlıyoruz. Çamlıçatak Alt Geçidi ve Kura Viyadüğü'nü hizmete sunduk. Türkgözü Gümrük Kapımızı modernize ederek bölge ticaretine ve ihracata yeni bir kapı açtık.

Sağlıkta yıllarca "Olmaz." denilen anjiyo ve kemoterapi ünitelerini yaptık, ek hastanemizi de ocak ayında hemşehrilerimizin hizmetine sunuyoruz.

Enerjide en son güzide ilçemiz Hanak'a "Gelmez." denilen doğal gazı getirdik, inşallah önümüzdeki yıl da Çıldır ve Damal'da da doğal gazımızı vatandaşlarımızla buluşturacağız.

Tarım ve hayvancılıkta bölgemiz için son derece önemli olan ve üniversitemize kazandırmak için yoğun bir mesai yürüttüğümüz Tarım ve Hayvan Hastalıkları Araştırma Enstitüsünü kurduk, hayvan hastanesini de kuruyoruz.

Ardahan ve Göle Ovalarımızı sulayacak Beşikaya Barajı ile sulama kanalı işinin zemin etüt ve altyapı çalışmaları sahada yapılıyor, arazi toplulaştırma işlemleri de devam ediyor.

TOKİ eliyle yüzlerce konutu tamamladık, binlerce hemşehrimizi güvenli yuvalarına kavuşturduk.

YILMAZ HUN (İğdır) - Kaan Bey, ormanlar yok ediliyor, ormanlar kesiliyor.

KAAN KOÇ (Devamla) - Beton ve sıcak asfaltlı köy yollarımızdan taşkın riskli dere ıslahlarına, gençlik merkezlerinden sosyal alanlara kadar Ardahan'ın her noktasına hizmet üretmeye devam ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Alevi köylerine yapmadığınız yolları da konuşalım. AKP'ye oy vermeyen köylerin yapılmayan yollarını konuşalım.

KAAN KOÇ (Devamla) - Saymakla bitiremeyeceğimiz bu yatırımlar hemşehrilerimizin yaşam kalitesini doğrudan artırmakta ve bölgenin kalkınma sürecine ivme kazandırmaktadır. "Halka hizmet Hakk'a hizmettir." düşüncesiyle hiçbir ayırım gözetmeden, hiç kimseyi ötekileştirmeden serhat Ardahan'ımız için yapılması gereken ne varsa yapmaya ve üretmeye devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Aleviler öteki! Aleviler sizin Hakk'ınızın kulu değil!

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Dinle, dinle!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Dinliyorum, yalanları dinliyorum.

KAAN KOÇ (Devamla) - Masadaki harita üzerinde değil sahada çalışıyoruz, vaatle kalmayıp temel atıp açılış yapıyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Biz de sahada gördük Alevi köylerine yol bile yapmadığınızı.

YILMAZ HUN (İğdır) - Köy yolları yok Ardahan'da.

KAAN KOÇ (Devamla) - "Yapılamaz, imkânsız." denilen her işi bu necip milletin duasıyla hayata geçiriyoruz. Çünkü bu vatan bin yıllık bir medeniyetin, umutla yoğrulmuş birliğin ve sarsılmaz kardeşliğin yurdudur. Toprağı bereketli, milleti vakur ve merhametlidir çünkü Ardahan bu büyük mirasın serhat ucundaki bekçisidir. Huzurun, kardeşliğin ve vefanın şehridir.

Değerli milletvekilleri, biz bu bütçeyi hazırlarken sadece rakamlara değil serhat Ardahan'ın ayazında yoğrulmuş iradesine, yaylalarında filizlenen umuduna, alın teriyle kurulan geleceğine baktık çünkü biz siyaseti lafla değil eserle yapan bir anlayışın temsilcileriyiz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ardahan'ın haberi yok!

KAAN KOÇ (Devamla) - Bugün Ardahan'da yükselen her tünel, yanan her doğal gaz ateşi, açılan her okul ve hastane serhatta tutulan nöbetin dimdik ayakta olduğunun en açık göstergesidir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ardahan ancak bekçilik yapsın, nöbet tutsun! İnsanlık hâlleri yok mu!

KAAN KOÇ (Devamla) - Türkiye Yüzyılı'nı çizilen soyut haritalarla değil serhatten Anadolu'ya uzanan eser koridorlarıyla inşa ediyoruz.

Bu vesileyle, Ardahan'ımıza ve Türkiye'mize yirmi üç yıldır dev eserler kazandıran Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a teşekkürlerimi sunuyorum.

Bütçemizin, ülkemize ve milletimize hayırlı, bereketli olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu'na ait.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; efendim, komisyonlarla birlikte yirmi beş güne yakın süren bütçe maratonunun bu son günlerinde, her ne kadar sarayda hazırlandığına bakmayın, bu bütçe kimin bütçesi, bunu lafı hiç eğip bükmeden konuşmanın zamanı geldi. Bu bütçe var ya bu bütçe, en başta, ülkeyi gırtlığına kadar faiz borcuna batırmalarına göz yumduğunuz arsız İngiliz tefecilerinin bütçesidir. Bu bütçe, Halkbank davasını başınızın üzerinde giyotin gibi tutan, doymak bilmez Amerikan emperyalizminin bütçesidir. Bu bütçe, bu ülkenin Cumhurbaşkanına "Aptal olma." diyerek mektup yazan, o mektubu da müzede sergileyen, şimdi de "Seçim hilelerini en iyi o bilir." diyerek aba altından sopa gösteren, "Doğal gazı Putin'den değil benden alacaksın." diyerek 43 milyar dolarlık sözleşmeyi imzalatan, aynı anda, milyarlarca dolarlık Boeing uçağının anlaşmasını da araya sıkıştıran, bu memleketi Büyük Orta Doğu Projesi bataklığına mahkûm eden, sözde Büyük İsrail'i ihya etme hedefiyle bin yıllık Anadolu coğrafyamızı bölüp...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Çarpılırsın, çarpılırsın! Çarpılırsın!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - ...parçalamaya kararlı dünya emperyalizminin ağababası Trump'a mahkûm olanların tükeniş bütçesidir.

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Terbiyesiz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Terbiyesiz sensin!

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Terbiyesiz! Zibidi!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Zibidi de sensin!

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Zibidisin!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ayıptır, sus be!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Bak böyle ahlaksızlığın lüzumu yok! Cevap vereceksin; terbiyesiz adam, utanmaz adam!

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hakaret ediyorsun. Hakaret ediyorsun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Elbette ki bu ülkeye layık gördüğünüz Düyun-ı Umumiye'den beter, içinde milletin olmadığı bu tükeniş bütçenizi kabul etmiyoruz, reddediyoruz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Kabul etmeyebilirsiniz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Efendim, ben Bursa Milletvekiliyim...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Nere milletvekilisin zibidi! (AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Sayın Başkan, uyarır mısınız. Aynıyla iade ediyorum. Vasıfsız adam! Seni adam diye müdür yaptılar, onu bile beceremedin! Terbiyesiz! Defol git!

BAŞKAN - Genel Kurula hitap edin, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Efendim...

KEMAL ÇELİK (Antalya) - Boşboğaz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - ...ben Bursa Milletvekiliyim, tabii ki şehrinin seven herkes gibi Bursa'nın göz bebeği Bursaspor taraftarıyım.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Bursa'da yirmi beş yılda neler değişti onu da görmüşsündür, onu da anlat.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Önce çok net bir hususun altını çizeyim: Kimden gelirse gelsin, kime yönelik olursa olsun hiçbir kadına, hiçbir insana yönelik hakaret, küfür, çirkin dil kabul edilemez; reddediyoruz, savunmuyoruz ve kınıyoruz ancak münferit bir olay üzerinden koskoca Bursaspor camiasının topyekûn hedef gösterilmesine, linç edilmesine de razı olmayız.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - "Tweet" atarken öyle demiyordunuz, "tweet" atarken!

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ama "tweet"inde öyle demiyordun!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yapılan yanlış savunma bari.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Ama "tweet"inde öyle demiyordun!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Kaldı ki Bursaspor Kulüp Başkanı Sayın Enes Çelik taraftarlarımızın fair play kurallarına uygun davranması konusunda gerekli hassasiyeti açıkça ortaya koydu.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Provokasyon yapıyorsun, provokatörsün sen!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - "Tweet"ini hatırladın mı, "tweet"ini! Twitter'da yazdığını burada da söyle!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Eleştiri yapılabilir ama eleştiri ile hedef göstermek arasındaki çizgi aşılamaz, aşılmamalıdır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz linç bilirsiniz! Linç sizin işiniz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - O nedenle, Bursaspor tribünleri; kökeni, kimliği, memleketi ne olursa olsun, bu ülkenin birliğine ve vatanseverliğine tescil vurmuş bir tribündür. (DEM PARTİ sıralarından gürültüler) Sonuç itibarıyla Bursaspor onurumuzdur. Eğer protesto edilecekse İstiklal Marşı'nı ısıklayanları da protesto edeceksiniz.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Attığınız "tweet"i burada da söyleyin!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Provokatörsün sen be!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sosyal medyada başka, burada başka konuşma; yeter!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Döne, döne, döne, döne nereye!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - O nedenle, Bursaspor'un onurumuz olduğunu tekrar ediyor, heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Şu halkın nezdinde hiçbir şeysin sen, hiçbir şey!

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemi başlatacağım.

Sayın Bozan...

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, sayın AKP milletvekilleri; bugün İstanbul'da akıllara ziyan bir gelişme yaşandı. Bugün İstanbul'da düzenlenecek olan Koma Amed konseri Küçükçekmece Kaymakamlığının kararıyla yasaklandı. Gerekçe, konserin uygun olmayacağıymış. Konserin neyi size uygun düşmüyor? Dili mi size uymuyor? Kürtçe olması mı yoksa Koma Amed'in yüz binleri Amed'de buluşturması mı? İstanbul'da cümle âlem konser veriyor uygun oluyor da Kürtçe müzik yapan Koma Amed konser verince mi uygun olmuyor?

Kararı verenlere sesleniyorum: Bu çağda böyle rezaletlerle gündeme gelmek sizi hiç utandırmıyor mu? Bu karar, ana dili Kürtçe olan milyonların nezdinde dillerine yönelik düşmanlığın göstergesidir. Bu düşmanlığı reddediyoruz. "..."⁴

Sayın Bakan, sizi ve iktidarınızı yasaklama kararıyla ilgili açıklama yapmaya davet ediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Dindar...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkede eğitim sistemine duyulan güven günden güne azalıyor. Çocuklar ve gençler okula devam etmekte sorun yaşıyor. Okullarda beslenme, güvenlik, akran zorbalığı, internet bağımlılığı gibi birçok konuda sorun yaşanıyor.

Sayın Eğitim Bakanından aşağıdaki sorulara yanıt bekliyoruz:

1) 2024-2025 yıllarında MESEM kapsamında kaç çocuk çalıştırıldı? Çocuk işçiliği teşvik ettiği ve çocuk işçi ölümlerine yol açtığı için bu sisteme son vermeyi planlıyor musunuz?

2) Ortaokul, lise ve üniversite öğrenci devamsızlık ve terk oranları nedir? Okul terklerin ana nedenlerine dair araştırmanız mevcut mudur?

3) Eğitim fakültelerinde yıllık mezun sayısı kaçtır? 2026 yılında kaç atama yapacaksınız?

4) Okul önlerinde madde bağımlılığı, akran kavgaları ve benzeri asayiş sorunlarını önlemek adına alınan tedbirler nelerdir?

BAŞKAN - Sayın Suiçmez...

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Bakan, neden spor kulüplerini İçişleri Bakanlığından alıp Spor Bakanlığına bağladınız? İl müdürlükleri neden spor kulübü kurup yabancı sporcu transfer ediyor? Paranın yeni aklanma ve cemaat, tarikatlara aktarılmasının bir yolu olarak mı kullanılıyor?

Kadın sporculara ayrılan bütçe erkek sporcularla karşılaştırıldığında neden orantısız derecede düşük?

Kız çocuklarının spora katılımını artırmak için hangi somut projeler uygulanıyor?

4. Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Çocuk sporcuların erken yaşta performans baskısına maruz kalması denetleniyor mu?
Amatör sporcuların sigorta, sağlık ve emeklilik güvenceleri neden hâlâ yetersiz?
Millî sporculara verilen harçlık ve primler artan yaşam maliyetlerine göre ne zaman güncellenecek?
Başarılı sporcuların kariyer sonrası istihdamı için somut bir devlet projesi programı var mıdır?
Spor federasyonlarının harcama ve bütçeleri neden bağımsız denetime açık değildir?

BAŞKAN - Sayın Hun...

YILMAZ HUN (İğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, hoş geldiniz, biz de sizi bekliyorduk.

Sayın Bakan, 18 Ekim 2024'te yürürlüğe giren Öğretmenlik Meslek Kanunu'yla başöğretmenlik için fiilen yirmi yıl çalışma şartı getirdiniz. Oysa engelli öğretmenler engellilik durumlarına bağlı olarak on beş ya da on sekiz yıl çalıştıktan sonra emekli olmak zorunda kalıyor ve bu nedenle hiçbir zaman başöğretmen olamıyor. Engelli öğretmenleri baştan dışlayan bu açık eşitsizliği ve dolaylı ayrımcılığı ortadan kaldıracak bir düzenleme yapmayı düşünüyor musunuz? Engelli öğretmenlerin kariyer hakkını fiilen ortadan kaldıran bu durum için herhangi bir çalışmanız var mıdır?

Sayın Bakan, seçim meydanlarında "Mülakatı kaldıracağız." dediniz, neden sözünüzü tutmuyorsunuz? Öğretmen atamalarında "mülakat" adı altında yürütülen uygulamalar liyakati değil kayırmacılığı ve siyasal sadakati esas almaktadır. Yazılı sınavda yüksek puan alan öğretmen adaylarının keyfi biçimde elendiğine dair birçok somut örnek kamuoyuna defalarca yansımıştır. Anayasa'nın eşitlik ilkesiyle Danıştayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Karagöz...

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Sayın Bakan, Amasya'da depreme dayanaksız olduğu gerekçesiyle boşaltılan okulların güçlendirme ve yeni bina yapım çalışmaları karınca hızında ilerliyor. Evlatlarımız ikili eğitime mahkûm ediliyor. "İkili eğitimi bitireceğiz." hedefi koyan iktidar bu hedefine ne zaman ulaşacak? Köy okullarında öğrenci sayısı 10'un altına düşünce sınıflar birleştiriliyor, farklı seviyedeki çocuklar tek sınıfta eğitim görüyor. Bu uygulama köyde okuyan evlatlarımızı arkadaşlarından geride bırakıyor. Bu eşitsizlik yaratan uygulamaya ne zaman son vereceksiniz?

Öğretmen maaşları yoksulluk sınırının yüzde 43 altında kaldı. 24 Kasım'da bir maaş ikramiye talebimiz kabul görmedi. 2003'te bir öğretmen maaşıyla 38 gram altına alınırken bugün aynı emekle yalnızca 11 gram alınabiliyor, aradaki 27 gram altın nerede? Bu altınlar öğretmenlerimizin cebine girmediyse kimin cebine girdi?

BAŞKAN - Soruları cevaplamak üzere Komisyona söz veriyorum.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sorulara Sayın Bakanımız cevap verecektir.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygıdeğer üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ilk söz alan milletvekilimiz İstanbul'daki bir konserden bahisle Kürtçe düşmanlığı açıklaması yaptı. Benim konserle ilgili bilgim yok, onu öğrenip kendisiyle paylaşırım, hangi gerekçeyle konserin iptal edildiğine dair kendileriyle paylaşırım. Bilgim yok, açık söyleyeyim ancak Kürtçe düşmanlığıyla ilgili kısımda birkaç şey müsaade ederseniz ifade etmek istiyorum: Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi 3 Kasım 2002 Seçimlerinde iktidara geldi. 18 Kasım 2002 tarihinde ilk AK PARTİ Hükûmeti kuruldu ve 30 Kasım 2002 tarihinde AK PARTİ'nin ilk icraatı OHAL uygulamasının kaldırılması. Ardından boşaltılan köylerin yeniden yerleşime açılmasından tutun...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kürtçe hâlâ ana dilde eğitim dili değil.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - ...vatandaşların -Kürtçe eğitimin- Kürtçe öğrenmesine değin bir dizi etkinliği hayata geçirdik. Bakın, şu anda, Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde talep edilmesi durumunda vatandaşlarımızın, Kürtçe, Kurmanci ve Zazaki dâhil olmak üzere, 30'a yakın yaşayan dil ve lehçeyle ilgili olarak seçme ve seçtiği dersin, dilin öğrenilmesinin sağlanmasını mümkün hâle getirdik; şu anda bu mümkün.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Kaç öğretmen ataması var?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Ayrıca, Kürtçe bu dersleri okutmak üzere öğretmen atamaları da yaptık, yapmaya da devam ediyoruz.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Kaç tane, kaç tane?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - "Kaç öğretmen atadınız?" sorusuyla ilgili olarak ben şu ifadenin altını çizmek istiyorum, burada değerli milletvekillerimize şöyle bir çağrıda bulunmak istiyorum: Siz bizim öğretmen atamamızı istiyorsanız Zazaki ve Kurmanci derslerini okutmak üzere, bölgede çocukların bu dersleri seçmelerini sağlamanız lazım.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Sağlıyoruz; boş kalıyor, boş.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Çocuklar seçiyor ama...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Çünkü biz atama yaparken...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Sağlıyoruz, boş kalıyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Müsaade edin arkadaşlar ya.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Siz yanlış bilgi...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Ben de bir konuda açıklama yapmak istiyorum.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Size yanlış bilgi verilmiş Sayın Bakan.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Yanlış bilgi vermiyorum arkadaşlar.

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Size yanlış bilgi verilmiş.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Size yanlış bilgi verilmiş. Sağlandı ama öğretmen yok.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Bakın, ben diyorum ki arkadaşlar...

BAŞKAN - Bitirsin, ifadesini bitirsin...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Bakın, ben bitireyim sözümü ya.

Ben size şunu söylüyorum: Biz, herhangi bir branştan atama yaparken, norm hesabını yaparken okutulan derslerin Türkiye genelinde sayısını topluyoruz ve akabinde, kaç öğretmenimiz var, maaş karşılığı olarak ne kadar derse girilmesi gerekiyor, bölüyoruz ve norm ihtiyacımızı buluyoruz. Dolayısıyla bu konunun şöyle çözülmesi gerekir: Talep oldukça norm ihtiyacı olacaktır ve atama yapacağız.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Milyonlarca Kürt kendi ana dillerinde eğitim almak istiyor, bu talep değil mi zaten?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Şu anda, hâlihazırda sistemde var olan öğretmenlerimiz bizim norm ihtiyacımızı karşılar durumda olduğu için norm ihtiyacı gözüküyor.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Karşılar durumda değil. Okullarda müdürler baskı yapıyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Siz benden iyi mi biliyorsunuz?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ben söylüyorum, okullarda müdürler baskı yapıyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Siz benden daha iyi mi biliyorsunuz?

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Evet, daha iyi biliyorum, veliler söylüyor bize.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Şimdi, bu konuyla ilgili bunu söyleyeyim; bu bir. İki...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Halkın içindeyim, her gün öğrencilerin arasındayım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Siz her şeyi çok iyi biliyorsunuz Hanımefendi, ben hiçbir şey bilmiyorum.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Evet, her şeyi çok iyi bildiğimi biliyorum, sizden iyi bildiğimi de biliyorum.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Elimde benim milyonlarca done var, siz elinizde hiçbir şey olmadığı hâlde benden çok daha iyi biliyorsunuz...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Elimizde var, beyanlar var, öğrencilerin dilekçeleri var, velilerin dilekçeleri var; Kürtçe eğitim almak istiyorlar ama sağlamıyorsunuz, öğretmen atamıyorsunuz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - ...çok sağ olun, çok kibarsınız, tebrik ediyorum gerçekten; size yıldızlı pekiyi veriyorum, sınıfı geçtiniz. Tamam, anlaştık mı? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, gelelim diğer konuya.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Yasayı değiştirin o zaman.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Bir diğer konu şu: Bakın, şu anda, okullarımız dışında isteyen herkesin Kürtçeyi öğrenebileceği özel öğretim kursu açma hakkı vardır.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kapatıyorsunuz, daha bir ay önce Diyarbakır'daki "..."⁵ kapatıldı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Teşvik edin, orada işverenler, orada işletmeciler bu kursları açsınlar Kürtçeye ilgili. O yüzden, bütün bunlar yapılmışken Hükümetimizi, Bakanlığımızı Kürtçe düşmanlığıyla suçlamanızı gerçekten kabul etmiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bunu size her şartta ispat etmeye hazırım.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bu sizin iktidarınızla ilgili bir mesele değil; çıkması lazım, çıkması.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Lütfen karşılaştırma yaparken öncesiyle beraber karşılaştırın.

Diğer bir konu...

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Biz kendimiz o durumların hepsini yaşadık. Kürtçe konuştuğumuz için nelere maruz kaldığımızı biz biliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Bakan, yazılı cevap verin diğerlerine.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - 7'nci madde üzerinde, gruplar adına ilk olarak YENİ YOL Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Mesut Doğan konuşacak.

Buyurun Sayın Doğan. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ben de konuşmama öncelikle bir hatırlatmayla başlamak isterim; zira, bugün de olduğu gibi, bütçe görüşmelerinin olduğu tüm süreç içerisinde iktidara yönelik yapılan bütün eleştirilere karşılık olarak AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımızın cevapta zorlandıkları, her dönem ortak olarak kullandıkları bir cevap var, o da "İyi de siz ne söylerseniz söyleyin, sonuçta bizi millet seçti yani biz seçimle geldik." diyorlar ki bu doğru bir yaklaşım olmakla beraber 2023 seçimlerinde nasıl kazandıklarını da unuttukları anlamına gelir. Ben hem onu hatırlatmak hem de bir tebessüm olması açısından yaşanmış bir hikâyeyle bir cevap vermek isterim. Mutfakta ciddi yaramazlık yapan delikanlı babasından dayak yiyeceğini anlayınca kendini salona atmış. Babası peşinden gitmiş, delikanlı heyecanla ne yapacağını şaşırıp direkt tekbir getirip namaza durmuş. Babası çocuğunun bu hâlini görünce oturmuş -affınıza sığınarak söylüyorum- demiş ki: "Lan oğlum, biliyorum, abdestin yok, zaten kibleyi de tutturamamışsın ama Allah'a sığındın ya, bir seferliğine seni affediyorum." Yani 2023 seçimlerinde bu millet biliyordu ki siyaseten abdestiniz bozuktu, siyaseten kibleiniz de sıkıntılıydı ama toplumu öyle tahrik ettiniz, öyle tahrik ettiniz, duygularla öyle oynadınız ki son defa bu yetki size verildi; bunu size hatırlatmak isterim.

Milletvekillerimizi dinlerken bazen gerçekten büyük bir şaşkınlık yaşıyorum. Öyle iddialı cümleler kullanıyorlar ki cevap vermekte bile sıkıntı çekiyoruz işin gerçeği. Ben bu anlamda, bu durumdan yola çıkarak Sayın Cumhurbaşkanımıza bir soru sormak isterim, bakanlara bir soru sormak isterim, milletvekillerine bir soru sormak isterim: Yirmi üç yıllık iktidarınız döneminde, kanunlara

göre suç olan, inancımıza göre günah olan, geleneklerimize göre ayıp olan bir konu söyleyin ki azalma olmuş olsun; ben de sizi ayakta alkışlayayım. Mesela, yirmi üç yıl içerisinde yolsuzluklar mı azaldı, hırsızlıklar mı azaldı, israf mı azaldı, intiharlar mı azaldı, madde bağımlısı genç sayısı mı azaldı, boşanma mı azaldı, kadın cinayeti mi azaldı? Samimiyetimle söylüyorum, bir tane numunelik örnek söyleyin, ben sizi ayakta alkışlayacağım.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Namaz kılanlar azaldı, Allah'a inananlar azaldı, Müslüman sayısı azaldı.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Ama bildiğimiz bir şey var, görmezlikten gelseniz de duymazlıktan gelseniz de anlamazlıktan gelseniz de büyük sorunlarımız var; bunları özet olarak ben tekrar size hatırlatmak isterim. Bakın, yer altı kaynakları bakımından, coğrafi özellikleri bakımından, tarihî geçmişi bakımından, genç nüfusu bakımından dünyanın en muhteşem özelliklerine, güzelliklerine, zenginliklerine sahip bir ülkede her gün işsizliği konuşuyor isek, her gün geçim sıkıntısını konuşuyor isek, her gün elektrik faturasını konuşuyor isek, her gün doğal gaz faturasını konuşuyor isek ne yaparsanız yapın büyük sorunumuz var demektir. Örf, adet, gelenek ve inançları bakımından muhteşem bir altyapıya sahip olan bu ülkede yirmi yıl önce sadece Amerikan filmlerinde görmüş olduğumuz sahneleri bugün şehirlerimizin mahallelerinde, sokaklarında ve evlerinde yaşıyor isek kabul etmeniz de etmeseniz de derin sıkıntılarımız var demektir. Bin yıl boyunca dünyaya liderlik yapmış, dünyaya ağabeylik yapmış, dünyaya adaletle yönetmiş bir medeniyetin varisi olan Türkiye, yanı başında "tapusu bizde" denilen Filistin'de yüz binlerce çocuk katledilirken hiçbir şey yapamamış ise dış politikada bittik demektir. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Çok şey yaptık, çok şey. Sen görmez, duymazsın; bu millet görüyor, duyuyor da sen görmez, duymazsın!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Biz niye görmüyoruz?

MESUT DOĞAN (Devamla) - Akıl, ne hâlde olduğumuzu görmektedir; akıl, neden bu hâlde olduğumuzu sormaktadır; akıl, bu hâlden nasıl kurtulacağımızı düşünmek ve çalışmaktır; akıl, her atılan adımın sonunu görmektedir. Ne hâldeyiz biz şu anda? Ben söyleyeyim: Sabah okula giden çocuğunun cebine simit parası koyamayan babaların var olduğu Türkiye'deyiz ki veriler sabah okula giden çocukların beşte 1'inin kahvaltı yapmadan okula gittiğini ifade ediyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Hangi veri bu?

MESUT DOĞAN (Devamla) - Başka; üniversiteyi bitirdiği hâlde, 30 yaşına geldiği hâlde utana sıkıla annesinden, babasından harçlık istemek zorunda kalan gençlerin var olduğu Türkiye'deyiz. Gençlere dediniz ki: "Okuyun." Gençler de okudular. Her köye bir üniversite yapmakla övünüyorsunuz ama o üniversitelerde görev yapan akademisyenler de okuyan öğrenciler de biliyorlar ki üniversite okuyan gençlerin yüzde 80'i iş bulamayacak ve bulamıyorlar. Elbette ki devletin görevi, diploma sahibi olan bütün gençlere kurumlarda görev vermek değil ama o ülkede iş bulmasını sağlayacak zemin oluşturmaktır. Bugün 5,5 milyon ev gencinden bahsediyoruz.

Başka; emekli olduğu hâlde sırf kızının çeyiz parasını ödemek için maden ocağında çalışırken hayatını kaybeden insanların var olduğu bir ülkede yaşıyoruz. Şu emeklilerimizin hâline bakın; kimisi ayakta durabilmek için çöplükten ekmek topluyor, kimisi AŞTİ'ye sığınıyor, kimisi otellerde, tuvaleti ve banyosu olmayan yerlerde hayatını idame ettirmeye çalışıyor.

Başka, başka; teşvik ederek köylerini terk ettirdiğiniz ve köyünü terk edenlerin de sığındıkları şehirde çocuklarını sokaklara kaptırdıkları bir ülkede yaşıyoruz. 10 milyon arkadaşlar, 10 milyon gencimiz madde bağımlısı. Bir beka meselesi mi arıyorsunuz? Üzerinde çalışmanız gereken, kafa yormanız gereken konu bu konudur.

Başka; zalimlerin açmış olduğu savaşta annesini, babasını kaybetmiş binlerce yetimin yaşadığı bir coğrafyada hep beraber yaşıyoruz. Peki, bu hâlde nasıl geldik? Bu hâlde gelmemizin temel nedeni söylüyorum: Bu hâlde gelmemizin ana nedeni; tek hedefi iktidarda kalmak olan AK PARTİ'nin, kendini dünyanın sahibi zanneden zalimlerle iş birliği yapmasıdır ve onlarla ilişkisini güçlü kılabilmek için aldığı borçlardır. O borçlar dengesini bozdu ülkenin, dengesini bozdu AK PARTİ'nin. AK PARTİ yirmi üç yıldır kendisine oy verenlerin hoşuna gidecek cümleler kuruyor ama para verenlerin hoşuna gidecek icraatları yapıyorlar. Ben hayretler içerisinde milletvekillerimizi dinliyorum. Biraz önce çıkmış bir AK PARTİ'li milletvekili arkadaşımız diyor ki: "LGBT'yle mücadele edeceğiz." Ya, bu ülkede eş cinsellerin dernek kurma hakkını siz verdiniz, ne çabuk unuttunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yalan söylüyorsun, öyle dernek kurmayla ilgili hiçbir düzenlemeyi biz yapmadık; tamamen yalan.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Evet, Dernekler Kanunu'ndaki düzenlemeyi siz yaptınız.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Ayıptır, ayıptır; bu kadar ikiye bölünme fazla, bu kadar ikiye bölünme olmaz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yalan söylüyorsun, tamamen uydurma ve yalan.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Dernekler Kanunu'nu siz değiştirdiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamen yalan söylüyorsun.

MESUT DOĞAN (Devamla) - "Filistin" diye oy istiyorsunuz, "ticaret" kılıfı adı altında İsrail'e yardım ediyorsunuz. "Adalet" diye oy istiyorsunuz, bu millete zulmediyorsunuz. (YENİ YOL, CHP, İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Biz zulmetmiyoruz.

MESUT DOĞAN (Devamla) - "Emeği koruyacağız." diye oy istediniz, insanlarımızı faiz boranlarına peşkeş çektiniz. "Dindar nesil yetiştireceğiz." diye oy istediniz, gençlerimizi uyuşturucu baronlarına meze ettiniz ama sanki bunların hiçbirini siz yapmamış gibi hareket edebiliyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) - Yirmi üç yıldır iktidarda olan bunlar değil sanki.

MESUT DOĞAN (Devamla) - Bunların olmasının temel nedeni şu, şu sözü unuttunuz siz: "Yola diz çökerek başlayanlar yol boyunca sürünmeye mahkûmdurlar. Siz zannettiniz ki birilerinden söz aldıktan sonra yolun sonuna kadar çok rahat yürüyeceksiniz ama bunun böyle olmadığını bütün millete yaşattınız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan Taşçı.

Buyurun Sayın Taşçı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Gazi Meclisin kurucu iradesini saygıyla, bağlılıkla selamlıyorum.

İki haftadır Genel Kurulda, bir ay boyunca da Plan ve Bütçe Komisyonunda geç saatlere kadar, üstelik de Türkiye Büyük Millet Meclisine dönük sistematik itibarsızlaştırmanın gölgesinde takdire değer bir çalışma sergileyen başta milletvekili ve grup danışmanlarımız, uzmanlarımız, stenograflarımız, kavaslarımız; çay ocakları, lokantalar, bankolar, bütün birimlerimizdeki emekçilerimize; ne kadar manşet verebildik onlara bilmiyorum ama kıymetli meslektaşlarıma, gazeteci arkadaşlarıma ve haklarını madden ödeyemediğimiz peş peşe intiharlarıyla açıkça beliren ağır hayat koşullarını düzeltemediğimiz bir de üzerine görevlerinin ne kadar kutsalı varsa burada yerle bir oluşuna şahit olmak durumunda bıraktığımız Emniyet mensuplarımıza da kalpten teşekkür ediyor emekleri için.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri boyunca muhalefet vazifemiz bir muhasebe cetvelindeki sayısal göstergeler itirazdan çok daha fazlasını yükledi omuzlarımıza. Baht utansın ki büyüme, ekonomi, refah, hakça paylaşım, kalkınma ve geleceğin müreffeh Türkiye'sini konuşmamız gereken vakitlerin tamamını merkezî iktidar, siyasi rantçıları ve etnik bölücülük arasında benzerine ancak işgal yıllarında, benzerine ancak mütareke şartlarında rastladığımız bir ittifakın, nesebi gayrisahih bir terör örgütünün kurucusu, Allah'sız bebek katilini barış güvercini gibi yutturma girişimine karşı Türk milletinin safında durma irademizi ortaya koyarak harcadık. Kendi adımıza gururluyuz, yegâne susmayanları olduğumuz için bugünlerin ama başkaları adına da yüzlerce sayfalık bir bütçe teklifinin bir tek önergemiz dahi kabul edilmeden, tek satırı bile milletin refahı lehine değiştirilmeden geçecek olmasının utancını yaşıyoruz. Ülkenin kahir ekseriyeti açlık sınırının altında yaşarken rahatça yatağınızda uyuyorsunuz. "Daha ne istiyorsunuz?" denilebildiği için burada, bu kadar kötüye kullanılabildiği için milletin vekâleti başkaları adına utanıyoruz. Emeklileri otogar köşelerinde yatıp kalkarken, çocukları viranelerde cayır cayır yanarken, sokakları çetelere teslim hâldeyken ve fakat cezaevleri yargısız infaz edilen masumlarla dolup taşarken; bu kadar kul hakkı, bunca ahın muhatabı olup da kafasını yastığa rahatça koyabilen varsa gerçekten de Allah kahretsin öyle meşrebi. Ortaya hitap ediyorum, dileyen üstüne alınabilir. Devlet kuran bu Gazi Meclisi, İmralı Cezaevinde cezasının infazı devam eden bir teröristin ayağına götürmek için seçim sürecinde rakiplerine teröristle iş birliği iftirasını atmaktan utanmayanlar olarak -Allah da böyle iddiasından vuruyor işte insanı- bir masa kurdunuz, terör örgütünün ulaklarını, avukatlarını, şahsi menfaatlerini, müstevililerin emelleriyle tahvil edenleri etrafına oturtunuz. Yasama iradesini gasbetmek pahasına gittiniz, geldiniz, oturdunuz, güldünüz, eğlendiniz, üzerinize dikilen kostümü öyle benimsediniz ki kendinizi devlet sandınız, ortaklaştığınız ihaneti millet iradesine eşitlediniz. Hele bazılarının yapımcının gözüne girmek, yeni roller kapabilmek için senaryoyu da aşan tiratlarda bulundunuz. Merak etmeyin, en büyük puntolarla yazıldınız tarihe, hiç ama hiç unutulmayacaksınız. Yaptıklarınızın "Teröre taviz yok." diye oy topladığınız Türk milletinin vicdanında kabul görmediğini ve görmeyeceğini, dün "Hain, katil, bölücü." dediklerinizi bugün bağrınıza basmanızın Türk milleti nezdinde itibar zerrenizi bırakmadığını gördüğünüzde de ayıbınızı bizim mübareklerimizle perdelemeye kalkıştınız. Vatan, bayrak, şehitler, gaziler, barış, demokrasi, hukuk, Atatürk, cumhuriyet ve şimdi de milyonlarca Türk evladının Başbuğ'u Alpaslan Türkeş. İstismar edilmesine, çiğnenmesine, çiğnetilmesine vesile olacağınız daha neyimiz kaldı ya burada? Barış nasıl ki kimsenin elinin kirini temizleme aparatı değilse Başbuğ Alpaslan Türkeş de kimsenin eline bulaşan kanı, kiri temizleme aparatı değildir. Başbuğ Alpaslan Türkeş'in ailesi bellidir, onun bir soy evlatları vardır, kim oldukları bellidir; bir de mücadelesini birbirine kenetlediği tabutluklardan bugüne umdeleri istikametinde yürüyen can evlatları vardır, kim oldukları lafla değil tavırla bellidir.

Onun can evlatlarından biri olarak andım olsun, sırf birileri yaptıklarının utancını taşıyamıyor diye; bilinçaltlarından, geçmişlerinden, gerçekte ait oldukları sosyolojiden üzerlerine bir karabasan gibi çöküyor diye o utanç, ailelerindeki şehitler, gaziler, bir zamanlar teröre birlikte karşı durdukları dava arkadaşları; Ankara'da Cebeci'de, İstanbul'da Hergeli'de PKK'lılar Türk bayrağını indirmesin diye nöbet tutan evlatları yüzlerine bakmıyor diye bugün hiç kimse Başbuğ Türkeş'e yeni evlat, bize de kardeş uyduramayacak. Hiç kimse Başbuğ'un terörün siyasi uzantılarına muhabbetini kanıtlayamaz ama ben size hem de burada, Türkiye Büyük Millet Meclisi TV'de terörün siyasi uzantıları için ne dediğini kanıtlayabilirim, "Bunlar da terörist." demiştir, nokta. Merak edenler izleyebilir, yükledim sosyal medyama.

Sümüğünü silmekten aciz bir teröristten siyaset öğrenmeye çalışanların devleti getirdiği yeri 15 Temmuzda görmüşken; kim, kimi ve nasıl şimdi bir başka aciz teröristle devlet meselesi, millet bekası üzerine müzakereye ikna etti ben bilmiyorum ama ant olsun ki biz o tefecilerin elinden sizi de Türk milletini de Türk devletini de kurtaracağız. Defalarca tekrarladık burada, biz "terörsüz Türkiye" dediğinde "terörlü Türkiye" demeyiz, demedik, demeyeceğiz. Peki, siz her sözlerinin altına imza attığınız terör sevicilerine "terörsüz Türkiye" dedirtebilecek misiniz? "PKK bir terör örgütüdür." dedirtebildiniz mi? "Terör bir insanlık suçudur." dedirtebildiniz mi? Türk milletinin dününe, bugününe, yarınına hürmetsizlik ettirmiyoruz diye burada bize "Sus! Kes!" dediğiniz kadar, Allah'ın ilk emri "Oku!" ayetinin halifesi öğretmenleri katledenlere; ezanın sedasını, müezzinleri katledenlere; Bedirhan bebeği, Serkan bebeği, Yasin Börü'yü, Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu, arkadaşımızı ya, üniversite sıralarındaki arkadaşımızı katledenlere, Hasan Şimşek'i, hepimizin arkadaşını katledenlerin sözcülerine "Sus." diyebildiniz mi, diyebiliyor musunuz? Kimse mi sormuyor ya aranızda, ben bütün samimiyetimle merak ediyorum "Biz ne yaptık da Allah bizi milletimizin karşısında bu utanca düşürdü bu günlerde?" diye.

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) - Bu ne biçim laf ya!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Biz hiçbirimiz küfrü savunmuyoruz ama bu ülkenin aylardır bütün sinir uçlarıyla oynayan, bütün değerlerini tahkir eden insanlarına, teröristlere, teröriste nasıl mukabele gerekiyorsa öyle mukabele edecek, dolayısıyla da tribünlerde öfke patlaması yaşamayacakları, tuzağa çekilemeyecekleri yarınların sözünü veriyoruz. Kimse sap ile samanı karıştırmasın. Bu ne menem bir barış sanrısı ki tribünlerde bir kişiye küfrü en ağır yaptırımlara müstahak, affedilemez sayıyor ama binlerce insanın katledilmesini; binlerce cinayeti, tecavüzü; af dilemeyi dahi gerektirmeyecek, pişmanlık gerektirmeyecek, ceza gerektirmeyecek bir hak sayıyor. Küfrü kınıyor, katliamı alkışlıyor; küfürbaza kin kusuyor ama katillere anayasal garanti altında imtiyaz istiyor burada. Bu nasıl kardeşliktir ki terör hükümlüsü Leyla Zana'nın onuru, mesele kadın olmaksızın eğer, binlerce Aybuke'nin, Neşe'nin, Ayşegül'ün, Esmâ'nın canına değer oluyor ya burada? (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Ağzını çalkala, Leyla Zana'dan bahsetmeden önce ağzını çalkala! Leyla Zana'ya edilen küfrü sahiplenene kokuşmuş bir zihniyet seninki!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Burada hiç kimse katilleri, bu kadınların katillerini kahramanlaştırmamanın bu kadınlar ve ailelerinin onuruna nasıl bir tahribat yarattığını hesap etmiyor?

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Küfrü sahiplenen kokuşmuş bir zihniyetin temsilcisisin! Küfrü savunan kadın mı olur?

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Aybuke Yalçın onurumuzdur, Neşe Alten onurumuzdur, Esmâ Çevik onurumuzdur; adının ne olduğu, cinsiyetinin ne olduğu fark etmez. Onların katilleri ve katillerinin savunucuları küfre değil ama Türk mahkemelerinin Türk ceza yasalarına göre hükmettikleri son neyse ona müstahaktır. Küfre tepki göstermek başka şeydir, küfre uğradı diye bir terör hükümlüsünün bu çatı altında kahramanlaştırmak başka şeydir.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - O küfrü güzelleştiriyor musunuz bu şekilde? O küfrü sahipleniyorsunuz; küfür, küfür!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ben bir milletvekili olarak onurumun böyle iki paralık edilmesine müsaade etmiyorum.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Terbiye yoksunusunuz!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Arkamdaki kürsü kimsenin şahsi dayatmaları için zemin hazırlama yeri değildir.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Terbiye yoksunusunuz! Küfür sahiplenen vekil mi olur? Terbiye yoksunusunuz!

Ayıp, ayıp!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Oraya oturan, Genel Kurulu İç Tüzük'e göre...

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Küfür sahiplenen terbiye yoksunu bir kadınsınız!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - ...yönetmekle görevlidir ve bir terör yükümlüsünün o makamda onur ilan edilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Küfür sahiplenen terbiye yoksunu bir kadınsınız!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - ...İç Tüzük'ün açıkça çiğnenmesidir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan... Sayın Başkan...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Buna sessiz kalmak sizi daha onurlu yapmaz.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Küfür sahipleniyorsunuz; sizi bir kadın olarak kınıyorum, kınıyorum!

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Buna sesiz kalmak bizi ettiğimiz yeminin haini yapar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Çocuklarınızın suratına nasıl bakıyorsunuz? Böyle kokuşmuş küfrü savunan bir vekil mi olur? Ayıp size, ayıp!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Kavuncu da söz istedi, vermedim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, Sayın Leyla Zana'ya yönelik çok ağır hakaretler edildi. Buna müsaade etmemiz mümkün değil.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) - Terbiyesizsiniz; terbiye yoksunu, kokuşmuş zihniyet! Küfür sahiplenilir mi? Ayıp, ayıp!

BAŞKAN - Tamam, söz vereceğim, biraz sonra vereceğim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Gümüşhane Milletvekili Sayın Musa Küçük.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin 7'nci maddesi yürütme üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, insanlık tarihi boyunca yeryüzünde pek çok büyük medeniyetler kurulmuş, nice devletler yükselmiş ve zamanla tarihin sayfalarına karışmıştır. Bu uzun ve çetin yürüyüşte bazı milletler yalnızca kurdukları şehirlerle ya da bıraktıkları eserlerle değil; taşıdıkları ruh, gösterdikleri direnç ve korudukları değerlerle öne çıkmıştır. Türk milleti de işte bu köklü yürüyüşün en müstesna öncülerinden biri olmuştur. Türk milleti, asırlar boyunca birlik ve beraberlik ruhunu diri tutmuş; karşılaştığı her fırtınada, her badirede ve her zorlukta omuz omuza vererek ayakta kalmayı başarmıştır. Tarihin en çetin dönemlerinde dahi dağılmamış, umudunu kaybetmemiş, ortak kader bilinciyle yeniden doğrulmayı bilmiştir. Bu yüksek dayanışma ruhu milletimizi sadece hayatta tutmakla kalmamış, aynı zamanda onu güçlü kılan temel değerlerden biri olmuştur. Diri tutulan birlik, beraberlik ruhu yalnızca geçmişimizi anlamamıza yardımcı olmakla kalmamış, aynı zamanda geleceğimize ışık tutan en sağlam temelimizi oluşturmuştur. Siyaset ve devlet adamı Tonyukuk çağlar ötesinden bizlere "Devletin temeli birliktir, birliğini korumayan düşmana yem olur." diye seslenmektedir. Bu söz günümüzde de aynı anlam ve önemini korumaktadır. Tarihimizin derinliklerinde Orhun Yazıtları'nda Bilge Kağan'ın uyarısı açık ve nettir: "Türk milleti, Çin'in tatlı sözüne ve yumuşak ipeğine aldanma, aldanırsan yok olursun." Bu çağrıyla Türk milletini birlik içinde olmaya ve dış tehditlere karşı uyanık durmaya davet etmiştir. Her adımı bize gösterir ki birlik sözle değil fedakârlıkla yaşanır. Tarihin akışını değiştiren büyük hükümdar Sultan Alparslan birliğini koruyan bir milletin kapısında düşmanın tutunacak dal bulamayacağını göstermiştir. O, gücün ve kararlılığın birlikle birleştiğinde hiçbir engel tanımayacağını tüm dünyaya ilan etmiştir. Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk ise milletimize yalnızca bağımsızlığı değil eşitlik, kardeşlik ve millî dayanışma ruhunu da miras bırakmıştır. "Benim naçiz vücudum elbet bir gün toprak olacaktır fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." Bu sözler, bu ruhun bize bıraktığı ışığın en güçlü sembollerindendir. Tam da bu noktada büyük siyaset ve devlet adamı Nizamülmülk'ün çağları aşan ikazını hatırlamak gerekir: "Millet bir olursa devlet diri olur, millet çözülürse devlet yıkılır. Millet bir arada duruyorsa devlet ayakta, millet parçalanırsa devletin dirliği sarsılır." Bugün Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu her meselede bize lazım olan ilk şey işte bu birlik şuurudur. Fikirlerimiz elbette farklı olabilir, yollarımız ayrılabilir ancak milletin çıkarları, devletimizin bekası söz konusu olduğunda tek yürek olmak zorundayız. Nizamülmülk'ün söylediği gibi "Millet çözülürse geriye kalan beden değildir, enkazdır." Bu nedenle bize düşen görev çözülmeye değil birleşmeye hizmet etmektir çünkü bu milletin birliği Türkiye'nin en büyük hazinesidir. Unutmayalım, birlik varsa devlet diridir, dirlik varsa millet güçlüdür.

Siyaset ve fikir adamı Dündar Taşer, toplumları ayakta tutan en temel gücün başta birlik, sonra düzen ve kararlılık olduğunu her fırsatta vurgulamıştır. Ona göre, dağınıklık zayıflık, düzen ise kuvvetin ta kendisidir. "Birlik olan yerde dirlik olur." sözü bu anlayışın en sade ifadesidir. Nitekim, Dündar Taşer'in ifadesiyle "Devlet aynı zamanda birliğin adıdır. Birlik; nizamı, intizamı, kudreti ve kuvveti ifade eder. Birliğin olduğu yerde itaat ve sadakat vardır."

Büyük fikir adamı olan Erol Güngör "Milliyetçilik birlik prensibine dayanır. Milliyetçiler bir memlekette birliği kurmak veya ayakta tutmak için uğraşan insanlardır." diyerek bu gerçeği ifade eder. Bu yüzden, milliyetçiler toplumu ortak bir kültür etrafında birleştirmeyi, milletin öz değerlerini korumayı ve gelecek nesillere sağlam bir kimlik mirası bırakmayı görev bilirler.

Milliyetçilik ayrışmayı değil dayanışmayı, ayrılmayı değil kaynaşmayı, bencilliği değil fedakârlığı öne çıkarır. Bir millet ancak omuz omuza durabildiği ölçüde ilerler, ortak ülküler etrafında birleşebildiği ölçüde geleceğini güvenceye alır. Bu iradenin mirasını taşıyan liderler dün olduğu gibi bugün de aynı inanç ve kararlılıkla vardır. Cennetmekân Başbuğ'umuzun "Bizim milliyetçiliğimiz kin ve düşmanlık değildir, millet sevgisi ve millet şuurudur." şeklindeki sözleri birlik ve beraberlik, kardeşlik ülküsünün en veciz ifadesidir. Bilge liderimiz Devlet Bahçeli Bey'in ifade ettiği gibi: "Unutmasınlar ki birliğimizi bozmak isteyenlere karşı aynı siperdeyiz, aynı gemideyiz, aynı çizgideyiz. Biz birbirimizi bileceğiz, birbirimizi seveceğiz, saygı duyacağız. Birbirimizin bakan gözü, duyan kulağı, konuşan dili olmak için çabamızı her cihette göstereceğiz." Siyaset; basit, müstakil, durağan ve tek katmanlı bir süreç değildir, özünde insana dair her şey vardır.

Terörsüz Türkiye hedefinin siyaset mantığı ise millî birlik ve kardeşliğimizin tahkimine odaklıdır. Bu uğurda hissesine şahadet düşse bile Milliyetçi Hareket Partisi mensupları gereğini yapmaktan asla geri durmayacaktır. (MHP sıralarından alkışlar) Çünkü biliyoruz ki şehitlerimizin kanıyla sulanmış bu bayrak sadece bir kumaş parçası değildir. Bu bayrak ecdadın mirası, milletimizin namusu, istikbalimizin de teminatıdır. Bu kutlu bayrak aynı zamanda tarih boyunca kardeşlik ve birlik uğruna dökülen alın terinin, fedakârlığın ve cesaretin simgesidir. Geçmişten aldığımız ilhamla bugün de bizler aynı ruhla bu bayrağı taşımaya devam edeceğiz. Çünkü unutmayalım, asırlık birlik ve sonsuz kardeşlik ışığında yürüyen milletler hiçbir karanlıktan korkmazlar, hiçbir engel karşısında yılmazlar. Asırlık birlik kitaplarda değil gönüllerde yazılır, sınırlarla değil sadakatle çizilir, tarihle değil karakterle perçinlenir, sonsuz kardeşlikse bir çınarın toprağa kök salışı kadar sağlam, bir doğanın göğe yükselişi kadar ulvidir. Kardeşlik, doğduğumuz yerin değil yüreğimizi bağladığımız mukaddesatın adıdır.

Tarihte öyle anlar vardır ki milletin kaderi tarihin akışı kadar hızlı değişir, sesler birbirine karışır, yollar bulanır, ufuk sisle örtülür. İşte, tam o anlarda Milliyetçi Hareket sahneye çıkar, karanlık çöktüğünde Türk milletine ışık, fitne yayıldığında set, devlet zorlandığında kale olur çünkü biz biliriz ki devlet yaşarsa millet yaşar, millet yaşarsa devlet ebedî olur.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket ahlakıyla duran, bilgisiyile büyüyen, cesaretiyle yürüyen bir harektir. Bu hareket sadece enerji değil iradedir, sadece heyecan değil disiplindir, milleti yarınlara taşıyacak olan bir omuz, ülkenin kaderine yüklenen bir bilinçtir. Bu hareket yarınların Türkiyesini kuracak olan tutkulu akıl, dünyaya direnen soğukkanlı cesaret, milletin geleceğini taşıyan güçlü karakterdir.

Birlik herkesin kendisini düşünmesi değildir, birlik herkesin aynı millet için düşünmesidir. İşte, Milliyetçi Hareket bir çınarın gövdesi kadar sağlam, bir nehrin akışı kadar diri olan kutlu bir harektir. Bu hareket kavganın değil vakur duruşun, ayrışmanın değil dayanışmanın, hamasetin değil irfanın, karanlığın değil hakikatin yanındadır. Devleti ebedî kılacak olan ülkü de budur. Bu ülkü ışığında liderimizin çizdiği istikamet bu milletin birlik ve beraberliğinin, devletimizin bekasının ve geleceğimizin teminatıdır. Çıkılan bu yolda dün olduğu gibi bugün de yarın da, her koşulda, amasız, lakinsiz, fakatsız bir şekilde liderimizin arkasında durmaya devam edeceğimizi aziz milletimizin huzurunda bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Burada bir konuyu daha söyleyerek sözümü bitirmek istiyorum. Rahmetli Başbuğ'un kurduğu partinin adı Milliyetçi Hareket Partisidir. Türk milliyetçilerine, ülkücülere iki tane emaneti vardır: Biri, Milliyetçi Hareket Partisi; biri, Ülkü Ocakları. Başbuğ'un kendi ifadesiyle söylüyorum: "Bana diyorlar ki 'Ben de ülkücüyüm ama falan partideyim.' Bana diyorlar ki 'Ben de ülkücüyüm ama falan yerdeyim.'" Başbuğ'un onlara net bir sözü var: "Hadi oradan! Türk milliyetçilerinin, ülkücülerin bir tek partisi vardır, o da Milliyetçi Hareket Partisidir." (MHP sıralarından alkışlar) Şunu da söyleyeyim: Biz, dün Başbuğ'umuzun arkasında nasıl ölümüne durduysak bugün liderimizin de arkasında aynı şekilde duracağız. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Küçük.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Onur Düşünmez...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Başkan, söz istemiştik.

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit, Sayın Usta'ya söz vermedim. Bakın, Sayın Günaydın orada, söz vermedim.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, satışma başka bir şey, tur sonu başka bir şey.

BAŞKAN - Şimdi bitiyor, söz vereceğim, maddenin sonunda söz vereceğim Sayın Koçyiğit.

Buyurun Sayın Düşünmez. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cezaevlerinde halkların onurlu mücadelesini büyüten, direnişi iradeye dönüştüren tüm siyasi tutsaklara buradan selamlarımı ve dayanışma duygularımı gönderiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Selahattin Demirtaş'ın, Figen Yüksekdağ'ın, Selçuk Mızraklı'nın, Leyla Güven'in, Hakkâri Belediyesi Eş Başkanımız Mehmet Sıddık Akış'ın ve adını sayamadığımız tüm siyasi tutsakların adalet ve özgürlük mücadelesi bizler için güçlü bir ilham kaynağıdır. Onların özgürlüğü, ülkenin eşit ve demokratik geleceği için verdiğimiz mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır; yalnız değiller, sesleri burada, bu kürsüdedir. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Dün, coğrafyamızın hafızasına kazınmış ağır bir yıl dönümünü geride bıraktık. Maraş katliamının ve Taybet Ana'nın acısı yetmiyormuş gibi, bu katliamların yıl dönümünde, gerçeğin peşinde gittikleri için katledilen 2 gazetecinin, Nazım Daştan ve Cihan Bilgin'in aramızdan koparılışının 1'inci yıl dönümüydü. Bugün bu kürsüden konuşurken dünün hesabını bugünün vicdanına bırakıyoruz. Gazetecilerin öldürüldüğü, hakikatin hedef alındığı bir yerde zaman ilerler ama adalet beklemeye devam eder. Nazım Daştan ve Cihan Bilgin, bir yıl önce Rojava'da savaşın en sıcak anlarında halkların hakikatle bağını koparmamak için oradaydılar.

Ellerinde silah yoktu, heybelerinde yalnızca kameraları, kalemleri ve gerçeğe bağlılıkları vardı. Bu bilinmesine rağmen bilerek hedef alındılar. Bu, bir saldırıdan öte açık bir insanlık suçu. Nazım ve Cihan savaşın uzağında duran gözlemciler olmadı; Tışrın Barajı'nda, Karakozak Köprüsü'nde halkın öz savunmayla DAİŞ artığı çetelere karşı tarih yazdığı anlarda oradaydılar çünkü gazeteciliği bir meslektan çok bir sorumluluk olarak gördüler, gerçeği aktarmanın bedel gerektirdiğini biliyorlardı ve o bedeli ödemekten kaçınmadılar. Bugün onları anarken yalnızca 2 ismi anmıyoruz elbette, bu topraklarda hakikatin peşine düştüğü için katledilen bütün basın emekçilerini anıyoruz; Metin Göktepe'yi anıyoruz, Gurbetelli Ersöz'ü anıyoruz, Hrant Dink'i anıyoruz, Ape Musa'yı anıyoruz, Nagihan Akarsel'i anıyoruz ve daha nicelerini. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Bu isimler, bu ülkenin utanç hanesine yazılmış ağır bir gerçekliktir. Her birisi, gerçeği söylemenin bu topraklarda nasıl bir bedelinin olduğunu gösteren tarihsel tanıklıklardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de gazetecilik uzun süredir kamusal bir görev olarak görülmüyor. Gazetecilik soruşturma dosyalarına sıkıştırılmak isteniyor, haber suç sayılıyor, eleştiri tehdit gibi sunuluyor, hakikat bastırılması gereken bir risk muamelesi görüyor. Bugün, ülkede gazeteciler yargılanıyor, tutuklanıyor, tehdit ediliyor, haber takibi sırasında hedef hâline getiriliyor, sınır ötesinde bombalanıyor, cezaevi kapılarında bekletiliyor, kısacası susturulmak isteniyor. Bunun adı basın özgürlüğü sorunu değildir, bunun adı sistematik baskıdır; bu durum, siyasi iktidarın hakikatle bağ kurmayı engellediğini göstermektedir.

Uluslararası raporlar ortada, basın özgürlüğü endeksleri ortada, Türkiye dünya sıralamalarında alt sıralara demir atmış durumdadır; bu tablo bir tesadüf değil bilinçli tercihlerin sonucudur. Gazeteciliğin hedef alınması toplumun nefesinin kesilmesi anlamına gelir. Basının susturulması, halkın karanlığa mahkûm edilmesi anlamına gelir çünkü basın sustuğunda hukuksuzluklar büyür, adaletsizlik yayılır, şiddet meşrulaştırılır. Nazım ve Cihan'ın kamerası kurulan yalan düzenini bozuyordu, onların görüntüleri psikolojik savaşın perdesini yırtıyordu, onların varlığı gerçeğin hâlâ ayakta olduğunu hatırlatıyordu; işte, tam da bu yüzden hedef alındılar.

Bugün bu kürsüden açıkça söylüyorum: Gazetecileri susturarak hakikat ortadan kalkmaz, gerçeği hedef alarak toplum yönetilmez, basını düşmanlaştırarak adalet inşa edilemez. Nazım Daştan ve Cihan Bilgin'in mirası yalnızca bıraktıkları haberlerde yaşamıyor, onların mirası gerçeği savunma cesaretinde yaşıyor, baskı karşısında geri adım atmama iradesinde yaşıyor, halkların haber alma hakkını savunma kararlılığında yaşıyor. Bizler bu mirasa sahip çıkacağız, katledilen gazetecilerin isimlerini yaşatmaya devam edeceğiz, basın emekçilerine yönelen baskıları normalleştirmeyeceğiz, hakikatin üstünü örten bu karanlığa teslim olmayacağız.

Nazım ve Cihan'ın anısı önünde saygıyla eğiliyorum, katledilen tüm basın emekçilerini minnetle anıyorum ve buradan bir kez daha ifade ediyorum: Hakikat er ya da geç yolunu bulur. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkenin kanayan bir başka yarasına, konuşmadan geçemeyeceğimiz hayati bir meseleye dikkat çekmek istiyorum. Bu bütçe görüşmelerinde bir şehrin yalnızlığını, gençlerinin sessiz çılgınlığını, ailelerin kapısını çalan acıyı görmezden gelerek söz almak mümkün olamaz.

Hakkâri'de son yıllarda artan intihar vakaları artık tekil olaylar olarak görülebilecek bir aşamada değildir. Bu tablo, derinleşen bir toplumsal yaraya işaret etmektedir ve bu yara maalesef her geçen gün büyümektedir. Hakkâri başta olmak üzere, ülkemizde gençler birer birer hayattan kopuyor; kimi 16 yaşında, kimi 20'sinde, kimi 29'unda; kimi bir yaylada, kimi bir evin çatısında, kimi bir uçurumun kenarında. Bu ölümler yalnızca rakamlardan ibaret değildir; her biri yarım kalmış bir hayat, ertelenmiş bir hayal, susturulmuş bir gelecektir.

Resmî veriler ortadadır. TÜİK istatistiklerine göre Hakkâri, intihar hızının en yüksek olduğu iller arasında üst sıralarda yer almaktadır. İnsan Hakları Derneği raporları bu vakaların büyük bölümünün genç yaş grubunda yoğunlaştığını göstermektedir. Bu verilere, sayıları fazlaca olan, kayıt altına alınmayan şüpheli ölümler dâhil değildir. Bu gerçeklik meselenin ciddiyetini daha da ağırlaştırmaktadır.

Bu noktada, açık konuşmak gerekir; intiharları yalnızca bireysel psikolojiyle açıklamak, sorunu örtmek anlamına gelir. Biliyoruz ki gençler durup dururken hayattan vazgeçmez, yaşama umudunu kaybetmez. Bu ölümler işsizlikle, yoksullukla, geleceksizlikle, sosyal yalnızlıkla ve kamusal ilgisizlikle doğrudan bağlantılıdır.

Ülkemizde gençler ne eğitimden sonra tutunacak bir alan bulabilmekte ne de yaşamlarını anlamlı kılacak sosyal imkânlarla ulaşabilmektedir. Türkiye kendisini Anayasa'da "sosyal devlet" olarak tanımlıyor ancak Hakkâri başta olmak üzere Kürtlerin yoğun yaşadığı bölgelerde bu tanımın karşılığı bulunmamaktadır. Sosyal devlet yalnızca yardım dağıtan bir yapı değildir. Sosyal devlet bireyin yaşam hakkını, ruh sağlığını, onurunu ve geleceğini güvence altına alan bir sorumluluk rejimidir. Bu sorumluluk yıllardır bu coğrafyada yerine getirilememektedir. İşsizlik bu tablonun merkezinde durmaktadır. Gençler yıllarca okuyor, emek veriyor, ardından kapalı kapılarla karşılaşılıyor. İŞKUR ve benzeri mekanizmalar adil ve eşit bir istihdam projesi üretmek yerine, siyasal sadakat üzerinden işleyen yapılara dönüşmüş durumdadır. Sosyal yardımların ve geçici istihdam programlarının bir oy deposu mantığıyla yandaşlara dağıtılması toplumsal adaleti derinden sarsmaktadır. Vebal sizlerin boynundadır.

Yoksulluk bu ülkede milyonlarca insanın kaderi hâline gelmiştir. 20 milyona yaklaşan yoksul nüfus sosyal politikalarla güçlendirilmek yerine görmezden gelinmektedir. Gençler ailelerine yük olma korkusuyla hayatta tutunacak bir dal bulamamanın çaresizliğiyle baş başa bırakılmaktadır. Bu yalnızlık zamanla umutsuzluğa, ardından geri dönüşü olmayan kararlara dönüşebilmektedir. Hakkâri başta olmak üzere, ülkenin tamamında benzer tablolar yaşanmaktadır. Özellikle Kürtlerin yaşadığı bölgelerde genç intiharları artık bölgesel bir alarm hâlini almıştır. Buna rağmen, Mecliste verilen araştırma önergeleri reddedilmekte, etkin soruşturmalar yürütülmemekte, aileler yalnız bırakılmaktadır.

Ruh sağlığı hizmetleri açısından da tablo kaygı vericidir. Toplum ruh sağlığı merkezleri yetersizdir, mevcut hizmetler kesintiye uğramaktadır. Gençlerin ücretsiz, erişilebilir ve nitelikli psikolojik destek alabileceği kamusal mekanizmalar yok denecek düzeydedir. Oysa bu hizmetler, başta intiharların önlenmesi olmak üzere bağımlılıklarla etkin mücadelede hayati önemdedir. Buradan yetkililere açık bir çağrı yapmak istiyorum: Gençlerin yaşam hakkını siyasal hesaplarınıza kurban etmeyin. Sosyal devleti kâğıt üzerinde kalan bir tanım olarak sürdürmeyin. Türkiye'de ve özel olarak bölgemizde gençlerin önünü açacak istihdam ve yatırım projelerini hayata geçirin. Sosyal, kültürel ve sportif alanları yaygınlaştırın. Ruh sağlığı hizmetlerini güçlendirin. Sivil toplumla, meslek

odalarıyla, uzmanlarla ortak çalışmaları derhâl başlatın. Gençler yaşarsa toplum yaşar, gençler hayata tutunursa bu ülke nefes alır. Bir gencin daha umutsuzlukla toprağa düşmesine tahammülümüz yoktur. Bu kürsüden bu sorumluluğun altını bir kez daha çiziyorum. Bu tablo kader değildir. Bu tablo yanlış politikaların sonucudur ve doğru politikalarla değiştirilebilir, vebal boynunuzdadır.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sakarya Milletvekili Sayın Ayça Taşkent.

Buyurun Sayın Taşkent. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kesin hesap görüşmeleri iktidarların niyetlerini değil gerçek performansını ortaya koyar. Bütçe görüşmelerinde söylenen vaatler, orta vadeli programlarda çizilen pembe tablolar bugün burada anlamını yitirir çünkü kesin hesap devletin kasasına gerçekte ne girdiğini, o paranın nerelere harcandığını ve bunun toplumun hangi kesimlerine nasıl yansıdığını bütün çıplaklığıyla gösterir. Ben de bugün, bunu konuşmak için buradayım. 2024 yılı kesin hesabı bize açıkça şunu söylemektedir: Türkiye, bu iktidar eliyle derin bir yönetim ve ekonomik krizin içine sürüklenmiştir. 2024 yılına girerken iktidar enflasyonun düşeceğini, mali disiplinin sağlanacağını, bütçe açığının kontrol altına alınacağını iddia ediyordu. Defalarca kürsüden bunlar söylendi ancak yıl sonunda ortaya çıkan tablo, bu iddiaların tamamının boşa çıktığını göstermektedir. Enflasyon hedefleri daha yıl bitmeden revize edilmiş ve revize edilen bu hedeflere de ulaşamamıştır. Ekonomi yönetimi 2024 yılı için önce yüzde 36 olarak ilan ettiği enflasyon hedefini yüzde 44'e çıkarmış, buna rağmen toplumun yaşadığı hayat pahalılığı bu rakamların çok ötesine geçmiştir. Bu durum artık teknik bir hata değil, bilinçli olarak düşük hedef koyma ve toplumu yanıltma pratiği hâline gelmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Bütçe gerçekleştirmelerine baktığımızda tablo nettir. 2024 yılında merkezî yönetim bütçe giderleri yaklaşık 10,8 trilyon liraya ulaşırken bütçe gelirleri 8,7 trilyon lirada kalmıştır. Aradaki fark yani 2 trilyon lirayı aşan bütçe açığı, bu iktidarın mali disiplin söyleminin içinin ne kadar boş olduğunu göstermektedir. Daha da önemlisi, bu açık, üretim artışıyla ya da adil bir vergi sistemiyle değil doğrudan borçlanma yoluyla finanse edilmiştir. Kamu borç stoku 2025'e girerken tarihî yüksek seviyelere ulaşmış; borçlanma sanayiye, tarıma, teknolojiye değil büyük ölçüde faiz ödemelerine ve verimsiz harcamalara yönelmiştir yani borç artmış ama ülkenin üretim kapasitesi artmamıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

Kesin hesapta dikkati çeken bir diğer temel sorun, yedek ödenek kullanımındaki keyfiliktir. 2024 yılında yedek ödenek kaleminden çok yüksek tutarlarda kaynak hatta Merkez Bankasının yedek ödenekleri bile Meclisin denetimi dışında farklı kurumlara aktarılmıştır. Sayıştay raporları dahi bu aktarmaların hangi ölçütlere göre yapıldığını net biçimde ortaya koyamamıştır. Bu durum, bütçe hakkının fiilen Meclisten alınarak yürütme organının keyfi tasarrufuna bırakıldığını göstermektedir. Yedek ödenek bir mali esneklik aracı olmaktan çıkmış, siyasal bir dağıtım mekanizmasına dönüşmüştür. Çok önemli bazı kalemler açısından bütçenin toplumsal sonuçlarına da bakmak zorundayız. 2024 bütçesi kadınları ve çocukları açık bir biçimde öncelik dışı bırakmıştır. Kadınların iş gücüne katılımı hâlâ düşük seviyelerde seyrederken kadın istihdamını artırmaya ve bakım yükünü kamusal olarak üstlenmeye yönelik harcamalar bütçede sınırlı ve dağınık kalmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Kadına yönelik şiddetle mücadelede Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bütçesi nominal olarak artmış olsa da enflasyon karşısında reel bir iyileşme sağlanamamıştır. Sığınmaevleri, psikososyal destekler ve koruyucu önleyici hizmetler artan ihtiyaçlara yanıt vermekte yetersiz kalmaktadır. Benzer bir tablo çocuklar açısından da geçerlidir. Çocuk yoksulluğu yaygınlaşırken çocuklara yönelik sosyal harcamalar ihtiyacın oldukça gerisinde kalmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi artmış görünse de öğrenci başına düşen harcama reel olarak azalmış; ücretsiz yemek, okul öncesi eğitim, burslar ve çocuk işçiliğiyle mücadele gibi alanlar bütçede güçlü bir öncelik hâline getirilmemiştir. Bu tablo kadınların ve çocukların hak sahibi bireyler olarak değil bütçede ertelenebilir bir maliyet olarak görüldüğünü açıkça göstermektedir.

Deprem gerçeği karşısında da benzer bir tabloyla karşı karşıyayız. 6 Şubat depremlerinin üzerinden uzun zaman geçmiş olmasına rağmen 2024 kesin hesap rakamları deprem harcamalarının kalıcı ve önleyici bir yaklaşımdan ziyade ağırlıklı olarak kısa vadeli ihtiyaçlara odaklandığını göstermektedir. 2024 yılında deprem gerekçesiyle merkezî bütçeden 1 trilyon lirayı aşan kaynak kullanılmış, aynı yıl faiz giderleri 1,3 trilyon lirayı aşmıştır. Bu karşılaştırma bütçede önceliğin afet riskini azaltmak değil borçlanma maliyetlerini çevirmek olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. (CHP sıralarından alkışlar) 2026 bütçe gerekçesi de bu yaklaşımın devam ettiğini göstermektedir. Deprem gerekçesiyle artan borçlanmaya rağmen afet riskini azaltmaya ve güvenli kentler oluşturmaya yönelik yatırımlar bütçe belgelerinde açık ve ayrıştırılmış bir öncelik olarak yer almamaktadır. Bütçenin harcama tercihleri iktidarın sınıfsal yönetimini açıkça ortaya koymaktadır. 2024 yılında halkın alım gücü hızla düşerken, asgari ücret açıklık sınırının altında kalırken, emekliler temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz hâle gelmişken bütçede yoksulluğu azaltacak ve gelir dağılımını düzeltecek kalıcı adımlar atılmamıştır. Buna karşın, faiz giderleri artmış, belirli sermaye kesimlerine yönelik transferler düşmüş, kamu kaynakları toplumun geniş kesimleri yerine dar bir çevrenin çıkarlarına hizmet etmiştir. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün yaşadığımız tabloyu anlamak için geçmişte verilen büyük vaatleri hatırlamak yeterlidir. Bu iktidar Türkiye'yi dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına sokacağını, kişi başına geliri 25 bin dolara çıkaracağını, ihracatı 500 milyar dolara ulaştıracağını söylemişti; geline nokta bu hedeflerin hiçbirini gerçekleştirmedi. Kişi başına gelir bu iddiaların çok gerisinde kalmış, enflasyon ve işsizlik tek haneli rakamlara düşmemiştir. 2024 yılı kesin hesabı bu başarısızlığın geçici değil yapısal olduğunu teyit etmektedir.

Sonuç olarak, bu kesin hesap şunu söylüyor: Enflasyonla mücadele yoktur, gelir adaleti yoktur, bütçe disiplini yoktur, vergi adaleti yoktur, kamu kaynaklarının etkin ve şeffaf denetimi yoktur ama borç vardır, faiz vardır, ayrıcalık vardır. (CHP sıralarından alkışlar) 2024 yılı kesin hesabı sadece rakamlardan ibaret değil, artan yoksulluğun, derinleşen gelir adaletsizliğinin, güvencesizliğin ve borçla çevrilen bir ekonominin belgesidir. Bu tablo kader değildir, siyasi tercihlerle yaratılmıştır. (CHP sıralarından alkışlar) Bugün burada tartıştığımız şey bir muhasebe tekniği değil bir yönetim anlayışıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz, bütçenin bir avuç kesimin değil toplumun tamamının refahı için kullanıldığı; üretimin, emeğin, istihdamın ve adaletin esas alındığı bir ekonomi anlayışını savunuyoruz. Bu nedenle, halkın çıkarlarına hizmet etmeyen, bütçe hakkını zayıflatan ve ekonomik krizi derinleştiren bu kesin hesaba "ret" oyu veriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Osman Gökçek.

Buyurun Sayın Gökçek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada 2026 bütçesini konuşuyoruz. Bakanlarımız ve milletvekillerimiz 2026 yılında neler yapacağını teker teker anlattı, siz de muhalefet olarak çıktınız, en sert eleştirilerinizi yaptınız. Ben de bugün burada bütçesi 6 bakanlıktan büyük olan Ankara ve İzmir Belediyelerinin bütçeleri ile 13 bakanlık bütçesinden büyük olan İstanbul Belediyesinin bütçesini ve Cumhuriyet Halk Partililerin neler yaptığını anlatacağım.

CAVİT ARI (Antalya) - Sen kendi bütçeni anlat Sayın Gökçek, sen kendi bütçenden bahset.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Kendi bütçeni konuş, kendi bütçeni konuş. Savunamıyor musun bütçeyi?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sen Belediye Meclisine git, Belediye Meclisine git; Büyükşehir Belediye Meclisine git.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Şu anda belediye bütçeleri denince akla gelen şey rüşvet, parayla ruhsat verme, vurgunlar, adrese teslim ihaleler, akrabaları işe koymak.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sen kendi bütçeni savunamıyor musun? Utanmaz! Sen kendi bütçeni savunamıyor musun? Utanmaz!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Karıştırdın galiba, karıştırdın Meclisleri; Meclisleri karıştırdın.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - İstanbul'da iktidara geldiğinizde borç 26 milyar TL idi, şimdi borç 264 milyar TL.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Meclisleri karıştırdın!

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Ankara'ya babandan kalan borç ne kadardı?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Ankara'da göreve geldiğinizde borç 3 milyar TL iken bugün borcunuz 23 milyar TL'ye ulaştı.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Meclisleri karıştırdın, Meclisleri karıştırdın! Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, sen İstanbul Büyükşehir Meclisine git!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Sen babanın parasını konuş, 600 milyonluk evini konuş!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Ayrıca, Ankara'da AK PARTİ döneminde üretilen bugünkü rayiciyle 55 milyar liralık gayrimenkulü ve arsayı sattınız.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Baban neler sattı, onu söyle!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Benim iddiam değil, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanınız diyor ki: "10 binin üzerinde personel hatır gönül ilişkisiyle benden önce işe alınmış." Bu ne demektir? Milletin parası hatıra dayalı kadrolara harcanmış demektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

AYHAN BARUT (Adana) - Babanla karıştırma, babanla!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Baban ne sattı, onu söyle, onu say! Baban ne sattı?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - 10 binlerce kişi işe alınmasına rağmen, evet, işçilerin maaşı ödenmemiş, çöpler toplanamamış, arıtma tesisi kurulamamış, İzmir lağım kokusuna mahkûm edilmiştir.

AYHAN BARUT (Adana) - Ankara'yı parsel parsel baban sattı, baban! Ankara'yı parsel parsel sattı!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Hatırlar mısınız, eski Genel Başkanınız Sayın Kılıçdaroğlu "Eğer biz belediyeleri kazanırsak her yer İzmir gibi olacak." demişti.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Osman! Sen kendi bütçene bak! Baban ne sattı, baban? Parsel parsel sattıklarını say! Hadi, neler aldı, onu say! Evini say, evini!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, çöpler toplanmıyor, barajlarda sular bitti, çeşmeden sular akıyor, yollar delik deşik.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz! Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Her yağmurda kentleri su basıyor, metrolar devamlı arıza yapıyor, Ankara'da teleferik kapatılıyor.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Hırsızısın, hırsız! Hırsızlığını örtme!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partili belediyelerde verilen sözler de tutulmadı. Cumhurbaşkanımız, asrın lideri Recep Tayyip Erdoğan...

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Geldin mi konuya...

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - ...350 bin tane deprem konutunu teslim ederken siz "100 bin konut üreteceğiz." deyip sıfır konut ürettiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Şimdi on birinci yargı paketiyle o failleri aklayacaksınız!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Babana söyle, babana!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet "630 kilometre metro yapacağız." dediniz, yapmadınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Parasız Osman! İşsiz Osman!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - "100 bin araçlık otopark yapacağız." dediniz, yapmadınız.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Osman Gökçek, İstanbul'a git, İstanbul'a! Meclisleri karıştırıyorsun, İstanbul'a git!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Belediye Başkanınız "Deprem sorununu beş yılda çözerim." dedi, sonra çıktı, utanmadan dedi ki: "Yüz yılda dahi çözülemez." Evet, sizler o kadar merhametsizsiniz ki İzmir'de 3 bin tane kooperatifteki vatandaşların hakkını yediniz.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Bakın, eski İzmir İl Başkanınız ne diyor?

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Yüzsüz!

AYHAN BARUT (Adana) - Babanı anlat!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - "TOKİ'ye karşı bir model geliştirdik, elimize yüzümüze bulaştırdık, el birliğiyle işin anasını ağılattık." diyor İl Başkanınız.

AYHAN BARUT (Adana) - Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, gerçekten anasını ağılattınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Boykot kararı aldınız, firmaları hedef gösterdiniz...

VELİ AĞBABA (Malatya) - 600 milyonluk evin hesabını ver!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - ...bir kahve firmasına çöktünüz, bir anda boykot listesinden çıkardınız.

VELİ AĞBABA (Malatya) - Yüzsüz Osman!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Babanı anlat, babanı!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Demek ki değerli CHP'liler, mesele duruş değilmiş, demek ki meseleniz ilçe değilmiş, demek ki meseleniz paraymış, paraymış! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen onu çok iyi bilirsin! Sen çok iyi bilirsin!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Evini hangi müteahhit yaptı, onu anlat!

TALAT DİNÇER (Mersin) - CHP'den korkma, korkma, yarın seni yönetecek!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, CHP'de yeni bir gelenek olduğunu görüyoruz, "parası olan borusunu öttürür" geleneği.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Hareket elinize çok yakışıyor, tebrik ediyorum seni(!)

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, ver paranı CHP'ye, öttür borunu diyorum.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz! Ahlaksız!

CAVİT ARI (Antalya) - En iyi sen bilirsin o işleri, sen! Borunun nasıl öttürüldüğünü en iyi sen bilirsin!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, sizin beceriksiz, yeteneksiz, çapsız yönetimleriniz bu ülkede canlar aldı. İstanbul'da Edanur, belediyenin kazdığı çukurda öldü.

CAVİT ARI (Antalya) - En iyi sen bilirsin o borunun nasıl öttürüldüğünü!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Beşiktaş'ta eğlence merkezinde 29 canımız gitti, Ankara'da sel felaketinde 6 vatandaşımız öldü.

CAVİT ARI (Antalya) - Her gün canlar ölüyor, sen yeni ölenlerden bahset, daha yirmi gün önce öldü insanlar!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Bolu'da, Kartalkaya'da Belediye Başkanınız itfaiye görevine dayısının oğlunu getirdi, canlara mal oldunuz. (AK PARTİ sıralarından "Yuh!" sesleri, CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar) Evet ama bunlar olurken vicdanınız sızlamadı, evet!

CAVİT ARI (Antalya) - Kartalkaya'da 78 kişi öldü, Kartalkaya'da! Bakanlık soruşturma izni bile vermedi.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Değerli milletvekilleri, "Ankara'da suları ucuzlatacağız." dediler.

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Türkiye'nin en pahalı suyunu kullanıyoruz, yüzde 3.000'in üzerinde zam yaptılar. 58 kilometre Ankara'ya metro yapacaktınız, 58 santimetre yapmadınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Sen ne yaptın, sen? Sen yaptıklarından bahset!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Yahu, 45 bin tane tabut yaptırdınız, tabutlar ortada yok.

CAVİT ARI (Antalya) - Sen ne yaptın, nereyi bitirdin? Ancak şehri bitirdiniz siz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - 140 milyon tane karton bardak yaptırdınız, karton bardaklar ortada yok. 100 milyon tane tahta kaşık yaptırdınız, tahta kaşıklar ortada yok. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

Evet, değerli CHP'liler, 5 milyon TL'lik Ebru Gündeş'i 69 milyon TL'ye...

CAVİT ARI (Antalya) - Kültür Yolu Festivali'nde Turizm Bakanlığı kaç para harcadı? Onu açıkla, onu! Milyarlar harcadınız orada!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - ...4,8 milyon TL'lik Tan Taşçı'yı 42 milyon TL'ye... Evet, 4-5 milyonluk konserleri 74 milyona, 116 milyona, 96 milyona bu milletin sırtına yıktınız.

CAVİT ARI (Antalya) - Kültür Yolu Festivali'nde kaç para harcadı? Bakanınız açıklayamadı bile.

TALAT DİNÇER (Mersin) - Kültür Bakanlığı'nda daha malzemeleri duruyor, milyon dolarları döktünüz oraya!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Konser ihalelerini usulsüz bir şekilde CHP'li Belediye Başkanınız seçim kampanyasını yapan kişilere verdi.

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Yirmi beş yılın hesabını ver.

CAVİT ARI (Antalya) - En son konuşacak kişi sensin bu konuları.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Değerli CHP'liler, 234 tane konser ihalesinin sadece bir tanesini açık ihale yaptınız, hiç utanmıyor musunuz Allah aşkına? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TALAT DİNÇER (Mersin) - CHP'den başka hiçbir şey konuşmuyor, kanına işlemiş CHP!

CAVİT ARI (Antalya) - Sen utanacaksın, sen! En çok utanacak sensin!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz! Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, Ankara'da Hıdırlıktepe'ye 2 tane direk diktiniz 2,2 milyar TL'ye, o kazıklar yüzünden vatandaş fatura kestiniz.

CAVİT ARI (Antalya) - Dinozor Parkı yapan siz değil misin?

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sen bütçeyi niye konuşmuyorsun, bütçeden bahset, bütçeden!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Ayıyeten...

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz!

CAVİT ARI (Antalya) - Dinozor parkçılar!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Efendim...

CAVİT ARI (Antalya) - "Dinozor parkçılar" dedim.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Şimdi, "vurgun" deyince CHP'li belediyeler akla geliyor.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, Meclisler arası yatay geçiş varsa arkadaşı İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisine geçiş işlemi yapalım!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Sadece İstanbul'da hafriyat gelirinden 31 milyar TL götürdüğünüz ortaya çıktı. Naylon faturalar, sahte alımlar, hayali ihaleleriniz tek tek ortaya çıktı.

TALAT DİNÇER (Mersin) - Yolsuzlukları babana anlat, babana!

CAVİT ARI (Antalya) - Bir tanesini ispat et!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, değerli CHP'liler, bir AVM sahibinden 5 milyon lira istediniz; adam size para vermedi, adama 197 milyon ceza kestiniz.

CAVİT ARI (Antalya) - Bir tanesini ispat et bakalım!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Utanmaz!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Sayın İmamoğlu'nun danışmanı Ertan Yıldız dedi ki: "Bir otelden 20 milyon dolar istedik, bir otelden 5 milyon dolar istedik." Yine utanmadınız, yine utanmadınız!

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Evini sen nasıl aldın, sen! Kim yaptı, hangi müteahhit yaptı; onu anlatsana!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - İskân isteyen firmalardan firmalardan 5 milyon dolar istediniz, Boğaziçi öngörünümünden rüşvet istediniz.

CAVİT ARI (Antalya) - Ya, parsel parsel satan siz değil misiniz? Ankara'yı parsel parsel satan siz değil misiniz?

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Yani belediyede iş verdiğiniz firma sahibi İmamoğlu'nun 50 milyon dolarlık villasını 15 milyon TL'ye üstüne geçirdi; yine utanmadınız, evet. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ya, onun öyle olmadığını biliyorsun. Aynı Millî Eğitim Bakanına benziyorsun, o da bildiği hâlde iftira atıyor, sen de öyle!

CAVİT ARI (Antalya) - Ankara'yı parsel parsel satanların konuşmaya hakkı yok burada.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Belediye Başkanınız İmamoğlu'nun 50 milyon dolarlık villasının önü kapanmasın diye 156 milyon TL'ye önündeki araziye kamulaştırdınız ama yine utanmadınız.

TALAT DİNÇER (Mersin) - Onları baban bilir, baban; babana söyle.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Evet, şimdi, özetle şunu söylemek istiyorum: Sevgili CHP'liler, bu vurgunlar yüzünüzü kızartmıyor mu?

CAVİT ARI (Antalya) - Esas senin yüzünün kızarması lazım. Yüz varsa sende, esas senin yüzünün kızarması lazım!

AYHAN BARUT (Adana) - Aynaya bak sen, aynaya.

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Allah aşkına, soruyorum: Cumhuriyet Halk Partisinin adını avantaya çıkardınız, avanta almaktan utanmıyor musunuz? Bu hakikatleri yüzünüze vuran gerçek CHP'lileri partiden atmaya utanmıyor musunuz? Allah aşkına, bir cevap verin. (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) - Sen utan, sen! Hangi yüzle konuşuyorsun!

OSMAN GÖKÇEK (Devamla) - Son söz olarak şunu söylüyorum: Ey CHP'liler, hem götürüp hem de bas bas bağırıyorsunuz.

Saygı ve hürmetlerimi sunuyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sayın Başkan, yatay geçiş işlemini yapalım, arkadaş Meclisleri karıştırdı. Bir hevesli ki onu İstanbul Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeliğine yatay geçişle gönderelim.

BAŞKAN - Gruplar adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Madde üzerinde şahıslar adına ilk söz Konya Milletvekili Sayın Mehmet Baykan'a ait.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Birliği Konseyi Başkanına ülkesini şikâyet etmek için beş dakika bile randevu alamadığı için şikâyetçi olanların bulunduğu bu ülkede aziz milletimizin huzurunda beş dakika konuşabiliyor olmanın onurunu yaşıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Kapıda beklemedi sizin gibi Sayın Başkan. Kapıda dakikalarca kronometre çalışır gibi bekleyen olmadı, sen kendine dön de bak. Kapıda beklemedi sizin gibi; kronometre, sayaç dönmedi orada.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Artık bu ülkede mesele kimin, nerede, kiminle ne konuştuğu, ne kadar çok konuştuğu değildir; mesele kimin millet adına konuştuğu ve daha fazla sorumluluk aldığıdır.

CAVİT ARI (Antalya) - Kapıda beklemedi sizin gibi, kronometre, sayaç dönmedi orada. Sayın Baykan, sen önce kimlerin kapıda beklediğine bir bak, dakikalarca orada beklediniz.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Bugün Türkiye'de yaşanan tartışma basit bir siyasi rekabet değildir; iki ayrı anlayış, iki ayrı zihniyet, iki ayrı Türkiye tasavvuru karşı karşıyadır.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Mesele "sandığı getirin" meselesi.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Şu alamadığınız F-35'leri...

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Bir tarafta millete güvenen, sandığı esas alan, iradeye saygı duyan bir anlayış; diğer tarafta ise milletin kararlarıyla uyumlu olmamış, milletin değerleriyle hiçbir zaman barışamamış, kaybettikçe öfkeyle savrulan, hırçınlaşan bir anlayış vardır.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Milletin paralarını nasıl harcadığınızı anlat.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Geçmişe bakalım: Biz bu kürsüden geleceğin Türkiye'sini anlatırken karşıımızdaki zihniyet "Hayal görüyorsunuz." diyordu.

SERKAN SARI (Balıkesir) - F-35'ler ne olacak? S-400'leri niye kullanmıyorsunuz?

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Biz ağır sanayi hamlesi başlatırken o zihniyet temeli atılmış fabrikaların betonlarını söküyordu.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Nerede yapmışsınız? Ağır sanayi hamlesini nerede yaptınız?

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Bizim siyasetimiz sokak çağrılılarıyla değil sandıkla sınanmıştır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Biz hiçbir zaman gençleri ateşe sürmedik, biz her sıkıştığımızda sokağı işaret edenlerden olmadık.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Korkuyorsunuz çünkü, sokaktan korkuyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) - Memurlar, işçiler Meclisin kapısına geldi, kötü muameleye maruz kaldılar; senin dünyadan hiç haberin yok mu? Çık şuraya, dışarıya bir bak.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Bu ülkede dün Recep Tayyip Erdoğan sadece bir şiir okuduğu için hapse girerken yanında duranlar da bunun bir bedeli olduğunu bilerek durdu çünkü orada samimiyet vardı, aidiyet vardı, inanç vardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Memuru coplat, işçiye coplat, gençleri gözaltına aldır.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Bugün ise malum davalarda bambaşka bir tabloyla karşı karşıyayız.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Bir pazara çık, pazara.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Dışarı çıkabilmek için itirafçı olup birbirini ihbar edenler var çünkü ortada bir dava değil çıkar ve menfaate dayalı bir sistem var. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CAVİT ARI (Antalya) - Siz dışarı çıkamıyorsunuz işte, çık dışarıya; işçisi dışarıda, memuru dışarıda, gençler dışarıda. Cesaretin varsa çık kapıya.

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Savunma sanayisinde atılan adımlara "Montaj." dediniz. Bugün ALTAY tankı Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterine giriyor, "Hayırlı olsun." demeye bile diliniz varmıyor. İnsan merak etmez mi arkadaşlar; ağırlığı, gücünü, yüksekliğini, namlu uzunluğunu merak etmez mi? Ama edemiyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kıskanmak insani bir duygudur, anlıyoruz ama bu da biraz fazla.

CAVİT ARI (Antalya) - Babanın malı değil o, devletin malı, baban yaptırmadı onu Sayın Baykan!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Gazze'den Karabağ'a, Libya'dan Afrika'ya kadar dünya artık şunu görüyor: Türkiye söz söyleyen, yön tayin eden, duruşu olan bir merkez ülkedir.

SERKAN SARI (Balıkesir) - Ziya! Ziya!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Oyun kuran bu duruşun elbette sonuç üreten bir liderliği olur. Ders ortadadır, ders Erdoğan'dır. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hah, bağır şöyle, bağır!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Plan ve Bütçe Komisyonunda iyiydiniz maşallah, beyaz Toros maketleriyle...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bağır, bağır, bağır!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Gökhan Hocam, benim bağırمام garip değil de senin bağırman garip Grup Başkan Vekili olarak. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bağır da garanti et, bağır da garanti et! Hadi bakalım!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Beyaz Toros maketleriyle, piknik tüpüyle, top oynuyor gibi kırmızı kartlarla geldiniz ama Bakanlarımız öyle cevaplar verdi ki tüpün gazı sızdı, topun havası kaçtı. Daha açık söylüyorum: Tüpünüz de patladı, topunuz da patladı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sana o topu patlatmayı göstereceğim ben! Sana o topu nasıl patlatacağımı göstereceğim şimdi, az kaldı!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Sizin ampul patladı, ampul, haberiniz yok; sandığı getirin!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Soruyorum: Beyaz Torosları, faili meçhulleri bu ülkenin gündeminden çıkaran AK PARTİ'nin Adalet Bakanını oyuncak arabalarla karşılamak kimin fikriydi? Gerçi şaşırmıyoruz, Nazım Hikmet'i karlı kayın ormanında geceleyin yürütüp Sabahattin Ali'yi Sinop zindanlarında çürütüp Deniz Gezmiş'in idamına el kaldırıp sonra ağıt yakan bu zihniyetten başka ne beklenirdi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, sen onları ağzına alacak adam mısın ya! Sen, Nazım'ı ağzına alacak adam mısın sen ya! Nazım'ı ağzına alacak adam mısın sen ha!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Sizi takdir ettiğimiz yönleriniz de yok değil, maşallah, mezar başında rakı muhabbeti dâhil her yanışınızı savunacak bir öz güvene sahipsiniz. Buradan net söylüyorum: Adabıyla içkisini içen, muhabbetini yapan vatandaşlarımıza afiyet olsun ama mezarlık istismarı yapanlara edep yahu demek de boynumuzun borcudur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - "Edep yahu"yu senin bilmem lazım, senin bilmen lazım! Senin bilmen lazım ama nerede, nerede!

CAVİT ARI (Antalya) - Sen kendine bak, kendine; önce edebi sen kendin öğren!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Edep kim, sen kim!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Gerçi biz sizden memnunuz, biraz toparlanır gibi oluyorsunuz "Mavi vatan hayaldir." "Karabağ'a cihatçı gönderdiniz." "Menderes dirilse tekrar asılmaz." diyenler devreye giriyor, hadi güle güle. İstedığınız kadar program yenileyin, hâlâ kendi kendinize çalıp oynadığınız masalsı günlerde yaşıyorsunuz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Aa, evet canım! İlk seçimde piknik tüpünü patlatacağım sende!

MEHMET BAYKAN (Devamla) - Program mı lazım, AK PARTİ programına bakın; lider mi lazım, Recep Tayyip Erdoğan'a bakın; insana sarılışına, bağırına basışına, zalimin karşısında dimdik duruşuna, mazlumun yanında saf tutuşuna bakın; sağa sola bakmayın, adama bakın, adama! (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi bakalım! Hadi bakalım! Heyyy! Hadi bakalım! Heyyy! Hadi bakalım! Hadi bakalım! Bastır...

CAVİT ARI (Antalya) - Yürü be koçum!

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci söz Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık Gezmiş.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, bizleri ekranları başında izleyen kıymetli yurttaşlarımız; sizleri Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün, Ata'mın Meclisinden sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmelerini bitirmek üzere olduğumuz şu günlerde, beni kendilerini temsil etme onuruna layık gören memleketim Giresun'un kronikleşmiş sorunlarını dile getirmek durumundayım. Şu an kürsünün önünde gördüğünüz pano, geçen sene bütçe görüşmelerinde, ilimde yirmi üç yıldır çözölememiş sorunlar için hazırlanmıştı. Neler değişmiş, neler değişmemiş, sizlere de göstermek istedim.

Giresun'un hayati öneme sahip olan, on yıl önce sözü verilen, Karadeniz'in tüm illerine yapılan Güney Çevre Yolu tıpkı Dal-Çık Projesi gibi yine yapılmadı.

İstihdam ve ekonomi için önemli olan serbest bölge Giresun'uma çok görüldü.

Tirebolu-Torul yolu, Şebinkarahisar-Suşehri yolu, Pınarlar Tüneli, bir cumhuriyet kenti olan Giresun'umda yıkılan kültür merkezimizin yerine yenisini, yapılacak edilecekler listesinin "müjdelere" bölümünde beklemeye aldınız.

Çoğu köy ve yayla yollarımızda elektrik olmadığı gibi, yolları da âdeta mayın tarlasında.

İnanın, Giresunlu hemşehrilerimizin artık masal dinleyecek hâli kalmadı. Bizleri bilgilendirmelisiniz; ne zaman yapılacak, ne ödenek ayrıldı?

Şehrimiz her geçen gün kan kaybediyor, fabrikalar kapandı, gençler göç etti, emekli şehrine döndü. Giresun'um dünyanın en kaliteli fındığını ürettiği fakat hak ettiği değeri alamıyor. Fındığımız 100 TL düştü, yetkililer derin bir sessizlikte. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Her geçen gün, artan doğa katliamı var. "ÇED Gerekli Değildir" diyerek delik deşik ettiniz memleketimin toprağını. Bugün hemşehrilerim Bulancak'ta "Bu toprak bizim, bu yaşam bizim!" diye seslerini yükseltti. Selam olsun hemşehrilerimin haklı mücadelelerine.

Sayın milletvekilleri, bir de bakalım son bir yılda ülkemizde neler değişti: AKP iktidarında emeklilerin nefes alacak gücü kalmadı, 1 milyon öğrenci okulunu bıraktı, halkımızın yüzde 80'i yoksulluk sınırının altında yaşıyor, 85 çocuk işçi iş cinayetlerinde öldü, 349 kadın katledildi ve adalet terazisi derinden sarsıldı. 38 OECD ülkesi arasında yargıya güven sıralamasında 36'ncıyız. 15,5 milyon insanın oylarıyla seçilen Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun önce otuz beş yıllık diploması iptal edildi ve ilk seçimde Cumhurbaşkanı olacağını sizin de gayet iyi bildiğiniz milyonların kalbindeki, milyonların duasındaki Ekrem İmamoğlu tutuklandı, halkın iradesi gasbedildi. Belediye başkanlarımız, bürokratlarımız, gazeteciler, sanatçılar, gençler tutuklandı. Dünya tarihinde görülmemiş bir karanlık, bir adaletsizlik, bir zalimlik yaratıyorsunuz. Vatandaşlarımızı baskıyla sindirmeye, korkutmaya çalışıyorsunuz. Bu ülke adaletsizliğe, baskıya ve yoksulluğa mahkûm değildir. Bu ülkenin temelleri Kuvayımiliye ruhuyla atılmıştır. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Bizim İstiklal Marşı'mız "Korkma!" diye başlar. Bizim mücadelemiz hakça bir yaşam, adalet, eşitlik, özgürlük mücadelesidir. Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in liderliğinde, halkın umudu, demokrasinin güvencesi Cumhuriyet Halk Partisi çatısı altında bu ülkenin umutlarını tekrar yeşerteceğiz. (CHP sıralarından alkışlar) Biz dağıtacağız bu karanlığı, yönümüzü daima demokrasi ve adalete dönüp inançla ve kararlılıkla yürüyeceğiz ve 2026'ya girdiğimiz şu günlerde milyonlarca vatanseverle birlikte söyleyeceğiz: "Akın var, güneşe akın!/Güneşi zapt edeceğiz, güneşin zaptı yakın!" (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Değerli Grup Başkan Vekillerimiz, özellikle hepimize teşekkür ediyorum. Zaman zaman söz taleplerinize karşılık vermedim. Gösterdiğiniz nezaketten dolayı Sayın Günaydın'a, Sayın Koçyiğit'e, Sayın Kavuncu'ya, Sayın Kılıç'a, Sayın Akbaşıoğlu'na teşekkür ediyorum; Sayın Kaya'ya özellikle teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim ancak beşer dakikayla sınırlayalım, beş dakikadan sonra da uzatmayayım ben.

Buyurun Sayın Kaya.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, dün Grup Başkan Vekillerimiz...

(Uğultular)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Sayın Grup Başkan Vekiline söz verdim; konuşmak isteyen milletvekillerimiz dışarıya, kulise giderlerse sevinirim.

Buyurun.

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, dün burada değerlendirme yapan Grup Başkan Vekillerimiz bir dakikayla sınırlı tutmuşlardı, Necmettin Çalışkan Bey de "Aynı performansı bekliyorum." demişti. Aynı performans olmasa da kısa sürede bitirmeye çalışacağım.

Öncelikle, Sayın Millî Eğitim Bakanımıza... Sayın Bakanım, gerçekten, iktidarınızın Kürt meselesi ve temel haklarla ilgili ilk dönemde yapmış olduğu ilerlemeleri yok sayarsak veya görmezlikten gelirse haksızlık yapmış oluruz ama siz de özellikle Kurmanci ve Zazaki seçmeli derslerle ilgili "Haktır ama yoktur." uygulamanızı görmezlikten gelerseniz siz de haksızlık yapmış olursunuz çünkü bu derslerin seçmeli olması önemli ama kolaylaştırıcı değil zorlaştırıcı bir yönetim anlayışıyla ya da idarecilerinizin bu derslerin seçmeli olması durumunda ortaya koyduğu tutum ve sizin de ayırmış olduğunuz personelin sayısına baktığımız zaman maalesef uygulamada "Haktır ama yoktur." anlayışının olduğunu görüyoruz; bunu gözden geçirmenizi istirham ediyoruz yoksa karşılıklı cevap verme anlamında bir eleştiri değildi.

Yine, Öğretmenlik Meslek Kanunu ve ücret dengesi... Kariyer basamakları ile eşit işe eşit ücret ilkesini zedelediniz ve en önemli husus olan, ücretli öğretmenlerle âdeta kaçak işçi çalıştırıyorsunuz devlet olarak çünkü yıllık izinleri olmayan, sadece sigortaları eksik yatırılan ve kıdem tazminatı olmayan binlerce ücretli öğretmene maalesef devlet olarak kaçak işçi muamelesi yaptığımızı kabul etmek durumundayız.

Mülakat sistemini yine seçimden önce kaldırmayı vaat ettiniz, daha sonra "Mülakat gibi mülakat yapacağız." dediniz. Sayın Bakanım, şunu özellikle ifade etmek istiyorum: Biz, inançlı insanlar olarak, ölçü ve tartıda hile yapanlara karşı ne tür tedbirler alındığını ya da ağır yaptırımlarda bulunulduğunu çok iyi biliyoruz. Dolayısıyla insanlarımızın, gençlerimizin geleceklerini karartan bu mülakat sistemi bir kul hakkına girme şeklindedir. Elbette yer yer, mülakatın gerektirdiği tercihlerde de mutlaka bulunuluyordu ama emin olun, yaygın bir uygulama olarak mülakat, kul hakkına girmek, bir kişiyi eleyip bize daha yakın olan birini atama uygulamasına döndü. Burada da mülakatın ölçü ve tartıda hile yapanlarla denk bir hâle getirildiğini gözden geçirelim. Yarın ahiret var, yarın vebal

var; insanların vebaline girmekten geri duralım çünkü Cenab-ı Allah "Ne olursan ol gel ama kul hakkıyla gelme." diyor. Mülakatta kul hakkıyla elediğimiz insanlar ahirette iki yakamıza yapışır. Bu veballe gitmemeyi değerli bir büyüğümüz olarak sizden de istirham ediyorum.

Temizlik krizi ve İşgücü Uyum Programı. Hazine ve Maliye Bakanlığının tasarruf tedbirleri kapsamında İŞKUR üzerinden başlatılan İşgücü Uyum Programı maalesef düşük ücret ve sınırlı çalışma günleri nedeniyle ihtiyacı karşılayamamakta ve okullarımızda hijyen sorunu bulunmaktadır.

Yine, okullara doğrudan bütçe gönderilmemesi idarecileri velilerden "bağış" adı altında para toplamaya zorlamaktadır ve yine Maarif Modeli ve ABD fonlarıyla ilgili çalışmalarınızda maalesef bir geçiş süreci veya pilot uygulama yapmadığınız için maliyet artışlarına neden olduğunu buradan bir kez daha ifade edeyim.

Yine, yönetim istikrarı ve uluslararası başarı alanında da iktidarlarınızın devamı olan bakanların, her gelenin bir uygulamayı değiştirmiş olması dolayısıyla millî eğitimde de istikrarlı bir politikanın olmadığını ifade edeyim.

Son olarak da okullaşma oranı ve MESEM... Evet, biz ara kademede eleman ihtiyacını en fazla önemseyen siyasi partilerden bir tanesiyiz ve maalesef, özellikle 28 Şubat sürecinden sonra ara dönem eleman ihtiyacını karşılayan meslek liselerinin içerisine girdiği vahim durumu da görüyoruz. Bu yönüyle MESEM uygulamanızı doğru bulmakla beraber, uygulamada, özellikle ikili eğitim modelinde öğrencinin iş yerindeki güvenliğini ve pedagojik gelişimini kamunun sıkı ve sürekli denetlememesi sebebiyle MESEM kapsamında işletmelerde eğitim gören öğrencilerimizin iş sağlığı ve güvenliği süreçlerinin takip edilmesine dönük ciddi aksaklıkların yaşandığını ve mevcut denetim mekanizmalarının uluslararası standartta olmaması sebebiyle maalesef MESEM eliyle ucuz iş gücü ve çocuk yaşta olan öğrencilerimizin âdeta öğrenci olmaktan çıkarılıp birer ucuz köle hâline getirildiğini uygulamada görmekteyiz.

Bu politikayı desteklemekle birlikte bu husustaki eksikleri gidermenizi talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederim Sayın Kaya.

Sayın Kavuncu, buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Uzun bir bütçe maratonunu yarın itibarıyla tamamlamış olacağız. Bütçeye dair kapanışta detaylı bir son değerlendirme yapacağız. Onun için ben bana verilen bu beş dakikalık süreyi orada kullanmayacağım ama bizim "tükeniş bütçesi" diye nitelendirdiğimiz bu bütçenin sıkıntılı olduğunu, problemli olduğunu görsek de her ne olursa olsun temenni olarak ülkemize, vatanımıza, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyoruz.

Millî Eğitim Bakanımızı burada yakalamışken birkaç gün önce gündeme getirdiğim bir konuyu da bir kez daha kendisine iletmiş olayım: Biz bundan yaklaşık bir yıl önce MESEM vasıtasıyla iş yerlerine gönderilen çocuklarımızı ilgilendirecek bir konuda Bakanlığınıza araştırma önergesi vermiştik, cevapladınız bunu. Verdiğiniz cevapta 12.800'e yakın iş yerinin çocukların gitmesinde sakınca olan iş yerleri olduğunu belirttiniz yani psikolojik olarak ve fiziki olarak çocuklarımızın buralara gidemeyeceğini valilikler vasıtasıyla tespit ettiğinizi söylediniz ama denetlenmesinin sizin elinizde olmadığını, bunun ancak Çalışma Bakanlığı tarafından yapılabileceğini söylediniz. Umarım bunun takipçisi olursunuz, iki Bakanlık arasındaki koordinasyon sıkı bir şekilde yapılır; zira, MESEM vasıtasıyla iş yerlerine giden çocuklarımızla ilgili hepimizi üzen ve kabul edemeyeceğimiz acı olaylar yaşandığına şahit oluyoruz.

Benim gündeme getirmek istediğim önemli bir konu var. Keşke Millî Savunma Bakanı bugün burada olsaydı. Bugün itibarıyla 3'üncü bir "drone"un Balıkesir'de düştüğünü duyduk. Biz, İYİ Parti olarak her zaman Millî Savunma Bakanlığı bütçesine, güvenlikle ilgili başka birimlere de -Emniyet teşkilatı olsun, Sahil Güvenlik olsun- her zaman "evet" oyu verdik ve ilk defa bu sene dedik ki bu sene de Millî Savunma Bakanlığı bütçesine "evet" oyu vereceğiz ama gönlümüz rahat değil ve maalesef yaşadıklarımız bizim ne kadar haklı olduğumuzu gösteriyor. Ankara semalarına kadar geldi bu "drone" yani ROKETSAN'ın, Makine ve Kimya Endüstrisinin, bu tür güzide kurumlarımızın olduğu bir yere kadar gelebilen, Balıkesir'e kadar gelebilen; nüfusu, sanayisi çok yoğun olan İzmit'e kadar gidebilen bu "drone"lar nasıl geliyor, bir zafiyet mi var? Bunun sebebi nedir? Biz "Hudut namustur." deyince bize öfkeleniyorsunuz, karadan hududun nasıl biz zedelendiğini gördük; şimdi, havadan çatır çatır zedelendiğini görüyoruz. Buna tahammül edebilecek durumda değiliz; bununla ilgili net, somut bir açıklama yapılmasını da elbette istiyoruz. Acaba Orta Avrupa ve Balkanlarda yaşanacak bir çatışmayı Karadeniz'e, Türkiye'nin de içine dâhil edildiği bir sürece mi sokmak istiyorlar ya da bütün bunlar S-400'lerin iadesiyle mi ilgili? Ama önemli bir konudur. Üç gün içerisinde 3 tane "drone"nın bu şekilde düşmesi ki bir kısmının kameraları açık, bunların keşif amaçlı geldiği de net olarak ortada diyorum.

Bir kez daha, bu yoğun maratonda emek veren herkese teşekkür ediyorum. Yarın detaylı değerlendirme yapacağız.

Sağ olun Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kavuncu.

Sayın Kılıç, buyurun.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, Sayın Bakan, bürokratlar ve ekranları başlarında bizi takip eden yüce Türk milleti; yarın 2026 bütçe görüşmelerimizin son günü. On dört gündür milletimizin daha müreffeh bir hayat sürmesi için, daha güçlü bir Türkiye için neler yapılabileceğini tartıştık, çabaladık. Bütçenin hazırlanmasında, sunulmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor; ülkemize, Türk ve İslam dünyasına hayırlı olmasını diliyorum.

Diğer yandan, 2025'in son günlerini yaşıyoruz. Yeni bir yıla merhaba dememize sayılı günler kaldı. Yeni bir yıl yeni ümitler, yeni başlangıçlar demek. Geride bıraktığımız yılın muhasebesini yaparken yeni yılın ülkemiz, milletimiz ve tüm insanlık için hayırlara kapı aralmasını yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak kolay olanı değil çileyi azık, sabrı yoldaş edinen zor yolu seçtik çünkü biz inandık, yalnız kalsak da eğilmedik, sustuğumuzda dahi yerimizde saymadık, gerilemedik, derinleştik. Bedel mi soruyorsunuz? Dönüp tarihimize bakın, bizim lügatimizde bedel koltuk hırsı değil darağacına gülümseyerek yürüyen yiğitlerin mirasıdır. Bize bedel soranlar Ankara'nın ayazında, Mamak'ın zindanlarında yankılanan o son sesi duysunlar. İdam sehпасına

yürürken geride bıraktığı mektubunda "Mustafalar ölür, Allah davası ölmez." diyerek canını vatanına bağışlayan Mustafa Pehlivanoğlu'na baksınlar, gerçek ülkücülere baksınlar. Biz, zindanları Yusufiye çevirenlerin, işkenceler karşısında dili kurusa da vatan sevdasını haykıranların yolundan geldik; yeminimizden dönmedik, diz çökmedik, teslim olmadık. Zira bu dava yarım bırakılacak bir heves değil son nefese kadar sürecek bir beka mücadelesidir. Bizim siyasetimiz rakamların arasında hapsolmuş bir siyaset değildir. Bizim siyasetimiz kucaklaşmaktır, bir olmaktır, beraber olmaktır. Biz, huzurlu ve büyük Türkiye idealine kenetlenmiş, inanmış ve iman etmiş kadroyuz. 2026 yılında en büyük hedefimiz terörün zerresinin bile bu topraklarda barınmadığı, huzurumuzun kökleştiği bir Türkiye'dir. Ay yıldızlı bayrağımızın gölgesinde terörsüz Türkiye hedefine emin adımlarla yürüyoruz, kimse bizi bu yoldan çeviremez, kimse bu kardeşlik ahdini bozamaz. Bu noktada, Cumhuriyet İttifakı'mızın sergilediği sarsılmaz dayanışmaya bir parantez açmak isterim: Bu birliktelik sadece seçim sandığına sığacak bir beraberlik değildir millî bir duruştur, bu topraklara verilmiş bir sözdür, sarsılmaz bir kardeşlik ahdidir. İttifakımızın gücü milletimizin ferasetiyle birleşiyor ve cennet vatanımız hak ettiği o müreffeh seviyeye sağlam adımlarla yürüyor.

Sayın milletvekilleri, Türkiye, Türkiye'den büyüktür. Bizim gönül coğrafyamızın sınırları Balkanların rüzgârından Türkistan'ın bozkırlarına, Karabağ'ın sevincinden Kerkük'ün hüznüne kadar uzanır. Biz sadece kendimiz için değil dünyadaki tüm mazlumlara için bir umut kapısıyız. Gazze'den Doğu Türkistan'a kadar nerede bir yetim başı varsa, nerede bir mazlumin feryadı gökyüzüne yükseliyorsa biz oradayız. Sessiz yığınların sesi, kimsesizlerin kimsesi olmaya devam edeceğiz. 2026 yılı, inşallah, mazlumlara yüzünün güldüğü, adaletin dünyaya mührünü vurduğu bir yıl olarak tarihe geçecektir. Önümüzdeki bu yeni dönemde Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonuna yakışır bir şahlanışın heyecanını içimizde taşıyoruz. Bizim temennimiz, sadece rakamların yükselmesi değil refahın her haneye ulaştığı, üretimin her fabrikada çarkları döndürdüğü, eğitimin her zihinde yeni ufuklar açtığı bir Türkiye'dir. Ekonomiden sanayiye yerli ve millî gücümüzle dünyada ses getireceğimiz, üretimden teknolojiye Türk mührünü her alanda vuracağımız, eğitimden spora gençlerimizin potansiyelini dünyaya kanıtlayacağı bir yıl bizi bekliyor. Sokağımızın nabzını tutan, emeğiyle ülkemize değer katan esnafımıza, toprağa alın terini döken, sofralarımızın bereket kaynağı olan çiftçimize; yıllarca bu memleket için çalışmış, çaba göstermiş, başımızın tacı emeklilerimize selam olsun. Yeni yılın sizlere müjdelarla, bereketle ve yüzünüzü güldürecek imkânlarla gelmesini canıgönülden diliyorum.

Ekranları başında bizleri pür dikkat takip eden kardeşlerimize...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Koçyiğit...

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Efendim, bitiriyorum. Bir cümle daha...

BAŞKAN - Uzatmadım, hiç kimseye ek süre vermedim.

Sayın Koçyiğit, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bildiğiniz gibi bugün Koma Amed'in İstanbul Küçükçekmece'deki konseri gerekçesiz bir şekilde Kaymakamlık tarafından yasaklandı. Bu kararın hukuksuz olduğunu ve bu kararı kınadığımızı ifade etmek istiyoruz. Özellikle de yürüyen barış ve demokratik toplum sürecinin ruhuna aykırı olan bir karardır. Bu karar nedeniyle, bilet alan binlerce insan mağdur edilmiş ve konser vermek isteyen, otuz yıldır bu topraklarda konser vermekten mahrum kalan Koma Amed'in de aynı şekilde sevenleriyle buluşması engellenmiştir.

Şimdi, açık ve net söyleyelim: Barış dille gelir, barış sanatla gelir, barış eşitlikle gelir ve barış hoşgörüyle gelir. Kürtçe bizim ana dilimizdir, Kürtçe içine doğduğumuz evrendir, Kürtçe bizim ninnimizdir, zılgıtımızdır, ağıdımızdır, havarımızdır; Kürtçe bizim ana yurdumuzdur ve hiç kimsenin bizi ana yurdumuzdan koparmasına izin vermeyeceğiz. Kürtçe konuşacağız, Kürtçeyi de yaşatacağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, Sayın Başkan, bugün, biliyorsunuz, KESK'in bütçeye karşı bir itirazı vardı, birçok sendika gibi onlar da Meclis önüne gelmek istediler ve "Bu bütçeye onayımız yok." diye de bir eylem yapmak istediler ama burada da yasakçı zihniyet devreye girdi ve Valiliğin yasaklamasıyla ne yazık ki basın toplantısı, basın açıklaması yapmaları engellendi. Biz bu kararı da kınıyoruz. Bütçe yapım sürecinde, gerçek anlamda sendikaları; emek, meslek örgütlerini ve halkı dışlıyorsunuz ama yetmiyor, halkın demokratik protesto hakkını da yasaklıyorsunuz. Bu yasakçı anlayışa karşı durduk, durmaya da devam edeceğiz ve bizim de bu bütçeye onayımız yok diyerek buradan içeriye atıyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, gelelim diğer bir meseleye: Sayın Başkan, sayın vekiller; birileri bize "ulak" dedi. Çok açık ve net söyleyelim, ulak olan kimdir? Burada "dış güçler" "dış güçler" deniliyorsa, vallahi, uluslararası istihbarat örgütlerinin temsilciliğini yapanlar, sürece karşı çıkanlar, barışı istemeyenler, Kürt nefretini her fırsatta kusanlar, devlet dışı, norm dışı güçlerin sözcülüğünü yapanlar ulakların dik âlâsıdır; buradan söylemiş olalım! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi; edep nedir, adap nedir, ahlak nedir, terbiye nedir; bazılarının öğrenme şansı yok, biz bunu anladık artık. Burada, gelip Türkiye Büyük Millet Meclisinde, halkın kürsüsünde ağza alınmayacak hakaretleri edenlere bütün o hakaretleri misliyle iade ediyoruz, açık ve net! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Diğeri; ya, artık o kadar izandan o kadar akıldan uzaklar ki bir kadına, bir siyasetçi kadına yapılan sinkaflı bir küfrü sahiplenecek kadar da edep ve ahlak yoksunular; açık ve net söyleyelim! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, Leyla Zana'ya gelecek olursak; Leyla Zana Kürt siyasetinin yetiştirdiği onurlu, erdemli, bizim de onur ve gurur duyduğumuz bir mücadele arkadaşımızdır. Açık ve net söyleyeyim: Leyla Zana'ya dil uzatanlar Leyla Zana'nın tırnağı olamazlar, tırnağı! (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Leyla Zana'nın mücadelesi, Leyla Zana'nın dik duruşu, Leyla Zana'nın Kürt halkı ve bu halklar için ödediği bedelin sadakası beş bin yıl onları yaşatmaya yeter ama bunun farkında değiller. Onun için, Leyla Zana'nın adını ağızlarına almadan önce ağızlarını suyla çalkalasınlar diyerek bu gündemi kapatmak istiyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın vekiller; Millî Eğitim Bakanı burada Kürtçeyle ilgili konuştu, sanırsınız ki bütün Millî Eğitim okullarında gerçekten herkes Kürtçe ana dilinde eğitim alabiliyor seçmeli de olsa. Oysa biz biliyoruz ya; dilekçe yazıyor, dilekçesi kabul görmüyor, "Sınıf yetersiz." deniliyor, okul müdürleri dilekçe vermeme yönünde baskı yapıyor. Her yıl kaç Kürtçe ya da Zazaki bilen öğretmen

atıyorlar, ben buradan Sayın Bakana sormak istiyorum. Öyle bir tablo çizdiler ki sanırsınız ki hiçbir sorun yok. Bakın, gelin, yüzleşelim, bir öz eleştiri yapalım ve gerçeği görerek yeni bir yol açalım, gerçek anlamda yeni bir başlangıç yapalım ve Kürtçenin kamusal hayattaki ve eğitim öğretim hayatındaki kullanımının önündeki engelleri hep beraber kaldıralım.

Diğer bir şey: Şimdi, burada çok uzun anlatabiliriz ama "Yoksulluk yok." deniliyor ya... Bakın, Sayın Başkan, sosyal konut projesi ihaleye çıkmış, kaç kişi baş vurmuş biliyor musunuz? Yaklaşık 9 milyon insan, 9 milyon insan baş vurmuş. Peki, bu insanlar niye baş vurmuşlar? Açılan konut sayısının 18 katı çünkü insanlar yoksul, çünkü barınamıyorlar; emekliler AŞTİ'de bantların üzerinde ya da otel odalarında sabahlamaya çalışıyorlar ama iktidar bütün bunları görmüyor, her şey güllük güllüştükçe gibi konuşmaya...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Sayın Başkan, beş dakika dolmamıştı.

BAŞKAN - Ek süre vermedim ya hiç.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Peki.

BAŞKAN - Yapmayın arkadaşlar ya, beş dakika.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Ben de kronometre tutuyordum da o açıdan.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Süre vermeyin, yalan ve iftira atıyorlar!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Yok, çok doğru söyledim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, başlamadı herhâlde, değil mi?

BAŞKAN - Buyurun, baştan alalım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Kimse sahiplenmedi, hem Selçuk Türkoğlu hem Selcan Hanım.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Aynen öylesiniz, aynen öylesiniz!

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bütün hepsi yalan ve iftiradır!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - Aynen öylesiniz, aynen öylesiniz!

BAŞKAN - Devam edin, devam edin Sayın Günaydın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Yani hakarettten daha iğrenç olan şey yalancılık ve iftira atmadır.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İstihbarat örgütlerinin temsilcisisiniz, istihbarat örgütlerinin sözcüsüsünüz!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Kim ne dediğini gayet biliyor.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Yalan ve iftira atıyorsunuz!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İstihbarat örgütlerinin sözcüsüsünüz!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - İftira atıyorsunuz; kötü dil de sizin, ideolojik dil de sizin!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Mağaradan geldi, anca bu kadar olur!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - "Mağaradan geldi." diyor ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bütçede 14'üncü günden önceki...

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Terbiyesiz!

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - İrkçi!

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Sen nereden geldin ya!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Böyle konuşmam ama Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Şimdi, Cumhuriyet...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Ayıptır ama ya, "Mağaradan geldi." nedir Başkan ya! Yüz yıldır ırkçı, faşist söylemi bize kullanıyor ya!

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Böyle bir şey olabilir mi! Kim gelmiş mağaradan, mağara nedir ya! Ne sanıyorsunuz siz kendinizi!

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi adına Grup Başkan Vekiline söz verdim, müsaade edin.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Bin yıllık faşizmi burada tutuyorsunuz ya; kim mağaradan gelmiş, ben mi! Faşist!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - İrkçi, ırkçı çünkü ırkçı! İrkçi olduğu için!

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - İnsanları böyle söyleye söyleye katlettiler yüz yıl önce ya!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Ödle!

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) - Kurban olun o insanlara!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bugün bütçenin 13'üncü günü yani bütçe yarın sona erecek. Partiler de konuşmacılarını belirlemişler, kürsüye göndermişler. AKP'li tek bir vekil bütçeden söz etmedi. Niye söz etmedi biliyor musunuz? Çünkü bütçede faize ayırdıkları para 8 bakanlığın bütçesine ayırdıkları paradan daha fazla, bu bütçenin neyini bahsetsinler! (CHP sıralarından alkışlar) Borçlarının faizini ödemek için dışarıdan yeni borç almak zorunda kalıyorlar, faiz dışı açık veriyorlar; bu bütçenin neyinden söz etsinler! Dolayısıyla ellerinde bir tane geriye bir şey kalıyor: Cumhuriyet Halk Partisine saldırmak. Evet, gerçekten saldırdınız; arkadaşlarımıza yolsuzluktan, yetmedi terörizmden, yetmedi casusluktan dava açtınız. Nazi dönemlerinde olduğu gibi, utanmadan onları tek sıra dizdiniz, polis kardeşlerimize fotoğraflarını çekirttiniz, yandaş basına servis ettiniz. Burada olduğu gibi her gün iftira atmaya yandaş kanallarımızdan devam ediyorsunuz. Peki, neden kimseyi inandıramıyorsunuz? Çünkü vatandaş şöyle bakıyor: Eğer

Melih Gökçek tutuklanmadıysa diğer belediye başkanlarının üzerine gitmenin bir anlamı yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu dışarıya çıkın, bütün yurttaşlara sorun, size herkes aynı şeyi söyleyecektir.

Şimdi, dolayısıyla şöyle bir tablo var: AKP'li, MHP'li dünya kadar belediyede şayia var, bunların üzerine gitme, CHP'li belediye başkanlarını tutukla ve buradan bize bir yolsuzluk öyküsü anlatmaya çalış. Ankara'da dışarıya çık, "Mansur Yavaş mı dürüst, Melih Gökçek mi dürüst?" de hatta bunu normal vatandaşlara sorma, AKP'li vatandaşlara sor, onların da vereceği cevap bellidir kardeşim! (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, başka bir şey daha var. O seni suçluyor, bu öbürünü suçluyor. Bak, buralardan bir yere varamayız, millet bizi seyrediyor. Herkesin mal varlığı var, bilmem ne var. Benim bir tane evim var, 2013 yılında banka kredisıyla aldım, on yıllık banka kredisine çıktım, 2023'te bitti. Sen de bir ev yaptırıyorsun, "600 milyon lira." dediler. Dedin ki: "600 değil, 400'e verene hemen vereyim." Ya, sen o 400 milyon lirayı nereden buldun?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Çok güzel bir konuya geldin; yaktım seni Gökhan bey, yaktım!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bak, ben sana bir şey söyleyeyim: Bütün bunların hepsini bırakın, ben bir tane kanun teklifi verdim, geriye kalan her şey lafı boş, dedim ki: Milletvekili seçilince seçilmeden beş yıl evvelki mal varlığı MASAK'ta saptansın, seçildikten sonra her yıl mal varlığını yeniden MASAK saptasın, sonra da bunu internete koyalım. Dolayısıyla burada atıp tutanlar mı dürüst yoksa bu memleketin gerçek yurtseverleri mi dürüst hep beraber görelim. (CHP sıralarından alkışlar)

Randevu almaktan bahsediyorlar, ya, hiç görmediniz mi, biraz sonra Gökhan Günaydin size Putin'in kapısında, Rusya'nın canlı yayınında, Rus televizyonunun canlı yayınında dakikalarca beklediğimizi söyleyecek diye düşünmediniz mi? Ayrıca, düşünmediniz mi Trump'tan randevu almak için önce oğluyla İstanbul'da konuştunuz, Trump'ın oğluyla iki buçuk gün burada konuştunuz önce ve ona dediniz ki: "Bak, senden 2,5 katı daha pahalı LNC alacağım, bütün nadir toprak elementlerini size vereceğim. Ayrıca, gümrük vergilerini Amerika'ya karşı sıfırlayacağım, yeter ki bana bir randevu ver." O randevuyu verdiler. İftira ediyoruz değil mi! Biz, siz Trump'a gitmeden evvel bunu saydık teker teker "Bunları yapacaklar." diye, sonra bunların hepsi oldu. Kim bize bunu hatırlattı biliyor musunuz? NTV muhabiri, kovdunuz ya çocuğu. Çocuğa sordular "İçeride ne oldu? Hani bir sürü şey verdiler, Türkiye ne aldı?" Adamcağız -özür dilerim- "Biz de babayı aldık!" dedi. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, memlekete getirdiğiniz tablo bu kadar açıktır. Utanmıyorsunuz, bir üstüne konuşuyorsunuz be kardeşim! (CHP sıralarından alkışlar)

Aa, bir de şey söyleyeyim: İşte, burada Millî Eğitim Bakanı var. Şırnak Üniversitesi Rektörü Abdurrahim Alkış şöyle diyor: "Rektörünüz olarak sizden artık tam itaat istiyorum. 'Tam itaatle ve sadakatle bana bağlı olanı ödüllendirip terfi ettireceğim.' gerçeğini bugün çıktığımız öğretim üyesi ilanıya hepimize emsal olarak gösteriyorum. İbret almak isteyenler üniversiteden attıklarına baksın, örnek almak isteyenler taltif edip yükselttiklerime baksın." Bunu bir rektör söylüyor.

ŞAHİN TİN (Denizli) - Bunun bütçeyle alakası ne?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ben söyleyeyim: Ey Abdurrahim Alkış -bunu Cumhurbaşkanı atadı, siz atadınız- ben sana rektör olamazsın demedim, ben sana adam olamazsın dedim! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım... (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Bir dakika ya, otur.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım, bizzat ismimi söyledi.

CAVİT ARI (Antalya) - Sana laf söyleyen yok kardeşim. Sana laf söyleyen yok ya!

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, buyurun. Buyurun ya, siz savunun ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - İsim olarak verdi efendim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - İsim demedi ama sen denilmesini istiyorsun ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bir saniye arkadaşlar...

CAVİT ARI (Antalya) - Senin adını mı verdi?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım, rica ediyorum, belgesini getirdim.

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, Adalet ve Kalkınma Partisinin hukukunu savunacak değerli bir Başkan Vekilidir.

Buyurun.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim, konuyu arz edeceğim, belge elimde yalnız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

CAVİT ARI (Antalya) - Kendi ismini veren olmadı Sayın Başkanım.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Belge elimde Sayın Başkanım, rica ediyorum, belgesini getirdim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Arkadaşlar, bir saniye, şunu ifade etmek istiyorum... (CHP sıralarından gürültüler)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Belge elimde Sayın Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım... (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) - Kendi ismini veren olmadı Sayın Başkanım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Rica ediyorum, belgesini getirdim.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - İsim, isim...

CAVİT ARI (Antalya) - Grup Başkan Vekilin var, o versin cevabı.

NİLHAN AYAN (İstanbul) - Korkmayın canım, versin cevabını.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ben cevap vereceğim, bir dakika... Bir saniye...

Sayın Başkanım, grubumuz adına söz verdiniz, ben çok teşekkür ediyorum.

Şunu ifade etmek istiyorum: Son gününü yarın inşallah hep beraber yaşayacağımız bir bütçe maratonu olacak. Burada bütün arkadaşlarımız, milletvekillerimiz, Bakanlarımız bütçeden söz ettiler. Enerjiden sağlığa, tarımdan sanayiye, sağlıktan

savunmaya her konuda müdellel bir şekilde; gerçekten doyurucu, çok net ifadelerle Türkiye'nin nereden nereye geldiğini ve faiz bütçesi değil yatırım bütçesiyle...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yahu, açıklıyoruz, açıklıyoruz da. Faiz bütçesi değilmiş!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...ümitvar bütçeyle geleceği tekrar AK PARTİ ve Cumhur İttifakı'yla şekillendirecek olan siyasi iradeyi milletvekili arkadaşlarımız en güzel şekilde kürsüden ifade ettiler. Bu konuda gelip burada "Bütçeden söz etmediler." sözünün asla ve kata gerçeği yansıtmadığını, peşi sıra gelen cümlelerin de gerçeği yansıtmadığını ifade etmek istiyorum.

Burada biraz evvel konuşan değerli milletvekilimizin şahsına bizzat sözler söylendiği için kendisine sataşmadan dolayı söz verilmesini talep ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hiçbir sataşma yoktur Başkanım.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - İsim yok.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Gökçek...

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Buyurun efendim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hiçbir sataşma yoktur.

BAŞKAN - Bir dakika, bir dakika...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kanun teklifini beraber imzalayalım dedik, ne var bunda? Ne sataşması?

BAŞKAN - Hiçbir sataşmaya meydan vermeden, size yerinizden söz veriyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O mümkün mü!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Efendim, kürsüden söz alabilir miyim?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, nerede sataşma var?

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O mümkün mü Başkanım!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Belgeyi de göstermek istiyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Nerede sataşma var?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım, belgeyi göstermek istiyorum, rica ediyorum efendim. (CHP sıralarından gürültüler)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Nerede sataşma var?

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Açıkça sataşma var Sayın Başkanım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Nerede sataşma var Başkanım? Ya, bize söz vermiyorsunuz, böyle bir şey var mı? Nerede sataşma var?

CAVİT ARI (Antalya) - Belgesi varsa versin bize, bir bakalım Başkanım. Belgesi varsa versin, önce biz bakalım. Ne belgesiymiş, versin, biz bakalım burada.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Rica ederim... Başkanım, zaten o da her gün konuşuyor, bizim burada iki dakika konuşma hakkımız var Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

Sataşmaya meydan vermeyin.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Ya, mümkün mü sataşmaya meydan vermemesi!

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sayın Başkanım, şu anda Sayın Gökhan Günaydın'ın söylemiş olduğu, evimle alakalı konunun fiyatının doğru olmadığı yönünde gerçeği kanıtlamak için kendimi Gölbaşı Mahkemesine mahkemeye verdim.

(CHP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sevgili Gökhan Günaydın, ben kendimi mahkemeye verdim ki sizin yalanlarınız ortaya çıksın diye!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Mahkemede hesaplaşırsın o zaman, bize ne kardeşim!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen o 400 milyon lirayı nereden kazandın! Nereden kazandın 400 milyon lirayı ya! Sana verdiğim ifadeler burada, burada.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Şimdi, sana diyorum ki sen 200'den fazla İstanbul Belediyesinin arabasıyla buraya girmediyse istifa ediyor musun?

CAVİT ARI (Antalya) - "400 bin dolar." diyen sensin kardeşim, "400 bin dolar verin." diyen sensin kardeşim! "400 bin dolar." diyen sensin!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hadi söyle bakayım, hadi! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sayın Gökhan Günaydın, ben sana Belediyenin yardım kartlarını kullanma diye Mayıs ayında, doğum gününde odana jöle göndermedim mi? "Sen bu jöleyi al, milletin parasını kullanma." demedim mi?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen terbiyesiz, ahlaksız bir adamın tekisin! Sen yalancı adamın tekisin!

CAVİT ARI (Antalya) - "400 bin dolar." diyen sensin!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Biz bütçeyi konuşuyoruz Sayın Başkanım, bütçe, bütçe ya!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Sen yardım kartlarından dolayı başına jöle sürmeye utanmıyor musun ha! Sen Belediyenin arabasına binip buraya 200'den fazla arabayla gelmediysen hadi gel, hadi yüreğin varsa...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hadi hadi, hadi! Geç, geç! Bırak, bırak! Bana ahlak dersi vermeye kalkıyor!
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ben vekilliğimi koyuyorum, sen de koysana! Hadi koy da göreyim bakayım, hadi!
CAVİT ARI (Antalya) - "400 bin dolar." diyen sensin kardeşim!
(Gürültüler)
BAŞKAN - Bir dakika sayın milletvekilleri...
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hadi vekilliğini koy bakayım ortaya, hadi!
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Yaa! Size niye araba verdi İstanbul Belediyesi!
BAŞKAN - Son sözü veriyorum, son sözü.
Sayın Günaydın, buyurun.

12.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Ankara Milletvekili Osman Gökçek'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu Gölbaşı 1. Asliye Hukuk hâkimliğinde 2024/561...
(Gürültüler)
BAŞKAN - Sayın Günaydın, bir dakika, bir dakika...
Baştan alacağız.
(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Niye ona araba veriyor İstanbul Belediyesi de bize vermiyor! Olur mu ya!
BAŞKAN - Sayın Gökçek...
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yalan söyleme, yalancı! Yalancının önde gidenisin sen!
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ben diyorum hadi gel, istifanı veriyor musun! İstifa ediyor muyuz, koyuyor muyuz vekilliklerimizi?
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Otur yerine, otur!
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Grup Başkan Vekiliyle konuşuyorsun ya, otur aşağıya ya! Otur aşağıya, konuşma ya! Grup Başkan Vekiliyle konuşuyorsun, sonra aynısını yaptığımızda...
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hadi vekilliklerimizi koyalım ortaya! Ben vekilliğimi koyuyorum ortaya, hadi koy! Haa! Hadi, koyacaksın, vekilliğini koyacaksın ortaya! Ben koydum, hadi!
BAŞKAN - Bir dakika... Sayın milletvekilleri...
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Öyle olmaz, öyle olmaz! İşte, bak, ben kendimi dava ettim, siz de...
BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bakın, hırsıza hırsızlığını unutturursan sana ahlak dersi vermeye çalışır! Bu adamın, Osman Gökçek'in iftiralari üzerine İstanbul'da açtığım...
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Öyle olmaz, işte bak, ben kendimi dava ettim, sizi de görelim. Hadi, seni de göreyim! Hadi! Yaa, Gökhan'cığım...
SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - Biraz terbiyeli ol be! Hadi canım siz de ya! Grup Başkan Vekiliyle konuşuyorsun!
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gölbaşı Asliye Hukuk Mahkemesi 2024/561-1, 2024/394-2, 2024/395-3; 3 tane tazminat davası açtım hakkında. Hakkımızda yaptığı iftiralardan dolayı Sakarya'da açılan davalar hâlen devam etmektedir.
OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Meclise bir yazı yazalım ya, Numan Bey'e bir yazı yazalım; o araba kaç kere buraya girmiş, hadi gel yazalım. Aha, Meclis Başkanlığı burada, hadi yaz, hadi yaz; hadi gel yaz!
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Seni kaçtığın yere kadar takip edeceğim Osman, kaçtığın yere kadar! Bunu böyle bil!
(CHP sıralarından alkışlar)
İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, Başkanım...

III.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi (1/280) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı:226) (Devam)
2.- 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi (1/279), Plan ve Bütçe Komisyonunca Kabul Edilen Metne Ekli Cetveller, 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifine İlişkin Genel Uygunluk Bildirimi ile 2024 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporu, 218 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporu, 2024 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu ve 2024 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunun Sunulduğuna Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1191) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 227) (Devam)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi soru-cevap işlemini başlatacağım.
GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Seninle özel ilgileneceğim, seninle özel ilgileneceğim Osman!
BAŞKAN - Sayın Ari, buyurun.
CAVİT ARI (Antalya) - Sayın Başkanım, öncelikle, Çevre ve Şehircilik Bakanına bir kez daha buradan uyarıda bulunmak istiyorum: Antalya'da Konyaaltı Çakırlar Mahallesi'nde TOKİ tarafından 4.574 konutun yapılmak istendiği alan imar planında orman alanı, içme ve kullanma suyu koruma alanı, kent ormanı, orman alanı ve geri kalan, plansız alanda yer alan, dere kenarında olan tarım ve narenciye bölgesindeki bir alandır. Buraya TOKİ tarafından böyle bir binanın yapılması demek, öncelikle insanlar açısından can güvenliğinin tehdihi demektir. Bu alana bu projenin yapılmasından vazgeçilmesini bir kez daha talep ediyorum.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Osman, nereye gidiyorsun ya? Otur, seninle özel ilgileneceğim ben.

CAVİT ARI (Antalya) - 400 bin dolar diyen sensin ya arkadaş!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Bak, ben sana kişisel girmiyorum. Kişisel dalarsan kişisel dalarım. Öyle yok!

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - İnsan kendi kendini nerede mahkemeye verir?

BAŞKAN - Sayın Aygün...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Maarif modeli kapsamında LGS ve üniversite sınav modellemesinde değişiklik yapılacmıŖ. Sistem yazboz tahtası oldu Sayın Bakan. Nasıl bir modelleme olacak? Bir ara listede dört yıllık eğitimi üç yıla düşüreceğimizi söylemiştiniz, son durum ne? Ara tatiller iptal edilecek mi?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hırsıza hırsızlığını unutturmayacaksınız. Dünyada hırsıza hırsızlığını unutturmayacaksınız. Seni de babanı da kaçtığınız yere kadar takip edeceğiz.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Ben de seni.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Ara tatiller için eskiye mi dönülecek? Öğretmenlerimiz okulu bitiriyor ama iş bulamıyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Seni de babanı da kaçtığınız yere kadar...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Eğitim fakülteleri için ne yapacaksınız? Sınavlarda mülakat sistemi kalkacak mı? Okullarda öğretmenlerimize yönelik saygısızca hareket ve tutumlara karşılık...

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyenin binasından oturuyorsunuz daha ya, mahkeme karar verdi.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Meclise bir yazı yazalım Gökhan Bey, kaç kere girmiş araba?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, imzalasana lan şunu, imzalasana şunu!

(AK PARTİ sıralarından "'Lan' ne demek ya?" sesi)

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Hadi... Hadi...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - ...öğretmenlik mesleğini yüceltmek için nasıl bir çalışma yapacaksınız?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İmzala şunu, hadi; senin ve benim, ikimizin beraber bütün mal varlığı araştırılsın. İmzalasana, imzalasana!

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyenin binasından tahliye kararınız var ya!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Tarım Bakanına, veteriner hekimler...

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) - Bir saattir ne şerefsizi kaldı ne tadı kaldı ne tuzu kaldı, yakışıyor mu ya? Ensar Başkanım, yakışıyor mu ya? Size yakışıyor mu Başkanım ya?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, bırak ya! Ne anlatıp duruyorsun, sabahtan beri iftira atınca yakışıyor mu? İftira atma yakışıyor mu? Atsın imzayı, beraber ikimizin mal varlığı araştırılsın.

Sen kimsin lan! Sen kimsin!

CAVİT ARI (Antalya) - Belediyenin binasından tahliye kararınız var, belediye binasından tahliye kararınız var.

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Abdullah Başkan çağırıyor, gideyim, konuşayım, geri geleceğim. (CHP sıralarından "Kaçma!" sesleri)

ŞEREF ARPACI (Denizli) - Ne konuşuyorsun! Kaçma!

OSMAN GÖKÇEK (Ankara) - Geliyorum, geliyorum, bekle.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - ...gıda sektöründe kesim öncesi ve sonrasında hayvansal... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

Sayın Başkan, konuşamıyoruz ki ya, böyle adaletsizlik olur mu ya! Saygısızlık!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen git, git sen. Sen git, seni gittiğin ve kaçtığın yere kadar takip edeceğiz. Seni serbest bırakan alçaktır! (CHP sıralarından "Kaç kaç! Güle güle!" sesleri)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Tekirdağ Milletvekili konuşamıyor şu anda laf atıldığı için.

Buyurun Sayın Aygün, baştan alalım.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Maarif model kapsamında LGS ve üniversite sınav modellemesinde değişiklik yapılacmıŖ. Sistem yazboz tahtası oldu Sayın Bakan.

CAVİT ARI (Antalya) - Sataştı, gidiyor; sataştı, gidiyor. Ortalığı karıştırdı, gidiyor işte.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Nasıl bir modelleme olacak? Bir ara lisede dört yıllık eğitimi üç yıla düşüreceğimizi söylemiştiniz. Son durum ne? Ara tatiller iptal olacak mı? Ara tatiller için eskiye mi döneceğiz? Öğretmenlerimiz okulu bitiriyor ama iş bulamıyor. Eğitim fakülteleri için ne yapacaksınız? Sınavlarda mülakat sistemi kalkacak mı? Okullarda öğretmenlerimize yönelik saygısızca hareket ve tutumlara karşılık öğretmenlik mesleğini yüceltmek için nasıl bir çalışma yapacaksınız?

Tarım Bakanına: Veteriner hekimler gıda sektöründe kesim öncesi ve sonrasında hayvansal gıdaları denetleyerek toplum sağlığı açısından kamu görevi yürütüyorlar. Veteriner hekimler meslek odalarından aldıkları yetkiyle bu görevi yapar iken özel bir piliç firması tarafından Danıştaya açılan dava sonucunda yetki iptal edildi. Bu yetkinin iptal edilmesi sonucunda güvensizlik ortaya çıkacak ve başıboş işlemler sonucunda insanların sağlığıyla ilgili sıkıntı olacak. Bir an evvel Bakanlığı bu yanıŖtan dönmeye ve veteriner hekimler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Güneş Altın...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kürtçe eğitime ilişkin açıklama yaptınız Sayın Bakan. Ana dilinde eğitimi seçmeli derse indirgeyemezsiniz, bu, hakkın özünü fiilen ortadan kaldırmaktır; bu bir.

İkincisi, seçmeli ders kaçınıcı sınıfta başlıyor? 5'inci sınıfta. Peki, kreşler, anaokulları, ilkokullar ne olacak? Cevap yok çünkü göstermelik çözümlerinizi burada bitti, siz de sınıfta kaldınız, sıfır puan. Ana dili Kürtçe olanlara "Git, ana dilinde seçmeli ders seç." diyemezsiniz ama siz çok istiyorsanız gidip seçmeli Kürtçe dersi seçebilirsiniz, ırkçılığa da iyi gelir. Ayrıca, kendi dilinde eğitim alamayan biz, Kürtçe konuştuğu için okullarda şiddet gören biz, 7/24 ana dilinde eğitim için çalışan biz ve sırça köşkünüzde oturup siz

bizden daha iyi bileceksiniz öyle mi Sayın Bakan? "...⁶ Milyonlarca insan size çoktan tasdiknameyi verdi, sizin haberiniz yok Sayın Bakan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bozan...

ALİ BOZAN (Mersin) - Sayın Bakan, size az önce İstanbul'da yasaklanan bir konserden bahsettim. Milyonların ana dili olan Kürtçe müzik yapan Koma Amed konserini sordum, siz çıktınız seçmeli derslerden bahsettiniz. Sayın Bakan, seçmeli ders milyonlarca Kürt'ün ana dilinde eğitim talebini karşılamıyor. Kürtler açıkça ana dilinde eğitim talep ediyor. Türk'e hak olan, helal olan Kürt'e neden yasak Sayın Bakan, lütfen bu soruya cevap verin. Ana dilinde eğitim her halkın ana sütü gibi helaldir. Bu helal olan hakkı, yok "Başvuru olmadı." yok "Talep gereği." yok "Normu ona göre ayarlıyoruz." cümleleriyle açıklayamazsınız. Ana dilinde eğitim haktır, milyonlarca Kürt'ün ana dilini seçmeli derse hapsedemezsiniz. Sayın Bakan, anlattıklarınız başarı değildir, ayıbın ta kendisidir. Artık bu ayıptan kurtulun ve ana dilde eğitim için hukuki düzenlemeler yapın. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi cevaplamak üzere Komisyona söz veriyorum.

Buyurun.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Sorulara Sayın Bakanımız cevap verecektir.

Buyurun Sayın Bakanım.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; biz hem Bakanlığımızın bütçesinin görüşüldüğü gün hem Genel Kurulda hem Komisyonda ne kadar yoğun ve zor bir mesai yaptığınıza bizatihi şahit olduk ve gördük. Ben konuşmamda gerçekten, samimiyetle, bütün bu yoğun tempo içerisinde Bakanlıklarımıza bütçe temini konusunda çaba sarf eden, eleştiri ve önerileriyle destek olan bütün milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Ben bugün de burada benimle ilgili yani Bakanlığımızla ilgili sorulan soruların her birini not aldım, ilgili arkadaşlara yazılı olarak da cevap vereceğim. Ancak 2 konu üzerinde çok yoğun konuşma olduğu için onlarla ilgili müsaade ederseniz birkaç cümle etmek istiyorum.

Şimdi, Grup Başkan Vekili Bülent Bey başlarken "Haktır ama yoktur." gibi, bizim bu anlamdaki politikalarımızı biraz daha özenle yürütmeye bizi davet etti, ben katılıyorum ama öyle bir felsefemiz yok. Seçmeli ders olduğu zaman, ben buradaki vekillerimize de söylüyorum, diyorlar ki: "Okullarda problem çıkartılıyor." Bize söyleyin, biz okul idareleriyle konuşalım.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Seçmeli dersin kendisi problem.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Bu konuda hiçbir şekilde bu derslerin seçilmesini engelleyecek bir politikanın içerisinde olmayız, bu bir.

İkincisi, bakın -ben tekrar altını çizerek söylüyorum- öğretmen atamasıyla ilgili norm hesabımızı biz okutulan dersler üzerinden yapıyoruz. Bu dersler seçildikçe biz de atama yapacağız, bunun altını çizerek söylüyorum, bunu ifade edeyim.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Eğer diğer derslerin hepsinde atama olsaydı buna inanırdık Sayın Bakan.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Kreşler ne olacak? Anaokulları, ilkokullar ne olacak?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Bir diğer konu, bilhassa yine MESEM'lerle ilgili olarak söylenen şeyleri de bir kez daha ben burada izah etmek durumunu hissediyorum. Bakın, mesleki ve teknik eğitim veren okullarda işbaşındaki beceri eğitimiyle ilgili olarak biz öğrencilerimizin sahada bu konuda becerilerini geliştirecek işletmelerle protokoller yapıyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ölüm becerileri geliyor. Taciz ediliyorlar, öldürülüyorlar, sakat kalıyorlar!

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Bu protokoller yapılarak valiliklerimiz, illerdeki çalışma il müdürlüklerimiz, il istihdam kurullarımız bu protokollerin yapılacağı her bir işletmeyle oturup iş sağlığı ve iş güvenliği üzerinden detaylı incelemeler yaparlar. Bu incelemeler neticesinde, çocuklarımızın can güvenliğiyle ilgili en küçük bir risk varsa o işletmeyle protokol imzalanmaz; bu bir. İki, protokol imzalandıktan sonra bizim hem Çalışma Bakanlığının müfettişleri hem Millî Eğitim Bakanlığının müfettişleri rutin aralıklarla denetimlerini yaparlar ve çocuklarımızın can güvenliğiyle ilgili en küçük bir risk söz konusu ise protokoller iptal edilir. Bugün -burayı biraz önce istedim- yaklaşık 25 bin civarında protokol iptali sadece bu yıl içerisinde yapılmış.

Bir başka husus: Bakın, işletmeye beceri eğitime giden bütün öğrencilerimiz için aynı zamanda mesleki ve teknik eğitim veren okullarımızda ve MESEM'lerde bir öğretmenimiz koordinatör öğretmen olarak tayin edilmiştir ve rutin aralıklarla, maksimum on günlük periyotlarla gider, iş yerinde iş sağlığı ve iş güvenliği açısından gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığı, imzalanan protokole uygun davranılıp davranılmadığı, çocukların beceri anlamında gerekli eğitimi alıp almadıklarına dair yerinde inceleme yapar ve eğer bir eksiklik varsa, eğer bir aksaklık varsa bunu raporlar.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Öğrenciler "İş yerine gelmeden defter dolduruluyor." diyor. "Biz bir kere bile okulların denetlendiğini görmedik." diyor öğrenciler.

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) - O zaman ölenler keyiften mi ölüyor yani! Ağır sanayide çalışıyor.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Biz de anında protokolü iptal ederiz. Her bir çocuk bize emanettir; her bir çocuğun can güvenliği bizim kendi çocuklarımız kadar değerlidir, önemlidir.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Emanete ihanet!

CAVİT ARI (Antalya) - Sizi protesto edenler niye tutuklu Sayın Bakan?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - O yüzden rahat olun, biz bu çocuklarımızın hem işletmelerde beceri eğitimi almalarını hem de sağlıklı ortamlarda eğitim almalarını arzu ediyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) - Ölen çocukların hakkını savunmak isteyen gençler niye tutuklu Sayın Bakan?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI YUSUF TEKİN - Ben tekrar Genel Kurulu, Başkanımızı, milletvekillerimizi ve bizi izleyen milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçemizin hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Ya, Akbaşoğlu...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, eğer bu saatten sonra bize bir dakikalık bile ilave söz vermemişken, sözümüzü tamamlamamışken ve bu oturum bu noktaya geldikten sonra hâlâ birisine sataşma nedeniyle söz verecekseniz usul tartışması açarım.

BAŞKAN - 7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, böylece 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin maddeleri kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylama yarınki birleşimde son konuşmalardan sonra yapılacaktır.

Programa göre, bütçenin tümü üzerindeki son konuşmalar, 2026 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile 2024 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Teklifi'nin açık oylamalarını yapmak için 21 Aralık 2025 Pazar günü saat 12.00'de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.51